

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 130

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

66. évfolyam

2023. május 16.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete (2023. május 10.) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról ⁽¹⁾ 52
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/957 rendelete (2023. május 10.) az (EU) 2015/757 rendeletnek a tengeri közlekedési tevékenységek uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe történő bevonását, valamint további üvegházhatásúgáz-kibocsátások és további hajótípusokból származó kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését célzó módosításáról ⁽¹⁾ 105

IRÁNYELVEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/958 irányelve (2023. május 10.) a 2003/87/EK irányelvnek a légi közlekedésnek az uniós gazdaság egészére vonatkozó kibocsátáscsökkentési célhoz való hozzájárulása és egy piaci alapú globális intézkedés megfelelő végrehajtása tekintetében történő módosításáról ⁽¹⁾ 115
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/959 irányelve (2023. május 10.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról ⁽¹⁾ 134

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/955 RENDELETE

(2023. május 10.)

a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésének d) pontjára, 192. cikke (1) bekezdésére, 194. cikke (2) bekezdésére és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedés mértéke az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozódjon. Az említett kötelezettségvállalást megerősítette a Glasgow-i éghajlati paktum UNFCCC keretében történő, 2021. november 13-i elfogadása, amelyben a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Részes Feleinek Konferenciája elismeri, hogy az éghajlatváltozás hatásai jóval enyhébbek lesznek, ha a hőmérséklet 2 °C helyett 1,5 °C-t emelkedik, és határozott vállalást tesz arra, hogy folytatja a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket.
- (2) A Bizottság 2019. december 11-i „Az európai zöld megállapodás” (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) című közleményében új növekedési stratégiát határoz meg, amelynek középpontjában az Unió olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, fenntartható, méltányos és virágzó társadalommá való átalakítása áll, ahol legkésőbb 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdasági növekedés elválik az erőforrás-felhasználástól. Az európai zöld megállapodás célja továbbá az Unió természeti tőkéjének helyreállítása, védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Végezetül, a megállapodás értelmében az átállásnak igazságosnak és inkluzívnak kell lennie, hogy senki ne maradjon hátra.

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 158. o.

⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 70. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (3) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ elfogadásával az Unió jogszabályban rögzítette a gazdaság egészére kiterjedő, legkésőbb 2050-ig elérendő klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvést. Az említett rendelet megállapít továbbá egy kötelező, az Unión belüli nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó célértéket is, amely szerint azt az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig. Az említett célérték eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá járulnia.
- (4) Az Európai Tanács a 2020. december 10–11-i következtetéseiben jóváhagyta a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás Unión belüli nettó csökkentésére vonatkozó kötelező uniós célértéket, ugyanakkor hangsúlyozta a méltányosság és a szolidaritás szempontjainak fontosságát, valamint azt, hogy senki nem maradhat hátra. Az Európai Tanács a 2021. május 24–25-i következtetéseiben újlag megerősítette ezeket a következtetéseket, amikor az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy a környezeti, gazdasági és társadalmi hatások tagállami szintű mélyreható vizsgálatával együtt minél előbb terjessze elő a jogalkotási csomagját.
- (5) Az Európai Tanács által a 2021. június 24–25-i következtetéseiben jóváhagyott, a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési terv hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a szociális jogokat és az európai szociális dimenziót az Unió valamennyi szakpolitikájában. A szociális jogok európai pillérének 20. alapelve szerint „Mindenkinek joga van jó minőségű alapszolgáltatásokat igénybe venni, ideértve a vízellátást, a szennyvízelvezetést, az energiaellátást, valamint a közlekedési, a pénzügyi és a digitális távközlési szolgáltatásokat. Gondoskodni kell a rászorulókat támogatásáról, hogy igénybe tudják venni ezeket a szolgáltatásokat”.
- (6) A 2021. május 8-i Portói Nyilatkozat újlag megerősítette az Európai Tanács azon kötelezettségvállalását, hogy a méltányos átállást erősítve a szociális Európa megteremtésén munkálkodik, valamint aziránti elkötelezettségét, hogy – a vonatkozó hatáskörök, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvének kellő figyelembevételével – uniós és nemzeti szinten tovább fokozza a szociális jogok európai pillérének végrehajtását.
- (7) A klímasemlegességre vonatkozó kötelezettségvállalás végrehajtása céljából sor került az uniós éghajlat- és energiapolitikai jogszabályok felülvizsgálatára és módosítására az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének felgyorsítása érdekében.
- (8) Az említett módosítások más-más gazdasági és társadalmi hatást gyakorolnak a gazdaság különböző ágazataira, a polgárookra és a tagállamokra. Mindenekelőtt az épületekből, a közúti közlekedésből és a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ I. mellékletének hatálya alá nem tartozó ipari tevékenységeknek megfelelő további ágazatokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az említett irányelv hatálya alá vonása várhatóan további gazdasági ösztönzést jelent a fossziliztüzelőanyag-fogyasztás csökkentésére irányuló beruházásokhoz, és ezáltal az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének felgyorsításához. Más intézkedésekkel együtt ez – közép- és hosszú távon – várhatóan hozzá fog járulni az energiaszegénység és a közlekedési szegénység csökkentéséhez, csökkenteni fogja az épületek és a közúti közlekedés költségeit, továbbá adott esetben új lehetőségeket teremt minőségi munkahelyek létrehozására és fenntartható beruházásokra, teljes összhangban az európai zöld megállapodás céljaival.
- (9) E beruházások finanszírozásához azonban forrásokra van szükség. Emellett e beruházások eszközlesztését megelőzően a háztartások és a közlekedési felhasználók fűtési, hűtési, főzési, valamint közúti közlekedési költségei valószínűleg emelkedni fognak, mivel az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó üzemanyag-forgalmazók áthárítják a szén-dioxid-kibocsátási költségeket a fogyasztókra.
- (10) Az éghajlatvédelmi átállás előzetesen nehezen értékelhető gazdasági és társadalmi hatással fog járni. A fokozott éghajlatvédelmi törekvés eléréséhez jelentős köz- és magánforrásokra lesz szükség. Az energiahatékonysági intézkedésekbe, valamint a megújuló energián alapuló fűtési rendszerekbe – így például az elektromos hőszivattyúkkal való fűtésbe, a távfűtésbe és -hűtésbe, valamint a megújulóenergia-közösségekben való részvételbe – történő beruházások hatékony módszert jelentenek az importfüggőség és a kibocsátás csökkentésére, miközben növelik az Unió rezilienciáját. A kiszolgáltatott helyzetű háztartások, a kiszolgáltatott helyzetű mikroállalkozások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók támogatásához külön finanszírozásra van szükség.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

- (11) A fosszilis tüzelőanyagok árának emelkedése aránytalanul érintheti a kiszolgáltatót helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozásokat és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókat, akik jövedelmük nagyobb részét fordítják energiára és közlekedésre, akik – bizonyos régiókban – nem férnek hozzá alternatív, megfizethető mobilitási és közlekedési megoldásokhoz, és esetleg nem rendelkeznek megfelelő finanszírozási képességgel ahhoz, hogy beruházzanak a fossziliztüzelőanyag-fogyasztás csökkentésébe. A földrajzi sajátosságoknak – például a szigetek, a legkülső régiók és területek, a vidéki vagy távoli területek, a kevésbé megközelíthető peremterületek, a hegyvidéki területek, illetve az elmaradott területek esetében – a közlekedési szegénység összefüggésében konkrét hatásai lehetnek a háztartások, a mikrovállalkozások és a közlekedési felhasználók kiszolgáltatósága. Ezért az említett földrajzi sajátosságokat – amennyiben vannak ilyenek és relevánsak – figyelembe kell venni a kiszolgáltatót helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozásokat és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókat támogatni hivatott intézkedések és beruházások előkészítésekor.
- (12) Az épületeknek, a közúti közlekedésnek és további ágazatoknak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából származó bevételek egy részét az ebből eredő társadalmi hatások kezelésére kell fordítani annak érdekében, hogy az átmenet igazságos és inkluzív legyen, és senki ne maradjon hátra. Az e rendelettel létrehozott Szociális Klímaalap (a továbbiakban: az Alap) teljes összegének tükröznie kell azon dekarbonizációs törekvés mértékét, amelyet az épületekből, a közúti közlekedésből és további ágazatokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonása képvisel.
- (13) Az energiaszegénység jelenlegi mértékére tekintettel még inkább indokolt, hogy a bevételek egy részét az épületekből, a közúti közlekedésből és további ágazatokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő társadalmi hatások kezelésére fordítsuk. Az energiaszegénység olyan helyzet, amelyben a háztartások nem tudnak hozzáférni a megfelelő életszínvonalat és a megfelelő egészséget biztosító olyan alapvető energetikai szolgáltatásokhoz, mint például a fűtésen keresztül megfelelő meleg, a hűtés – mivel a hőmérséklet emelkedik –, a világítás, valamint az árammal működő készülékekhez szükséges energia. Egy 2021-es uniós szintű felmérés szerint megközelítőleg 34 millió európai polgár, vagyis az Unió lakosságának csaknem 6,9 %-a nyilatkozott úgy, hogy nem engedheti meg magának, hogy elégséges mértékben fűtse otthonát. Az energiaszegénység ezért komoly kihívást jelent az Unió számára. A szociális tarifák vagy az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás azonnali segítséget nyújthat az energiaszegénységgel küzdő háztartásoknak rövid távon, ugyanakkor csak a – különösen a megújuló forrásokból származó energiához is hozzáférést nyújtó épületfelújítások, valamint a megújuló energiaforrásoknak a háztartásokat célzó tájékoztatói és tudatosságnövelő intézkedések révén történő aktív promotálása formájában megvalósuló – célzott strukturális intézkedések, továbbá a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁷⁾ meghatározott célkitűzésekhez hozzájáruló épületfelújítások nyújthatnak tartós megoldást és segíthetnek hatékonyan az energiaszegénység leküzdésében. Lehetővé kell tenni az energiaszegénység e rendelet szerinti fogalommeghatározásának naprakésszé tételét, hogy az tükrözze az energiahatékonyságról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (átdolgozás) kapcsolatos tárgyalások eredményét.
- (14) Az épületfelújítások holisztikus, a kirekesztődés kockázatának kitett személyeket – nevezetesen azokat, akik a leginkább szenvednek az energiaszegénységtől az Unióban – hatékonyabban figyelembe vevő megközelítése az energia iránti kereslet csökkenéséhez vezethet. Az Alap által az épületágazatnak nyújtott támogatás ezért az energiahatékonyság javítására kell hogy irányuljon, ami minden egyes háztartás energiafogyasztásának pénzmegtakarítás formájában látható csökkenéséhez vezetne, ennek eredményeként pedig eszközként szolgálna az energiaszegénység elleni küzdelemhez. A 2010/31/EU irányelv felülvizsgálata megteremtené az alapokat e célkitűzések eléréséhez, ezért azt e rendelet végrehajtása során figyelembe kell venni.
- (15) Mivel a közlekedési szegénység fogalmát uniós szinten még nem határozták meg, e rendelet alkalmazása céljából be kell vezetni annak ilyen típusú fogalommeghatározását. Amint azt a klímasegítségért való méltányos átvételről szóló, 2022. június 16-i tanácsi ajánlásban ⁽⁸⁾ a Tanács elismerte, a közlekedési szegénység még sürgetőbb problémává válhat, és az alapvető társadalmi-gazdasági tevékenységekhez és szolgáltatásokhoz – például a foglalkoztatáshoz, az oktatáshoz, illetve az egészségügyi ellátáshoz – való hozzáférés csökkenését eredményezheti, különösen a kiszolgáltatót helyzetű egyének és háztartások esetében. A közlekedési szegénységet általában egyetlen tényező vagy több tényező kombinációja okozza, így például az alacsony jövedelem, a magas tüzelőanyag-kiadások, illetve a megfizethető vagy hozzáférhető magán- vagy tömegközlekedés hiánya. A közlekedési szegénység különösen a vidéki, szigeti területeken, a peremterületeken, hegyvidéki területeken, távoli és kevésbé megközelíthető területeken, illetve a kevésbé fejlett régiókban vagy területeken élő, illetve lévő személyeket és háztartásokat sújthatja, beleértve a kevésbé fejlett városkörnyéki területeket és a legkülső régiókat is.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

⁽⁸⁾ HL C 243., 2022.6.27., 35. o.

- (16) Azért kell létrehozni az Alapot, hogy forrásokat biztosítson a tagállamok számára azon szakpolitikáik támogatása céljából, amelyek az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezetése által a kiszolgáltatót helyzetű háztartásokra, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozásokra és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókra gyakorolt társadalmi hatások kezelésére irányulnak. Ez különösen ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatással, valamint olyan intézkedésekkel és beruházásokkal valószínűsíthető meg, amelyek célja a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése az épületek energiahatékonyságának növelésével, az épületek tulajdonosától függetlenül az épületek fűtésének és hűtésének dekarbonizációjával, többek között a megújuló energiaforrásokból előállított energia integrálásával, valamint a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitáshoz és közlekedéshez való hozzáférés oly módon történő javításával, amely a kiszolgáltatót helyzetű háztartások, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók javát szolgálja. Figyelmet kell fordítani a bérlakások különböző formáira, ideértve a magánbérlakások piacán lévőket is. A lakásbérlők és a szociális bérlakásban élő személyek figyelembevétele érdekében az intézkedések magukban foglalhatnak pénzügyi támogatást vagy adózási ösztönzőket, például a felújítási költségeknek a bérleti díjból való levonhatóságát.
- (17) Minden tagállamnak szociális klímatervet (a továbbiakban: a terv) kell benyújtania a Bizottságnak. A terveket – annak érdekében, hogy alaposan és időben meg lehessen vizsgálni őket – 2025. június 30-ig kell benyújtani. A terveknek tartalmazniuk kell egy olyan beruházási elemet, amely előmozdítja a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentésére irányuló hosszú távú megoldást, és más intézkedéseket is előírhat, beleértve a hátrányos jövedelmi hatások rövidebb távú enyhítésére irányuló ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást is. A terveknek két célkitűzés elérésére kell irányulniuk. Először is biztosítaniuk kell a kiszolgáltatót helyzetű háztartások, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók számára az energiahatékonyságba, a fűtés és hűtés dekarbonizációjába, valamint a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművekbe és mobilitásba történő beruházások finanszírozásához és végrehajtásához szükséges erőforrásokat, többek között utalványok, támogatások, illetve nulla százalékos kamatú kölcsönök révén. Másodszor, enyhíteniük kell a fosszilis tüzelőanyagok költségeinek növekedése által a legkiszolgáltatót helyzetűekre gyakorolt hatást, és ezáltal meg kell előzniük az energiaszegénységet és a közlekedési szegénységet az átmeneti időszakban, amíg sor nem kerül ilyen beruházások végrehajtására. A tervek támogatathatják a megfizethető energiahatékony lakhatáshoz, többek között a szociális lakhatáshoz való hozzáférést. A kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókat támogatni hivatott intézkedések végrehajtása során lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy tervükben prioritásként kezeljék a kibocsátásmentes járművek támogatását, feltéve, hogy ez megfizethető és alkalmazható megoldást jelent.
- (18) A helyi és regionális hatóságokkal, a gazdasági és szociális partnerekkel, valamint az érintett civil társadalmi szervezetekkel konzultációt folytató tagállamok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy olyan terveket dolgozzanak ki, hajtsanak végre és adott esetben módosítsanak, amelyek célirányosan igazodnak a helyi, regionális és nemzeti körülményeikhez, az érintett területekre vonatkozóan meglévő szakpolitikáikhoz, továbbá az egyéb releváns uniós alapok tervezett felhasználásához. Az érdekelt felekkel való nyilvános konzultációt minden alkalommal le kell folytatni, amikor a Bizottság köteles értékelni a tervet. Így lehet a leginkább tükrözni a helyzetek sokféleségét, a helyi és regionális önkormányzatoknak, a gazdasági és szociális partnereknek, az érintett civil társadalmi szervezeteknek, a kutatási és innovációs intézeteknek, az iparági érdekelt feleknek, valamint a szociális párbeszéd képviselőinek a speciális tudását, továbbá a nemzeti körülményeket, és így járulhatnak hozzá ezek a kiszolgáltatót helyzetűeknek nyújtott átfogó támogatás eredményességéhez és hatékonyságához.
- (19) A terveket a Bizottsággal szoros együttműködésben kell kidolgozni, továbbá a rendelkezésre bocsátott sablonnak megfelelően kell őket elkészíteni. A túlzott adminisztratív terhek elkerülése érdekében lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok – a Bizottságnak a változtatásokról való egyszerű értesítése mellett – kisebb kiigazításokat hajtsanak végre a terveken, illetve kijavítsák bennük az elírásokat. Célszerű úgy rendelkezni, hogy kisebb kiigazításnak a tervben előírt irányzott valamely célérték 5 %-nál kisebb mértékben való növelése vagy csökkentése minősüljön.
- (20) Annak biztosítása, hogy az intézkedések és beruházások különösen az energiaszegénységben élő háztartásokat, illetve a kiszolgáltatót helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozásokat és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókat célozzák meg, kulcsfontosságú szerepet játszik a klímasemlegességre való igazságos áttérés szempontjából. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését előmozdító támogatási intézkedések várhatóan segítik majd a tagállamokat az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó kibocsátáskereskedelemről eredő társadalmi hatások kezelésében.
- (21) Az említett beruházásoknak a költségek és kibocsátások csökkentésére gyakorolt hatásától függően a kiszolgáltatót helyzetű háztartásoknak és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználóknak nyújtott, jól célzott közvetlen jövedelemtámogatás hozzájárulna az energia- és a mobilitási költségek csökkentéséhez, valamint támogatná az igazságos átmenetet. A közvetlen jövedelemtámogatást a lakás- és a közlekedési ágazat dekarbonizációját kísérő ideiglenes intézkedésnek kell tekinteni. A közvetlen jövedelemtámogatás nem lenne állandó, mivel nem kezeli az energiaszegénység és a közlekedési szegénység kiváltó okait. Az ilyen támogatás csak az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő közvetlen hatások kezelésére használható fel, a villamosenergia- és hőtermelésnek az említett irányelv hatálya alá

vonásához kapcsolódó villamosenergia- és fűtési költségek kezelésére azonban nem. Az ilyen közvetlen jövedelemtámogatásra való jogosultságot időben korlátozni kell. A közvetlen jövedelemtámogatás kedvezményezettjeit a kedvezményezettek általános csoportjának tagjaiként olyan intézkedésekkel és beruházásokkal kell megcélózni, amelyek a kedvezményezetteknek az energiaszegénységből és a közlekedési szegénységből való hatékony kiemelésére irányulnak. A terveknek ezért magukban kell foglalniuk a közvetlen jövedelemtámogatást, feltéve, hogy azok olyan tartós hatásokkal bíró intézkedéseket vagy beruházásokat is tartalmaznak, melyek azokat a kiszolgáltatót helyzetű háztartásokat és kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókat célozzák, amelyek, illetve akik közvetlen jövedelemtámogatásban részesülnek.

- (22) A tagállamoknak erősíteniük kell a tudatosságot a kiszolgáltatót helyzetű háztartások, a kiszolgáltatót helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók körében azáltal, hogy a költséghatékony intézkedésekkel és beruházásokkal kapcsolatos célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatást, oktatást és tanácsadást, valamint elérhető támogatást biztosítanak, többek között az épületek energetikai auditja, testre szabott energetikai konzultációk, valamint testre szabott mobilitáskezelési szolgáltatások révén.
- (23) Tekintettel az éghajlatváltozásnak a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségekkel összhangban történő kezelésének fontosságára, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljai iránti elkötelezettségre, az e rendelet szerinti intézkedések és beruházások összhangban hivatottak lenni azzal a céllal, hogy az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽⁹⁾ megállapított, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: a 2021–2027-es MFF) szerinti uniós költségvetés teljes összegének és az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel ⁽¹⁰⁾ létrehozott Európai Unió Helyreállítási Eszköz teljes összegének legalább 30 %-át, valamint az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹¹⁾ létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes összegének legalább 37 %-át az éghajlat-politikai célkitűzések általános érvényesítésére fordítsák. Az e rendelet szerinti intézkedések és beruházások szintén összhangban hivatottak lenni azzal a törekvéssel, hogy 2024-ben a 2021–2027-es MFF éves kiadásainak 7,5 %-át a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre, 2026-ban és 2027-ben pedig a 2021–2027-es MFF éves kiadásainak 10 %-át a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítsák, figyelembe véve ugyanakkor az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok közötti meglévő átfedéseket.

Ebből a célból az Alap kiadásainak nyomon követésére az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹²⁾ I. mellékletében meghatározott módszertant kell alkalmazni. Az Alapnak olyan intézkedéseket és beruházásokat kell támogatnia, amelyek teljes mértékben tiszteletben tartják az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi normáit és prioritásait, valamint megfelelnek az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹³⁾ 17. cikkének értelmében vett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek. A tervekben csak ilyen intézkedések és beruházások szerepelhetnek. A közvetlen jövedelemtámogatási intézkedéseket főszabályként úgy kell tekinteni, mint amelyek előreláthatólag jelentéktelen hatást gyakorolnak a környezeti célkitűzésekre, és mint ilyenek, úgy kell tekinteni, hogy megfelelnek a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek. A Bizottságnak már jóval a tervek elkészítését megelőzően technikai iránymutatást kell kiadnia a tagállamoknak. Az iránymutatásban ki kell fejteni, hogy az intézkedéseknek és a beruházásoknak milyen módon kell megfelelniük a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek.

- (24) A nőket aránytalan mértékben érinti az energiaszegénység és a közlekedési szegénység, különösen az egyszülős családok 85 %-át képviselő egyedülálló anyákat, valamint az egyedülálló nőket, a fogyatékossgal élő nőket és az egyedül élő időskorú nőket. Emellett a nők eltérő és összetettebb mobilitási mintákkal rendelkeznek. Az eltartott gyermeket nevelő egyszülős családok esetében különösen nagy a gyermekszegénység kockázata. A tervek elkészítése és végrehajtása során mindvégig tiszteletben kell tartani és elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőséget és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőséget, továbbá a célkitűzések általános érvényesítését és a fogyatékossgal élő személyek hozzáférési jogait annak biztosítása érdekében, hogy senki ne maradjon hátra.
- (25) Az aktív felhasználók, a helyi energiaközösségek és a megújuló energiapiaci szereplők közötti kereskedelem segítheti a tagállamokat e rendelet célkitűzéseinek elérésében egy polgárok által kezdeményezett, alulról építkező megközelítés révén. Ezek előmozdítják a fogyasztók szerepvállalását és bevonják őket, továbbá lehetővé teszik a háztartási felhasználók egyes csoportjai számára az energiahatékonyság-javító intézkedésekben és beruházásokban való részvételt, támogatják a háztartások megújulóenergia-felhasználását, egyszersmind hozzájárulnak az energiaszegénység elleni küzdelemhez. A tagállamoknak ezért elő kell mozdítaniuk a helyi energiaközösségek és a megújulóenergia-közösségek szerepét, és azokat az Alap támogatható kedvezményezettjeinek kell tekinteniük.

⁽⁹⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

- (26) A tagállamoknak szerepeltetniük kell a tervekben a finanszírozandó intézkedéseket és beruházásokat, ezen intézkedések és beruházások becsült költségeit, valamint a nemzeti hozzájárulást. A tervek összehasonlíthatóságának lehetővé tétele érdekében a tagállamoknak tervük benyújtásakor a becsült összköltséget a hozzáadottérték-adó (héa) kizárásával kell szerepeltetniük. A terveknek továbbá kulcsfontosságú mérföldköveket és célértékeket kell tartalmazniuk annak érdekében, hogy el lehessen végezni az intézkedések és beruházások hatékony végrehajtásának értékelését.
- (27) Az Alapnak és a terveknek összhangban kell lenniük azokkal a tervezett reformokkal és kötelezettségvállalásokkal, amelyeket a tagállamok az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁴⁾ szerinti aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervek, az energiahatékonyságról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás), a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv, az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban lévő kohéziós politikai programok, az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁵⁾ összhangban lévő területi igazságos átmenet tervek, az (EU) 2021/241 rendelettel összhangban lévő helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, a 2003/87/EK irányelv 10d. cikke szerinti Modernizációs Alap, valamint a 2010/31/EU irányelvvel összhangban lévő, hosszú távú tagállami épületfelújítási stratégiák keretében irányoztak elő, illetve tettek meg, és e reformoknak és kötelezettségvállalásoknak kell képezniük az Alap és a tervek keretét. Az adminisztratív hatékonyság biztosítása érdekében adott esetben a tervekben szereplő információknak összhangban kell lenniük az említett jogalkotási aktusokkal és tervekkel.
- (28) A hatékonyabb tervezés érdekében a tagállamoknak a tervükben jelezniük kell, hogy milyen következményekkel jár a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetével összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer elindításának az említett irányelv 30k. cikke szerinti elhalasztása. E célból a tervben szerepeltetendő valamennyi releváns információt világosan meg kell különböztetni két forgatókönyvre való elkülönítéssel, nevezetesen az intézkedések, beruházások, mérföldkövek, célértékek, a nemzeti hozzájárulás összege és a terv bármely más releváns eleme szükségessé kiigazításainak a leírásával és számszerűsítésével.
- (29) Az Uniónak az Alapon keresztül pénzügyi eszközökkel kell támogatnia a tagállamokat a tervük végrehajtásában. Az Alapból történő kifizetéseket a tervekben szereplő mérföldkövek és célértékek megvalósításától kell függővé tenni. Ez lehetővé tenné a nemzeti körülmények és prioritások figyelembevételét, miközben egyszerűsítene a finanszírozást és megkönnyítené az Alapból történő finanszírozásnak az egyéb nemzeti kiadási programokkal való integrálását, emellett pedig garantálná az uniós kiadások hatását és integritását.
- (30) Az Alapot kivételesen és ideiglenesen a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése szerinti 50 millió kibocsátási egység, az említett irányelv 30d. cikkének (3) bekezdése szerinti 150 millió kibocsátási egység, valamint az említett irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése szerinti további kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételből kell finanszírozni, amelynek külső címzett bevételnek kell minősülnie. Elviekben maximálisan 65 000 000 000 EUR összeget kell rendelkezésre bocsátani az Alapnak a 2026–2032-es időszakban történő végrehajtására. A Bizottságnak kell biztosítania az említett irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítését. Amennyiben az említett fejezettel összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer elindítását az említett irányelv 30k. cikke értelmében 2028-ig elhalasztják, az Alap végrehajtására rendelkezésre álló maximális összegnek 54 600 000 000 EUR-nak kell lennie. Az említett összeg és az éves összegek tükrözik az Alap indulásakor jelentkező nagyobb finanszírozási igényt. Minden egyes tagállam esetében ki kell számítani a maximális pénzügyi allokációt egy elosztási módszertan szerint, amely többek között különösen kiegészítő támogatást biztosít azon tagállamoknak, amelyeket jobban érint az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonása. Tekintettel arra, hogy a külső címzett bevételt a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése, 30d. cikkének (3) bekezdése és 30d. cikkének (4) bekezdése szerinti kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése nyomán kell rendelkezésre bocsátani, a címzett bevételnek megfelelő előirányzatok beállítása érdekében eltérést kell biztosítani az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁶⁾ 22. cikkének (2) bekezdésétől annak lehetővé tétele céljából, hogy az Unió minden egyes évben kötelezettséget vállalhasson az e rendelettel összhangban a tagállamok számára teljesítendő kifizetésekhez szükséges összegekre.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (31) A tagállamoknak a tervükhöz annak becsült összköltsége legalább 25 %-ával hozzá kell járulniuk.
- (32) A költségvetési kötelezettségvállalások adott esetben éves részletekre bonthatók. A tagállamokkal való, egyedi jogi kötelezettségvállalásokat képező megállapodásokban figyelembe kell venni többek között a 2003/87/EK irányelv 30k. cikkében említett eshetőséget, amely cikk az épületekre, a közúti közlekedésre és a további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelem megkezdésének egyéves elhalasztását vonhatja maga után. Az említett megállapodásokban figyelembe kell venni az Uniót érintő esetleges pénzügyi kockázatokat is, amelyek az egyedi jogi kötelezettségvállalások módosítását tehetik szükségessé, tekintettel az abból fakadó sajátosságokra, hogy az Alapot ideiglenesen és kivételesen a kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeiből származó külső címzett bevételekből finanszírozzák.
- (33) Az Alap további forrásainak biztosítása érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2021/1060 rendelettel létrehozott, megosztott irányítás alá tartozó kohéziós politikai programokból források átcsoportosítását kérhessék az Alapba, az említett rendeletben meghatározott feltételek mellett. Annak érdekében, hogy a tagállamok kellő rugalmassággal rendelkezzenek az Alapból származó allokációik felhasználása során, lehetővé kell tenni, hogy az éves pénzügyi allokációjuk legfeljebb 15 %-ig forrásokat csoportosítsanak át az (EU) 2021/1060 rendeletben meghatározott, megosztott irányítás alá tartozó alapokba. Az Alapból származó éves pénzügyi allokációjukból az (EU) 2021/1060 rendelet hatálya alá tartozó, megosztott irányítás alá tartozó alapokba történő, egymást követő forrásátcsoportosításokból eredő adminisztratív terhek enyhítése érdekében egy vagy több program ennek megfelelő módosítását főszabály szerint csak egyszer kell előírni, a hatékony pénzügyi kontroll biztosítását szolgáló bizonyos feltételek mellett. A következő években lehetővé kell tenni további átcsoportosítások végrehajtását a pénzügyi táblázatok Bizottságnak történő megküldése útján, feltéve, hogy a változások kizárólag a pénzügyi források növeléséhez kapcsolódnak, az érintett program további változtatása nélkül.
- (34) Az Alapnak olyan intézkedéseket kell támogatnia, amelyek tiszteletben tartják az uniós finanszírozásra vonatkozó addicionalitás elvét. Az Alap nem helyettesítheti az ismétlődő nemzeti kiadásokat, kivéve külön indokolt esetekben, ideértve a tervekben megjelölt technikai segítségnyújtást célzó intézkedésekkel kapcsolatos költségek kifizetését is.
- (35) A pénzeszközök hatékony, átlátható és következetes allokációjának biztosítása, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének tiszteletben tartása érdekében az e rendelet alapján hozott intézkedéseknek konzisztensnek kell lenniük a folyamatban lévő uniós, nemzeti és – adott esetben – regionális programokkal, és ki kell egészíteniük azokat, ugyanakkor el kell kerülni ugyanazon kiadásoknak az Alapból és egyéb uniós programokból való kettős finanszírozását. Így különösen a Bizottságnak és a tagállamoknak a folyamat minden szakaszában biztosítaniuk kell az eredményes koordinációt a finanszírozási források közötti konzisztencia, koherencia, kiegészítő jelleg és szinergiák garantálása érdekében. E célból a tagállamokat kötelezni kell arra, hogy a tervüknek a Bizottsághoz való benyújtásakor ismertessék a meglévő vagy tervezett uniós finanszírozásra vonatkozó releváns információkat. Az Alap keretében nyújtott pénzügyi támogatás kiegészíti az egyéb uniós programok és eszközök keretében nyújtott támogatást. Lehetővé kell tenni, hogy az Alap keretében finanszírozott intézkedések és beruházások más uniós programokból és eszközökből is finanszírozásban részesülhessenek, feltéve, hogy e támogatás nem ugyanazon költségeket fedezi.
- (36) A kifizetéseket az érintett tagállamnak történő folyósítást engedélyező bizottsági határozat alapján kell teljesíteni. Ezért el kell térni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkének (2) bekezdésétől annak érdekében, hogy a kifizetési határidő a kifizetési kérelem kézhezvételének időpontja helyett attól az időponttól kezdődjön, amikor az említett határozatot a Bizottság az érintett tagállammal közölte.
- (37) Az adott fordulóban beérkezett összes kifizetési kérelem elemzését követően, és amennyiben a 2003/87/EK irányelv 30d. cikkének (4) bekezdésével összhangban az Alaphoz rendelt bevételek nem elegendőek a tagállamok által benyújtott kifizetési kérelmek teljesítéséhez, a Bizottságnak a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében arányosan kell fizetnie a tagállamoknak. A kifizetési kérelmek következő fordulójában a Bizottságnak előnyben kell részesítenie azokat a tagállamokat, amelyek a kifizetési kérelmek előző fordulójában késedelmesen jutottak hozzá a kifizetésekhez, és csak ezt követően teljesít kifizetést az újonnan benyújtott kifizetési kérelmek után.
- (38) A tervek elkészítésének megkönnyítése, valamint a nyomon követésre és az értékelésre vonatkozó átlátható szabályok biztosítása érdekében a közös mutatók jegyzékét és a tervek sablonját bele kell foglalni e rendelet mellékleteibe. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy releváns közös mutatókat használjanak a tervükben feltüntetendő mérőszámok és célértékek meghatározásához. A közös mutatók jegyzékének tartalmaznia kell az előrehaladásról való jelentéstételre, valamint a tervek és az Alap végrehajtásának nyomon követésére és értékelésére szolgáló közös mutatókat.

- (39) Az Alap végrehajtását a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban kell végezni, beleértve a csalás, adócsalás, adókijátszás, korrupció és összeférhetetlenség eredményes megelőzését és üldözését is. Az Alap a jogállamiság elveinek a tagállamokban történő megsértése esetére az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ létrehozott, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer hatálya alá tartozik.
- (40) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás érdekében – az Alap teljesítményalapúságának tiszteletben tartása mellett – egyedi szabályokat kell megállapítani a költségvetési kötelezettségvállalásokra, a kifizetésekre, a felfüggesztésre és a pénzeszközök visszafizettetésére, valamint a pénzügyi támogatással kapcsolatos megállapodások megszüntetésére vonatkozóan. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy a pénzeszközöknek az Alapból támogatott intézkedésekhez kapcsolódó felhasználása megfeleljen az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen támogatást adott esetben az uniós állami támogatási szabályoknak megfelelően nyújtsák. Biztosítaniuk kell különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzését, feltárását és korrekcióját, valamint az Alapból és egyéb uniós programokból való kettős finanszírozás elkerülését. Lehetővé kell tenni a pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos megállapodások felfüggesztését és megszüntetését, valamint a pénzügyi allokáció csökkentését és visszafizettetését, amennyiben az érintett tagállam nem hajtotta végre kielégítően a tervet, vagy az Alapból támogatott intézkedésekkel kapcsolatos súlyos szabálytalanságok, nevezetesen csalás, korrupció vagy összeférhetetlenség, illetve pénzügyi támogatással kapcsolatos megállapodásokból eredő kötelezettségek súlyos megsértése esetén. A pénzügyi támogatással kapcsolatos megállapodások megszüntetése vagy a pénzügyi allokáció csökkentése és visszafizettetése esetén az említett összegeket a kibocsátási egységek elosztására vonatkozóan a 2003/87/EK irányelv 30d. cikkének (5) bekezdésében meghatározott szabályokkal összhangban 2033. december 31-ig kell kiosztani a tagállamok között. Megfelelő kontradiktórius eljárásokat kell létrehozni annak biztosítására, hogy a Bizottságnak a felfüggesztésre és a kifizetett összegek visszafizettetésére vagy a pénzügyi támogatással kapcsolatos megállapodások megszüntetésére vonatkozó döntései tiszteletben tartsák a tagállamok észrevételek benyújtásához való jogát.
- (41) A Bizottságnak biztosítania kell az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelmét. Elsősorban ugyan maguk a tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy az Alap végrehajtása a releváns uniós és nemzeti joggal összhangban történjen, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy kellő garanciát kapjon e tekintetben a tagállamoktól. E célból az Alap végrehajtása során a tagállamoknak biztosítaniuk kell egy eredményes és hatékony belső kontrollrendszer működését, és vissza kell fizettniük a jogalap nélkül kifizetett vagy helytelenül felhasznált összegeket. A tagállamok számára e célból lehetővé kell tenni, hogy állandó nemzeti költségvetési gazdálkodási rendszerekre támaszkodjanak. A tagállamoknak elektronikus rendszerben kell gyűjteniük, rögzíteniük és tárolniuk az olyan standardizált adatkategóriákat és információkat, amelyek lehetővé teszik az Alapból támogatott intézkedésekkel és beruházásokkal kapcsolatos súlyos szabálytalanságok – azaz csalás, korrupció és összeférhetetlenség – megelőzését, feltárását és korrekcióját. A Bizottságnak információs és monitoringrendszert kell rendelkezésre bocsátania, amely magában foglal egy egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszközt is az említett adatokhoz és információkhoz történő hozzáférés és azok elemzése céljából. A Bizottságnak a tagállamok általi általános alkalmazás céljából ösztönöznie kell az említett információs és monitoringrendszer használatát.
- (42) A Bizottság, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), a Számvevőszék és adott esetben az Európai Ügyészség számára lehetővé kell tenni, hogy hatáskörén és jogkörén belül használni tudja az információs és monitoringrendszert.
- (43) A tagállamok és a Bizottság számára csak akkor megengedett a személyes adatok kezelése, ha az a pénzeszközöknek az Alap keretében történő végrehajtást szolgáló intézkedésekkel összefüggésben történő felhasználására vonatkozó mentesítés, ellenőrzés és kontroll, tájékoztatás, kommunikáció és láthatóság biztosítása céljából szükséges. A személyes adatokat az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾, illetve az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁹⁾ összhangban kell kezelni, attól függően, hogy melyik az alkalmazandó.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

- (44) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁰⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom⁽²¹⁾, a 2185/96/Euratom, EK⁽²²⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽²³⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az OLAF a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció, összeférhetetlenség vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.

Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁴⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció, összeférhetetlenség és más bűncselekmények esetében. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (45) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet állapítja meg, meghatározva különösen az uniós költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett irányítás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok egy, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.

- (46) Az (EU) 2021/1060 rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.

- (47) Mivel e rendelet célját, nevezetesen azt, hogy az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő társadalmi hatások kezelése révén hozzájáruljon a klímasemlegességre való társadalmilag méltányos átálláshoz, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²¹⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽²³⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet a 2026-tól 2032-ig tartó időszakra létrehozza a Szociális Klímaalapot (a továbbiakban: az Alap).

Az Alap pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak a szociális klímatervekben (a továbbiakban: a tervek) foglalt intézkedésekhez és beruházásokhoz.

Az Alap által támogatott intézkedéseknek és beruházásoknak az olyan háztartások, mikrovállalkozások és közlekedési felhasználók számára kell előnyökkel szolgálniuk, amelyek vagy akik kiszolgáltatott helyzetben vannak, és amelyeket vagy akiket különösen érint az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonása, különös tekintettel az energiaszegénységre vagy a közlekedési szegénységre élő háztartásokra.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „energiaszegénység”: az az állapot, amikor valamely háztartás nem fér hozzá a releváns nemzeti kontextusban, valamint a hatályos szociálpolitikai és egyéb releváns szakpolitikai összefüggésben a megfelelő életszínvonalat és a megfelelő egészséget biztosító alapvető energetikai szolgáltatásokhoz, ideértve a megfelelő meleget, hűtést, világítást és az árammal működő készülékekhez szükséges energiát;
2. „közlekedési szegénység”: az az állapot, amikor a személyek és a háztartások nem képesek vagy nehezen tudják fedezni a magán- vagy a tömegközlekedés költségeiket, vagy nem, illetve csak korlátozottan férnek hozzá az alapvető társadalmi-gazdasági szolgáltatások és tevékenységek igénybevételéhez, illetve végzéséhez szükséges közlekedéshez, figyelembe véve a nemzeti és a térbeli kontextust is;
3. „a terv becsült összköltsége”: a tervben szereplő intézkedések és beruházások becsült összköltsége;
4. „pénzügyi allokáció”: egy tagállamnak allokálható vagy allokált, az Alap keretében nyújtható vissza nem térítendő pénzügyi támogatás;
5. „mértékadó”: egy intézkedés vagy beruházás megvalósítása felé tett előrehaladás mérésére szolgáló minőségi eredmény;
6. „célérték”: egy intézkedés vagy beruházás megvalósítása felé tett előrehaladás mérésére szolgáló mennyiségi eredmény;
7. „megújuló energiaforrásokból előállított energia” vagy „megújuló energia”: az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁵⁾ 2. cikke második albekezdésének 1. pontjában meghatározott, megújuló energiaforrásokból előállított energia;
8. „háztartás”: az (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁶⁾ 2. cikkének 15. pontjában meghatározott magánháztartás;

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1700 rendelete (2019. október 10.) az egyedi szinten, mintavétel útján gyűjtött adatokon alapuló, személyekre és háztartásokra vonatkozó európai statisztikák közös keretének létrehozásáról, a 808/2004/EK, a 452/2008/EK és az 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1177/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 577/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 261. I, 2019.10.14., 1. o.).

9. „mikrovállalkozás”: olyan vállalkozás, amely tíznél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek a 651/2014/EU bizottsági rendelet ⁽²⁷⁾ I. mellékletének 3–6. cikkével összhangban kiszámított éves forgalma vagy éves mérlege nem haladja meg a 2 millió EUR-t;
10. „kiszolgáltató helyzetű háztartások”: energiaszegénységben élő háztartások vagy olyan háztartások, beleértve az alacsony jövedelmű és a jövedelmi alsó-középréteghez tartozó háztartásokat is, amelyeket jelentős mértékben érintenek az épületekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő árhatások, és amelyek nem rendelkeznek az adott épület felújításához szükséges eszközökkel;
11. „kiszolgáltató helyzetű mikrovállalkozások”: olyan mikrovállalkozások, amelyeket jelentős mértékben érintenek az épületekből vagy a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő árhatások, és amelyek a tevékenységük végzése céljából nem rendelkeznek az adott épület felújításához szükséges eszközökkel, illetve nem áll módjukban kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművet vásárolni, vagy adott esetben alternatív fenntartható közlekedési módra – például tömegközlekedésre – áttérni;
12. „kiszolgáltató helyzetű közlekedési felhasználók”: közlekedési szegénységben élő személyek és háztartások, valamint – többek között az alacsony jövedelmű és a jövedelmi alsó-középréteghez tartozó háztartásokban élő – olyan személyek és háztartások is, akiket vagy amelyeket jelentős mértékben érintenek a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő árhatások, és akiknek vagy amelyeknek nem áll módjukban kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművet vásárolni, vagy alternatív fenntartható közlekedési módra – például tömegközlekedésre – áttérni;
13. „épületfelújítás”: bármilyen energetikai célú épületfelújítás, amely az épületek energiahatékonyságának növelésére irányul, például a külső határoló szerkezetek – azaz a falak, a tető, a padló – szigetelése és az ablakok cseréje, továbbá épülettechnikai rendszerek telepítése, a vonatkozó nemzeti biztonsági előírásoknak megfelelően, többek között hozzájárulva az épületek energiahatékonyságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvben (átdolgozás) meghatározott felújítási követelmények teljesítéséhez;
14. „épülettechnikai rendszer”: az épület vagy annak önálló rendeltetési egysége helyiségfűtésére, helyiséghűtésére, szellőztetésére, használati melegvíz-ellátására, épületautomatizálására és -szabályozására, valamint helyszíni megújulóenergia-termelésére és -tárolására szolgáló műszaki berendezések, vagy ilyen műszaki berendezések kombinációi, ideértve a megújuló energiaforrásokból előállított energiát használó rendszereket is;
15. „aktív felhasználó”: az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁸⁾ 2. cikkének 8. pontjában meghatározott aktív felhasználó;
16. „helyi energiaközösség”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 11. pontjában meghatározott helyi energiaközösség;
17. „megújulóenergia-közösség”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 16. pontjában meghatározott megújulóenergia-közösség;
18. „megújuló energiapiaci szereplők közötti kereskedelem”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 18. pontjában meghatározott, megújuló energiapiaci szereplők közötti kereskedelem;
19. „kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású jármű”: az (EU) 2019/631 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁹⁾ 3. cikke (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású jármű.

3. cikk

Célkitűzések

(1) Az Alap általános célkitűzése, hogy az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő társadalmi hatások kezelése révén hozzájáruljon a klímasemlegességre való társadalmilag méltányos áttálláshoz.

⁽²⁷⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/631 rendelete (2019. április 17.) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongép-járművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról, valamint a 443/2009/EK és az 510/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 111., 2019.4.25., 13. o.).

(2) Az Alap egyedi célkitűzései, hogy ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatással, valamint az épületek energiahatékonyságának növelésére, az épületek fűtésének és hűtésének fokozott dekarbonizációjára – többek között a megújulóenergia-termelésnek és -tárolásnak épületekben való integrálása révén –, továbbá a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitáshoz és közlekedéshez való hozzáférés javítására irányuló intézkedésekkel és beruházásokkal támogassa a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokat és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókat.

II. FEJEZET

Szociális klímatervek

4. cikk

Szociális klímatervek

(1) Minden tagállam benyújtja a tervét a Bizottságnak. A tervnek a megfizethető fűtés, hűtés és mobilitás biztosítása érdekében meglévő vagy új nemzeti intézkedések és beruházások koherens csomagját kell tartalmaznia a szén-dioxid-árazás által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokra és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókra gyakorolt hatás kezelése céljából, miközben kíséri és felgyorsítja az Unió éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges intézkedéseket.

(2) Minden tagállam biztosítja a terve és az integrált nemzeti energia- és klímatervének az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett aktualizált változata közötti összhangot.

(3) A terv tartalmazhat olyan nemzeti intézkedéseket, amelyek ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetű háztartásoknak és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóknak annak érdekében, hogy csökkentsék az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő, a fosszilis tüzelőanyagokat érintő áremelkedés hatását.

(4) A tervnek a 8. cikkel összhangban a következőkre irányuló nemzeti, valamint adott esetben helyi és regionális intézkedéseket és beruházásokat kell magában foglalnia:

- a) épületfelújítás, valamint az épületek fűtésének és hűtésének dekarbonizációja, beleértve a megújulóenergia-termelés és -tárolás integrálását;
- b) a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitás és közlekedés elterjedésének fokozása.

(5) Amennyiben egy tagállam már rendelkezik az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó nemzeti kibocsátáske-rekesdelmi rendszerrel vagy szén-dioxid-adóval, a társadalmi hatások és kihívások enyhítését célzó, már meglévő nemzeti intézkedések belefoglalhatók a tervbe, feltéve, hogy megfelelnek e rendeletnek.

5. cikk

Nyilvános konzultáció

(1) Minden tagállam a helyi és regionális hatóságokkal, a gazdasági és szociális partnerek képviselőivel, valamint az érintett civil társadalmi szervezetekkel, ifjúsági szervezetekkel és más érdekelt felekkel folytatott nyilvános konzultációt követően nyújtja be a tervet a Bizottságnak. Az említett konzultációt minden tagállam az (EU) 2018/1999 rendelet 10. cikkében foglalt követelményekkel összhangban és az adott tagállam nemzeti jogi keretének megfelelően folytatja le.

(2) Minden tagállam összefoglalót illeszt a tervébe a következőkről:

- a) az (1) bekezdés szerint megtartott konzultáció; valamint
- b) az, hogy hogyan tükröződnek a tervben a konzultációban részt vevő érdekelt felek észrevételei.

(3) A 16. cikk (3) bekezdésének alkalmazásában a Bizottság értékeli, hogy a tervet az e cikk (1) bekezdésével összhangban az érdekelt felekkel konzultálva dolgozták-e ki.

(4) A Bizottság a 6. cikk (4) bekezdésével összhangban a tervekről folytatott konzultációkkal kapcsolatos bevált gyakorlatok példáival támogatja a tagállamokat.

6. cikk

A szociális klímatervek tartalma

(1) A tervben a következő elemeket kell meghatározni:

- a) a 4. és 8. cikknek megfelelő olyan konkrét intézkedések és beruházások, amelyek az e bekezdés d) pontjában említett hatások csökkentését célozzák, annak ismertetésével együtt, hogy az említett intézkedések és beruházások hogyan járulnának hozzá hatékonyan a 3. cikkben meghatározott célkitűzések eléréséhez az adott tagállam vonatkozó szakpolitikáinak átfogó keretén belül;
- b) adott esetben olyan konkrét, kölcsönösen koherens és megerősített kísérő intézkedések, amelyek az intézkedések és a beruházások megvalósítását, valamint a d) pontban említett hatások csökkentését szolgálják;
- c) információk az intézkedések és beruházások olyan egyéb uniós, nemzetközi, köz- vagy adott esetben magánforrásokból történő, meglévő vagy tervezett finanszírozására vonatkozóan, amelyek hozzájárulnak a tervben meghatározott intézkedésekhez és beruházásokhoz, beleértve az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásra vonatkozó információkat is;
- d) az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő áremelkedés által a háztartásokra – különösen az energiaszegénység és a közlekedési szegénység előfordulására –, valamint a mikrovállalkozásokra gyakorolt várható hatásokra vonatkozó becslés; az említett hatásokat az egyes tagállamok által meghatározott megfelelő területi szinten kell elemezni, a nemzeti sajátosságok és olyan elemek figyelembevételével, mint a tömegközlekedéshez és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azonosítani kell a leginkább érintett területeket;
- e) a kiszolgáltatott helyzetű háztartások, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók számára vonatkozó becslés és ezek azonosítása;
- f) annak ismertetése, hogy az energiaszegénység és a közlekedési szegénység fogalom meghatározását hogyan kell nemzeti szinten alkalmazni;
- g) amennyiben a terv a 4. cikk (3) bekezdésében említett intézkedésekről rendelkezik, a támogatható végső kedvezményezettek azonosítására vonatkozó kritériumok, a szóban forgó intézkedések tervezett határideje és azok mennyiségi becslésen alapuló indokolása, valamint annak minőségi ismertetése, hogy az említett intézkedések várhatóan hogyan csökkentik az energiaszegénységet, a közlekedési szegénységet és a háztartások kiszolgáltatottságát a közúti közlekedés és a fűtési célú tüzelőanyagok árának emelkedése esetén;
- h) a 2032. július 31-ig lezárandó intézkedések és beruházások végrehajtására vonatkozóan tervezett mérföldkövek, célértékek és indikatív átfogó menetrend;
- i) adott esetben az alacsony kibocsátású járművekkel kapcsolatos támogatás fokozatos csökkentésére szolgáló menetrend;
- j) a terv becsült összköltsége, megfelelő indokolással, valamint annak ismertetésével együtt, hogy az miként felel meg a költséghatékonyság elvének, illetve mennyire arányos a terv várható hatásával;
- k) a terv becsült összköltségéhez való tervezett nemzeti hozzájárulás, amelynek kiszámítása a 15. cikkel összhangban történik;
- l) az e rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett intézkedések kivételével annak ismertetése, hogy a terv miként biztosítja, hogy egyik intézkedés vagy beruházás se járjon a környezeti célkitűzéseknek az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke értelmében vett jelentős megsértésével;
- m) a terv érintett tagállam általi hatékony nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó intézkedések – különös tekintettel a javasolt mérföldkövekre és célértékekre –, a IV. mellékletben említett releváns közös mutatók, illetve ha e mutatók egyike sem releváns egy adott intézkedés vagy beruházás szempontjából, az érintett tagállam által javasolt további egyedi mutatók;
- n) a terv elkészítése és – amennyiben rendelkezésre áll – végrehajtása céljából az 5. cikkben említett nyilvános konzultációs folyamatról készült összefoglaló;

- o) az Alapból nyújtott pénzügyi allokációk felhasználása tekintetében a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására és korrekciójára szolgáló tagállami rendszer ismertetése, valamint az Alapból és más uniós programokból származó kettős finanszírozás elkerülését célzó intézkedések bemutatása;
- p) adott esetben – és ha releváns – annak ismertetése, hogy a tervben hogyan vették figyelembe a földrajzi sajátosságokat, például a szigeteket, a legkülső régiókat és területeket, a vidéki vagy távoli területeket, a kevésbé megközelíthető peremterületeket, a hegyvidéki területeket vagy az elmaradott területeket;
- q) adott esetben annak ismertetése, hogy az intézkedések és beruházások hogyan kívánják kezelni a nemek közötti egyenlőtlenséget.

(2) A terv az intézkedések és beruházások hatékony igazgatásához és végrehajtásához szükséges technikai segítségnyújtást célzó intézkedéseket is magában foglalhat.

(3) A tervnek összhangban kell lennie azokkal az információkkal, illetve kötelezettségvállalásokkal, amelyeket az adott tagállam a következők keretében szolgáltatott, illetve tett:

- a) a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési terv;
- b) az (EU) 2021/1060 rendelet szerinti kohéziós politikai programjai;
- c) az (EU) 2021/241 rendelet szerinti helyreállítási és rezilienciaépítési terve;
- d) az épületek energiahatékonyságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) szerinti épületfelújítási terve;
- e) az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti aktualizált integrált nemzeti energia- és klímaterve; valamint
- f) az (EU) 2021/1056 rendelet szerinti területi igazságos átmenet tervei.

(4) A tervek elkészítése során a Bizottság megszervezi a bevált gyakorlatok cseréjét, többek között a tervekbe foglalandó költséghatékony intézkedésekre és beruházásokra vonatkozóan. A tagállamok technikai támogatást kérhetnek a Bizottság és az Európai Beruházási Bank között 2009-ben létrejött megállapodással létrehozott, európai helyi energiahatékonysági támogatás (ELENA) elnevezésű eszköz vagy az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁰⁾ létrehozott Technikai Támogatási Eszköz keretében.

(5) E cikk (1) bekezdése l) pontjának alkalmazásában a Bizottság az Alap hatályához igazított technikai iránymutatást nyújt a tagállamoknak arról, hogy az intézkedések és a beruházások az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke értelmében megfelelnek-e a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek.

(6) Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat az e cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett információk szolgáltatásában, a Bizottság közös értéket határoz meg, amelyet az épületekből, a közúti közlekedésből és a további ágazatokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő szén-dioxid-arra vonatkozó becslésként kell figyelembe venni.

(7) A tervhez minden tagállam az V. mellékletben foglalt sablont használja.

III. FEJEZET

A szociális klímatervek támogatása az alapból

7. cikk

Az Alapra irányadó elvek

(1) Az Alap pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak a tervükben meghatározott intézkedések és beruházások finanszírozásához.

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

(2) Minden tagállam esetében az e cikk (1) bekezdése szerinti pénzügyi támogatás kifizetését attól kell függővé tenni, hogy az adott tagállam megvalósította-e az e rendelet 8. cikke szerinti intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó mérföldköveket és célértékeket. E mérföldköveknek és célértékeknek összhangban kell lenniük az Unió éghajlat-politikai céljaival és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott célkitűzéssel és különösen a következőkre kell kiterjedniük:

- a) energiahatékonyság;
- b) épületfelújítás;
- c) kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitás és közlekedés;
- d) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése;
- e) a kiszolgáltatott helyzetű háztartások – különösen az energiaszegénységben élő háztartások –, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkentése.

(3) Az Alapból csak olyan intézkedések és beruházások támogathatók, amelyek megfelelnek az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkének értelmében vett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek.

(4) Az Alap által támogatott intézkedéseknek és beruházásoknak csökkenteniük kell a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget, továbbá – adott esetben – hozzá kell járulniuk a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, valamint az Alap intézkedéseinek és beruházásainak hatálya alá tartozó területeken a fenntartható és minőségi munkahelyekhez.

8. cikk

A szociális klímatervekbe beillesztendő támogatható intézkedések és beruházások

(1) A tagállamok a következő, tartós hatást gyakorló intézkedéseket és beruházásokat számíthatják bele a terv becsült összköltségébe, feltéve, hogy azok elsősorban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokat vagy a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókat célozzák, és az alábbiakra irányulnak:

- a) az épületfelújítások támogatása, különösen a legrosszabbul teljesítő épületekben lakó, illetve ilyen épületeket használó, kiszolgáltatott helyzetű háztartások és kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások esetében, valamint többek között a bérlők és a szociális bérlakásokban élők esetében is;
- b) a megfizethető és energiahatékony lakhatáshoz, többek között a szociális lakhatáshoz való hozzáférés támogatása;
- c) hozzájárulás az épületek fűtésének és hűtésének, valamint az épületekben való fűtésnek a dekarbonizációjához – például a villamosításon keresztül – megfizethető és energiahatékony rendszerekhez való hozzáférés biztosításával, továbbá a megújulóenergia-termelésnek és -tárolásnak többek között megújulóenergia-közösségek, helyi energiaközösségek és más aktív felhasználók révén történő integrálásával, a megújuló energia saját fogyasztása – így például az energiamegosztás és a megújuló energiapiaci szereplők közötti kereskedelem, az intelligens hálózatokhoz és a távfűtési hálózatokhoz való csatlakozás – elterjedésének előmozdítása érdekében, ami hozzájárul az energiamegtakarítás eléréséhez, illetve az energiaszegénység csökkentéséhez;
- d) célzott, hozzáférhető és megfizethető tájékoztatás, oktatás, figyelemfelhívás és tanácsadás biztosítása a költséghatékony intézkedésekkel és beruházásokkal, az épületfelújítások és az energiahatékonyság tekintetében rendelkezésre álló támogatással, valamint a fenntartható és megfizethető mobilitási és közlekedési alternatívákkal kapcsolatban;
- e) az állami és a magánszervezetek – így például a szociális lakhatást biztosítók, különösen a köz-magán szövetkezetek – támogatása megfizethető energiahatékonysági megoldások és megfelelő finanszírozási eszközök kidolgozásában és biztosításában, az Alap szociális céljaival összhangban;
- f) a technológiasemlegesség fenntartása mellett kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművekhez és kerékpárokhoz való hozzáférés biztosítása, beleértve a megvásárlásukra, valamint a megfelelő állami és magáninfrastruktúrára irányuló pénzügyi támogatást vagy adózási ösztönzőket, adott esetben különös tekintettel a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek megvásárlására, az elektromos és egyéb töltőinfrastruktúrára, valamint a használt kibocsátásmentes járművek piacának fejlesztésére; a tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy amennyiben a kibocsátásmentes járművek megfizethető és alkalmazható megoldást jelentenek, a tervükben prioritásként kezeljék az ilyen járművek támogatását;
- g) a megfizethető és hozzáférhető tömegközlekedés használatának ösztönzése, valamint a magán- és közszervezetek – többek között szövetkezetek – támogatása az igény szerinti fenntartható mobilitás, a megosztott mobilitási szolgáltatások és az aktív mobilitási lehetőségek fejlesztésében és biztosításában.

(2) A tagállamok a tervek becsült összköltségébe beleszámíthatják azon intézkedések költségeit, amelyekkel a közúti közlekedés és a fűtési célú tüzelőanyagok tekintetében tapasztalható áremelkedés hatásának csökkentése céljából közvetlen jövedelemtámogatást nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetű háztartásoknak és kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóknak. Az ilyen támogatásnak ideiglenesnek és idővel csökkenőnek kell lennie. A tagállamok ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást nyújthatnak, ha a tervükben szerepelnek az e rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerinti, kiszolgáltatott helyzetű háztartásokat és kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókat célzó intézkedések vagy beruházások. Az ilyen támogatásnak az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásának közvetlen hatására kell korlátozódnia. Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást nyújtó intézkedések költségei a terv – e rendelet 6. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett – becsült összköltségének legfeljebb a 37,5 %-át tehetik ki.

(3) A tagállamok a tervük becsült összköltségébe beleszámíthatják a technikai segítségnyújtás költségeit annak érdekében, hogy el tudják számolni azon kiadásokat, amelyek az Alap irányításához és célkitűzéseinek eléréséhez szükséges képzési, programozási, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekhez kapcsolódnak, így például a tanulmányok, az információtechnológiai (IT) kiadások, az érdekelt felekkel való nyilvános konzultáció, valamint a tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek költségeit. E technikai segítségnyújtás költségei a terv – 6. cikk (1) bekezdése j) pontjában említett – becsült összköltségének legfeljebb a 2,5 %-át tehetik ki.

9. cikk

Az előnyök továbbhárítása a háztartásokra, a mikrovállalkozásokra és a közlekedési felhasználókra

(1) A tagállamok a tervekbe belefoglalhatják a kiszolgáltatott helyzetű háztartások, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók támogatásától eltérően köz- vagy magánszervezetek révén nyújtott támogatást, feltéve, hogy ezek a szervezetek olyan intézkedéseket és beruházásokat hajtanak végre, amelyek végső soron a kiszolgáltatott helyzetű háztartások, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozások vagy a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók javát szolgálják.

(2) A tagállamok gondoskodnak a szükséges törvényi és szerződéses biztosítékokról annak biztosítása érdekében, hogy teljes egészében részesítsék a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokat, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokat vagy a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókat az előnyökből.

10. cikk

Az Alap forrásai

(1) A 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdésével, 30d. cikkének (3) bekezdésével és 30d. cikkének (4) bekezdésével összhangban az Alapnak a 2026. január 1-jétől 2032. december 31-ig terjedő időszakban történő végrehajtására folyó áron legfeljebb 65 000 000 000 EUR összeget kell rendelkezésre bocsátani. Ez az összeg a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (4) bekezdése hatodik albekezdésének sérelme nélkül az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában külső címzett bevételnek minősül.

Az Alap számára elkülönített éves összegek – az e bekezdés első albekezdésében meghatározott maximális összeg erejéig – nem haladhatják meg a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (4) bekezdésének negyedik albekezdésében említett összegeket.

Amennyiben a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetével összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezetését az említett irányelv 30k. cikke alapján 2028-ig elhalasztják, az Alap rendelkezésére bocsátandó maximális összeg 54 600 000 000 EUR, az Alap számára elkülönített éves összegek pedig nem haladhatják meg a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (4) bekezdésének ötödik albekezdésében említett vonatkozó összegeket.

(2) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 22. cikkének (2) bekezdésétől eltérve és e rendelet 19. cikkének sérelme nélkül az e cikk (1) bekezdésében említett vonatkozó maximális összeget fedező kötelezettségvállalási előirányzatokat 2026. január 1-jétől kezdődően minden pénzügyi év elején automatikusan rendelkezésre kell bocsátani az (1) bekezdés második és harmadik albekezdésében említett vonatkozó alkalmazandó éves összegek erejéig.

(3) Az (1) bekezdésben említett összegekből fedezhetők az Alap irányításához és célkitűzéseinek eléréséhez szükséges előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekkel – különösen tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, az érdekelt felekkel való konzultációval, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekkel, többek között az inkluzív tájékoztatási tevékenységekkel és az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációval – kapcsolatos kiadások is, amennyiben azok kapcsolódnak e rendelet célkitűzéseéhez, továbbá az információk kezelésére és cseréjére összpontosító információtechnológiai hálózatokkal, illetve a szervezeti információtechnológiai eszközökkel kapcsolatos kiadások, valamint az Alap irányítása tekintetében a Bizottságnál felmerült minden egyéb technikai és

igazgatási segítségnyújtási kiadás. A kiadások mellett magukban foglalhatják egyéb támogató tevékenységek – például a projektek helyszíni minőség-ellenőrzésének és nyomon követésének – költségeit, valamint a támogatható intézkedések értékelésével és végrehajtásával kapcsolatos partneri tanácsadás és szakértői közreműködés költségeit.

11. cikk

A megosztott irányítású programokból származó és az azokhoz rendelt források, valamint a források felhasználása

(1) A tagállamok számára a megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók az Alaphoz az (EU) 2021/1060 rendelet vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül hajtja végre. Az említett forrásokat kizárólag az érintett tagállam javára lehet felhasználni.

(2) A tagállamok az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtott tervükben kérhetik a maximális éves pénzügyi allokáció legfeljebb 15 %-ának az (EU) 2021/1060 rendeletben meghatározott, megosztott irányítás alá tartozó alapokba történő átcsoportosítását. Az átcsoportosított forrásokból az e rendelet 8. cikkében említett intézkedéseket és beruházásokat kell finanszírozni, és e forrásokat azon alapok szabályaival összhangban kell végrehajtani, amelyekbe átcsoportosították őket. A tagállamok a forrásokat – az európai területi együttműködési célkitűzés (Interreg) keretébe tartozó programok kivételével – egy vagy több program módosítása révén, az (EU) 2021/1060 rendelet 26a. cikkével összhangban csoportosítják át, és a forrásokat az említett rendeletben meghatározott szabályokkal és azon alapok szabályaival összhangban kell végrehajtani, amelyekbe átcsoportosították őket.

(3) A tagállamok megbízhatják az (EU) 2021/1060 rendelet szerinti kohéziós politikai programok irányító hatóságait az Alapból támogatott intézkedések és beruházások végrehajtásával, adott esetben az említett kohéziós politikai programokkal való szinergiákra tekintettel és az Alap célkitűzéseivel összhangban. A tagállamok a tervükben jelzik azt a szándékukat, hogy ily módon megbízzák ezeket a hatóságokat. Ilyen esetekben úgy kell tekinteni, hogy a tagállamok által kialakított, a Bizottság által küldött értesítésben szereplő meglévő irányítási és kontrollrendszerek megfelelnek e rendelet követelményeinek.

(4) A tagállamok a becsült összköltség részeként a tervükbe beleszámíthatják az (EU) 2021/240 rendelet 7. cikke szerinti kiegészítő technikai támogatásra irányuló kifizetéseket és a készpénz-hozzájárulás összegét az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³¹⁾ releváns rendelkezései szerinti tagállami komponens céljából. Ezek a költségek nem haladhatják meg a terv maximális pénzügyi allokációjának 4 %-át, és a tervben szereplő vonatkozó intézkedéseknek meg kell felelniük e rendeletnek.

12. cikk

Végrehajtás

Az Alapot az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott releváns szabályokkal, különösen az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel és az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelettel összhangban a Bizottság hajtja végre közvetlen irányítással.

13. cikk

Addicionalitás és kiegészítő finanszírozás

(1) Az Alap keretében nyújtott támogatás kiegészíti az egyéb uniós alapok, programok és eszközök keretében nyújtott támogatást. Az Alap keretében támogatott intézkedések és beruházások támogatásban részesülhetnek más uniós alapokból, programokból és eszközökből is, feltéve, hogy az ilyen támogatás nem ugyanazon költségeket fedezi.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

- (2) Az Alapból nyújtott támogatásnak – így például a 4. cikk (3) bekezdésében említett ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásnak – kiegészítő jellegűnek kell lennie, és nem helyettesítheti az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat.
- (3) A tagállamok részére történő technikai segítségnyújtás esetében a terv végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó igazgatási költségek nem tekinthetők ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásnak.

14. cikk

Maximális pénzügyi allokáció

- (1) A maximális pénzügyi allokáció mértékét mindegyik tagállam esetében a 10. cikkel összhangban, valamint az I. és a II. mellékletben meghatározottak szerint kell kiszámítani.
- (2) Az egyes tagállamok maximális pénzügyi allokációjuk erejéig nyújthatnak be kérelmet a tervük végrehajtása céljából.

15. cikk

Nemzeti hozzájárulás a becsült összköltséghez

A tagállamok a tervükhöz annak becsült összköltsége legalább 25 %-ával járulnak hozzá.

16. cikk

A Bizottság értékelése

- (1) A Bizottság az e rendeletnek való megfelelés tekintetében értékeli a tervet és adott esetben a tervnek a tagállam által a 18. cikkel összhangban benyújtott módosításait. A Bizottság az említett értékelés során az érintett tagállammal szoros együttműködésben jár el. A Bizottság a terv tagállam általi benyújtásának időpontjától számított két hónapon belül észrevételeket tehet vagy kiegészítő információkat kérhet. A tagállam rendelkezésre bocsátja a kért kiegészítő információkat, és szükség esetén módosíthatja a tervet, többek között a terv benyújtását követően is. A tagállam és a Bizottság szükség esetén megállapodhat az értékelési határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról.
- (2) A Bizottság értékeli, hogy a 11. cikkel összhangban kért átcsoportosítások megfelelnek-e e rendelet célkitűzéseinek.
- (3) A Bizottság a tagállam előtt álló sajátos kihívásokat és a tagállam számára biztosított pénzügyi allokációt figyelembe véve az alábbiak szerint értékeli a terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és koherenciáját:
- a) a relevancia értékelése céljából a Bizottság a következő kritériumokat veszi figyelembe:
- a terv megfelelő választ jelent-e az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonása miatt az érintett tagállamban lévő, kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra – különös tekintettel az energiaszegénységben élő háztartásokra, illetve a közlekedési szegénységben élő háztartásokra –, továbbá kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokra és kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókra gyakorolt társadalmi hatásra, valamint az előttük álló kihívásokra, kellően figyelembe véve azokat a kihívásokat, amelyeket az érintett tagállam integrált nemzeti energia- és klímatervének aktualizálása és a terv megvalósítása terén elért előrehaladás tekintetében a Bizottságnak az (EU) 2018/1999 rendelet 9. cikke (3) bekezdésének, valamint 13. és 29. cikkének megfelelően végzett értékelése, továbbá a Bizottságnak az (EU) 2018/1999 rendelet 34. cikke alapján a tagállamok számára megfogalmazott ajánlásai tártak fel, az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljaira, valamint az Unió klímasemlegességére vonatkozó, legkésőbb 2050-re elérendő hosszú távú célkitűzésre tekintettel;
 - a terv várhatóan biztosítja-e, hogy a benne szereplő intézkedések és beruházások ne vezessenek a környezeti célkitűzéseknek az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke szerinti jelentős megsértéséhez, és hogy a terv elősegíti-e a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentését;

- iii. a terv tartalmaz-e olyan intézkedéseket és beruházásokat, amelyek hozzájárulnak a zöld átálláshoz, többek között az abból eredő társadalmi hatások és kihívások kezeléséhez, továbbá különösen az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljainak, az Unió klímasemlegességére vonatkozó, legkésőbb 2050-re elérendő hosszú távú célkitűzésnek, valamint az Unió fenntartható és intelligens mobilitási stratégiájában szereplő, 2030-ra vonatkozó mérföldköveknek az eléréséhez;
- b) az eredményesség értékelése céljából a Bizottság a következő kritériumokat veszi figyelembe:
- i. az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljaival, valamint az Unió klímasemlegességére vonatkozó, legkésőbb 2050-re elérendő hosszú távú célkitűzéssel összhangban a terv várhatóan tartós hatást gyakorol-e a tagállamban a terv segítségével kezelni kívánt kihívásokra, különösen a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra – mindenekelőtt az energiaszegénységben élő háztartásokra, illetve a közlekedési szegénységben élő háztartásokra –, a kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásokra és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókra;
- ii. a tagállam által javasolt intézkedések várhatóan biztosítják-e a terv eredményes nyomon követését és végrehajtását, az előirányzott ütemtervre, mérföldkövekre és célértékekre, valamint a kapcsolódó mutatókra is kiterjedően;
- iii. a tagállam által javasolt intézkedések és beruházások összhangban állnak-e az energiahatékonyságról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvben (átdolgozás), az (EU) 2018/2001 irányelvben, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről és a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletben, a 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³²⁾, valamint a 2010/31/EU irányelvben foglalt követelményekkel, és megfelelnek-e azoknak; valamint
- iv. a tagállam által javasolt intézkedések és beruházások elősegítik-e a 6. cikk (3) bekezdésében említett uniós eszközökkel való kiegészítő jelleget, szinergiát, koherenciát és következetességet;
- c) a hatékonyság értékelése céljából a Bizottság a következő kritériumokat veszi figyelembe:
- i. a tagállam által nyújtott, a terv becsült összköltségére vonatkozó indokolás észszerű és valószerű-e, összhangban van-e a költséghatékonyság elvével, valamint arányos-e a nemzeti szinten várható környezeti és társadalmi hatással, figyelembe véve a tervben szereplő költségekre esetlegesen hatást gyakorló nemzeti sajátosságokat is;
- ii. a tagállam által javasolt intézkedések várhatóan megelőzik, feltárják és korrigálják-e a korrupciót, a csalást és az összeférhetlenségeket az Alapból származó pénzügyi allokáció felhasználása során, beleértve az Alapból és az egyéb uniós programokból történő kettős finanszírozás elkerülését célzó intézkedéseket;
- iii. a tagállam által javasolt mérföldkövek és célértékek hatékonyak-e az Alap hatálya, célkitűzései és a támogatható intézkedések szempontjából;
- d) a koherencia értékelése céljából a Bizottság figyelembe veszi, hogy a terv tartalmaz-e koherens fellépéseket jelentő intézkedéseket és beruházásokat.

17. cikk

A Bizottság határozata

(1) A 16. cikk szerint végzett értékelés alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot hoz a tagállam tervéről, legkésőbb a tervnek a 4. cikk (1) bekezdése szerinti benyújtásától számított öt hónapon belül.

(2) Amennyiben a Bizottság kedvező értékelést ad a tervről, az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusban meg kell határozni a következőket:

- a) a tagállam által végrehajtandó intézkedések és beruházások, a terv becsült összköltségének összege, valamint a mérföldkövek és a célértékek;

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/33/EK irányelve (2009. április 23.) a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról (HL L 120., 2009.5.15., 5. o.).

- b) a 14. cikk (1) bekezdésével összhangban allokált maximális pénzügyi allokáció, amelyet a 20. cikknek megfelelően részletekben kell kifizetni azt követően, hogy a tagállam kielégítően megvalósította a terv végrehajtásával kapcsolatban meghatározott releváns mérföldköveket és célértékeket;
- c) a nemzeti hozzájárulás;
- d) a terv nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó szabályok és ütemterv, ideértve – adott esetben – a 21. cikknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket is;
- e) az előírányzott mérföldkövek és célértékek megvalósításához kapcsolódó releváns mutatók; valamint
- f) a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való hozzáférést biztosító intézkedések.

(3) Az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett maximális pénzügyi allokáció mértékét a 16. cikk (3) bekezdésében meghatározott kritériumok szerint értékelt, a tagállam által javasolt terv becsült összköltsége alapján kell meghatározni.

Az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett maximális pénzügyi allokáció összegét a következőképpen kell meghatározni:

- a) amennyiben a terv kielégítő mértékben megfelel a 16. cikk (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, és a terv becsült összköltségének a nemzeti hozzájárulással csökkentett összege akkora vagy magasabb, mint az adott tagállamot megillető, a 14. cikk (1) bekezdésében említett maximális pénzügyi allokáció, a tagállam pénzügyi allokációja egyenlő a 14. cikk (1) bekezdésében említett maximális pénzügyi allokáció teljes összegével;
- b) amennyiben a terv kielégítő mértékben megfelel a 16. cikk (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, és a terv becsült összköltségének a nemzeti hozzájárulással csökkentett összege alacsonyabb, mint az adott tagállamot megillető, a 14. cikk (1) bekezdésében említett maximális pénzügyi allokáció, a tagállam pénzügyi allokációja egyenlő a terv becsült összköltségének a nemzeti hozzájárulással csökkentett összegével;
- c) amennyiben a terv kielégítő mértékben megfelel a 16. cikk (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, de az értékelés hiányosságokat azonosít a belső kontrollrendszerekben, a Bizottság előírhatja, hogy az említett hiányosságok kezelése érdekében további intézkedések szerepeljenek a tervben, és ezeket az intézkedéseket a tagállam az első kifizetést megelőzően megvalósítsa;
- d) amennyiben a terv nem felel meg kielégítő mértékben a 16. cikk (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, a tagállam nem részesülhet pénzügyi allokációban.

(4) Amennyiben a Bizottság kedvezőtlen értékelést ad egy tervről, az (1) bekezdésben említett határozatnak tartalmaznia kell e negatív értékelés indoklását. A tagállam a Bizottság értékelésének figyelembevételével újra benyújtja a tervet.

18. cikk

A szociális klímatervek módosítása

(1) Amennyiben objektív körülmények – különösen az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásának tényleges közvetlen hatásai – miatt valamely tagállam részben vagy egészben már nem tudja megvalósítani a tervet – a vonatkozó mérföldköveket és célértékeket is beleértve –, vagy azt jelentős mértékben ki kell igazítani, az érintett tagállam a szükséges és kellően indokolt változtatásokat tartalmazó módosított tervet nyújt be a Bizottságnak. A tagállamok a 11. cikk (4) bekezdése szerinti technikai támogatást kérhetnek a módosított terv elkészítéséhez.

(2) A Bizottság a 16. cikkel összhangban értékeli a módosított tervet.

(3) Amennyiben a Bizottság kedvező értékelést ad a módosított tervről, a 17. cikk (1) bekezdésével összhangban végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el, amelyben feltünteti a kedvező értékelésének indoklását. A 17. cikk (1) bekezdésétől eltérve a Bizottság az e bekezdés szerinti határozatot a módosított terv érintett tagállam általi benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül fogadja el.

(4) Amennyiben a Bizottság kedvezőtlen értékelést ad a módosított tervről, a módosított tervet a (3) bekezdésben említett időtartamon belül elutasítja azt követően, hogy lehetőséget adott az érintett tagállamnak arra, hogy a módosított tervre vonatkozó bizottsági értékelés közlésétől számított három hónapon belül megtegye észrevételeit.

(5) 2029. március 15-ig mindegyik tagállam értékeli a terve megfelelőségét az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásának tényleges közvetlen hatásai tekintetében. Ezeket az értékeléseket az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésekkel együtt kell benyújtani a Bizottságnak.

(6) A terv olyan kisebb kiigazításai – mint például a tervben szereplő intézkedések és beruházások kisebb aktualizálása vagy az elírások kijavítása – esetén, amelyek a tervben meghatározott célérték kevesebb mint 5 %-os növelését vagy csökkentését jelentik, a tagállam értesíti a Bizottságot ezekről a változtatásokról.

19. cikk

A pénzügyi allokációra vonatkozó kötelezettségvállalás

(1) A 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (4) bekezdésének, valamint 30i. és 30k. cikkének sérelme nélkül, azt követően, hogy a Bizottság elfogadta az e rendelet 17. cikkében említett kedvező határozatot, kellő időben megállapodást köt az érintett tagállammal, amely megállapodás az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet értelmében a 2026–2032-es időszakra vonatkozó egyedi jogi kötelezettségvállalásnak minősül. Ez a megállapodás legkorábban a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete szerinti árverések kezdő évét megelőzően egy évvel, vagy – amennyiben az e rendelet 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó – az említett év előtt két évvel köthető meg.

(2) A költségvetési kötelezettségvállalások globális kötelezettségvállalásokon alapulhatnak, és adott esetben több évre elosztott éves részletekre bonthatók.

20. cikk

A kifizetésekre, azok felfüggesztésére és a megállapodások megszüntetésére vonatkozó szabályok a pénzügyi allokációk tekintetében

(1) A pénzügyi allokációknak a tagállam számára e cikk alapján történő kifizetésére a 17. cikkel összhangban jóváhagyott, a tervben megjelölt, vonatkozó elfogadott mérföldkövek és célértékek megvalósítását követően és a rendelkezésre álló finanszírozás függvényében kerülhet sor. E megvalósítást követően a tagállam megfelelően indokolt kifizetési kérelmet nyújt be a Bizottsághoz. A tagállam ezeket a kifizetési kérelmeket évente egy vagy két alkalommal, július 31-ig vagy december 31-ig nyújtja be a Bizottságnak.

(2) A Bizottság a tagállamoktól érkező kifizetési kérelmek kézhezvételét követően értékeli, hogy kielégítő módon megvalósultak-e a 17. cikkben említett bizottsági határozatban meghatározott vonatkozó mérföldkövek és célértékek. A mérföldkövek és a célértékek kielégítő megvalósításának az az előfeltétele, hogy az érintett tagállam ne vonja vissza a korábban kielégítő módon megvalósított mérföldkövekhez és célértékekhez kapcsolódó intézkedéseket.

(3) Amennyiben a Bizottság kedvező értékelést ad egy egyedi kifizetési kérelemre vonatkozóan, egyedi határozatot fogad el, amelyben engedélyezi a pénzügyi allokáció (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek megfelelő folyósítását, a rendelkezésre álló finanszírozás függvényében és biztosítva a tagállamokkal való egyenlő bánásmódot. A Bizottság az egyedi határozatot legkorábban két hónappal és legkésőbb három hónappal az e cikk (1) bekezdése szerinti kifizetési kérelem benyújtására vonatkozó megfelelő határidőt követően fogadja el.

(4) Amennyiben a Bizottság az e cikk (3) bekezdésében említett értékelés eredményeként megállapítja, hogy nem került sor kielégítő módon a 17. cikkben említett bizottsági határozatban meghatározott mérföldkövek és célértékek megvalósítására, fel kell függeszteni a pénzügyi allokáció azon részének kifizetését, amely a nem megvalósított célértékkel vagy mérföldkövel arányos. A tagállam a Bizottság értékelésének közlésétől számított egy hónapon belül észrevételeket tehet.

A felfüggesztés csak akkor oldható fel, ha sor került a 17. cikkben említett bizottsági határozatban meghatározott mérföldkövek és célértékek kielégítő megvalósítására.

(5) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, a kifizetési határidőt az e cikk (3) bekezdése szerinti, a pénzügyi allokáció folyósítását engedélyező bizottsági határozat érintett tagállammal való közlésének időpontjától, vagy a felfüggesztés e cikk (4) bekezdésének második albekezdése szerinti feloldására vonatkozó közlés időpontjától kezdődően kell számítani.

(6) Amennyiben a (4) bekezdés első albekezdésében említett felfüggesztéstől számított kilenc hónapon belül nem került sor a mérföldkövek és a célértékek kielégítő módon történő megvalósítására, a Bizottság arányosan csökkenti a pénzügyi allokáció összegét azt követően, hogy lehetőséget adott a tagállamnak arra, hogy a mérföldkövek és a célértékek megvalósításával kapcsolatos bizottsági megállapítások közlésétől számított két hónapon belül megtegye észrevételeit.

(7) Amennyiben a tagállam a 19. cikkben említett releváns megállapodások megkötésének időpontjától számított 15 hónapon belül egyetlen releváns mérföldkő és célérték tekintetében sem ér el kézzelfogható előrehaladást, a Bizottság megszünteti az említett megállapodásokat, és – az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül – visszavonja a pénzügyi allokáció összegére vonatkozó kötelezettségvállalásokat. A Bizottság az említett megállapodások megszüntetésére vonatkozó határozatot azt követően hozza meg, hogy lehetőséget adott a tagállamnak arra, hogy a kézzelfogható előrehaladás elmaradását megállapító bizottsági értékelés közlésétől számított két hónapon belül megtegye észrevételeit.

(8) Minden kifizetést 2033. december 31-ig teljesíteni kell.

(9) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkétől és e cikk (5) bekezdésétől eltérve, ha az e cikk (1) bekezdésében említett kifizetési kérelmek egy adott fordulójában az Alaphoz a 2003/87/EK irányelv 30d. cikkének (4) bekezdésével összhangban rendelt bevétel nem elegendő a benyújtott kifizetési kérelmek fedezésére, a Bizottság – a kifizetési lehetőségeknek az összes jóváhagyott kifizetéshez viszonyított arányában – arányosan fizet a tagállamoknak. A kifizetési kérelmek következő fordulójában a Bizottság előnyben részesíti azokat a tagállamokat, amelyek a kifizetési kérelmek előző fordulójában késedelmesen jutottak hozzá a kifizetésekhez, és csak ezt követően veszi figyelembe az újonnan benyújtott kifizetési kérelmeket.

(10) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 12. cikke (4) bekezdésének c) pontjától eltérve és a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (4) bekezdése hatodik albekezdésének sérelme nélkül, az e rendelet 3. cikkében említett célkitűzések elérése érdekében a Bizottság a kibocsátási egységek elosztására vonatkozóan a 2003/87/EK irányelv 30d. cikkének (5) bekezdésében meghatározott szabályokkal összhangban allokálja a tagállamoknak a 2033. december 31-ig fel nem használt előirányzatoknak megfelelő összegeket.

21. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A tervek végrehajtása során a tagállamok – az Alapból nyújtott pénzeszközök kedvezményezettjeiként – minden megfelelő intézkedést megtesznek az Unió pénzügyi érdekeinek védelme és annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi allokációknak az Alapból támogatott – többek között a 9. cikk szerinti, kiszolgáltatott helyzetű háztartásoktól, kiszolgáltatott helyzetű mikrovállalkozásoktól és kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő köz- vagy magánszervezetek által végrehajtott – intézkedésekhez és beruházásokhoz kapcsolódó felhasználása megfeleljen az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak, különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója tekintetében. Ennek érdekében a tagállamok gondoskodnak a III. mellékletben részletesebben meghatározott hatékony és eredményes belső kontrollrendszerrel, valamint a jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált összegek visszafizetetéséről. A tagállamok hagyatkozhatnak állandó nemzeti költségvetési gazdálkodási rendszereikre.

(2) A 19. cikkben említett megállapodásokban rendelkezni kell a tagállamok következő kötelezettségeiről:

a) rendszeres ellenőrzése annak, hogy a nyújtott finanszírozást megfelelően, valamennyi alkalmazandó szabállyal összhangban használták-e fel, valamint hogy a terv szerinti intézkedéseket vagy beruházásokat megfelelően, valamennyi alkalmazandó szabállyal – különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetlenség megelőzésére, feltárására és korrekciójára vonatkozó szabályokkal – összhangban hajtották-e végre;

- b) megfelelő intézkedések meghozatala az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás, korrupció és az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 61. cikkében meghatározottak szerinti összeférhetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója érdekében, valamint jogi lépések megtétele a – többek között a terv alapján végrehajtott intézkedésekkel vagy beruházásokkal kapcsolatban – jogellenesen felhasznált pénzeszközök visszafizettetése érdekében;
- c) a következőknek a kifizetési kérelemhez való csatolása:
- vezetői nyilatkozat arról, hogy a pénzügyi allokációkat a szándékolt célból használták fel, hogy a kifizetési kérelemmel együtt benyújtott információk teljeskörűek, pontosak és megbízhatóak, valamint hogy a bevezetett belső kontrollrendszerek kellő biztosítékot nyújtanak arra, hogy a pénzügyi allokációk kezelésére valamennyi alkalmazandó szabállyal – különösen az összeférhetlenség, a csalás, a korrupció, valamint az Alapból és az egyéb uniós programokból történő kettős finanszírozás elkerülésére vonatkozó szabályokkal –, továbbá a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban került sor; valamint
 - a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokkal összhangban elvégzett ellenőrzések összefoglalója, beleértve ezen ellenőrzések hatályát az érintett kiadások összege és a lefedett időszak tekintetében, valamint a feltárt hiányosságok és a meghozott korrekciós intézkedések elemzését;
- d) az ellenőrzés és kontroll céljából, valamint a pénzügyi allokációknak a terv alapján végrehajtott intézkedésekkel és beruházásokkal kapcsolatos felhasználására vonatkozó összehasonlítható információk biztosítása érdekében a következő szabványosított adatkategóriák elektronikus rendszerben történő gyűjtése, rögzítése és tárolása, valamint az ezekhez való hozzáférés biztosítása:
- a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettjeinek neve, héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, valamint az Alapból származó pénzügyi allokáció összege;
 - a szerződő fél vagy felek és az alvállalkozó vagy alvállalkozók neve és héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, valamint a szerződés vagy a szerződések értéke, amennyiben a pénzügyi allokációk végső kedvezményezettje a közbeszerzésre vonatkozó uniós vagy nemzeti jog szerinti ajánlatkérő szerv;
 - a pénzügyi allokációk kedvezményezettje, illetve a szerződő fél vonatkozásában az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³³⁾ 3. cikkének 6. pontjában meghatározott tényleges tulajdonos vagy tulajdonosok vezeték- és utóneve(i), születési dátuma, héaazonosító száma vagy adóazonosító száma;
 - az Alap keretében végrehajtott intézkedések és beruházások jegyzéke, ezen intézkedések és beruházások közfinanszírozásának teljes összegével együtt, feltüntetve az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb alapok keretében kifizetett pénzeszközök összegét;
- e) a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék és – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok tekintetében – az Európai Ügyészség kifejezett felhatalmazása az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogaik gyakorlására, valamint a tervben foglalt intézkedések és beruházások végrehajtására kifizetett pénzügyi allokációk minden végső kedvezményezettje, illetve az ezen intézkedések és beruházások végrehajtásában érintett minden egyéb személy vagy szervezet arra való kötelezése, hogy kifejezetten hatalmazzák fel a Bizottságot, az OLAF-ot, a Számvevőszéket és adott esetben az Európai Ügyészséget az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogaik gyakorlására, valamint rójanak hasonló kötelezettségeket a folyósított pénzeszközök valamennyi végső kedvezményezettjére;
- f) nyilvántartás vezetése az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 132. cikkének megfelelően, amely nyilvántartás hivatkozási pontja az adott intézkedés vagy beruházás szempontjából releváns fizetési művelet.

Az e cikk első albekezdése d) pontjának ii. alpontjában említett információkat csak akkor kell megadni, ha a közbeszerzés értéke meghaladja a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁴⁾ 4. cikkében meghatározott uniós értékhatárokat. Az alvállalkozókat illetően az említett információkat csak az alábbiak vonatkozásában, illetve esetében kell megadni:

- a) az alvállalkozás első szintje;

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

- b) amennyiben az említett információkat az adott vállalkozóra vonatkozóan rögzítették; valamint
- c) az 50 000 EUR összértéket meghaladó alvállalkozói szerződések.

(3) Az e cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett személyes adatokat a tagállamok és a Bizottság csak a 19. cikkben említett megállapodások végrehajtásához kapcsolódó pénzügyi allokációk felhasználásával kapcsolatos mentesítési, ellenőrzési és kontroll eljárások, valamint tájékoztatási, kommunikációs és láthatósági tevékenységek céljából és időtartamára kezelik. A személyes adatokat az (EU) 2016/679 rendelettel, illetve az (EU) 2018/1725 rendelettel – attól függően, hogy melyik az alkalmazandó – összhangban kell kezelni. A Bizottság mentesítési eljárása keretében, az EUMSZ 319. cikkével összhangban az Alap esetében kötelező az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 247. cikkében említett integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentéstétel szerinti jelentéstétel, és arra különösen az éves irányítási és teljesítményjelentésben külön kell sort keríteni.

(4) A 19. cikkben említett megállapodásokban elő kell írni továbbá, hogy az Unió pénzügyi érdekeit érintő és a tagállam által nem korrigált csalás, korrupció és összeférhetetlenség vagy az ilyen megállapodásokból eredő valamely kötelezettség súlyos megsértése esetén a Bizottság jogosult arányosan csökkenteni az Alapból nyújtott támogatást és visszafizettetni az Unió költségvetését illető bármely összeget.

A Bizottság a visszafizettetés és a csökkentés összegéről való döntés során tiszteletben tartja az arányosság elvét, valamint figyelembe veszi az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás, korrupció és összeférhetetlenség, illetve bármely kötelezettség-szegés súlyosságát. A Bizottság lehetőséget biztosít a tagállamnak arra, hogy a csökkentés végrehajtását megelőzően észrevételeket tegyen.

IV. FEJEZET

Kiegészítő jelleg, nyomon követés és értékelés

22. cikk

Koordináció és kiegészítő jelleg

A Bizottság és az érintett tagállamok – a saját hatáskörüikkel arányos módon – elősegítik a szinergiákat, és biztosítják az Alap, valamint az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében említett uniós programok és eszközök, továbbá a 2003/87/EK irányelv 10d. cikke szerinti Modernizációs Alap közötti hatékony koordinációt. E célból:

- a) biztosítják a kiegészítő jelleget, a szinergiát, a koherenciát és a következetességet a különböző uniós, nemzeti és adott esetben helyi vagy regionális szintű eszközök között, a tervezési szakaszban és a végrehajtás során egyaránt;
- b) optimalizálják a koordinációs mechanizmusokat, hogy elkerüljék az erőfeszítések közötti átfedéseket; valamint
- c) biztosítják a szoros együttműködést a végrehajtás és a kontroll uniós, nemzeti és adott esetben helyi vagy regionális szintű felelősei között az Alap célkitűzéseinek elérése érdekében.

23. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és áthatóság

(1) A tagállamok az e rendelet 21. cikke (2) bekezdése d) pontjának i., ii. és iv. alpontjában említett adatokat az (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁵⁾ 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint egyetlen honlapon, nyílt, géppel olvasható formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé teszik és naprakészen tartják, ami lehetővé teszi az adatok válogatását, lekérdezését, kivonatolását, összehasonlítását és újrafelhasználását. Az e rendelet 21. cikke (2) bekezdése d) pontjának i. és ii. alpontjában említett információkat nem kell közzétenni sem az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 38. cikkének (3) bekezdésében említett esetekben, sem pedig a kiszolgáltatott helyzetű háztartásoknak nyújtott ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás esetében.

⁽³⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzétett információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

(2) Az Alapból származó támogatás címzettjeit tájékoztatni kell az említett támogatások eredetéről, többek között akkor is, ha közvetítőkön keresztül részesülnek a támogatásban. Az említett tájékoztatásnak magában kell foglalnia azt, hogy az intézkedés végrehajtásával kapcsolatos, a kedvezményezetteknek szánt dokumentumokon és kommunikációs anyagokon feltüntetik az uniós jelképet és egy megfelelő, „Az Európai Unió – Szociális Klímaalap támogatásával” szövegű finanszírozási nyilatkozatot. Az Alapból származó támogatás kedvezményezettjeinek – a természetes személyeknek nyújtott támogatás, illetve azon esetek kivételével, amikor fennáll az üzleti szempontból érzékeny adatok nyilvánosságra hozatalának kockázata – különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós finanszírozás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(3) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az Alaphoz, az e rendelet alapján végzett intézkedésekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan, többek között – adott esetben és a nemzeti hatóságok egyetértésével – a nemzeti hatóságokkal, valamint az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak az érintett tagállamban működő képvisleti irodáival folytatott közös kommunikációs tevékenységek révén.

24. cikk

A végrehajtás nyomon követése

(1) Minden tagállam kétévenként jelentést tesz a Bizottságnak a terve végrehajtásáról az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésével együtt, az említett rendelet 28. cikkével összhangban. A végrehajtás nyomon követésének célzottnak és a terv keretében végzett tevékenységekkel arányosnak kell lennie. A tagállamok belefoglalják az e rendelet IV. mellékletében meghatározott mutatókat az eredményjelentésükbe.

(2) A Bizottság nyomon követi az Alap végrehajtását, és méri a célkitűzések elérését. A végrehajtás nyomon követésének célzottnak és az Alap keretében végzett tevékenységekkel arányosnak kell lennie.

(3) A Bizottság teljesítményjelentési rendszerének biztosítania kell, hogy a tevékenységek végrehajtásának nyomon követésére szolgáló adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az Alapból származó támogatás kedvezményezettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) A Bizottság a IV. mellékletben meghatározott közös mutatókat használja a 3. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért eredményekről szóló jelentéstételhez, valamint az Alap e tekintetben történő nyomon követéséhez és értékeléséhez.

25. cikk

Átláthatóság

(1) A Bizottság a tagállamok által benyújtott terveket, valamint az általa nyilvánosságra hozott határozatokat egyidejűleg és egyenlő feltételekkel, indokolatlan késedelem nélkül továbbítja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(2) A Bizottság által az e rendelettel vagy annak végrehajtásával összefüggésben a Tanácsnak továbbított információkat egyidejűleg az Európai Parlamentnek is rendelkezésére kell bocsátani, szükség esetén titoktartási szabályok betartása mellett.

(3) Az Európai Parlament illetékes bizottságai felkérhetik a Bizottságot, hogy adjon tájékoztatást a tervek Bizottság által végzett értékelésének aktuális állásáról.

26. cikk

Éghajlatváltozásról szóló szociális párbeszéd

(1) Az Európai Parlament illetékes bizottságai az uniós intézmények, különösen az Európai Parlament és a Bizottság közötti párbeszéd elmélyítése, valamint az átláthatóság és elszámoltathatóság fokozása érdekében évente kétszer felkérhetik a Bizottságot a következő kérdések megvitatására:

a) a tagállamok által benyújtott tervek;

- b) a tagállamok által benyújtott tervek Bizottság általi értékelése;
- c) a tagállamok által benyújtott tervekben meghatározott mérföldkövek és célértékek megvalósításának helyzete;
- d) kifizetési, felfüggesztési és megszüntetési eljárások, beleértve a tagállamok által benyújtott észrevételeket, valamint az általuk benyújtott tervekben meghatározott mérföldkövek és célértékek kielégítő megvalósításának biztosítása érdekében hozott korrekciós intézkedéseiket.

(2) A Bizottság figyelembe vesz minden, az éghajlatváltozásról szóló szociális párbeszéd keretében kifejtett álláspontokból származó elemet, többek között adott esetben az Európai Parlament állásfoglalásait is.

V. FEJEZET

Záró rendelkezések

27. cikk

Az Alap értékelése és felülvizsgálata

(1) Két évvel a tervek végrehajtásának kezdetét követően a Bizottság értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Alap végrehajtásáról és működéséről, figyelembe véve a tagállamok által a 24. cikkkel összhangban benyújtott első jelentések eredményeit, továbbá adott esetben javaslatokat nyújt be e rendelet módosítására vonatkozóan.

(2) Az (1) bekezdésben említett értékelő jelentésben értékelni kell különösen a következőket:

- a) az Alap 3. cikkben meghatározott célkitűzései elérésének mértéke, az erőforrások felhasználásának hatékonysága és az uniós hozzáadott érték;
- b) országonkénti bontásban az intézkedések és beruházások hatékonysága, valamint a közvetlen jövedelemtámogatás felhasználása a tervekben meghatározott mérföldkövek és célértékek megvalósításának fényében;
- c) hogyan alkalmazzák a tagállamokban az energiaszegénység és a közlekedési szegénység fogalmának meghatározását a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett információk alapján, valamint hogy szükség van-e e fogalommeghatározások módosítására;
- d) az e rendelet 8. cikkében meghatározott valamennyi célkitűzés, valamint intézkedés és beruházás továbbra is releváns-e, tekintettel az épületekből és a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából, valamint az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁶⁾ értelmében a tagállamok által az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kötelező éves csökkentése érdekében hozott nemzeti intézkedésekből fakadó, az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatásra, továbbá a címzett bevételek felhasználása továbbra is releváns-e, tekintettel a kibocsátási egységeknek a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete szerinti, az épületekre, a közúti közlekedésre és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében árverés útján történő értékesítésével kapcsolatos lehetséges fejleményekre és egyéb releváns megfontolásokra.

(3) A Bizottság 2033. december 31-ig független utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. Az utólagos értékelő jelentés az Alap átfogó értékeléséből áll, és információt tartalmaz annak hatásáról.

(4) A 2027 utáni többéves pénzügyi keret sérelme nélkül, abban az esetben, ha a kibocsátási egységeknek a 2003/87/EK irányelv 30d. cikkének (5) bekezdésében említett árverés útján történő értékesítéséből származó bevétel az EUMSZ 311. cikkének (3) bekezdésével összhangban saját forrásként kerül megállapításra, a Bizottság adott esetben benyújtja a szükséges javaslatokat annak érdekében, hogy a 2027 utáni többéves pénzügyi keret keretében biztosított legyen az Alap hatékony és folyamatos végrehajtása, amelyet ideiglenesen és kivételesen a kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeiből származó külső címzett bevételekből finanszíroznak.

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

28. cikk

Az (EU) 2021/1060 rendelet módosítása

Az (EU) 2021/1060 rendelet a következő cikkel egészül ki:

„26a. cikk

A Szociális Klímaalapból átcsoportosított források

(1) Az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott Szociális Klímaalapból átcsoportosított forrásokat e rendelettel, valamint az azon alap tekintetében irányadó rendelkezésekkel összhangban kell végrehajtani, amely alaphoz az említett forrásokat átcsoportosítják, és azokat végleges forrásoknak kell tekinteni. Az említett források az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (5) bekezdésének alkalmazásában külső címzett bevételnek minősülnek, és az e rendelet 110. cikkében említett forrásokhoz képest kiegészítő jellegűek.

(2) Ha a tagállamok megosztott irányítással hajtják végre az e cikk (1) bekezdésében említett forrásokat, akkor e rendelet 24. cikkével összhangban program módosítást nyújtanak be egy vagy több programra vonatkozóan. A tagállamok az uniós költségvetés tekintetében e rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott éghajlat-politikai célkitűzések elérését szem előtt tartva tervezik meg az említett források felhasználását. Az említett forrásoknak hozzá kell járulniuk a Szociális Klímaalaphoz az (EU) 2023/955 rendelet 3. cikkében meghatározott releváns célkitűzései eléréséhez, és az említett forrásokat az említett rendelet 8. cikkében meghatározott intézkedések és beruházások támogatására kell felhasználni. A forrásokat azon alap egy vagy több egyedi célkitűzésének megfelelő egy vagy több célzott prioritás keretében kell programozni, amely alaphoz az említett forrásokat átcsoportosítják, valamint egy vagy több régiókatégoriára vonatkozóan, adott esetben feltüntetve a források évenkénti bontását. Az említett források nem vehetők figyelembe az alapspecifikus szabályokban meghatározott, a tematikus koncentrációra vonatkozó követelményeknek való megfelelés kiszámítása során.

(3) Amennyiben a Bizottság már jóváhagyta valamely tagállamnak a források Szociális Klímaalapból történő átcsoportosításával összefüggő program módosításra vonatkozó kérelmét, a tagállam a következő években minden további forrásátcsoportosítás esetén a pénzügyi táblázatokra vonatkozó értesítést nyújthat be program módosítás helyett, feltéve, hogy a javasolt változtatások kizárólag a pénzügyi források növelésére vonatkoznak, a program bármely további módosítása nélkül.

(4) E rendelet 18. cikkétől és 86. cikke (1) bekezdésének második albekezdésétől eltérve, az e cikkel és az (EU) 2023/955 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban átcsoportosított források nem vehetők figyelembe a féldős felülvizsgálat és a rugalmassági összeg vonatkozásában.

(5) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésétől eltérve, azt a határidőt, amelynek lejártakor a Bizottság e rendelet 105. cikkének (1) bekezdésével összhangban visszavonja az érintett összegekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat, attól az évtől kezdődően kell számítani, amelyben a megfelelő költségvetési kötelezettségvállalásokra sor került. Az európai területi együttműködési célkitűzéshez (Interreg) tartozó programokra nem lehet forrásokat átcsoportosítani.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).”

29. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2024. június 30-tól alkalmazandó, azaz attól a naptól, amikor a tagállamoknak hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 2003/87/EK irányelvnek a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2023/959 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽³⁷⁾ megfeleljenek.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/959 irányelve (2023. május 10.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (lásd e Hivatalos Lap 134 oldalát).

I. MELLÉKLET

Az Alap keretében az egyes tagállamok számára a 14. cikknek megfelelően rendelkezésre álló maximális pénzügyi allokáció kiszámításának módszertana

Ez a melléklet meghatározza az egyes tagállamok számára a 10. és a 14. cikknek megfelelően rendelkezésre álló maximális pénzügyi allokáció kiszámításának módszertanát.

A módszertan az egyes tagállamok tekintetében a következő változókat veszi figyelembe:

- a szegénység kockázatának kitett, vidéki területeken élő népesség (2019),
- a háztartások tüzelőanyag-égetéséből származó szén-dioxid-kibocsátás (2016–2018 közötti átlag),
- a szegénység kockázatának kitett olyan háztartások százalékos aránya, amelyek tartozást halmoztak fel a közüzemi számlák tekintetében (2019),
- teljes népesség (2019),
- a tagállam egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI) vásárlóerő-egységben mérve (2019),
- az üvegházhatású gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó, 2006. évi IPCC-iránymutatásokban meghatározottak szerinti 1A3b, 1A4a és 1A4b kategóriába tartozó kibocsátási forrásokból származó, az (EU) 2018/842 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátások részaránya (2016–2018-as átlag), az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdése szerinti átfogó felülvizsgálatnak megfelelően.

Az Alap keretében az adott tagállam rendelkezésére álló maximális pénzügyi allokációt (MFA_i) a következőképpen kell megállapítani:

$$MFA_i = \alpha_i \times (MA)$$

ahol:

a 10. cikk (1) bekezdésében említett, az Alap végrehajtására szánt maximális összeg (MA) és α_i az i tagállam részesedése a maximális összegből, a következő lépések alapján meghatározva:

$$\alpha_i = (50\% \times \beta_i + 50\% \times \lambda_i) \times \frac{GNI_{EU}^{PC}}{GNI_i^{PC}}$$

ahol:

$$\beta_i = \min\left(\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}, \frac{pop_i}{pop_{EU}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{HCO2_i}{HCO2_{EU}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{arrear_i}{arrear_{EU}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1 \text{ ha } GNI_i^{PC} \geq GNI_{EU}^{PC}; f_i = 2,5 \text{ ha } GNI_i^{PC} < GNI_{EU}^{PC}$$

Ahol minden i tagállam esetében:

$rural\ pop_i$ az i tagállam vidéki területein élő, a szegénység kockázatának kitett népesség;

$rural\ pop_{EU}$ az EU-27 tagállamainak vidéki területein élő, a szegénység kockázatának kitett népesség összesen;

pop_i az i tagállam népessége;

pop_{EU} az EU-27 tagállamainak népessége összesen;

$HCO2_i$ az i tagállam háztartásaiban történő tüzelőanyag-égetésből származó szén-dioxid-kibocsátás;

$HCO2_{EU}$ az EU-27 tagállamainak háztartásaiban történő tüzelőanyag-égetésből származó szén-dioxid-kibocsátás összesen;

$arrear_i$ a szegénység kockázatának kitett olyan háztartások százalékos aránya, amelyek i tagállamban tartozást halmoztak fel a közüzemi számlák tekintetében;

$arrear_{EU}$ a szegénység kockázatának kitett olyan háztartások százalékos aránya, amelyek az EU-27-ben tartozást halmoztak fel a közüzemi számlák tekintetében;

GNI_i^{PC} i tagállam egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI);

GNI_{EU}^{PC} az EU-27 egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme (GNI).

Az olyan tagállamok β_i értéke, ahol az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem (GNI) nem éri el az EU-27 értékét, és amelyek esetében a $\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}$ a minimális összetevő, arányosan kiigazításra kerül annak biztosítása érdekében, hogy a β_i összege valamennyi tagállam esetében 100 % legyen. Valamennyi λ_i érték arányosan kiigazításra kerül annak biztosítása érdekében, hogy az összegük 100 %-nak feleljen meg.

Valamennyi tagállam esetében az α_i értéke nem lehet alacsonyabb, mint a 10. cikk (1) bekezdésében említett maximális összeg 0,07 %-a. Mindazon tagállamok α_i értékét, ahol az α_i értéke 0,07 %-nál nagyobb, arányosan ki kell igazítani annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi α_i összege 100 %-kal legyen egyenlő.

Azon tagállamok esetében, ahol az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem (GNI) nem éri el az EU-27 értékének 90 %-át, az α_i értéke nem lehet alacsonyabb, mint az üvegházhatású gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó, 2006. évi IPCC-iránymutásokban megállapítottak szerinti 1A3b, 1A4a és 1A4b kategóriába tartozó kibocsátási forrásokból származó, az (EU) 2018/842 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátások részaránya (2016–2018-as átlag), az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdése szerinti átfogó felülvizsgálatnak megfelelően. Azon tagállamok α_i értékét, ahol az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem (GNI) meghaladja az EU-27 értékét, arányosan ki kell igazítani annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi α_i összege 100 %-kal legyen egyenlő.

II. MELLÉKLET

Az Alap keretében az egyes tagállamok számára a 10. és a 14. cikknek megfelelően rendelkezésre álló maximális pénzügyi allokáció

Az I. mellékletben szereplő módszertannak a 10. cikk (1) bekezdésében említett összegekre történő alkalmazása a következő részesedést és maximális pénzügyi allokációt eredményezi az egyes tagállamok számára.

A 10. cikk (3) bekezdése szerinti összegek az egyes tagállamonkénti maximális pénzügyi allokáció mértékéig arányosan kerülnek fedezésre.

Maximális pénzügyi allokáció tagállamonként			
Tagállam	Részesedés a teljes összeg %-ában kifejezve	ÖSSZESEN 2026–2032 (EUR, folyó áron)	
		a 10. cikk (1) bekezdésének első és második albekezdése alapján	a 10. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése alapján
Belgium	2,55	1 659 606 425	1 394 069 397
Bulgária	3,85	2 499 490 282	2 099 571 836
Csehország	2,40	1 562 617 717	1 312 598 882
Dánia	0,50	324 991 338	272 992 724
Németország	8,18	5 317 778 511	4 466 933 949
Észtország	0,29	186 244 570	156 445 439
Írország	1,02	663 390 868	557 248 329
Görögország	5,52	3 586 843 608	3 012 948 631
Spanyolország	10,52	6 837 784 631	5 743 739 090
Franciaország	11,19	7 276 283 944	6 112 078 513
Horvátország	1,94	1 263 071 899	1 060 980 395
Olaszország	10,81	7 023 970 924	5 900 135 577
Ciprus	0,20	131 205 466	110 212 591
Lettország	0,71	463 676 528	389 488 284
Litvánia	1,02	664 171 367	557 903 948
Luxemburg	0,10	66 102 592	55 526 177
Magyarország	4,33	2 815 968 174	2 365 413 267
Málta	0,07	45 500 000	38 220 000
Hollandia	1,11	720 463 632	605 189 451
Ausztria	0,89	578 936 189	486 306 399
Lengyelország	17,60	11 439 026 446	9 608 782 215
Portugália	1,88	1 223 154 017	1 027 449 374
Románia	9,25	6 012 677 290	5 050 648 923
Szlovénia	0,55	357 971 733	300 696 256
Szlovákia	2,35	1 530 553 074	1 285 664 582

Maximális pénzügyi allokáció tagállamonként			
Tagállam	Részesedés a teljes összeg %-ában kifejezve	ÖSSZESEN 2026–2032 (EUR, folyó áron)	
		a 10. cikk (1) bekezdésének első és második albekezdése alapján	a 10. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése alapján
Finnország	0,54	348 132 328	292 431 155
Svédország	0,62	400 386 447	336 324 616
EU-27	100 %	65 000 000 000	54 600 000 000

III. MELLÉKLET

A tagállamok belső kontrollrendszerére vonatkozó legfontosabb követelmények

1. A tagállamok hatékony és eredményes belső kontrollrendszert működtetnek intézményi, jogi és pénzügyi keretüknek megfelelően, beleértve a funkciók elkülönítését, valamint a jelentéstételi, felügyeleti és nyomkövetési intézkedéseket.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) a terv végrehajtásával megbízott hatóságok kijelölése és a kapcsolódó felelősségi körök és funkciók elosztása;
- b) a kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozat aláírásáért felelős hatóság vagy hatóságok kijelölése;
- c) olyan eljárások, amelyek biztosítják, hogy ez a hatóság vagy ezek a hatóságok megbizonyosodjon/megbizonyosodjanak a tervben meghatározott mérföldkövek és célértékek megvalósításáról, valamint arról, hogy a pénzeszközök kezelésére valamennyi alkalmazandó szabálynak megfelelően került sor, különös tekintettel az összeférhetetlenség elkerülésére, a csalás megelőzésére, a korrupcióra és a kettős finanszírozásra vonatkozó szabályokra;
- d) az irányítási és ellenőrzési funkciók megfelelő szétválasztása.

2. A tagállamok hatékonyan végrehajtják a csalás elleni és korrupcióellenes arányos intézkedéseket, valamint az összeférhetetlenség hatékony elkerüléséhez szükséges intézkedéseket.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésével, feltárással és korrekciójával, valamint a kettős finanszírozás elkerülésével, továbbá a jogellenesen felhasznált pénzeszközök visszafizettetésére irányuló jogi lépések megtételével kapcsolatos megfelelő intézkedések;
- b) a csalásra vonatkozó kockázatértékelés és a csalás elleni megfelelő intézkedések meghatározása.

3. A tagállamok megfelelő eljárásokat tartanak fenn a vezetői nyilatkozat, illetve a nemzeti szinten elvégzett ellenőrzések összefoglalójának elkészítésére.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) a vezetői nyilatkozat elkészítésére, az ellenőrzések összefoglalójának dokumentálására és az ellenőrzési nyomvonal alapjául szolgáló információk megőrzésére szolgáló hatékony eljárás;
- b) hatékony eljárások annak biztosítására, hogy minden csalási, korrupciós és összeférhetetlenségi esetet megfelelően bejelentenek és visszafizettetés útján korrigálnak.

4. A szükséges információk szolgáltatása érdekében a tagállamok biztosítják a megfelelő irányítási ellenőrzéseket, beleértve a mérföldkövek és célértékek megvalósításának ellenőrzését, illetve a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás horizontális elveinek való megfelelés ellenőrzésére szolgáló eljárásokat.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) megfelelő irányítási ellenőrzések, amelyek révén a végrehajtó hatóságok ellenőrzik az Alap mérföldköveinek és célértékeinek megvalósítását (például dokumentumalapú ellenőrzések, helyszíni ellenőrzések);
- b) megfelelő irányítási ellenőrzések, amelyek révén a végrehajtó hatóságok ellenőrzik, hogy nem állnak-e fenn súlyos szabálytalanságok, nevezetesen csalás, korrupció és összeférhetetlenség, illetve kettős finanszírozás (például dokumentumalapú ellenőrzések, helyszíni ellenőrzések).

5. A tagállamok nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardoknak megfelelően elvégzik a rendszerek és műveletek megfelelő és független ellenőrzését.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) a rendszerek és műveletek ellenőrzését végző szerv vagy szervek kijelölése, valamint annak meghatározása, hogy miként kerül sor a funkcionális függetlenségük biztosítására;

- b) elegendő forrás elkülönítése e szerv vagy szervek számára az Alap céljaival összefüggésben;
 - c) a csalás, a korrupció, az összeférhetlenség és a kettős finanszírozás kockázatának a szerv vagy szervek általi hatékony kezelése mind a rendszerek, mind pedig a műveletek ellenőrzése révén.
6. A tagállamok hatékony rendszert tartanak fenn annak biztosítására, hogy az ellenőrzési nyomvonalhoz szükséges valamennyi információt és dokumentumot megőrizzék.

Ez az alábbiakat foglalja magában:

- a) a mérőföldkövek és célértékek megvalósításához szükséges intézkedések vagy beruházások végső kedvezményezettjeire vonatkozó adatok hatékony gyűjtése, rögzítése és tárolása elektronikus rendszerben;
 - b) a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti, megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség hozzáférése a végső kedvezményezettekhez.
-

A tagállamok szociális klímaterveiben foglalt indikatív mérföldkövekre és célértékekre vonatkozó, a 6.cikk (1) bekezdésének m) pontjában említett közös mutatók, a terveik végrehajtásának a tagállamok általi nyomon követése a 24. cikk (1) bekezdésében említettek szerint, az Alap célkitűzéseinek megvalósítása irányában történő előrehaladásnak a Bizottság általi értékelése a 24. cikk (4) bekezdésében említettek szerint

Az intézkedések és beruházások több közös mutatóhoz is hozzájárulhatnak. Amennyiben egy tagállam terve nem tartalmaz valamely mutatóhoz hozzájáruló intézkedéseket vagy beruházásokat, a tagállam a „nem alkalmazható” megjegyzést tüntetheti fel.

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
Épületágazat			
Kontextusmutatók			
1.	A kiszolgáltattott helyzetű háztartások száma	A 2. cikk 10. pontjában szereplő fogalommeghatározással összhangban.	A háztartások száma
2.	A közlekedési szegénységben élő háztartások száma	A 2. cikk 1. pontjában szereplő fogalommeghatározással összhangban.	A háztartások száma
Kimeneti mutatók			
3.	Azoknak a kiszolgáltattott helyzetű háztartásoknak a száma, amelyek kedvezményezettjei legalább egy olyan, az épületágazatban hozott strukturális intézkedésnek, amelynek köszönhetően csökkent a kibocsátásuk	A 2. cikk 10. pontjával és a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban. Kizárólag az Alapból nyújtott támogatásból finanszírozott intézkedések vehetők figyelembe.	A háztartások száma
4.	Azoknak az épületeknek a száma, amelyeken mélyfelújítást hajtottak végre (azaz olyan felújítást, amelynek köszönhetően az épület vagy épületegység a) 2030. január 1. előtt közel nulla energiaigényű épületté, b) 2030. január 1-jétől kibocsátásmentes épületté válik)	Ez a mutató az Alap keretében végrehajtott intézkedések és beruházások révén nyújtott támogatás alapján teljesen vagy részben felújított épületek számát és az ehhez tartozó alapterületet veszi számításba; az „épületfelújítás” fogalommeghatározását a 2. cikk 13. pontja tartalmazza. Ezenkívül e mutató különbséget tesz az épületek között az energetikai tanúsítvány szerinti kategóriájuk alapján, és konkrétan azonosítja, hogy hány, a legalacsonyabb energiahatékonyságú kategóriába tartozó épületet újítottak fel.	Épületegységek
5.	Az olyan épületek teljes hasznos alapterülete, amelyeken mélyfelújítást hajtottak végre (azaz olyan felújítást, amelynek köszönhetően az épület vagy épületegység a) 2030. január 1. előtt közel nulla energiaigényű épületté, b) 2030. január 1-jétől kibocsátásmentes épületté válik)		Felújított alapterület (m ² /év)
6.	Azoknak az épületeknek a száma, amelyeken egyéb energetikai felújítást hajtottak végre (ide tartozik minden olyan energetikai felújítás, amely nem a fenti mutató keretében jelentendő mélyfelújítás)		Épületegységek
7.	Az olyan épületek teljes hasznos alapterülete, amelyeken egyéb energetikai felújítást hajtottak végre (ide tartozik minden olyan energetikai felújítás, amely nem a fenti mutató keretében jelentendő mélyfelújítás)		Felújított alapterület (m ² /év)

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
8.	Fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtőberendezés felváltása megújuló energiát használó és/vagy a vonatkozó jogszabály szerinti energiacímke-osztály alapján nagy hatásfokúnak minősülő rendszerrel.	Ezek az intézkedések teljesítik az (EU) 2018/2001 irányelv vonatkozó rendelkezése alapján az épületágazatban nemzeti szinten megállapított, megújuló energiaforrásokra vonatkozó uniós referenciaértéket és a megújuló energia indikatív részarányát (a végsőenergia-fogyasztásban). Ehhez a referenciaértékhez mind a megújuló energiát használó fűtő- és hűtőrendszerek, mind a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia hozzájárulhat. Ezek az intézkedések hozzájárulnának az említett irányelv releváns rendelkezése szerinti, megújuló energiát használó fűtő- és hűtőrendszerekre vonatkozó célértékhez is. Ez kizárólag a fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtőberendezések további, az Alapból nyújtott támogatással végrehajtott cseréire vonatkozik.	A lecserélt (például hőszivattyúval vagy naphőenergiát hasznosító rendszerrel felváltott), fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtőberendezési egységek száma
9.	Megújuló energia termelése céljából létesített addicionális működési kapacitás	Tetőre szerelt fotovoltaikus és napkollektorok vagy fotovoltaikus hőpanelek (PVT-k) száma és kapacitása; hőszivattyúk száma és kapacitása; egyéb, megújuló energiát használó helyiségfűtési és -hűtési technológiai megoldások, többek között megújuló energiát használó vízmelegítők száma és kapacitása. Kizárólag az Alapból nyújtott támogatással létesített addicionális működési kapacításra vonatkozik.	MW
10.			Egységek száma
Eredménymutatók			
11.	A kiszolgáltatott helyzetű háztartások számának csökkenése	A kiszolgáltatott helyzetű háztartások számának az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások eredményeképpen bekövetkezett csökkenése.	%
12.	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás becslült csökkenése az épületágazatban	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenése az épületágazatban az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások hatására. Az épületágazat kibocsátásainak a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátásokat kell tekinteni (az épületágazat esetében az üvegházhatású gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó, 2006. évi IPCC-iránymutatásokban megállapított, 1A4a és 1A4b kategóriába tartozó kibocsátási forrásokat kell figyelembe venni).	ktCO2e
13.	Az energiaszegénységben élő háztartások számának csökkenése	Az energiaszegénységben élő háztartások számának az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások eredményeképpen bekövetkezett csökkenése. Az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének d) pontja alapján érintett tagállamok az említett rendelet 24. cikkének b) pontja értelmében az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésükben szerepeltetik az energiaszegénységben élő háztartások számára vonatkozó kvantitatív információkat. A tagállamok alkalmazhatják az Európai Unió Statisztikai Hivatalánál (Eurostat) rendelkezésre álló, az energiaszegénységről szóló, 2020. október 14-i (EU) 2020/1563 bizottsági ajánlásban ⁽¹⁾ relevánsnak minősített és az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentések adatszolgáltatási sablonján felsorolt mutatókat, de az adatszolgáltatást nem kell ezekre a mutatókra korlátozniuk.	%

⁽¹⁾ HL L 357., 2020.10.27., 35. o.

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
		Ez a mutató nem veszi figyelembe a kollektív lakóhelyeket, például kórházakat, ápolási otthonokat, börtönöket, katonai laktanyákat, vallási intézményeket, panziókat, munkásszállókat stb.	
14.	Megtakarítás az éves primerenergia-fogyasztásból	E célból az elért éves energiamegtakarítást kizárólag az Alapból nyújtott pénzügyi támogatás alapján kell számítani. A tagállamok jelentik az éves végsőenergia-fogyasztásnak/primerenergia-fogyasztásnak a kiszolgáltatók helyzetű háztartások, az energiaszegénységben élők, valamint adott esetben a szociális lakásokban élők körében elért azon csökkenését az energiahatékonyságról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, amely az Alapból nyújtott – az említett irányelv vonatkozó rendelkezései szerinti nemzeti energiahatékonysági alapból nyújtott támogatáshoz képest kiegészítő jellegű – támogatásnak köszönhető, ideértve az említett irányelv vonatkozó rendelkezései szerinti energiahatékonysági kötelezettségi rendszereken és alternatív szakpolitikai intézkedéseken keresztül folyósított támogatásokat is, valamint ideértve azokat a beavatkozásokat is, amelyek az említett irányelv vonatkozó rendelkezései szerinti minimális energiahatékonysági előírások teljesítését hivatottak biztosítani.	MWh/év
15.			kWh/m2 (ha rendelkezésre áll a teljes alapterületre vonatkozó adat)
16.	Megtakarítás az éves végsőenergia-fogyasztásból	Az alapérték a beavatkozást megelőző éves végsőenergia-fogyasztás és primerenergia-fogyasztás, az elért érték pedig a beavatkozás utáni év végsőenergia-fogyasztására és primerenergia-fogyasztására vonatkozik. Az egyes épületekben elért energiamegtakarítást az energetikai tanúsítvány vagy egyéb olyan kritériumok alapján kell dokumentálni, amelyek a célzott vagy elért energiamegtakarítás meghatározására szolgálnak az épületek energiahatékonyságáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.	kWh/m2 (ha rendelkezésre áll a teljes alapterületre vonatkozó adat)
17.			MWh/év
Közúti közlekedési ágazat			
Kontextusmutatók			
18.	A kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználók száma	A 2. cikk 12. pontjában szereplő fogalommeghatározással összhangban.	A háztartások száma
19.	A közlekedési szegénységben élő háztartások száma	A 2. cikk 2. pontjában szereplő fogalommeghatározással összhangban.	A háztartások száma
Kimeneti mutatók			
20.	Azoknak a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóknak a száma, akik kedvezményezettjei legalább egy olyan, a közúti közlekedési ágazatban hozott strukturális intézkedésnek, amelynek köszönhetően csökkent a kibocsátásuk	A 2. cikk 12. pontjával és a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban. Kizárólag az Alapból nyújtott támogatásból finanszírozott intézkedések vehetők figyelembe.	A háztartások száma

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
21.	Kibocsátásmentes járművek vásárlása	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott kibocsátásmentes járművek száma.	A kibocsátásmentes járművek száma
22.	Alacsony kibocsátású járművek vásárlása	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott, alacsony kibocsátású járművek száma.	Az alacsony kibocsátású járművek száma
23.	Kerékpárok és mikromobilitási járművek vásárlása	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott kerékpárok és mikromobilitási járművek száma.	A kerékpárok és mikromobilitási járművek száma
24.	Új alternatívüzemanyag-infrastruktúra (töltőpontok/elektromos töltőpontok)	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott, kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járműveket kiszolgáló (új vagy korszerűsített) töltőpontok és elektromos töltőpontok száma, különös tekintettel a távoli területekre. Az „alternatív üzemanyag”, az „elektromos töltőpont” és a „töltőpont” kifejezések jelentése megegyezik e kifejezéseknek az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott jelentésével. A mutatót külön-külön kell gyűjteni és jelenteni i. az elektromos töltőpontokra és ii. a töltőpontokra vonatkozóan. Az utóbbi kategórián belül külön kell jelenteni iii. a hidrogén-töltőpontokra vonatkozó adatot.	A töltőpontok és az elektromos töltőpontok száma
25.	Csökkentett árú vagy ingyenes menetjegyek a tömegközlekedésben	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott, tömegközlekedést igénybe vevő felhasználók száma. A mutatót külön-külön kell gyűjteni és jelenteni i. a csökkentett árú menetjegyekre és ii. az ingyenes menetjegyekre vonatkozóan.	A felhasználók száma
26.	A megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos további megoldások	Az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén támogatott, a megosztott mobilitással és az igény szerinti mobilitással kapcsolatos megoldások felhasználóinak száma.	A felhasználók száma
27.			Egység
28.	Támogatott célzott kerékpáros-infrastruktúra	Az Alapból finanszírozott projektek keretében újonnan épült vagy jelentősen továbbfejlesztett célzott kerékpáros-infrastruktúra hossza. A célzott kerékpáros-infrastruktúra fogalma magában foglalja a járművek által használt utaktól vagy egy adott út egyéb részeitől szerkezeti elemekkel (például szegéllyel és korláttal) elválasztott kerékpárutakat, a kerékpáros-forgalomra kijelölt utcákat, a kerékpáros-alagutakat stb. Az elválasztott, egyirányú (pl. egy közút két oldalán futó) kerékpársávok esetében a hosszt a sáv hosszaként kell mérni.	Kilométerszám
Eredménymutatók			
29.	A kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkenése	A tömegközlekedést igénybe vevő, kiszolgáltatók helyzetű felhasználók számának az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások eredményeképpen bekövetkezett csökkenése.	%

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
30.	A közlekedési szegénységben élő háztartások számának csökkenése	A közlekedési szegénységben élő háztartások számának az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások eredményeképpen bekövetkezett csökkenése.	%
31.	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenése a közúti közlekedési ágazatban	A tagállamok jelentést tesznek arról, hogy az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások révén milyen mértékben csökkent az üvegházhatásúgáz-kibocsátás a közúti közlekedési ágazatban. A közúti közlekedési ágazat kibocsátásainak a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátásokat kell tekinteni (a közúti közlekedési ágazat esetében az üvegházhatású gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó, 2006. évi IPCC-iránymutatásokban megállapított, „1A 3b” kategóriába tartozó kibocsátási forrásokat kell figyelembe venni).	ktCO ₂ e
Mikrovállalkozások (az épületágazatban és a közúti közlekedési ágazatban egyaránt)			
Kontextusmutatók			
32.	A kiszolgáltattott helyzetű mikrovállalkozások száma	A 2. cikk 11. pontjában szereplő fogalommeghatározással összhangban.	A mikrovállalkozások száma
Kimeneti mutatók			
33.	Azoknak a kiszolgáltattott helyzetű mikrovállalkozásoknak a száma, amelyek kedvezményezettjei legalább egy olyan, az épületágazatban vagy a közúti közlekedési ágazatban hozott strukturális intézkedésnek, amelynek köszönhetően csökkent a kibocsátásuk	A 2. cikk 11. pontjával és a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban. Kizárólag az Alapból nyújtott támogatásból finanszírozott intézkedések vehetők figyelembe.	A mikrovállalkozások száma
Eredménymutatók			
34.	A kiszolgáltattott helyzetű mikrovállalkozások számának csökkenése	A kiszolgáltattott helyzetű mikrovállalkozások számának az Alapból finanszírozott intézkedések és beruházások eredményeképpen bekövetkezett csökkenése.	%
Ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás			
Kontextusmutatók			
35.	Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásra fordított kiadások aránya a szociális klímatervek teljes költségéhez képest	A 4. cikk (3) bekezdésével és a 10. cikkel összhangban.	%
Kimeneti mutatók			
36.	Azoknak a kiszolgáltattott helyzetű háztartásoknak, illetve kiszolgáltattott helyzetű közlekedési felhasználóknak a száma, amelyek/akik ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásban részesültek	E mutatónak azon kiszolgáltattott helyzetű háztartások, illetve kiszolgáltattott helyzetű közlekedési felhasználók számát kell jeleznie, amelyek/akik ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásban részesültek, ezért e mutató kiszámítása során az Alapból finanszírozott intézkedések keretében kifizetett ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás valamennyi végső kedvezményezettjét figyelembe kell venni. A mutatót külön-külön kell gyűjteni és jelenteni a kiszolgáltattott helyzetű háztartásokra és kiszolgáltattott helyzetű közlekedési felhasználókra vonatkozóan, a 2. cikk 10. és 12. pontjával, valamint a 4. cikk (3) bekezdésével összhangban.	A kiszolgáltattott helyzetű háztartások száma (egység: háztartás)
37.			A kiszolgáltattott helyzetű közlekedési felhasználók száma (egység: háztartás)

Szám	Az Alapból nyújtott támogatáshoz kapcsolódó közös mutató	Magyarázat	Mértékegység
Eredménymutatók			
38.	Az egy kiszolgáltatót helyzetű háztartásra, illetve egy kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználókra eső átlagos ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás	E mutatónak azt kell jeleznie, hogy az Alapból finanszírozott intézkedések keretében nyújtott ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásnak mekkora volt a kiszolgáltatót helyzetű háztartásonkénti, illetve kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználónkénti átlagos összege.	EUR/háztartás (épületágazat)
39.			EUR/háztartás (közúti közlekedési ágazat)

V. MELLÉKLET

A szociális klímaterveknek a 6. cikk (7) bekezdésében említett sablonja

1. ÁTTEKINTÉS ÉS A SZOCIÁLIS KLÍMATERV

1. KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA	43
1.1. Vezetői összefoglaló	43
1.2. Az aktuális szakpolitikai helyzet áttekintése	43
1.3. Konzultációs folyamat	43
2. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉS BERUHÁZÁSOK, MÉRFÖLDKÖVEK ÉS CÉLÉRTÉKEK LEÍRÁSA	44
2.1. [1.][2.] KOMPONENS: [épületágazat][közlekedési ágazat]	44
i) A komponens leírása	44
ii) A komponens alkotó intézkedések és beruházások leírása	44
iii) A jelentős károkozás elkerülése	44
iv) Mérföldkövek, célértékek és ütemterv	45
v) Finanszírozás és költségek	45
vi) A kiszolgáltatók helyzetű háztartásoktól, a kiszolgáltatók helyzetű mikrovállalkozásoktól és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő kedvezményezettekkel kapcsolatos indokolás (adott esetben)	45
vii) A komponens becsült összköltsége	46
viii) Forgatókönyv a kibocsátáskereskedelmi rendszer későbbi elindítása esetére	46
2.2. [3.] KOMPONENS: közvetlen jövedelemtámogatás	46
i) A komponens leírása	46
ii) A komponens alkotó intézkedések leírása	46
iii) A közvetlen jövedelemtámogatást célzó intézkedésekre vonatkozó mérföldkövek és célértékek	47
iv) Az intézkedések indokolása	47
v) Az intézkedések költségei	47
vi) A kiszolgáltatók helyzetű háztartásoktól és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő kedvezményezettekkel kapcsolatos indokolás (adott esetben)	47
vii) A terv közvetlen jövedelemtámogatásra vonatkozó komponensének becsült költsége	48
viii) Forgatókönyv a kibocsátáskereskedelmi rendszer későbbi elindítása esetére	48
2.3. Technikai segítségnyújtás	48
2.4. Átcsoportosítások megosztott irányítású programokhoz	48
2.5. Összköltség	48
3. ELEMZÉS ÉS ÁTFOGÓ HATÁS	49
3.1. Fogalommeghatározások	49
3.2. A kiszolgáltatók helyzetű csoportokra gyakorolt várható hatás	49
3.3. A tervezett intézkedések és beruházások várható hatása	49
4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG, ADDICIONALITÁS ÉS A TERV VÉGREHAJTÁSA	50
4.1. A program nyomon követése és végrehajtása	50
4.2. Összhang egyéb kezdeményezésekkel	50
4.3. A finanszírozás kiegészítő jellege	50

4.4. Adicionalitás	50
4.5. Földrajzi sajátosságok	51
4.6. A korrupció, a csalás és az összeférhetlenség megelőzése	51
4.7. Tájékoztatás és kommunikáció.....	51

1. ÁTTEKINTÉS ÉS A SZOCIÁLIS KLÍMATERV KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA

1.1. Vezetői összefoglaló

A zöld átállás kontextusa a tagállamban, különös tekintettel az épületágazatból és a közúti közlekedési ágazatból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonásából eredő társadalmi hatásokkal kapcsolatos fő kihívásokra, valamint arra, hogy a terv hogyan fog reagálni ezekre a kihívásokra.

Áttekintő táblázat, amely összefoglalja a terv fő célkitűzéseit, valamint a terv becsült összköltségét, beleértve az Alapból származó hozzájárulást, a nemzeti hozzájárulást és a megosztott irányítású programokból származó, az Alapba átcsoportosítandó forrásokat, a következő három beavatkozási területre osztva: intézkedések és beruházások az épületágazatban; intézkedések és beruházások a közúti közlekedési ágazatban; közvetlen jövedelemtámogatásra irányuló intézkedések, az alábbi sablon alapján:

Beavatkozási terület	Összköltség (abszolút értéként és a teljes finanszírozás %-os arányaként meghatározva) finanszírozási forrásonként	A tervezett főbb intézkedések és beruházások áttekintése	Az intézkedések és beruházások által szolgált célkitűzések	Az intézkedések és beruházások hatása	
				A kiszolgáltatót helyzetű háztartások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkenése (egység: háztartás)	A szén-dioxid- kibocsátás csökkenése
Épületágazat					
Közúti közlekedési ágazat					
Ideiglenes közvetlen jövedelem- támogatás					
Technikai segítségnyújtás (8. cikk (3) bekezdés)					
Hozzájárulás a Technikai Támogatási Eszközhöz (11. cikk (3) bekezdés)					
Hozzájárulás az InvestEU tagállami komponenséhez (11. cikk (3) bekezdés)					

1.2. Az aktuális szakpolitikai helyzet áttekintése

Tájékoztató a jelenlegi nemzeti energia- és éghajlat-politikákról, azok nemzeti szintű alkalmazásának módjáról, különös tekintettel az épületágazatra és a közlekedési ágazatra, valamint a legkiszolgáltatóbb csoportokra.

1.3. Konzultációs folyamat

A helyi és regionális hatóságokkal, a szociális partnerekkel, a civil társadalmi szervezetekkel, az ifjúsági szervezetekkel és más érdekelt felekkel – a nemzeti jogi kerettel összhangban – a terv előkészítése és adott esetben végrehajtása céljából végrehajtott konzultációs folyamat összefoglalása, kitérve a konzultációs tevékenységek hatókörére, típusára és időzítésére, valamint arra, hogy az érdekelt felek álláspontjai hogyan tükröződnek a tervben.

2. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉS BERUHÁZÁSOK, MÉRFÖLDKÖVEK ÉS CÉLÉRTÉKEK LEÍRÁSA

A terv tárgyát képező alábbi három terület egyes komponenseire vonatkozó információk külön-külön:

- épületágazat;
- közúti közlekedési ágazat;
- ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás.

Egy adott komponens több olyan alkomponens is tartalmazhat, amely egy bizonyos kihívásra vagy szükségletre összpontosít. Az egyes komponensek és alkomponensek egyetlen intézkedést vagy beruházást, illetve több, egymáshoz szorosan kapcsolódó vagy egymástól kölcsönösen függő intézkedést vagy beruházást is tartalmazhatnak.

2.1. [1.][2.] KOMPONENS: [épületágazat][közlekedési ágazat]

A komponensre vonatkozó információk:

i) A komponens leírása

Összefoglaló szövegdoboz:

Összefoglaló szövegdoboz az [1.][2.] komponensre [építőipari ágazat][közlekedési ágazat] vonatkozóan
Beavatkozási terület: [épületágazat][közlekedési ágazat]
Célkitűzés:
Intézkedések és beruházások:
Becsült összköltség: xx EUR, amelyből:
az Alapból fedezni kért költségek: xx EUR
a nemzeti hozzájárulásból fedezendő költségek: xx EUR

ii) A komponens alkotó intézkedések és beruházások leírása

A komponensnek és az azt alkotó konkrét intézkedéseknek és beruházásoknak, valamint azok kapcsolódási pontjainak és szinergiáinak a részletes leírása, a következőkre kiterjedően:

- egyértelmű és tényeken alapuló elemzés a meglévő kihívásokról, valamint arról, hogy az intézkedések és a beruházások hogyan kezelik azokat,
- az intézkedés vagy beruházás jellege, típusa és mérete; a 11. cikk (4) bekezdésével összhangban további technikai támogatási intézkedések is feltüntethetők, megjelölve, hogy új intézkedésről vagy beruházásról, vagy pedig már meglévő, az Alap támogatásával kiterjeszteni kívánt intézkedésről vagy beruházásról van-e szó,
- részletes információk az intézkedés vagy beruházás célkitűzéséről, valamint arról, hogy kire és mire irányul, annak ismertetése, hogy az intézkedés és a beruházás a vonatkozó tagállami szakpolitikák általános keretén belül miként járulna hozzá hatékonyan az Alap célkitűzéseinek megvalósításához, és hogyan fogja csökkenteni a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget,
- az intézkedés vagy beruházás végrehajtásának leírása (végrehajtási eszközök), hivatkozva a tagállam központi és adott esetben regionális és helyi szintű igazgatási kapacitására, valamint annak ismertetése, hogy a forrásokat hogyan fogják időben felhasználni, és adott esetben hogyan irányítják őket a szubnacionális szintekre,
- adott esetben annak ismertetése, hogy az intézkedés vagy beruházás hogyan törekszik a nemek közötti egyenlőtlenség kezelésére,
- az intézkedés vagy beruházás ütemterve; az alacsony kibocsátású járművekkel kapcsolatos támogatás esetében ki kell dolgozni az említett támogatás fokozatos csökkentésére vonatkozó ütemezést.

iii) A jelentős károkozás elkerülése

Tájékoztatás arról, hogy a komponens alkotó intézkedések és beruházások miként felelnek meg az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke szerinti, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek. A Bizottság e rendelet 6. cikke (5) bekezdésének l) pontjával összhangban technikai iránymutatást nyújt.

iv) Mérföldkövek, célértékek és ütemterv

Az egyes mérföldkövekre és célértékekre vonatkozó olyan információk, amelyek tükrözik az adott komponensbe tartozó intézkedések és beruházások végrehajtásának előrehaladását, nevezetesen az alábbiak:

- miért választották ki az adott mérföldkövet vagy célértéket,
- mit mér a mérföldkő vagy a célérték,
- milyen mérést, milyen módszertant és milyen forrást alkalmaznak, és hogyan ellenőrzik objektív módon a mérföldkő vagy a célérték megfelelő megvalósítását,
- mi az alapérték (kiindulási pont), és milyen szintet vagy konkrét pontot kell elérni,
- mikorra érik el ezt a szintet vagy pontot (negyedéves és éves bontásban),
- ki és melyik intézmény felel majd a végrehajtásért, a mérésért és a jelentéstételért.

A komponensekre vonatkozó mérföldköveket, célértékeket és ütemtervet ismertető táblázat, amely a következő információkat tartalmazza:

Sorszám	Az intézkedés/beruházás megnevezése	Mér-földkő vagy célérték	A mér-földkő/célérték megnevezése	Minőségi mutatók (mér-földkövek)	Mennyiségi mutatók (célértékek)			A megvalósítás ütemterve		Az egyes mérföldkövek és célértékek leírása
					Intézkedés/beruházás egysége	Alapérték	Cél	Negyedév	Év	

v) Finanszírozás és költségek

A komponens becsült összköltségére, valamint az egyes intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó, megfelelő indokolással alátámasztott információk és magyarázatok, beleértve a következőket:

- az alkalmazott módszertan, az alapul szolgáló (pl. az egységköltségekre és az inputköltségekre vonatkozó) feltételezések és azok indokolása,
- azon indikatív átfogó ütemterv, amelyen belül e költségek várhatóan felmerülnek,
- az intézkedések és beruházások összköltségéhez való nemzeti hozzájárulásra vonatkozó információk,
- bármely információ arra vonatkozóan, hogy az adott komponenshez kapcsolódóan milyen más uniós eszközökből származó finanszírozást terveznek vagy lehetne tervezni,
- adott esetben a magánforrásokból származó tervezett finanszírozással és a megcélzott tőkeáttételi szinttel kapcsolatos információk,
- a becsült költségek valószínűségének és észszerűségének indokolása, szükség esetén a nemzeti sajátosságok figyelembevételével.

vi) A kiszolgáltatók helyzetű háztartásoktól, a kiszolgáltatók helyzetű mikrovállalkozásoktól és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő kedvezményezett szervezetekkel kapcsolatos indoklás (adott esetben)

Ha az Alapból nyújtott támogatást a kiszolgáltatók helyzetű háztartásoktól, a kiszolgáltatók helyzetű mikrovállalkozásoktól és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő köz- vagy magánszervezeteken keresztül nyújtják, annak ismertetése, hogy ezek a szervezetek milyen intézkedéseket vagy beruházásokat fognak végrehajtani, és hogy ezek az intézkedések és beruházások végső soron hogyan szolgálnak a kiszolgáltatók helyzetű háztartások, a kiszolgáltatók helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználók javát.

Amennyiben az Alapból származó támogatást pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtják, annak leírása, hogy az adott tagállam milyen intézkedésekkel kívánja biztosítani azt, hogy a pénzügyi közvetítők teljes egészében részesítsék a végső kedvezményezetteket az előnyökből.

vii) A komponens becsült összköltsége

A komponensbe tartozó intézkedések és beruházások becsült költségeire vonatkozó táblázat kitöltése az alábbi sablonnal összhangban:

Sorszám	Kapcsolódó intézkedés (intézkedés vagy beruházás)	A vonatkozó időszak		Azon becsült költségek, amelyekhez finanszírozást igényelnek az Alapból							
				A kért finanszírozás teljes összege	Ha rendelkezésre áll: évenkénti bontásban						
		Kezdő időpont	Záró időpont	Összeg (millió EUR)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032

viii) Forgatókönyv a kibocsátáskereskedelmi rendszer későbbi elindítása esetére

Az intézkedésekre, a beruházásokra, a mérföldkövekre, a célértékekre, a nemzeti hozzájárulás összegére és a terv bármely más releváns elemére vonatkozó azon kiigazítások leírása és számszerűsítése, amelyek a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer elindításának az említett irányelv 30k. cikkével összhangban történő elhalasztása miatt szükségesek.

Az összefoglaló szövegdoboz, a mérföldköveket, célértékeket és ütemtervet tartalmazó táblázat, valamint a becsült költségeket tartalmazó táblázat külön változatának beillesztése.

2.2. [3.] KOMPONENS: közvetlen jövedelemtámogatás

Információk a közvetlen jövedelemtámogatásra vonatkozó komponensről:

i) A komponens leírása

Összefoglaló szövegdoboz:

Összefoglaló szövegdoboz a 3. komponensre (közvetlen jövedelemtámogatás) vonatkozóan Beavatkozási terület: közvetlen jövedelemtámogatás Célkitűzés: Intézkedések: Becsült összköltség: xx EUR, amelyből: az Alapból fedezni kért költségek: xx EUR a nemzeti hozzájárulásból fedezendő költségek: xx EUR

ii) A komponens alkotó intézkedések leírása

A komponensnek és az azt alkotó konkrét intézkedéseknek, valamint azok kapcsolódási pontjainak és szinergiáinak a részletes leírása, a következőkre kiterjedően:

- egyértelmű és tényeken alapuló elemzés a meglévő kihívásokról és azok kezelésének módjáról, valamint a támogatás által szolgált célkitűzések,
- a támogatás jellege, típusa és mértéke,
- részletes információk a támogatás végső kedvezményezettjeire, valamint az azonosításukhoz használt kritériumokra vonatkozóan,
- a közvetlen jövedelemtámogatás csökkentésének ütemterve az Alap ütemtervével összhangban, beleértve a támogatás konkrét záró időpontját is,
- adott esetben annak ismertetése, hogy a támogatás hogyan törekszik a nemek közötti egyenlőtlenség kezelésére,
- a támogatás végrehajtásának leírása,
- az intézkedések költségéhez való nemzeti hozzájárulásra vonatkozó információk.

iii) A közvetlen jövedelemtámogatást célzó intézkedésekre vonatkozó mérőföldkövek és célértékek

Az egyes mérőföldkövekre és célértékekre vonatkozó olyan információk, amelyek tükrözik az adott komponens végrehajtásának előrehaladását, nevezetesen az alábbiak:

- miért választották ki az adott mérőföldkövet vagy célértéket,
- mit mér a mérőföldkő vagy a célérték,
- milyen mérést, milyen módszertant és milyen forrást alkalmaznak, és hogyan ellenőrzik objektív módon a mérőföldkő vagy a célérték megfelelő megvalósítását,
- mi az alapérték (kiindulási pont), és milyen szintet vagy konkrét pontot kell elérni,
- azt mikorra érik el,
- ki és melyik intézmény felel majd a végrehajtásért, a mérésért és a jelentéstételért.

Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást célzó intézkedésekre vonatkozó mérőföldköveket, célértékeket és ütemtervet tartalmazó táblázat, az alábbi sablon szerint:

Sorszám	Intézkedés	Mérőföldkő vagy célérték	A mérőföldkő/célérték megnevezése	Minőségi mutatók (mérőföldkövek)	Mennyiségi mutatók (célértékek)			A megvalósítás ütemterve		Az egyes mérőföldkövek és célértékek leírása
					Intézkedés egysége	Alapérték	Cél	Negyedév	Év	

iv) Az intézkedések indokolása

Az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás szükségességének indokolása a 6. cikk (1) bekezdésében és a 8. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok alapján:

- annak mennyiségi becslése és minőségi ismertetése, hogy a tervben előirányzott intézkedések várhatóan hogyan csökkentik az energiaszegénységet, a közlekedési szegénységet, valamint a háztartások és a közlekedési felhasználók kiszolgáltatottságát a közúti közlekedés és a fűtési célú tüzelőanyagok árának emelkedése esetén,
- az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás csökkentésére vonatkozóan javasolt ütemtervnek, valamint azon feltételeknek az indokolása, amelyek fennállása esetén már nem nyújtanak ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást,
- annak leírása, hogy az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásban részesülők csoportjait hogyan célozzák meg olyan strukturális intézkedésekkel és beruházásokkal is, amelyek az energiaszegénységből és a közlekedési szegénységből való tényleges kiemelésükre irányulnak, valamint annak leírása, hogy a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók támogatása tekintetében az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatás, valamint a strukturális intézkedések és beruházások hogyan egészítik ki egymást.

v) Az intézkedések költségei

A komponens becsült összköltségére vonatkozó, megfelelő indokolással alátámasztott információk, beleértve a következőket:

- az alkalmazott módszertan, az alapul szolgáló feltételezések és azok indokolása,
- a tényleges költségre vonatkozó, összehasonlítható költségadatok, amennyiben a múltban hasonló támogatási intézkedéseket hajtottak végre,
- bármely információ arra vonatkozóan, hogy az adott támogatáshoz kapcsolódóan milyen más uniós eszközökből származó finanszírozást terveznek vagy lehetne tervezni,
- a becsült költségek valószínűségének és észszerűségének megfelelő, részletes indokolása, beleértve a tervhez mellékelt, felhasznált adatokat vagy bizonyítékokat is.

vi) A kiszolgáltatott helyzetű háztartásoktól és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő kedvezményezett szervezetekkel kapcsolatos indokolás (adott esetben)

Ha az Alapból nyújtott támogatást a kiszolgáltatott helyzetű háztartásoktól és a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő köz- vagy magánszervezeteken keresztül nyújtják, annak ismertetése, hogy ezek a szervezetek milyen típusú intézkedéseket fognak végrehajtani, és hogy ezek az intézkedések végső soron hogyan szolgálják a kiszolgáltatott helyzetű háztartások vagy a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználók javát.

Amennyiben az Alapból származó támogatást pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtják, annak leírása, hogy az adott tagállam milyen intézkedésekkel kívánja biztosítani azt, hogy a pénzügyi közvetítők teljes egészében részesítsék a végső kedvezményezetteket az előnyökből.

vii) A terv ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásra vonatkozó komponensének becsült költsége

A komponensbe tartozó támogatás becsült költségeire vonatkozó táblázat kitöltése, az alábbi sablon szerint:

Sors- szám	A támogatás típusa	A vonatkozó időszak		Azon becsült költségek, amelyekhez finanszírozást igényelnek az Alapból							
				A kért finanszíro- zás teljes összege	Ha rendelkezésre áll: évenkénti bontásban						
		Kezdő időpont	Záró időpont	Összeg (millió EUR)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032

viii) Forgatókönyv a kibocsátáskereskedelmi rendszer későbbi elindítása esetére

Az intézkedésekre, a beruházásokra, a mérföldkövekre, a célértékekre, a nemzeti hozzájárulás összegére és a terv bármely más releváns elemére vonatkozó azon kiigazítások leírása és számszerűsítése, amelyek a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer elindításának az említett irányelv 30k. cikkével összhangban történő elhalasztása miatt szükségesek.

Az összefoglaló szövegdoboz, a mérföldköveket, célértékeket és ütemtervet tartalmazó táblázat, valamint a becsült költségeket tartalmazó táblázat külön változatának beillesztése.

2.3. Technikai segítségnyújtás

A tervben meghatározott intézkedések és beruházások hatékony igazgatása és végrehajtása érdekében a 8. cikk (3) bekezdésével összhangban a tervbe belefoglalandó, technikai segítségnyújtást célzó intézkedések leírása, beleértve a következőket:

- a technikai segítségnyújtást célzó intézkedések jellege, típusa és mértéke,
- a technikai segítségnyújtást célzó intézkedések becsült költsége.

2.4. Átcsoportosítások megosztott irányítású programokhoz

Amennyiben a 11. cikk (2) bekezdésével összhangban forrásokat szándékoznak átcsoportosítani az Alapból egyéb, megosztott irányítás alá tartozó alapokba, annak feltüntetése, hogy mely programokhoz és milyen ütemterv szerint csoportosítják át ezeket a forrásokat, valamint annak feltüntetése, hogy az e programok keretében végrehajtandó intézkedések és beruházások hogyan felelnek meg a 3. cikkben említett célkitűzéseknek, beleértve azt is, hogy ezen intézkedések és beruházások a 8. cikk szerinti intézkedésnek, illetve beruházásnak minősülnek-e.

2.5. A terv becsült összköltsége

A terv becsült összköltsége, beleértve az e rendelet 11. cikkének (4) bekezdése alapján kiegészítő technikai támogatásra rendelkezésre bocsátott összegeket, a tagállami komponens céljára az (EU) 2021/523 rendelet vonatkozó rendelkezései szerint nyújtott készpénz-hozzájárulás összegét, valamint az e rendelet 8. cikkének (3) bekezdése alapján kiegészítő technikai segítségnyújtásra rendelkezésre bocsátott összegeket.

A terv összköltségéhez való nemzeti hozzájárulás feltüntetése, beleértve a megosztott irányítású programoktól az Alapba e rendelet 11. cikkének (1) bekezdésével összhangban átcsoportosítandó forrásokat, valamint az Alapból megosztott irányítású programokhoz e rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban átcsoportosítandó forrásokat is.

Annak leírása, hogy a költségek hogyan állnak összhangban a költséghatékonyság elvével és miként állnak arányban a terv várható hatásával.

Az Alap költségeit finanszírozási forrás szerinti bontásban összefoglaló táblázat kitöltése az alábbi sablon szerint:

A szociális klímaterv összköltsége	Alapesetben	A 2003/87/EK irányelv 30k. cikke szerinti esetben
A TERV BECSÜLT ÖSSZKÖLTSÉGE, amelyből:	XXX EUR	XXX EUR
Az Alapból fedezett költségek	XXX EUR	XXX EUR
Nemzeti hozzájárulásból fedezett költségek	XXX EUR	XXX EUR
Átcsoportosítások megosztott irányítású programoktól	XXX EUR	XXX EUR
(Átcsoportosítások megosztott irányítású programokhoz)	-XXX EUR	-XXX EUR

3. ELEMZÉS ÉS ÁTFOGÓ HATÁS

3.1. Fogalommeghatározások

Annak ismertetése, hogy az energiaszegénység és a közlekedési szegénység fogalommeghatározását hogyan kell nemzeti szinten alkalmazni.

3.2. A kiszolgáltatók helyzetű csoportokra gyakorolt várható hatás

A 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetével összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszerből eredő áremelkedés által a háztartásokra – különösen az energiaszegénység és a közlekedési szegénység előfordulására – és a mikrovállalkozásokra gyakorolt várható hatásokra vonatkozó olyan becslés, amely magában foglalja különösen a kiszolgáltatók helyzetű háztartások, a kiszolgáltatók helyzetű mikrovállalkozások és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználók számára vonatkozó becslést és ezek azonosítását. Az említett hatásokat az egyes tagállamok által megállapított megfelelő területi szinten kell elemezni, a nemzeti sajátosságok és olyan elemek figyelembevételével, mint például a tömegközlekedéshez és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azonosítani kell a leginkább érintett területeket.

A becslésekhez használt módszertan leírása, annak biztosítása mellett, hogy a becsléseket megfelelő szintű regionális bontásban számítsák ki.

3.3. A tervezett intézkedések és beruházások várható hatása

A 2. pont szerinti tervezett intézkedések és beruházások által az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, az energiaszegénységre és a közlekedési szegénységre gyakorolt várható hatások becslése a fent leírt alapértékekhez képest.

A becslésekhez használt módszertan leírása.

A terv hatására vonatkozó mennyiségi és minőségi táblázatok, az alábbi sablon szerint:

Komponens	A komponens által a következőkre gyakorolt várható hatás leírása: (a vonatkozó mennyiségi mutatók beillesztendő)				
	Energia-hatékonyság	Épület-felújítás	Kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású mobilitás és közlekedés	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenése	A kiszolgáltatók helyzetű háztartások és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkenése (egység: háztartás)
A terv egésze					
Épületágazat					
Közúti közlekedési ágazat					

Komponens	A hatás számszerűsítése (ha rendelkezésre áll), a szakpolitikai szempontból semleges alapértéktől való %-os eltérésként megadva					
	Rövid távon (a következő 3 évben)			Középtávon (a terv végrehajtásának lezárultáig)		
	Üvegházhatá- sugáz- kibocsátások	Energia- szegénységben élő háztartások	Közlekedési szegénységben élő háztartások	Üvegházhatá- sugáz- kibocsátások	Energia- szegénységben élő háztartások	Közlekedési szegénységben élő háztartások
A terv egésze						
Épületágazat						
Közüti közlekedési ágazat						

Minőségi és mennyiségi táblázat az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatást célzó intézkedéseknek a kiszolgáltatót helyzetű háztartások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók, valamint az energiaszegénységben élő háztartások és a közlekedési szegénységben élő háztartások számának csökkenésére gyakorolt várható hatásáról, az alábbi sablon szerint:

Komponens: közvetlen jövedelemtámogatás	
A kiszolgáltatót helyzetű háztartások és a kiszolgáltatót helyzetű közlekedési felhasználók számának csökkenése	A várható hatások leírása
	A várható hatások becslése; egység: háztartás
Az energiaszegénységben és a közlekedési szegénységben élő háztartások számának csökkenése	A várható hatások leírása
	A várható hatások becslése; egység: háztartás

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG, ADDICIONALITÁS ÉS A TERV VÉGREHAJTÁSA

Ez a rész a terv egészére vonatkozik. Az alábbiakban meghatározott különböző kritériumokat a terv egésze tekintetében meg kell indokolni.

4.1. A program nyomon követése és végrehajtása

Annak ismertetése, hogy a tagállam hogyan szándékozik végrehajtani a javasolt intézkedéseket és beruházásokat, a nyomon követésre és a végrehajtásra vonatkozó intézkedésekre és ütemtervre összpontosítva, ideértve adott esetben a 21. cikknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket is.

4.2. Összhang egyéb kezdeményezésekkel

Annak ismertetése, hogy – a 6. cikk (3) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában foglaltaknak megfelelően – a terv miként áll összhangban az adott tagállam által az egyéb releváns tervek és alapok keretében közölt információkkal, illetve megtett kötelezettségvállalásokkal, valamint hogy a különböző tervek között milyen kölcsönhatások valósulnak meg a jövőben.

4.3. A finanszírozás kiegészítő jellege

Információk az intézkedések és beruházások olyan egyéb uniós, nemzetközi, köz- vagy adott esetben magánforrásokból történő, meglévő vagy tervezett finanszírozására vonatkozóan, amelyek hozzájárulnak a tervben meghatározott intézkedésekhez és beruházásokhoz, beleértve az ideiglenes közvetlen jövedelemtámogatásra vonatkozó információkat is, a 6. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően.

4.4. Addicionalitás

Annak ismertetése és indoklása, hogy az új vagy meglévő intézkedések vagy beruházások – a 13. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – hogyan egészítik ki az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat ahelyett, hogy helyettesítenék őket, beleértve az olyan intézkedésekre és beruházásokra vonatkozó ismertetést és indoklást is, amelyeket a 4. cikk (5) bekezdésével összhangban foglaltak bele a tervbe.

4.5. Földrajzi sajátosságok

Annak ismertetése, hogy a tervben hogyan vették figyelembe a földrajzi sajátosságokat, például a szigeteket, a legkülső régiókat és területeket, a vidéki vagy távoli területeket, a kevésbé megközelíthető peremterületeket, a hegyvidéki területeket vagy az elmaradott területeket.

4.6. A korrupció, a csalás és az összeférhetetlenség megelőzése

A korrupciónak, a csalásnak és az összeférhetetlenségnek az Alapból nyújtott források felhasználása során való megelőzésére, feltárására és korrekciójára szolgáló rendszer, valamint az Alapból és más uniós programokból nyújtott kettős finanszírozásnak a 21. cikkel és a III. melléklettel összhangban való elkerülését célzó intézkedések, beleértve az olyan forrásokat is, amelyeket – a 9. cikkel összhangban – a kiszolgáltatók helyzetű háztartásoktól, a kiszolgáltatók helyzetű mikroállamosoktól és a kiszolgáltatók helyzetű közlekedési felhasználóktól eltérő köz- vagy magánszervezeteken keresztül nyújtanak.

4.7. Tájékoztatás, kommunikáció és láthatóság

A 23. cikkben foglalt, az adatokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseknek való megfelelés, feltüntetve azt a honlapot, amelyen az adatokat közzéteszik, valamint a tájékoztatói, kommunikációs és láthatósági intézkedéseket.

Azon tervezett nemzeti kommunikációs stratégia felvázolása, amely annak biztosítására irányul, hogy a nyilvánosság tudatában legyen az uniós finanszírozás tényének.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/956 RENDELETE
(2023. május 10.)
az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról
(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i közleményében (a továbbiakban: európai zöld megállapodás) új növekedési stratégiát határozott meg. A stratégia az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja átalakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol legkésőbb 2050-re megszűnik az üvegházhatású gázok nettó kibocsátása – tehát az elnyelések levonása utáni kibocsátás – (a továbbiakban: üvegházhatásúgáz-kibocsátás), és ahol a gazdasági növekedés független az erőforrások használatától. Az európai zöld megállapodás célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jólétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ugyanakkor az említett átalakításnak igazságosnak és inkluzívnak kell lennie, hogy senki ne maradjon hátra. A Bizottság a „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című, 2021. május 12-i közleményében bejelentette továbbá a releváns eszközök és ösztönzők előmozdítását az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikkének (2) bekezdésében meghatározott „a szennyező fizet” elv jobb végrehajtása és így az „ingyenes szennyezés” felszámolásának befejezése érdekében, a dekarbonizáció és a szennyezőanyag-mentesség ambíció közötti szinergiák maximalizálása céljából.
- (2) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedés mértéke az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozódjon. A 2021. november 13-án elfogadott Glasgow-i éghajlati paktum alapján a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Felelő Konferenciája elismerte azt is, hogy a globális átlaghőmérséklet növekedésének az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra való korlátozása jelentősen csökkentené az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait, és elkötelezte magát arra, hogy 2022 végéig megerősíti a 2030-ra vonatkozó célértékeket, hogy megszüntesse az ambíciók terén meglévő szakadékokat.

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 181. o.

⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (3) Az éghajlattal és egyéb környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése az európai zöld megállapodás középpontjában áll. A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére és gazdasági jólétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás csak még értékesebbé vált.
- (4) Az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását, miként az az UNFCCC számára az Európai Unió és tagállamai nevében készült, az Európai Unió és tagállamai nemzetileg meghatározott hozzájárulásának aktualizálásáról szóló beadványban szerepel.
- (5) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(*) jogszabályban rögzítette a legkésőbb 2050-re teljesítendő, a gazdaság egészére vonatkozó klímasemlegességi célkitűzést. Az említett rendelet megállapít továbbá a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó, kötelező uniós belső csökkentési célértéket is, amely szerint azt az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig.
- (6) Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (a továbbiakban: IPCC) az iparosodás előtti szinthez képest mért 1,5 °C-os globális hőmérséklet-emelkedés hatásairól és a kapcsolódó globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási pályákról szóló 2018-as különjelentésében szilárd tudományos alapot nyújt az éghajlatváltozás kezeléséhez, továbbá bemutatja, hogy erőteljesebb éghajlatpolitikai fellépésre van szükség. Az említett jelentés megerősíti, hogy a szélsőséges időjárási események valószínűségének csökkentése érdekében sürgősen csökkenteni kell az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és hogy az éghajlatváltozást 1,5 °C-os globális hőmérséklet-emelkedésre kell korlátozni. Emellett, ha nem kerül mielőbb sor a globális felmelegedés iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-ra való korlátozásával összhangban lévő mitigációs pályák aktiválására, sokkal drágább és összetettebb alkalmazkodási intézkedéseket kell hozni a nagyobb mértékű globális felmelegedés hatásainak elkerülése érdekében. Az IPCC „Climate Change 2021: The Physical Science Basis” („Éghajlatváltozás 2021: Természettudományos alapok”) című hatodik értékelő jelentéséhez az I. munkacsoport által készített hozzájárulás emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás már a Föld valamennyi régiójára hatással bír, és előre jelzi, hogy a következő évtizedekben az éghajlatváltozás valamennyi régióban növekedni fog. Az említett jelentés hangsúlyozza, hogy hacsak nem kerül sor az üvegházhatásúgáz-kibocsátás azonnali, gyors és nagy léptékű csökkentésére, elérhetetlenné fog válni a felmelegedés 1,5 °C-hoz közeli mértékűre, vagy akár csak 2 °C-osra való korlátozása.
- (7) Az Unió az éghajlat-politikai fellépésre irányuló ambiciózus politikát folytatott, és szabályozási keretet hozott létre az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó, 2030-ig elérendő uniós célkitűzés teljesítése érdekében. Az említett célkitűzést végrehajtó jogszabályok közé tartozik többek között a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ^(*), amely létrehozta az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek Unión belüli kereskedelmi rendszerét (a továbbiakban: EU ETS), és az üvegházhatásúgáz-kibocsátások tekintetében uniós szinten összehangolt árazást biztosít az energiaszektor ágazatok és alágazatok számára, az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(*), amely az üvegházhatásúgáz-kibocsátások 2030-ig történő csökkentésére vonatkozó tagállami célokat vezet be, valamint az (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(*), amely előírja a tagállamok számára, hogy a földhasználatból eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátást az üvegházhatású gázok légkörből való elnyelésével kompenzálják.
- (8) Noha az Unió jelentősen csökkentette belső üvegházhatásúgáz-kibocsátását, az Unióba irányuló importba beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátás folyamatosan nőtt, veszélybe sodorva az Uniónak a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátási lábnyomának csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. Az Unió felelős azért, hogy továbbra is vezető szerepet játsszon a globális éghajlatpolitikai fellépésben.

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

^(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o.).

- (9) A kibocsátásáthelyezési kockázat mindaddig fennáll, amíg az Unió jelentős számú nemzetközi partnere olyan szakpolitikai megközelítéseket alkalmaz, amelyek nem valósítanak meg az Unióéval azonos szintű éghajlatvédelmi ambíciót. Kibocsátásáthelyezés akkor fordul elő, ha az éghajlat-politikával kapcsolatos költségek miatt az egyes ipari ágazatokban vagy alágazatokban működő vállalkozások más országokba helyezik át termelésüket, vagy ha az említett országokból származó importtermékek olyan egyenértékű termékek helyébe lépnek, amelyek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás szempontjából kevésbé intenzívek. Az ilyen helyzetek a teljes globális kibocsátás növekedéséhez vezethetnek, veszélyeztetve ezzel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését, amelyre sürgető szükség van, ha a világ a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval az iparosodás előtti szinthez képest 2 °C-kal magasabb szint alatt kívánja tartani, és törekedni kíván arra, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-os mértékűre korlátozza. Mivel az Unió fokozza éghajlatvédelmi ambícióját, a kibocsátásáthelyezés említett kockázata alááshatja az Unió kibocsátáscsökkentési politikáinak hatékonyságát.
- (10) Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusra (a továbbiakban: a CBAM) vonatkozó kezdeményezés az „Irány az 55 %!” jogalkotási csomag része. A CBAM az Unió fokozott éghajlatvédelmi ambíciójából fakadóan a kibocsátásáthelyezési kockázatok kezelése révén az Unió eszköztárának alapvető elemeként kell, hogy szolgáljon ahhoz, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban legkésőbb 2050-ig teljesüljön a klímasemleges Unióra vonatkozó célkitűzés. A CBAM várhatóan hozzájárul a dekarbonizáció előmozdításához a harmadik országokban is.
- (11) Azon ágazatokban vagy alágazatokban, ahol fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat, az e kockázat kezelésére szolgáló meglévő mechanizmusok a következők: az EU ETS kibocsátási egységeinek átmeneti ingyenes kiosztása, valamint pénzügyi intézkedések, amelyek célja a villamosenergia-árakban megjelenő, az üvegházhatásúgáz-kibocsátással kapcsolatos költségek miatt felmerülő közvetett kibocsátási költségek kompenzálása. Az említett mechanizmusokat a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (6) bekezdése, illetve 10b. cikke rögzíti. Az EU ETS kibocsátási egységeinek a legjobban teljesítők szintjén történő ingyenes kiosztása mindeztidáig a kibocsátásáthelyezési kockázat kezelésére szolgáló szakpolitikai eszköz volt egyes ipari ágazatokban. Az ilyen ingyenes kiosztás azonban a teljes árveréshez képest gyengíti a rendszer által nyújtott árjelzést, és ilyen módon hatással van az üvegházhatásúgáz-kibocsátás további csökkentésére irányuló beruházások ösztönzőire.
- (12) A CBAM célja, hogy az említett meglévő mechanizmusok helyébe lépjen azáltal, hogy eltérő módon kezeli a kibocsátásáthelyezési kockázatot, nevezetesen azáltal, hogy egyenértékű szén-dioxid-árazást biztosít az importokra és a hazai termékekre. Az ingyenes kibocsátási egységek jelenlegi rendszeréről a CBAM-re való fokozatos átállás biztosítása érdekében fokozatosan be kell vezetni a CBAM-et, miközben a CBAM hatálya alá tartozó ágazatokban kivezetik az ingyenes kibocsátási egységeket. Az ingyenesen kiosztott EU ETS kibocsátási egységek és a CBAM együttes és átmeneti alkalmazása semmi esetre sem eredményezheti azt, hogy az uniós áruk kedvezőbb elbánásban részesüljenek az Unió vámterületére behozott árukhoz képest.
- (13) A szén-dioxid-ár emelkedik, és az ipari folyamatok dekarbonizációjába történő beruházásra vonatkozó döntéseik meghozatalához a vállalatoknak hosszú távú láthatóságra, kiszámíthatóságra és jogbiztonságra van szükségük. Ezért a kibocsátásáthelyezés elleni küzdelem jogi keretének megerősítése érdekében egyértelmű pályát kell meghatározni a CBAM hatályának a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett termékekre, ágazatokra és alágazatokra való fokozatos további kiterjesztése tekintetében.
- (14) Míg a CBAM célja a kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése, ez a rendelet azt is ösztönözné, hogy a harmadik országbeli termelők az üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentés szempontjából hatékonyabb technológiákat alkalmazzanak, hogy ezáltal kevesebb kibocsátás keletkezzen. Ezért a CBAM várhatóan eredményesen fogja támogatni az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését a harmadik országokban.
- (15) A CBAM-nek a kibocsátásáthelyezés megelőzésére és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére szolgáló eszközként biztosítania kell, hogy a behozott termékekre olyan szabályozási rendszer vonatkozzon, amely az EU ETS keretében felmerültekkel egyenértékű szén-dioxid-kibocsátási költségeket alkalmaz, valamint a behozott és a hazai termékekre vonatkozóan egyenértékű szén-dioxid-árat eredményez. A CBAM olyan éghajlatpolitikai intézkedés, amelynek célja, hogy támogassa a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését és megelőzze a kibocsátásáthelyezési kockázatot, miközben a Kereskedelmi Világszervezet jogával való összeegyeztethetőséget is biztosítja.

- (16) Ez a rendelet az Unió vámterületére harmadik országokból behozott árukra alkalmazandó, kivéve, ha azok termelése az EU ETS harmadik országokra vagy területekre történő alkalmazása révén már az EU ETS vagy az EU ETS-szel teljes mértékben összekapcsolt szén-dioxid-árazási rendszer hatálya alá tartozott.
- (17) Annak biztosítása érdekében, hogy a karbonsemleges gazdaságra való átállást folyamatosan kísérje a gazdasági és társadalmi kohézió, e rendelet jövőbeli felülvizsgálata során az uniós jogrend – többek között a belső piac és a közös politikák – sértetlenségének és következetességének veszélyeztetése nélkül figyelembe kell venni az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók, valamint az Unió vámterületéhez tartozó szigetállamok sajátos jellemzőit és korlátait.
- (18) Annak érdekében, hogy a part menti létesítményekben megelőzhető legyen a kibocsátásáthelyezési kockázat, ezt a rendeletet alkalmazni kell az olyan árukra, illetve az azokból aktív feldolgozási eljárással előállított olyan feldolgozott termékekre, amelyeket mesterséges szigetre, rögzített vagy úszó struktúrára vagy egyéb, a kontinentális talapzaton vagy valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetében található struktúrára hoznak, amennyiben az említett kontinentális talapzat vagy kizárólagos gazdasági övezet az Unió vámterületével szomszédos. A Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni annak érdekében, hogy meghatározza a CBAM ilyen árukra történő alkalmazására vonatkozó részletes feltételeket.
- (19) Azon üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak, amelyek a CBAM hatálya alá kell, hogy tartozzanak, meg kell felelniük a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak, nevezetesen a következőknek: szén-dioxid (a továbbiakban: CO₂), valamint adott esetben dinitrogén-oxid és perfluor-karbonok. A CBAM-et kezdetben csak az említett üvegházhatású gázoknak az áruk termelési idejétől az ezen áruk az Unió vámterületére történő behozatala időpontjáig keletkező, közvetlen kibocsátásaira kell alkalmazni, ami a következetesség biztosítása érdekében az EU ETS hatályát tükrözi. A CBAM-et a közvetett kibocsátásokra is alkalmazni kell. Az említett közvetett kibocsátások az e rendelet hatálya alá tartozó áruk termeléséhez felhasznált villamosenergia-termelésből származó kibocsátások. A közvetett kibocsátások bevonása tovább erősítené a CBAM környezeti hatékonyságát és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás iránti ambícióját. A közvetett kibocsátásokat azonban kezdetben nem indokolt figyelembe venni azon áruk esetében, amelyekre az üvegházhatásúgáz-kibocsátás villamosenergia-árakban megjelenő költségeiből eredő közvetett kibocsátási költségeket ellensúlyozó pénzügyi intézkedések alkalmazandók az Unióban. Az említett árukat e rendelet II. melléklete határozza meg. Az EU ETS 2003/87/EK irányelv keretében történő jövőbeli felülvizsgálatainak, és különösen a közvetett költségek kompenzálására irányuló intézkedések felülvizsgálatának megfelelően tükröződniük kell a CBAM alkalmazási köre tekintetében is. Az átmeneti időszak alatt adatokat kell gyűjteni a közvetett kibocsátások kiszámítására szolgáló módszertan további meghatározása céljából. E módszertannak figyelembe kell vennie az e rendelet I. mellékletében felsorolt áruk termeléséhez felhasznált villamos energia mennyiségét, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási országot, termelési forrást és kibocsátási tényezőket. A konkrét módszertant tovább kell pontosítani a kibocsátásáthelyezés megelőzésére szolgáló legmegfelelőbb mód elérése és a CBAM környezeti integrálásának biztosítása érdekében.
- (20) Az EU ETS és a CBAM közös célja az ugyanazon ágazatokba és árukba beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátások árának egyedi kibocsátási egységek vagy tanúsítványok alkalmazása révén történő megállapítása. Mindkét rendszer szabályozási jellegű, és mindkettőt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének szükségessége indokolja, összhangban az uniós jog szerinti, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott kötelező környezetvédelmi célértékkel, amelynek értelmében 2030-ra legalább 55 %-kal csökkenteni kell az Unió nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását az 1990-es szinthez képest, és azzal a célkitűzéssel, hogy legkésőbb 2050-re el kell érni a gazdaság egészére vonatkozó klímaseglegességet.
- (21) Míg az EU ETS meghatározza a kiadott kibocsátási egységek teljes számát (a továbbiakban: a felső határ) a hatálya alá tartozó tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások tekintetében, és lehetővé teszi a kibocsátási egységekkel való kereskedelmet (a továbbiakban: a fix összkvótás kereskedési rendszer), a CBAM nem állapíthat meg az importra vonatkozó mennyiségi korlátokat, hogy a kereskedelmi forgalmat ne korlátozza. Emellett míg az EU ETS az Unióban található létesítményekre alkalmazandó, a CBAM-et az Unió vámterületére behozott bizonyos árukra kell alkalmazni.
- (22) A CBAM rendszere néhány különleges sajátossággal bír az EU ETS-hez képest, többek között a CBAM-tanúsítványok árának kiszámítása, a CBAM-tanúsítványokkal való kereskedelem lehetőségei és a tanúsítványok érvényességi ideje tekintetében. Az említett sajátosságok arra vezethetők vissza, hogy az idők során meg kell őrizni a CBAM mint a kibocsátásáthelyezés megelőzésére szolgáló intézkedés hatékonyságát. Azt is biztosítják, hogy a CBAM-rendszer

működtetése ne jelentsen túlzott terhet az üzemeltetőkre rótt kötelezettségek és az igazgatási erőforrások szempontjából, megőrizve ugyanakkor az üzemeltetők számára az EU ETS keretében rendelkezésre álló egyenértékű szintű rugalmasságot. Az ilyen egyensúly biztosítása különösen fontos az érintett kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára.

- (23) Annak érdekében, hogy a CBAM megőrizze hatékonyságát a kibocsátásáthelyezés elkerülését célzó intézkedésként, szorosan tükröznie kell az EU ETS keretében alkalmazott árat. Miközben az EU ETS piacon árverések útján határozzák meg a piacra kerülő kibocsátási egységek árát, a CBAM-tanúsítványok árának heti rendszerességgel számított átlagok révén észszerűen tükröznie kell az ilyen árverési árakat. Az ilyen heti átlagárak szorosan tükrözik az EU ETS áringadozásait, és észszerű mozgásteret biztosítanak az importőrök számára, hogy kihasználják az EU ETS árváltozásait, ugyanakkor biztosítják, hogy a rendszer kezelhető maradjon a közigazgatási hatóságok számára.
- (24) Az EU ETS keretében a felső határ határozza meg a kibocsátási egységek kínálatát, és biztosítja a maximális üvegházhatásúgáz-kibocsátás tervezhetőségét. A szén-dioxid-árat az említett kínálat és a piaci kereslet közötti egyensúly határozza meg. Az ársztönzéshez hiányra van szükség. E rendeletnek nem célja az importőrök számára rendelkezésre álló CBAM-tanúsítványok száma felső határának előírása; ha az importőrök képesek volnának a CBAM-tanúsítványok átvételére és az azokkal való kereskedelemre, az említett képesség olyan helyzeteket teremthetett volna, ahol a CBAM-tanúsítványok ára már nem tükrözné az EU ETS-ben alkalmazott árak alakulását. Az ilyen helyzet gyengítené a dekarbonizáció irányába ható ösztönzőket, kedvezve a kibocsátásáthelyezésnek, és csökkentve a CBAM átfogó éghajlati-politikai célkitűzésének esélyeit. A különböző országokból származó üzemeltetők számára eltérő árakat is eredményezhet. A CBAM-tanúsítványokkal kapcsolatos kereskedési és átviteli lehetőségekre vonatkozó korlátokat tehát annak szükségessége indokolja, hogy el kell kerülni a CBAM hatékonyságának és éghajlatpolitikai célkitűzésének veszélyeztetését, és pártatlan bánásmódot kell biztosítani a különböző országokból származó üzemeltetők számára. Ahhoz azonban, hogy az importőrök számára fenntartsák a költségeik optimalizálásának lehetőségét, e rendeletnek olyan rendszert kell előírnia, amelyben a hatóságok a többletet képező tanúsítványok bizonyos mennyiségét visszavásárolhatják az importőröktől. Az ilyen mennyiséget olyan szinten kell megállapítani, amely észszerű mozgásteret biztosít az importőrök számára, hogy a tanúsítványok érvényességi ideje alatt kiegyenlítsék költségeiket, miközben megőrzi az általános ártranszmissziós hatást, biztosítva a CBAM környezetvédelmi célkitűzésének megőrzését.
- (25) Tekintve, hogy a CBAM nem létesítményekre, hanem az Unió vámterületére történő árubehozatalra volna alkalmazandó, a CBAM-ben bizonyos kiigazításokat és egyszerűsítéseket is alkalmazni kellene. Az egyik ilyen egyszerűsítésnek egy olyan egyszerű és hozzáférhető nyilatkozattételi rendszer bevezetésének kell lennie, amelyen keresztül az importőrök bejelentik az adott naptári évben behozott áruk teljes hitelesített beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátását. Az EU ETS megfelelési ciklusától eltérő ütemezést is kell alkalmazni az akkreditált hitelesítők e rendelet és a 2003/87/EK irányelv szerinti kötelezettségeiből eredő, bármely esetleges szűk keresztmetszet elkerülése érdekében.
- (26) A tagállamoknak bírságokat kell kiszabniuk e rendelet megszegése esetén, és biztosítaniuk kell e bírságok végrehajtását. Konkrétabban, a CBAM-tanúsítványok engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi visszaadásának elmulasztásáért kiszabott bírság összegének meg kell egyeznie a 2003/87/EK irányelv 16. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti összeggel. Amennyiben azonban az árukat egy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől eltérő személy vezette be az Unióba, anélkül, hogy eleget tett volna az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az említett bírságok összegének a hatékonyság, az arányosság és a visszatartó erő biztosítása érdekében magasabbnak kell lennie, figyelembe véve azt is, hogy az ilyen személy nem köteles CBAM-tanúsítványok visszaadására. A bírságok e rendelet értelmében való kiszabása nem érinti azon bírságokat, amelyek kiszabására az uniós vagy a nemzeti jog alapján egyéb releváns kötelezettségek – különösen a vámszabályokhoz kapcsolódó kötelezettségek – megszegése miatt kerülhet sor.
- (27) Míg az EU ETS bizonyos termelési folyamatokra és tevékenységekre alkalmazandó, a CBAM-nek a kapcsolódó árubehozatalt kell megcéloznia. Ehhez egyértelműen azonosítani kell a behozott árukat a 2658/87/EGK tanácsi rendeletben ⁽⁹⁾ meghatározott Kombinált Nomenklatúra (a továbbiakban: KN) szerinti besorolásuk alapján, és össze kell kapcsolni azokat a beágyazott kibocsátásokkal.

⁽⁹⁾ A Tanács 2658/87/EGK rendelete (1987. július 23.) a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról (HL L 256., 1987.9.7., 1. o.).

- (28) A CBAM hatálya alá tartozó áruknak vagy feldolgozott termékeknek tükrözniük kell az EU ETS hatálya alá tartozó tevékenységeket, mivel ez a rendszer a 2003/87/EK irányelv környezetvédelmi célkitűzéséhez kapcsolódó mennyiségi és minőségi kritériumokon alapul, és az üvegházhatásúgáz-kibocsátások legátfogóbb szabályozási rendszere az Unióban.
- (29) A CBAM hatályának az EU ETS hatálya alá tartozó tevékenységeket tükröző meghatározása hozzájárulna annak biztosításához is, hogy a behozott termékek ne részesüljenek kedvezőtlenebb elbánásban annál, mint amit a belföldről származó hasonló termékek élveznek.
- (30) Noha a CBAM végső célja a széles körű terméklefedettség, észszerű lenne csak néhány, viszonylag homogén áruk által jellemzett olyan ágazattal kezdeni, ahol fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat. A kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett uniós ágazatokat az (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozat ⁽¹⁰⁾ sorolja fel.
- (31) Azon árukat, amelyekre e rendeletet alkalmazni kell, annak alapos elemzését követően kell kiválasztani, hogy mennyire relevánsak a kumulált üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a kibocsátásáthelyezési kockázat szempontjából a vonatkozó EU ETS-ágazatokban, korlátozva ugyanakkor a rendszer bonyolultságát és az érintett üzemeltetőkre háruló adminisztratív terheket. Így különösen, a kiválasztás során figyelembe kell venni az EU ETS hatálya alá tartozó alapanyagokat és alaptermékeket annak biztosítása céljából, hogy az Unióba behozott kibocsátásintenzív termékek beágyazott kibocsátásaira az uniós termékekre alkalmazottal egyenértékű szén-dioxid-ár vonatkozzon, és hogy csökkenjen a kibocsátásáthelyezési kockázat. A választási lehetőségek leszűkítéséhez figyelembe veendő releváns kritériumok a következők: először is, az ágazatok relevanciája a kibocsátás szempontjából, azaz, hogy az ágazat egyike-e azon kibocsátóknak, amelyek összesített üvegházhatásúgáz-kibocsátása a legnagyobb; másodsor, az ágazat jelentős mértékű kitettsége a kibocsátásáthelyezési kockázatnak a 2003/87/EK irányelv alapján meghatározottak szerint; és harmadsor, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások szempontjából a széles körű terméklefedettség egyensúlyban tartása, korlátozva ugyanakkor az összetettséget és az adminisztratív terheket.
- (32) Az első kritérium alkalmazása lehetővé tenné a kumulált kibocsátás tekintetében a következő ipari ágazatok felsorolását: vas és acél, finomítók, cement, alumínium, szerves vegyi alapanyagok, hidrogén és trágázószerek.
- (33) Az (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozatban felsorolt egyes ágazatok azonban – sajátos jellemzőik miatt – ebben a szakaszban nem szabályozhatók e rendeletben.
- (34) Így különösen, a szerves vegyi anyagokat nem lehet e rendelet hatálya alá vonni azon technikai korlátok miatt, amelyek e rendelet elfogadása idején nem teszik lehetővé az ilyen behozott áruk beágyazott kibocsátásának egyértelmű meghatározását. Ezen áruk esetében az EU ETS keretében alkalmazandó referenciaérték egy olyan alapvető paraméter, amely nem teszi lehetővé az egyes behozott áruk beágyazott kibocsátásának egyértelmű megállapítását. A szerves vegyi anyagokhoz való célzottabb hozzárendeléshez több adatra és elemzésre van szükség.
- (35) Hasonló technikai korlátok alkalmazandók a finomítói termékekre, amelyek esetében az üvegházhatásúgáz-kibocsátást nem lehet egyértelműen hozzárendelni az egyes végtermékekhez. Ugyanakkor az EU ETS keretében alkalmazott releváns referenciaérték nem közvetlenül konkrét termékekre, így például benzinre, dízelre vagy kerozinra vonatkozik, hanem a teljes finomítói termelésre.
- (36) Az alumíniumtermékeket a CBAM hatálya alá kell vonni, mivel azokat nagymértékben érinti a kibocsátásáthelyezés. Ráadásul, számos ipari alkalmazásban közvetlen versenyben állnak az acéltermékekkel az acéltermékekéhez nagyon hasonló jellemzőik miatt.
- (37) E rendelet elfogadásának időpontjában az Unióba irányuló hidrogénbehozatal viszonylag alacsony. Ez a helyzet azonban az elkövetkező években várhatóan jelentősen változni fog, mivel az Unió „Irány az 55 %!” intézkedés-csomagja ösztönzi a megújuló hidrogén használatát. Az ipar egészének dekarbonizációja érdekében a megújuló hidrogén iránti kereslet növekedni fog, és ennek következtében nem integrált termelési folyamatokat eredményez azon továbbfeldolgozott termékek területén, amelyeknél a hidrogén a prekursor. A hidrogénnek a CBAM hatálya alá vonása a megfelelő eszköz a hidrogén dekarbonizációjának további előmozdítására.

⁽¹⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozata (2019. február 15.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021–2030-as időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 120., 2019.5.8., 20. o.).

- (38) Hasonlóképpen, egyes termékeket a termelési folyamatuk során keletkező alacsony szintű beágyazott kibocsátásuk ellenére is a CBAM hatálya alá kell vonni, mivel kizárásuk megnövelné annak valószínűségét, hogy a kereskedelmi mintának a továbbfeldolgozott termékek irányába történő megváltoztatásával kijátszanák az acéltermékeknek a CBAM hatálya alá vonását.
- (39) Ezzel szemben ezt a rendeletet kezdetben nem kell alkalmazni egyes olyan termékekre, amelyek termelése nem jár jelentős kibocsátással, mint például a vastartalmú maradékra, egyes ferroötvözetekre és egyes trágyázószerekre.
- (40) A villamosenergia-importot e rendelet hatálya alá kell vonni, mivel az említett ágazat az Unió teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 30 %-áért felelős. Az Unió fokozott éghajlatvédelmi ambíciója megnövelné a szén-dioxid-kibocsátási költségekben mutatkozó különbséget az Unión belüli és a harmadik országbeli villamosenergia-termelés között. Az említett különbség – az uniós villamosenergia-hálózatnak a szomszédos országokéhoz való csatlakoztatása terén elért előrehaladással párosulva – növelné a kibocsátásáthelyezési kockázatot a villamos energia importjának növekedése miatt, amelynek jelentős részét széntüzelésű erőművek állítják elő.
- (41) Az illetékes nemzeti igazgatások és az importőrök tekintetében a túlzott adminisztratív teher elkerülése érdekében meg kell állapítani azon korlátozott eseteket, amelyekben az e rendelet szerinti kötelezettségek nem alkalmazandók. Az említett de minimis rendelkezés azonban nem érinti az uniós vagy a nemzeti jog azon rendelkezéseinek folytatódó alkalmazását, amelyek az e rendelet szerinti kötelezettségeknek – valamint különösen a vámjogszabályoknak – való megfelelés biztosításához szükségesek, ideértve a csalás megelőzését is.
- (42) Mivel az e rendelet hatálya alá tartozó áruk importőreinek nem a behozatal időpontjában kell teljesíteniük e rendelet szerinti kötelezettségeiket, külön adminisztratív intézkedéseket kell alkalmazni az ilyen kötelezettségek későbbi teljesítésének biztosítására. Az importőrök ezért csak azt követően jogosultak az e rendelet hatálya alá tartozó áruk behozatalára, hogy az illetékes hatóságok engedélyt adtak számukra.
- (43) A vámhatóságok kizárólag az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők általi árubehozatalt tehetik lehetővé. A vámhatóságok a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 46. és 48. cikkével összhangban jogosultak ellenőrzéseket végezni az árukon, többek között az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő azonossága, a nyolcjegyű KN-kód, a behozott áruk mennyiség és származási országa, a nyilatkozat kelte és a vám eljárás tekintetében is. A Bizottságnak a 952/2013/EU rendelet 50. cikke szerinti közös kockázati kritériumok és standardok megállapításába bele kell foglalnia a CBAM-mel kapcsolatos kockázatokat is.
- (44) A vámhatóságoknak egy átmeneti időszak során tájékoztatniuk kell a vám-árnyilatkozatot tevő személyeket az információk bejelentésének kötelezettségéről azért, hogy hozzájáruljanak az információk gyűjtéséhez, valamint az annak szükségességéről való tudomásszerzéshez, hogy adott esetben kérni kell az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt. A vámhatóságoknak az ilyen információkat megfelelő módon kell közölniük annak biztosítására, hogy a vám-árnyilatkozatot tevő személyek tudomást szerezzenek az ilyen kötelezettségről.
- (45) A CBAM-nek egy olyan nyilatkozattételi rendszeren kell alapulnia, amelyben egy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő – aki egynél több importőrt is képviselhet – évente nyilatkozatot nyújt be az Unió vámterületére behozott áruk beágyazott kibocsátásáról, és az említett bejelentett kibocsátásoknak megfelelő számú CBAM-tanúsítványt ad vissza. Az első CBAM-nyilatkozatot – a 2026-os naptári év tekintetében – 2027. május 31-ig kell benyújtani.
- (46) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára lehetővé kell tenni, hogy a bejelentett beágyazott kibocsátások tekintetében a származási országban már ténylegesen megfizetett szén-dioxid-árnak megfelelően a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számának csökkentését kérje.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

- (47) A bejelentett beágyazott kibocsátásokat a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾ összhangban vagy az (EU) 2018/2067 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽¹³⁾ alapján kijelölt nemzeti akkreditáló testület által akkreditált személynek kell hitelesítenie.
- (48) A CBAM-nek lehetővé kell tennie, hogy a harmadik országbeli termelő létesítmények üzemeltetői regisztráljanak a CBAM-nyilvántartásba, és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők számára hozzáférhetővé tegyék az áruk termeléséből származó hitelesített, beágyazott kibocsátásukat. Az üzemeltető dönthet úgy, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő neve, címe és elérhetősége ne legyen nyilvánosan hozzáférhető.
- (49) A CBAM-tanúsítványok eltérnének az EU ETS kibocsátási egységeitől, amelyek esetében a napi árverés alapvető sajátosság. A CBAM-tanúsítványok pontos ára meghatározásának szükségessége túlzottan megterhelővé és megtevesztővé tenné a napi közzétételt az üzemeltetők számára, mivel fennáll a kockázata annak, hogy a napi árak a közzététel után elavulttá válnak. Így a CBAM-árak heti rendszerességgel történő közzététele pontosabban tükrözné az EU ETS piacra kerülő kibocsátási egységeinek árában megfigyelhető tendenciákat, és ugyanazon éghajlatpolitikai célkitűzés megvalósítását szolgálná. A CBAM-tanúsítványok árát ezért az EU ETS által megállapított időtávnál – azaz a napi rendszerességnél – hosszabb időtáv alapján – azaz heti rendszerességgel – kell kiszámolni. A Bizottságot meg kell bízni azzal a feladattal, hogy kiszámolja és közlétegye ezt az átlagárát.
- (50) Annak érdekében, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők rugalmasságot élvezhessenek az e rendelet szerinti kötelezettségeiknek való megfelelésben, és ki tudják használni az EU ETS kibocsátási egységei árának ingadozásából fakadó előnyöket, a CBAM-tanúsítványoknak a megvételük időpontjától számítva korlátozott ideig kell érvényesnek lenniük. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára engedélyezni kell, hogy a többletként vásárolt tanúsítványok egy részét tovább értékesítse. A CBAM-tanúsítványok visszaadása érdekében az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az év során fel kell halmoznia a szükséges számú tanúsítványt, amely megfelel az egyes negyedévek végén meghatározott küszöbértékeknek.
- (51) A villamos energia mint termék fizikai jellemzői indokolják a többi árutól kismértékben eltérő szabályok kialakítását a CBAM-en belül. Alapértelmezett értékeket kell használni egyértelműen meghatározott feltételek mellett, és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők számára lehetővé kell tenni, hogy az e rendelet szerinti kötelezettségeiknek a tényleges kibocsátások alapján történő kiszámítását kérjék. A villamosenergia-kereskedelem eltér más áruk kereskedelmétől, különösen azért, mert a villamos energiával összekapcsolt villamosenergia-hálózatokon keresztül, energiatőzsdék és sajátos kereskedési formák segítségével kereskednek. A piac-összekapcsolás a villamosenergia-kereskedelem erőteljesen szabályozott formája, amely lehetővé teszi a vételi és eladási ajánlatok összesítését az egész Unióban.
- (52) A kijátszás kockázatának elkerülése, valamint a villamosenergia-importból származó tényleges CO₂-kibocsátások és a villamos energia árukban történő felhasználása nyomonkövethetőségének javítása érdekében a tényleges kibocsátások kiszámítása csak meghatározott szigorú feltételek mellett engedélyezhető. Így különösen, igazolni kell a felosztott rendszerösszekötő kapacitás garantált nominálását, valamint azt, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia vásárlója és termelője között, vagy az alapértelmezett értéknél alacsonyabb kibocsátású villamos energia vásárlója és termelője között közvetlen szerződéses kapcsolat áll fenn.
- (53) A kibocsátáshelyezési kockázat csökkentése érdekében a Bizottságnak intézkedéseket kell hoznia a kijátszásra irányuló gyakorlatok kezelésére. A Bizottságnak az ilyen kijátszás kockázatát valamennyi olyan ágazatban értékelnie kell, amelyre e rendelet alkalmazandó.
- (54) A 2006/500/EK tanácsi határozat ⁽¹⁴⁾ révén megkötött Energiaökösséget létrehozó szerződés szerződő felei és a társulási megállapodásokban – köztük a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekben – részes felek elkötelezettek a dekarbonizációs folyamatok mellett, amelyeknek végül az EU ETS-hez hasonló vagy azzal egyenértékű szén-dioxid-árazási mechanizmusok elfogadását vagy az EU ETS-ben való részvételüket kell eredményezniük.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

⁽¹³⁾ A Bizottság (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról (HL L 334., 2018.12.31., 94. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 2006/500/EK határozata (2006. május 29.) az Energiaökösséget létrehozó szerződés Európai Közösség általi megkötéséről (HL L 198., 2006.7.20., 15. o.).

- (55) A harmadik országoknak az Unió villamosenergia-piacába való integrációja fontos tényező ezen országok számára, hogy felgyorsítsák a megújuló energiaforrásokat nagyobb részarányban használó energiarendszerekre való átállásukat. Az (EU) 2015/1222 bizottsági rendeletben ⁽¹⁵⁾ meghatározott villamosenergiapiac-összekapcsolás lehetővé teszi a harmadik országok számára, hogy a megújuló energiaforrásokból származó villamos energiát jobban integrálják a villamosenergia-piacba, hogy e villamos energiával hatékonyan kereskedjenek egy tágabb térségen belül, egyensúlyba hozva a kínálatot és a keresletet a nagyobb uniós piaccal, és hogy csökkentsék villamosenergia-termelésük szén-dioxid-kibocsátásának intenzitását. A harmadik országoknak az Unió villamosenergia-piacába való integrációja a villamosenergia-ellátás biztonságához is hozzájárul az említett országokban és a szomszédos tagállamokban.
- (56) Amint a piac-összekapcsolás révén létrejön a harmadik országok villamosenergia-piacának az Unió villamosenergia-piacával való szoros integrációja, technikai megoldásokat kell találni, hogy biztosítani lehessen a CBAM alkalmazását az ilyen országokból az Unió vámterületére exportált villamos energiára. Ha nem lehet technikai megoldásokat találni, azoknak a harmadik országoknak, amelyeknek piaca összekapcsolódott az Unióéval – bizonyos feltételek teljesülése esetén – kizárólag a villamosenergia-export tekintetében, 2030-ig határozott idejű mentességet kell élvezniük a CBAM alól. Az említett harmadik országoknak azonban ütemtervet kell kidolgozniuk, és kötelezettséget kell vállalniuk egy olyan szén-dioxid-árazási mechanizmus végrehajtására, amely az EU ETS-szel egyenértékű árat biztosít, valamint kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy legkésőbb 2050-re elérik a klímasemlegességet, és igazodnak az uniós jogszabályokhoz a környezetvédelem, az éghajlat, a verseny és az energiaügy területén. Az ilyen mentesség bármikor visszavonható, ha okkal feltételezhető, hogy az adott ország nem teljesíti kötelezettségvállalásait, vagy ha 2030-ig nem fogadott el az EU ETS-szel egyenértékű kibocsátáskereskedelmi rendszert.
- (57) Korlátozott ideig átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni. E célból a CBAM-et pénzügyi kiigazítás nélkül kell alkalmazni zökkenőmentes bevezetésének megkönnyítése céljából, ezáltal csökkentve a kereskedelemre gyakorolt káros hatások kockázatát. Az importőröknek negyedévente jelentést kell tenniük a naptári év előző negyedévében behozott áruk beágyazott kibocsátásáról, részletezve a közvetlen és közvetett kibocsátásokat, valamint a külföldön esetlegesen ténylegesen kifizetett szén-dioxid-árat. Az utolsó CBAM-jelentést – amely a 2025 utolsó negyedévére vonatkozóan benyújtandó jelentés – 2026. január 31-ig kell benyújtani.
- (58) A CBAM megfelelő működésének elősegítése és biztosítása érdekében a Bizottságnak támogatnia kell az illetékes hatóságokat e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik teljesítésében. A Bizottságnak koordinálnia kell, iránymutatásokat kell kiadnia, és támogatnia kell a bevált gyakorlatok cseréjét.
- (59) E rendelet költséghatékony alkalmazása érdekében a Bizottságnak kell kezelnie az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkre, üzemeltetőkre és harmadik országbeli létesítményekre vonatkozó adatokat tartalmazó CBAM-nyilvántartást.
- (60) Közös központi platformot kell létrehozni a CBAM-tanúsítványok értékesítésére és visszavásárlására. A közös központi platformon zajló ügyletek felügyelete céljából a Bizottságnak elő kell segítenie az információcserét és az együttműködést az illetékes hatóságok között, valamint az említett hatóságok és a Bizottság között. Emellett gyors információáramlást kell kialakítani a közös központi platform és a CBAM-nyilvántartás között.
- (61) Az e rendelet hatékony alkalmazásához való hozzájárulás céljából a Bizottságnak kockázatalapú ellenőrzéseket kell végeznie, és ennek megfelelően felül kell vizsgálnia a CBAM-nyilatkozatok tartalmát.
- (62) E rendelet egységes alkalmazásának további lehetővé tétele érdekében a Bizottságnak előzetes tájékoztatásként az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátania a visszaadandó CBAM-tanúsítványokra vonatkozó, a CBAM-nyilatkozatok általa végzett felülvizsgálatán alapuló saját számításait. Ilyen előzetes tájékoztatást csak indikatív jelleggel és az illetékes hatóság által elvégzendő végleges kalkuláció sérelme nélkül kell megadni. Így különösen, a Bizottság által közölt ilyen előzetes tájékoztatásával szemben nincs lehetőség fellebbezésre vagy más jogorvoslati intézkedésre.

⁽¹⁵⁾ A Bizottság (EU) 2015/1222 rendelete (2015. július 24.) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 197., 2015.7.25., 24. o.).

- (63) A tagállamok számára lehetővé kell tenni az egyes CBAM-nyilatkozatok jogérvényesítési célú felülvizsgálatát is. Az egyes CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálatának következtetéseit meg kell osztani a Bizottsággal. Az említett következtetéseket – a CBAM-nyilvántartáson keresztül – más illetékes hatóságok számára is hozzáférhetővé kell tenni.
- (64) A tagállamoknak kell felelniük az e rendelet alkalmazásából származó bevételek helyesen történő megállapításáért és beszedéséért.
- (65) A Bizottságnak rendszeresen értékelnie kell e rendelet alkalmazását, és jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. E jelentéseknek különösen az éghajlatpolitikai intézkedések fokozásának lehetőségeire kell összpontosítaniuk, hogy legkésőbb 2050-re elérhető legyen a klímasemleges Unióra vonatkozó célkitűzés. E jelentéstétel részeként a Bizottságnak mielőbb össze kell gyűjtenie az e rendelet hatályának a II. mellékletben felsorolt áruk beágyazott közvetett kibocsátásaira, valamint a kibocsátásáthelyezési kockázatnak esetlegesen kitett egyéb árukra és szolgáltatásokra, így például a továbbfeldolgozott termékekre való további kiterjesztéséhez szükséges információkat, továbbá a beágyazott kibocsátások kiszámítására szolgáló, olyan módszerek kidolgozásához szükséges információkat, amelyek a 2013/179/EU bizottsági ajánlás⁽¹⁶⁾ szerinti környezeti lábnyom-módszerekre alapulnak. E jelentéseknek tartalmazniuk kell a CBAM által a kibocsátásáthelyezésre – többek között az exportok viszonylatában – gyakorolt hatás értékelését, valamint az Unió különböző részein érvényesülő gazdasági, társadalmi és területi hatásának értékelését is, figyelembe véve az Unió vámterületéhez tartozó, az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régiók és szigetállamok sajátos jellemzőit és korlátait is.
- (66) A Bizottságnak nyomon kell követnie és kezelnie kell az e rendelet kijátszására irányuló gyakorlatokat, ideértve többek között azokat az eseteket is, amikor az üzemeltetők a termékeiket azok lényeges jellemzőinek megváltoztatása nélkül, kismértékben módosíthatják, vagy mesterségesen több részre bonthatják a szállítmányokat abból a célból, hogy megkerüljék az e rendelet szerinti kötelezettségeket. Nyomon kell követni az olyan helyzeteket is, amikor – az e rendelet szerinti kötelezettségek megkerülése céljából – az árukat az uniós piacra való behozatalukat megelőzően valamely harmadik országba vagy régióba küldik, vagy amikor – az e rendelet szerinti kötelezettségek megkerülése céljából – harmadik országbeli üzemeltetők a kevésbé intenzív üvegházhatásúgáz-kibocsátású termékeiket az Unióba exportálják, az intenzívebb üvegházhatásúgáz-kibocsátásúakat pedig más piacokra, vagy nyomon kell követni az értékesítési és termelési mintáik és csatornáik exportőrök vagy gyártók általi átszervezését vagy minden más típusú kettős termelési és kettős értékesítési gyakorlatot.
- (67) Az e rendeletben meghatározott elvek maradéktalan tiszteletben tartása mellett az e rendelet hatályának kiterjesztésére irányuló munkának arra kell irányulnia, hogy 2030-ra e rendelet hatálya a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi ágazatra kiterjedjen. Ezért e rendelet alkalmazásának felülvizsgálata és értékelése során a Bizottságnak továbbra is ezen ütemtervre kell hivatkoznia, és prioritásként kell kezelnie a kibocsátásáthelyezésnek leginkább kitett és leginkább karbonintenzív áruk, valamint a legalább egy, e rendelet hatálya alá tartozó árut jelentős részben tartalmazó továbbfeldolgozott termékek beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátásának e rendelet hatálya alá vonását. Amennyiben a Bizottság 2030-ig nem nyújt be jogalkotási javaslatot e rendelet hatályának kiterjesztésére, tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot ennek indokairól, és meg kell tennie a szükséges lépéseket azon cél elérése érdekében, hogy a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi ágazat mielőbb e rendelet hatálya alá kerüljön.
- (68) A Bizottságnak továbbá két évvel az átmeneti időszak vége után, valamint azt követően két évente jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról. A jelentések benyújtásának időbeli ütemezése tekintetében a karbonpiac működésére vonatkozó, a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése szerinti ütemterveket kell követni. A jelentéseknek tartalmazniuk kell a CBAM hatásainak értékelését.
- (69) Annak érdekében, hogy a CBAM hatálya alá tartozó egy vagy több harmadik ország gazdasági és ipari infrastruktúrájára nézve romboló következményekkel járó, előre nem látható, rendkívüli és provokáció nélkül felmerülő körülményekre gyorsan és hatékonyan lehessen reagálni, a Bizottságnak adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az ilyen jogalkotási javaslatnak – e rendelet célkitűzéseinek megőrzése mellett – meg kell határoznia a harmadik ország vagy országok által tapasztalt körülmények fényében legmegfelelőbb intézkedéseket. Ezen intézkedéseknek időben korlátozottnak kell lenniük.

⁽¹⁶⁾ A Bizottság 2013/179/EU ajánlása (2013. április 9.) a termékek és a szervezetek életciklus-alapú környezeti teljesítményének mérésére és ismertetésére szolgáló egységes módszerek alkalmazásáról (HL L 124., 2013.5.4., 1. o.).

- (70) Folytatni kell a párbeszédet a harmadik országokkal, valamint teret kell adni az együttműködésnek és azon megoldásoknak, amelyek a CBAM végrehajtása során – különösen az átmeneti időszakban – az annak részleteire vonatkozó konkrét választások alapjául szolgálhatnak.
- (71) A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy pártatlan módon és az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban tárgyalásokat folytasson azon harmadik országokkal, amelyeknek az Unióval folytatott kereskedelmét e rendelet érinti, hogy a CBAM egyes elemeinek végrehajtása tekintetében feltárja a párbeszéd és az együttműködés lehetőségeit. A Bizottságnak meg kell vizsgálnia továbbá a harmadik országok szén-dioxid-árazási mechanizmusa figyelembevételét célzó megállapodások megkötésének lehetőségét is. Az Uniónak e célból technikai segítségnyújtást kell biztosítania a fejlődő országoknak és az Egyesült Nemzetek Szervezete besorolása szerinti legkevesbé fejlett országoknak.
- (72) A CBAM megvalósításához kétoldalú, többoldalú és nemzetközi együttműködést kell kialakítani a harmadik országokkal. E célból létre kell hozni a szén-dioxid-árazást vagy azzal összehasonlítható eszközöket alkalmazó országok fórumát (a továbbiakban: a klímaklub) annak érdekében, hogy minden országban ösztönzést nyerjen az ambiciózus éghajlat-politikák végrehajtása, és megnyíljon az út a globális szén-dioxid-árazási keret bevezetése előtt. A klímaklubnak nyitottnak, önkéntesnek, nem kizárólagosnak kell lennie, és a Párizsi Megállapodással összhangban különösen a nagyratörő éghajlatvédelmi ambíció célja felé kell irányulnia. A klímaklub egy többoldalú nemzetközi szervezet égisze alatt működhetne, és elő kell segítenie a kibocsátáscsökkentésre hatást gyakorló releváns intézkedések összehasonlítását és adott esetben összehangolását. A klímaklubnak a releváns éghajlatpolitikai intézkedések összehasonlíthatóságát is támogatnia kell azáltal, hogy tagjai körében biztosítja az éghajlatpolitikai nyomon követés, jelentéstétel és hitelesítés minőségét, és megteremti azokat az eszközöket, amelyek biztosítják az elköteleződést és az átláthatóságot az Unió és kereskedelmi partnerei között.
- (73) A Párizsi Megállapodásban foglalt célok harmadik országokban való elérésének további támogatása érdekében kívánatos, hogy az Unió továbbra is pénzügyi támogatást nyújtson az uniós költségvetésen keresztül az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz a legkevesbé fejlett országokban, többek között a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára és átalakítására irányuló erőfeszítéseik terén. Az említett uniós támogatásnak hozzá kell járulnia ahhoz is, hogy megkönnyítse az érintett iparágak alkalmazkodását az e rendeletről eredő új szabályozási követelményekhez.
- (74) Mivel a CBAM célja a tisztább termelés ösztönzése, az EU elkötelezett az alacsony és közepes jövedelmű harmadik országokkal való, a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára irányuló közös munka, illetve az erre irányuló támogatásnyújtás iránt, ami részét képezi az európai zöld megállapodás külső dimenziójának, és összhangban van a Párizsi Megállapodással is. Az Uniónak az uniós költségvetésen keresztül továbbra is támogatnia kell az említett országokat, különösen a legkevesbé fejlett országokat, hogy hozzájáruljon az e rendelet szerinti kötelezettségekhez való alkalmazkodásuk biztosításához. Az Uniónak emellett a többéves pénzügyi keret felső határán belül és az Unió által az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásához nyújtott pénzügyi támogatás keretében továbbra is támogatnia kell az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást ezekben az országokban, többek között a feldolgozóiparuk dekarbonizációjára és átalakítására irányuló erőfeszítéseikben. Az Unió egy olyan új saját forrás bevezetésén dolgozik, amely a CBAM-tanúsítványok értékesítéséből származó bevételeken alapul.
- (75) Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2016/679 ⁽¹⁷⁾ és az (EU) 2018/1725 ⁽¹⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet.
- (76) A hatékonyság érdekében az 515/97/EK tanácsi rendeletet ⁽¹⁹⁾ e rendeletre értelemszerűen alkalmazni kell.
-
- ⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).
- ⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).
- ⁽¹⁹⁾ A Tanács 515/97/EK rendelete (1997. március 13.) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.).

- (77) E rendelet egyes nem alapvető rendelkezéseinek kiegészítése, illetve módosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében:
- e rendelet kiegészítése a III. melléklet 2. pontjában foglalt jegyzékből törölt harmadik országokra vagy területekre vonatkozó követelmények és eljárások meghatározásával annak biztosítása érdekében, hogy e rendelet a villamos energia tekintetében alkalmazásra kerüljön ezen országokban vagy területeken;
 - a III. melléklet 1. vagy 2. pontjában felsorolt harmadik országok és területek jegyzékének módosítása akár az említett országoknak vagy területeknek az említett jegyzékbe való felvételével annak érdekében, hogy a CBAM-ből kizárják azon harmadik országokat vagy területeket, amelyek jövőbeli megállapodások esetén teljes mértékben integrálódnak az EU ETS-be, vagy összekapcsolódnak azzal, akár a harmadik országoknak vagy területeknek az említett jegyzékből való törlésével, ezáltal a CBAM hatálya alá vonva azokat, amennyiben ténylegesen nem számítják fel az EU ETS szerinti árat az Unióba exportált árukra;
 - e rendelet kiegészítése a hitelesítők akkreditációjának megadására, az akkreditált hitelesítők ellenőrzésére és felügyeletére, az akkreditáció visszavonására, valamint az akkreditáló testületek kölcsönös elismerésére és szakértői értékelésére vonatkozó feltételek meghatározásával;
 - e rendelet kiegészítése a CBAM-tanúsítványok értékesítésére és visszavásárlására vonatkozó időbeli ütemezés, igazgatás és egyéb vonatkozások további meghatározásával; és
 - az I. mellékletben szereplő árujegyzék módosítása kismértékben módosított áruk bizonyos körülmények között történő hozzáadásával a kijátszásra irányuló gyakorlatok kezelését célzó intézkedések megerősítése érdekében.

Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽²⁰⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen, a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (78) Az ilyen konzultációkat átlátható módon kell lefolytatni, és azok magukban foglalhatják az érdekelt felekkel, így például az illetékes szervekkel, az iparral (beleértve a kkv-kat is), a szociális partnerekkel – például a szakszervezetekkel –, a civil társadalmi szervezetekkel és a környezetvédelmi szervezetekkel folytatott előzetes konzultációkat.
- (79) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (80) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetését, valamint adott esetben közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását. A CBAM-nek ezért a bevételek elmaradásának elkerülése érdekében megfelelő és hatékony mechanizmusokra kell támaszkodnia.
- (81) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a kibocsátáshelyezési kockázat megelőzését és ezáltal a globális szén-dioxid-kibocsátás mérséklését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok terjedelmük és hatásuk miatt jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (82) Az e rendelet szerinti felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok időben történő elfogadásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie,

⁽²⁰⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY, ALKALMAZÁSI KÖR ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet létrehoz egy, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust (a továbbiakban: a CBAM) az I. mellékletben felsorolt áruk beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kezelésére az Unió vámterületére történő behozataluk során, a kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése érdekében, ennek révén mérsékelve a globális szén-dioxid-kibocsátást és támogatva a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit, azáltal is, hogy ösztönzőket teremt a harmadik országok üzemeltetői általi kibocsátások csökkentésére.

(2) A CBAM kiegészíti az üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek Unión belüli kereskedelmére szolgáló, a 2003/87/EK irányelv alapján létrehozott rendszert (a továbbiakban: az EU ETS) azzal, hogy egyenértékű szabályokat alkalmaz az e rendelet 2. cikkében említett áruknak az Unió vámterületére történő behozatalára.

(3) A kibocsátásáthelyezési kockázat megelőzése érdekében a 2003/87/EK irányelv alapján létrehozott mechanizmusok helyébe a CBAM lép, tükrözve az EU ETS kibocsátási egységeinek az említett irányelv 10a. cikkével összhangban történő ingyenes kiosztásának mértékét.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet az I. mellékletben felsorolt, harmadik országból származó árukra alkalmazandó, amennyiben azon árukat vagy az azon árukból a 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárással létrejött feldolgozott termékeket behozzák az Unió vámterületére.

(2) Ez a rendelet akkor is alkalmazandó az e rendelet I. mellékletében felsorolt, harmadik országból származó árukra, amennyiben azon árukat, vagy az azon árukból a 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárással létrejött feldolgozott termékeket mesterséges szigetre, rögzített vagy úszó struktúrára vagy egyéb olyan, a kontinentális talapzaton vagy valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetében található struktúrára hozzák, amely az Unió vámterületével szomszédos.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza a CBAM ilyen árukra történő alkalmazásának részletes feltételeit, különösen az Unió vámterületére történő behozatal és a szabad forgalomba bocsátás fogalmával egyenértékű fogalmak, az ilyen áruk vonatkozásában a CBAM-nyilatkozat benyújtásával kapcsolatos eljárások, valamint a vámhatóságok által elvégzendő ellenőrzések tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, ez a rendelet nem alkalmazandó:

- a) az e rendelet I. mellékletében felsorolt, az Unió vámterületére behozott árukra, feltéve, hogy az ilyen áruk belső értéke küldeményként nem haladja meg az 1186/2009/EK tanácsi rendelet ⁽²²⁾ 23. cikkében említett, elhanyagolható értékű árukra vonatkozóan meghatározott értéket;
- b) a harmadik országból érkező utasok személyi poggyászában lévő árukra, feltéve, hogy az ilyen áruk belső értéke nem haladja meg az 1186/2009/EK rendelet 23. cikkében említett, elhanyagolható értékű árukra vonatkozóan meghatározott értéket;

⁽²²⁾ A Tanács 1186/2009/EK rendelete (2009. november 16.) a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról (HL L 324., 2009.12.10., 23. o.).

c) az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽²³⁾ 1. cikkének 49. pontja értelmében katonai tevékenységekkel összefüggésben szállítandó vagy felhasználandó árukra.

(4) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve, e rendelet nem alkalmazandó a III. melléklet 1. pontjában felsorolt harmadik országokból és területekről származó árukra.

(5) A behozott áruk harmadik országból származónak kell tekinteni a 952/2013/EU rendelet 59. cikkében említett, a nem preferenciális származásra vonatkozó szabályokkal összhangban.

(6) A harmadik országokat és területeket a III. melléklet 1. pontjában kell felsorolni, amennyiben teljesítik a következő feltételek mindegyikét:

a) az adott harmadik országra vagy területre az EU ETS alkalmazandó, vagy az adott harmadik ország vagy terület és az Unió között olyan megállapodás jött létre, amely teljes mértékben összekapcsolja az EU ETS-t és az adott harmadik ország vagy terület kibocsátáskereskedelmi rendszerét;

b) az áruk származási országában fizetett szén-dioxid-árat ténylegesen felszámítják ezen áruk beágyazott üvegházhatásúgáz-kibocsátására, az EU ETS-nek megfelelően is alkalmazottakon túli, egyéb visszatérítés nélkül.

(7) Ha egy harmadik ország vagy terület olyan villamosenergia-piacsal rendelkezik, amely piac-összekapcsolás révén integrálódott az Unió belső villamosenergia-piacával, és nincs technikai megoldás a CBAM alkalmazására a villamos energiának az adott harmadik országból vagy területről az Unió vámterületére történő behozatalára, az adott országból vagy területről történő villamosenergia-behozatal mentesül a CBAM alkalmazása alól, feltéve, hogy a Bizottság úgy értékelte, hogy a (8) bekezdéssel összhangban a következő feltételek mindegyike teljesül:

a) a harmadik ország vagy terület olyan megállapodást kötött az Unióval, amely kötelezettséget ír elő az uniós jog alkalmazására a villamos energia területén, beleértve a megújuló energiaforrások fejlesztésére irányuló jogszabályokat, valamint egyéb szabályokat az energiaügy, a környezetvédelem és a verseny területén;

b) az említett harmadik országban vagy területen a belső jogszabályok végrehajtják az uniós villamosenergia-piaci jogszabályok főbb rendelkezéseit, beleértve a megújuló energiaforrások fejlesztésére és a villamosenergia-piacok piac-összekapcsolására vonatkozó rendelkezéseket;

c) a harmadik ország vagy terület ütemtervet nyújtott be a Bizottság részére, amely tartalmazza a d) és e) pontban meghatározott feltételek végrehajtásához szükséges intézkedések elfogadásának menetrendjét;

d) a harmadik ország vagy terület elkötelezte magát a 2050-re teljesítendő klímasemlegesség mellett, és adott esetben ennek megfelelően hivatalosan kidolgozott és kommunikált az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) felé egy, az évszázad közepéig teljesítendő, hosszú távú, az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátást támogató, az említett célkitűzéssel összhangban álló fejlesztési stratégiát, és az említett kötelezettségvállalást a belső jogszabályaiban végrehajtotta;

e) a harmadik ország vagy terület a c) pontban említett ütemterv végrehajtásával igazolja a kitűzött határidők teljesítését, és azt, hogy jelentős előrelépés történt az éghajlatpolitikai fellépés területén a belső jogszabályoknak az említett ütemterv alapján az uniós joggal történő összehangolásának irányába, többek között az unióssal egyenértékű szintű szén-dioxid-árazás irányába, különösen ami a villamosenergia-termelést illeti; a villamos energiára vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer végrehajtását – az EU ETS-szel egyenértékű áron – 2030. január 1-jéig kell véglegesíteni.

f) a harmadik ország vagy terület hatékony rendszert hozott létre arra, hogy megelőzze a villamos energiának az a)–e) pontban meghatározott feltételeket nem teljesítő egyéb harmadik országokból vagy területekről az Unióba történő közvetett behozatalát.

⁽²³⁾ A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o.).

(8) A (7) bekezdésben meghatározott valamennyi feltételt teljesítő harmadik országot vagy területet a III. melléklet 2. pontjában kell felsorolni, valamint annak be kell nyújtania két jelentést e feltételek teljesítéséről: az első jelentést 2025. július 1-jéig, a másodikat pedig 2027. december 31-ig. A Bizottságnak 2025. december 31-ig, illetve 2028. július 1-jéig fel kell mérnie – különösen a (7) bekezdés c) pontjában említett ütemterv és a harmadik országtól vagy területtől kapott jelentések alapján –, hogy az említett harmadik ország vagy terület továbbra is teljesíti-e a (7) bekezdésben meghatározott feltételeket.

(9) A III. melléklet 2. pontjában felsorolt harmadik országot vagy területet törölni kell e jegyzékből, amennyiben a következő feltételek közül egy vagy több teljesül:

- a) a Bizottság indokoltan úgy véli, hogy az említett harmadik ország vagy terület nem mutatott kellő előrelépést a téren, hogy megfeleljen a (7) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyikének, vagy az említett harmadik ország vagy terület olyan intézkedést hozott, amely összeegyeztethetetlen az uniós éghajlatpolitikai és környezetvédelmi jogszabályokban meghatározott célkitűzésekkel;
- b) az említett harmadik ország vagy terület a dekarbonizációs célkitűzéseivel ellentétes lépéseket tett, így például állami támogatást biztosított olyan új termelési kapacitás kialakítására, amely több, mint 550 gramm fosszilis eredetű szén-dioxidot (a továbbiakban: CO₂) bocsát ki egy kilowattóra villamos energia után;
- c) a Bizottság bizonyítékkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az Unióba irányuló megnövekedett villamosenergia-export következtében az említett harmadik országban vagy területen termelt villamosenergia kilowattóránkénti kibocsátása 2026. január 1-jéhez képest legalább 5 %-kal nőtt.

(10) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kiegészítse e rendeletet oly módon, hogy követelményeket és eljárásokat határoz meg a III. melléklet 2. pontjában foglalt jegyzékből törölt harmadik országok és területek számára, hogy a villamos energia tekintetében biztosítsa e rendelet alkalmazását ezen országokra vagy területekre. Ha ilyen esetekben a piac-összekapcsolás összeegyeztethetetlen marad e rendelet alkalmazásával, a Bizottság dönthet úgy, hogy kizárja az említett harmadik országokat vagy területeket az uniós piac-összekapcsolásból, és explicit kapacitásfelosztást írhat elő az Unió és az említett harmadik országok vagy területek határán, hogy a CBAM alkalmazható legyen.

(11) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján módosítsa a III. melléklet 1. vagy 2. pontjában felsorolt harmadik országok vagy területek jegyzékeit oly módon, hogy harmadik országot vagy területet vesz fel azokba vagy töröl azokból, attól függően, hogy az említett harmadik ország vagy terület tekintetében teljesülnek-e az e cikk (6), (7) vagy (9) bekezdésében meghatározott feltételek.

(12) Az Unió megállapodásokat köthet harmadik országokkal vagy területekkel az ilyen országokban vagy területeken alkalmazott szén-dioxid-árazási mechanizmusoknak a 9. cikk alkalmazásában történő figyelembevétele céljából.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „árúk”: az I. mellékletben felsorolt áruk;
2. „üvegházhatású gázok”: az I. mellékletben meghatározott üvegházhatású gázok az említett mellékletben felsorolt minden egyes áru vonatkozásában;
3. „kibocsátás”: az üvegházhatású gázok légkörbe történő kibocsátása az áruk termelése során;
4. „behozatal”: a 952/2013/EU rendelet 201. cikkében foglaltak szerinti szabad forgalomba bocsátás;
5. „EU ETS”: az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmének rendszere a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek tekintetében, a légiközlekedési tevékenységek kivételével;
6. „az Unió vámterülete”: a 952/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározott terület;
7. „harmadik ország”: az Unió vámterületén kívül fekvő ország vagy terület;

8. „kontinentális talapzat”: az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének 76. cikkében meghatározott kontinentális talapzat;
9. „kizárólagos gazdasági övezet”: az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének 55. cikkében meghatározott kizárólagos gazdasági övezet, amelyet az említett egyezmény alapján valamely tagállam kizárólagos gazdasági övezetnek nyilvánított;
10. „belső érték”: az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének 48. pontjában a kereskedelmi árukra vonatkozóan meghatározott belső érték;
11. „piac-összekapcsolás”: az átviteli kapacitás felosztása egy uniós rendszeren keresztül, amely egyidejűleg párosítja az ajánlatokat és osztja fel az övezetközi kapacitásokat az (EU) 2015/1222 rendeletben meghatározottak szerint;
12. „explicit kapacitásfelosztás”: a határkeresztező átviteli kapacitás felosztása, amely elkülönül a villamosenergia-kereskedelemtől;
13. „illetékes hatóság”: az egyes tagállamok által a 11. cikkel összhangban kijelölt hatóság;
14. „vámhatóságok”: a tagállamoknak a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 1. pontjában meghatározott vámigazgatásai;
15. „importőr”: vagy az a személy, aki a saját nevében és saját érdekében áruk szabad forgalomba bocsátása céljából vám-árunyilatkozatot nyújt be, vagy – amennyiben a vám-árunyilatkozatot a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselő nyújtja be – az a személy, akinek érdekében ilyen nyilatkozatot nyújtanak be;
16. „vám-árunyilatkozatot tevő személy”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 15. pontja szerinti nyilatkozattevő, aki a saját nevében, áruk szabad forgalomba bocsátása céljából vám-árunyilatkozatot nyújt be, vagy az a személy, akinek a nevében ilyen nyilatkozatot nyújtanak be;
17. „engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő”: az a személy, aki az illetékes hatóságtól a 17. cikkel összhangban engedélyt kapott;
18. „személy”: természetes személy, jogi személy vagy olyan személyegyesülés, amely jogi személyiséggel nem rendelkezik, de ügyleti képességét az uniós vagy a nemzeti jog elismeri;
19. „valamely tagállamban letelepedett”:
 - a) természetes személy esetében minden olyan személy, akinek a lakóhelye valamely tagállamban van;
 - b) jogi személy vagy személyegyesülés esetében minden olyan személy, amelynek bejegyzett székhelye, központi ügyintézésének helye vagy állandó üzleti telephelye valamely tagállamban van;
20. „gazdálkodók nyilvántartási és azonosító száma (EORI-szám)”: a vámhatóság által a 952/2013/EU rendelet 9. cikkével összhangban a vámügyi nyilvántartásba vétel lefolytatása után kiosztott szám;
21. „közvetlen kibocsátás”: az áruk termelési folyamatából származó kibocsátás, beleértve a termelési folyamatok során felhasznált fűtés és hűtés termeléséből származó kibocsátásokat is, függetlenül a fűtés vagy hűtés termelésének helyétől;
22. „beágyazott kibocsátás”: az áruk termelése során felszabaduló közvetlen kibocsátás és a termelési folyamatok során felhasznált villamos energia termeléséből származó közvetett kibocsátás a IV. mellékletben meghatározott és a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban részletesebben előírt módszerekkel összhangban kiszámítva;
23. „CO₂-tonna-egyenérték”: egy metrikus tonnányi CO₂, vagy az I. mellékletben felsorolt bármely egyéb üvegházhatású gázból olyan mennyiség, amely azzal egyenértékű globális felmelegedési potenciállal rendelkezik;
24. „CBAM-tanúsítvány”: az áruk egy CO₂-tonna-egyenértéknek megfelelő beágyazott kibocsátásához tartozó elektronikus tanúsítvány;

25. „visszaadás”: a CBAM-tanúsítványok ellentételezése a behozott áruk bejelentett beágyazott kibocsátásával vagy a behozott áruk azon beágyazott kibocsátásával, amelyet be kellett volna jelenteni;
26. „termelési folyamat”: egy létesítményben az áruk termeléséhez szükséges vegyi és fizikai folyamatok;
27. „alapértelmezett érték”: a másodlagos adatok alapján kiszámított vagy azokból származtatott érték, amely az áruk beágyazott kibocsátását tükrözi;
28. „tényleges kibocsátás”: az áruk termelési folyamataiból és az e folyamatok során felhasznált villamos energia termeléséből származó elsődleges adatok alapján kiszámított, a IV. mellékletben foglalt módszerekkel összhangban megállapított kibocsátás;
29. „szén-dioxid-ár”: harmadik országban egy szén-dioxid-kibocsátáscsökkentési rendszer keretében adó, illeték vagy díj formájában vagy egy kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében kibocsátási egységek formájában fizetett pénzösszeg, amelyet az ilyen intézkedés hatálya alá tartozó és az áruk termelése során felszabaduló üvegházhatású gázokra számítanak;
30. „létesítmény”: olyan helyhez kötött műszaki egység, ahol termelési folyamatot végeznek;
31. „üzemeltető”: bármely személy, aki egy harmadik országban lévő létesítményt üzemeltet vagy irányít;
32. „nemzeti akkreditáló testület”: az egyes tagállamok által a 765/2008/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt nemzeti akkreditáló testület;
33. „EU ETS kibocsátási egység”: a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott kibocsátási egység az említett irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek vonatkozásában, a légközlekedési tevékenységek kivételével;
34. „közvetett kibocsátás”: az áruk termelési folyamatai során felhasznált villamos energia termeléséből származó kibocsátás, függetlenül a felhasznált villamos energia termelésének helyétől.

II. FEJEZET

AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐK KÖTELEZETTSÉGEI ÉS JOGAI

4. cikk

Áruk behozatala

Árukat csak engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő hozhat be az Unió vámterületére.

5. cikk

Engedély iránti kérelem

(1) Az Unió vámterületére történő árubehozatalt megelőzően minden olyan importőrnek, amely valamely tagállamban letelepedett, engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz iránti kérelmet (a továbbiakban: engedély iránti kérelem) kell benyújtania. Amennyiben az ilyen importőr a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselőt jelöl ki, és a közvetett vámjogi képviselő beleegyezik abba, hogy engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőként járjon el, a közvetett vámjogi képviselőnek kell az engedély iránti kérelmet benyújtania.

(2) Amennyiben az importőr nem valamely tagállamban letelepedett, a közvetett vámjogi képviselőnek kell benyújtania az engedély iránti kérelmet.

(3) Az engedély iránti kérelmet a 14. cikkel összhangban létrehozott CBAM-nyilvántartáson keresztül kell benyújtani.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben a villamosenergia-behozatal átviteli kapacitása explicit kapacitásfelosztás útján kerül felosztásra, az a személy, akinek a kapacitást import céljára kiosztották, és aki ezt a kapacitást importra nominálja, e rendelet alkalmazásában engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek tekintendő azon tagállamban, ahol a személy vám-árunyilatkozatban nyilatkozott a villamos energia behozataláról. A behozatalt határonként kell mérni legfeljebb egy óra hosszú időtartamokon keresztül, és export vagy árutovábbítás levonása ugyanazon órában nem lehetséges.

A vám-árunyilatkozat benyújtásának helye szerinti tagállam illetékes hatósága nyilvántartásba veszi a személyt a CBAM-nyilvántartásban.

(5) Az engedély iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia a kérelmezőről:

- a) név, cím és elérhetőség;
- b) EORI-szám;
- c) az Unióban végzett fő gazdasági tevékenység;
- d) a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam adóhatósága által kiállított olyan tanúsítvány, amely szerint a kérelmezővel szemben nincs nemzeti adótartozásra irányuló visszafizetési felszólítás érvényben;
- e) olyan nyilatkozat, amely szerint a kérelmező nem vett részt vámjogszabályok, adózási szabályok vagy piaci visszaélésekre vonatkozó szabályok súlyos vagy ismételt megszegésében a kérelem benyújtásának évét megelőző öt év során, beleértve azt is, hogy a gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- f) a kérelmező e rendelet szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitásának igazolásához szükséges információk, továbbá, ha az illetékes hatóság kockázatelemzés alapján úgy dönt, az említett információkat alátámasztó dokumentumok, így például a legfeljebb három utolsó lezárt pénzügyi év eredményki-mutatása és mérlege;
- g) az Unió vámterületére irányuló árubehozatal pénzben kifejezett becsült értéke és mennyisége árutípusok szerint, a kérelem benyújtásának naptári évére és az azt követő naptári évre;
- h) azon személyek neve és elérhetősége, akiknek az érdekében a kérelmező adott esetben eljár.

(6) A kérelmező bármikor visszavonhatja a kérelmét.

(7) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilvántartáson keresztül haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot az e cikk (5) bekezdése szerint megadott információkban az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásáról szóló határozatnak a 17. cikk szerinti meghozatala után bekövetkezett bármely olyan változásról, amely befolyásolhatja az említett határozatot vagy az annak tárgyát képező engedély tartalmát.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a kérelmező, az illetékes hatóság és a Bizottság közötti kommunikációra, az engedély iránti kérelem egységes formátumára, az ilyen kérelem CBAM-nyilvántartáson keresztül történő benyújtására vonatkozó eljárásokra, az illetékes hatóság által az engedély iránti kérelmek e cikk (1) bekezdésének megfelelő feldolgozása során követendő eljárásra és határidőkre, valamint a villamosenergia-behozatalt bejelentő engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők illetékes hatóság általi azonosításával kapcsolatos szabályokra vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

6. cikk

CBAM-nyilatkozat

(1) Az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartás felhasználásával minden év május 31-ig – és első alkalommal 2027-ben a 2026-os évre vonatkozóan – be kell nyújtaniuk az illetékes hatósághoz egy, a megelőző naptári évre vonatkozó CBAM-nyilatkozatot.

(2) A CBAM-nyilatkozat a következő információkat tartalmazza:

- a) a megelőző naptári évben behozott egyes árutípusok összmenyisége, a villamos energia esetében megawattórában, a többi áru esetében tonnában kifejezve;
- b) az e bekezdés a) pontjában említett áruk teljes beágyazott kibocsátásai a megawattóránkénti villamos energiára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, vagy egyéb áruk esetében az egyes árutípusok egy tonnájára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, a 7. cikkel összhangban kiszámítva és a 8. cikkel összhangban hitelesítve;
- c) a visszaadandó CBAM-tanúsítványoknak az e bekezdés b) pontjában említett teljes beágyazott kibocsátásnak megfelelő teljes száma a származási országban fizetett szén-dioxid-ár alapján a 9. cikkel összhangban esedékes levonás után, valamint az EU ETS kibocsátási egységek 31. cikk szerinti ingyenes kiosztása mértékének figyelembevétele céljából szükséges kiigazítás után;
- d) akkreditált hitelesítők által a 8. cikk és a VI. melléklet alapján kiadott hitelesítői jelentések példányai.

(3) A 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek behozatala esetén az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban fel kell tüntetnie azon áruk beágyazott kibocsátását, amelyeket az aktív feldolgozási eljárás alá vontak, és amelyekből behozott feldolgozott termékek jöttek létre, még abban az esetben is, ha a feldolgozott termékek nem az e rendelet I. mellékletében felsorolt áruk. E bekezdés akkor is alkalmazandó, ha az aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek a 952/2013/EU rendelet 205. cikke szerinti tértáruk.

(4) Amennyiben az e rendelet I. mellékletében felsorolt behozott áruk a 952/2013/EU rendelet 259. cikkében említett passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban kizárólag az Unió vámterületén kívül végzett feldolgozási műveletből származó kibocsátást kell feltüntetnie.

(5) Amennyiben a behozott áruk a 952/2013/EU rendelet 203. cikke szerinti tértáruk, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek a CBAM-nyilatkozatban külön „nulla” értéket kell feltüntetnie az ezen árukhoz kapcsolódó teljes beágyazott kibocsátásra vonatkozóan.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan: a CBAM-nyilatkozat egységes formátuma, beleértve a létesítményenként, valamint származási országokként és árutípusokként megadandó, az e cikk (2) bekezdésében említett összértékeket alátámasztó részletes információkat, különösen a beágyazott kibocsátás és a megfizetett szén-dioxid-ár tekintetében; a CBAM-nyilatkozatnak a CBAM-nyilvántartáson keresztül történő benyújtására vonatkozó eljárás; és az e cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett CBAM-tanúsítványoknak a 22. cikk (1) bekezdésével összhangban történő visszaadására vonatkozó szabályok, különösen az eljárás és a visszaadandó tanúsítványoknak az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi kiválasztása tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

7. cikk

A beágyazott kibocsátás kiszámítása

(1) Az áruk beágyazott kibocsátását a IV. mellékletben meghatározott módszerek alapján kell kiszámítani. A II. mellékletben felsorolt áruk esetében kizárólag a közvetlen kibocsátást kell kiszámítani és figyelembe venni.

(2) A villamos energiától eltérő áruk beágyazott kibocsátását a tényleges kibocsátás alapján kell meghatározni a IV. melléklet 2. és 3. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően. Amennyiben a tényleges kibocsátás nem határozható meg pontosan, valamint közvetett kibocsátások esetén a beágyazott kibocsátást alapértelmezett értékekre való hivatkozással kell meghatározni a IV. melléklet 4.1. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően.

(3) A behozott villamos energia beágyazott kibocsátását alapértelmezett értékekre való hivatkozással kell meghatározni a IV. melléklet 4.2. pontjában ismertetett módszereknek megfelelően, kivéve, ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő igazolja, hogy a beágyazott kibocsátásnak a IV. melléklet 5. pontjában felsorolt tényleges kibocsátások alapján történő meghatározására vonatkozó kritériumok teljesültek.

(4) A beágyazott közvetett kibocsátásokat a IV. melléklet 4.3. pontjában ismertetett és az e cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban részletesebben meghatározott módszernek megfelelően kell kiszámítani, kivéve, ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő igazolja, hogy a beágyazott kibocsátásnak a IV. melléklet 6. pontjában felsorolt tényleges kibocsátások alapján történő meghatározására vonatkozó kritériumok teljesültek.

(5) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az V. mellékletben előírt követelményekkel összhangban nyilvántartást kell vezetnie a beágyazott kibocsátás kiszámításához szükséges információkról. Az említett nyilvántartásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy a 18. cikknek megfelelően akkreditált hitelesítők a 8. cikkel és a VI. melléklettel összhangban hitelesíteni tudják a beágyazott kibocsátást, valamint hogy a Bizottság és az illetékes hatóság a 19. cikk (2) bekezdésének megfelelően felül tudja vizsgálni a CBAM-nyilatkozatot.

(6) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie az (5) bekezdésben említett információkat tartalmazó nyilvántartást, beleértve a hitelesítői jelentést, az attól az évtől számított negyedik év végéig, amelyikben a CBAM-nyilatkozatot benyújtották vagy azt be kellett volna nyújtani.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következők tekintetében:

- a) a IV. mellékletben előírt számítási módszerek elemeinek alkalmazása, beleértve a termelési folyamatok és a releváns inputanyagok (prekurzorok) rendszerhatárainak, a kibocsátási tényezőknek, a tényleges kibocsátás létesítményspecifikus értékeinek és az alapértelmezett értékeknek a meghatározását és azoknak az egyes árukra való alkalmazását, valamint az azon adatok megbízhatóságának biztosításához szükséges módszerek előírását, amelyek alapján az alapértelmezett értékek meghatározandók, beleértve a részletezettségi szintet és az adatok hitelesítését, továbbá beleértve azon áruk további részletes meghatározását, amelyeket a IV. melléklet 1. pontjának alkalmazásában „egyszerű áruknak” és „összetett áruknak” kell tekinteni; az említett végrehajtási jogi aktusok meghatározzák azokat a feltételeket is, amelyek alapján úgy tekintendő, hogy a tényleges kibocsátások nem határozhatók meg megfelelően, valamint azon bizonyítékul szolgáló elemeket, amelyek igazolják, hogy a (2) bekezdés alkalmazásában az áruk termelési folyamatai során felhasznált villamos energia tekintetében a tényleges kibocsátás használatának indokolásához szükséges – és a IV. melléklet 5. és 6. pontjában felsorolt – kritériumok teljesülnek; és
- b) a (4) bekezdés szerinti számítási módszerek elemeinek a IV. melléklet 4.3. pontjával összhangban történő alkalmazása.

Objektíven indokolt esetben az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusoknak biztosítaniuk kell, hogy az alapértelmezett értékeket adott területekhez, régiókhoz vagy országokhoz hozzá lehessen igazítani a kibocsátást befolyásoló olyan objektív tényezők figyelembe vétele érdekében, mint például a jellemző energiaforrások vagy az ipari folyamatok. Az említett végrehajtási jogi aktusoknak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó létesítmények kibocsátási és tevékenységi adatainak nyomon követésére és hitelesítésére vonatkozó meglévő jogszabályokra – így különösen az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽²⁴⁾, az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendeletre és az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre ⁽²⁵⁾ – kell épülniük. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

8. cikk

A beágyazott kibocsátás hitelesítése

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítani kell, hogy a 6. cikknek megfelelően benyújtott CBAM-nyilatkozatban szereplő teljes beágyazott kibocsátást a VI. mellékletben előírt hitelesítési elveknek megfelelően hitelesítse egy, a 18. cikk szerint akkreditált hitelesítő.

(2) A 10. cikknek megfelelően bejegyzett, harmadik országban lévő létesítményben termelt áruk beágyazott kibocsátása vonatkozásában az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő dönthet úgy, hogy a 10. cikk (7) bekezdésének megfelelően közölt hitelesített információkat használja fel az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettség teljesítéséhez.

⁽²⁴⁾ A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

⁽²⁵⁾ A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 19.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról (HL L 59., 2019.2.27., 8. o.).

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a VI. mellékletben meghatározott hitelesítési elvek alkalmazására vonatkozóan a következők tekintetében:

- a) annak lehetősége, hogy kellően indokolt körülmények között és a beágyazott kibocsátások megbízható becslésének veszélyeztetése nélkül mentesítse a hitelesítőt a releváns árukat termelő létesítmény látogatására vonatkozó kötelezettsége alól;
- b) a valótlanságok és meg nem felelések lényeges mivoltának megállapítására szolgáló küszöbértékek megállapítása; és
- c) a hitelesítői jelentéshez szükséges igazoló dokumentáció, beleértve annak formátumát is.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadása esetén a Bizottság törekszik az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendeletben meghatározott eljárásokkal való egyenértékűsége és koherenciára. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

9. cikk

Harmadik országban fizetett szén-dioxid-ár

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a CBAM-nyilatkozatban igényelheti a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számának csökkentését annak érdekében, hogy a származási országban a bejelentett beágyazott kibocsátásért fizetett szén-dioxid-árat figyelembe vegyék. A csökkentés csak akkor igényelhető, ha a szén-dioxid-árat a származási országban ténylegesen kifizették. Ilyen esetben az említett országban rendelkezésre álló minden olyan visszatérítést vagy egyéb ellentételezési formát figyelembe kell venni, amely az említett szén-dioxid-ár csökkenését eredményezte volna.

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek nyilvántartást kell vezetnie az annak igazolásához szükséges dokumentációról, hogy a bejelentett beágyazott kibocsátásokra az áruk származási országában az (1) bekezdésben említettek szerint ténylegesen kifizetett szén-dioxid-ár vonatkozott. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie különösen az esetleges visszatérítésekkel vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formákkal kapcsolatos bizonyítékokat, különösen az említett ország releváns jogszabályaira való hivatkozásokat. Az említett dokumentációban szereplő információkat az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől és a származási ország hatóságaitól független személynek kell tanúsítania. Az említett független személy nevét és elérhetőségét fel kell tüntetni a dokumentációban. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie a szén-dioxid-ár tényleges kifizetésének bizonyítékait is.

(3) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek meg kell őriznie a (2) bekezdésben említett nyilvántartást az attól az évtől számított negyedik év végéig, amelyikben a CBAM-nyilatkozatot benyújtották vagy azt be kellett volna nyújtani.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdésnek megfelelően ténylegesen kifizetett éves átlagos szén-dioxid-árnak a visszaadandó CBAM-tanúsítványok száma ennek megfelelő csökkentésére való átváltására vonatkozóan – beleértve a külföldi pénznemben ténylegesen kifizetett éves átlagos szén-dioxid-árnak az éves átlagárfolyamon euróra történő átváltását –, a szén-dioxid-ár tényleges kifizetését igazoló szükséges bizonyítékokra vonatkozóan, az e cikk (1) bekezdésében említett bármely releváns visszatérítés vagy egyéb ellentételezési forma példáira vonatkozóan, az e cikk (2) bekezdésében említett független személy képesítésére vonatkozóan, valamint az említett személy függetlensége megállapításának feltételeire vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

10. cikk

Harmadik országbeli üzemeltetők és létesítmények nyilvántartásba vétele

(1) A harmadik országban található létesítmény üzemeltetőjének kérésére a Bizottságnak nyilvántartásba kell vennie az adott üzemeltetőre és létesítményre vonatkozó információkat a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartásban.

(2) Az (1) bekezdésben említett nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek a következő információkat kell tartalmaznia, amelyeket a nyilvántartásba vételkor fel kell venni a CBAM-nyilvántartásba:

- a) az üzemeltető neve, címe és elérhetősége;

- b) az egyes létesítmények elhelyezkedése, beleértve a pontos címet és a földrajzi koordinátákat (szélességi és hosszúsági fokban hat tizedes jegyig megadva);
- c) a létesítmény fő gazdasági tevékenysége.

(3) A Bizottság értesíti az üzemeltetőt a CBAM-nyilvántartásban történő nyilvántartásba vételről. A nyilvántartásba vétel a létesítmény üzemeltetőjének arról való értesítésétől számított öt évig érvényes.

(4) Az üzemeltetőnek késedelem nélkül értesítenie kell a Bizottságot a (2) bekezdésben említett információkban a nyilvántartásba vételt követően bekövetkezett bármilyen változásról, és a Bizottságnak frissítenie kell a releváns információkat a CBAM-nyilvántartásban.

(5) Az üzemeltető:

- a) meghatározza a IV. mellékletben előírt módszernek megfelelően kiszámított beágyazott kibocsátást az e cikk (1) bekezdésében említett létesítményben termelt áruk típusa szerint;
- b) biztosítja, hogy az e bekezdés a) pontjában említett beágyazott kibocsátást a VI. mellékletben előírt hitelesítési elveknek megfelelően egy, a 18. cikk szerint akkreditált hitelesítő hitelesítse;
- c) megtartja a hitelesítési jelentés egy másolatát és az áruk beágyazott kibocsátásának kiszámításához szükséges információk nyilvántartását az V. mellékletben megállapított követelményeknek megfelelően a hitelesítés elvégzésétől számított négy évig.

(6) Az e cikk (5) bekezdésének c) pontjában említett nyilvántartásnak kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a beágyazott kibocsátásoknak a 8. cikk és a VI. melléklet szerinti hitelesítését, valamint azt, hogy a 19. cikk (1) bekezdésének megfelelően felülvizsgálják az azon engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő által elkészített CBAM-nyilatkozatot, akivel e cikk (7) bekezdésével összhangban a releváns információkat közölték.

(7) Az üzemeltető a beágyazott kibocsátás e cikk (5) bekezdésében említett hitelesítésére vonatkozó információkat közölheti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevővel. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő jogosult arra, hogy a 8. cikkben említett kötelezettség teljesítése érdekében felhasználja az említett, vele közölt információkat.

(8) Az üzemeltető bármikor kérelmezheti a CBAM-nyilvántartásból való törlését. A Bizottság ilyen kérelem alapján és az illetékes hatóságok értesítését követően törli az üzemeltetőt, valamint az adott üzemeltetőre és annak létesítményére vonatkozó információkat a CBAM-nyilvántartásból, feltéve hogy ezekre az információkra nincs szükség a benyújtott CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálatához. A Bizottság, miután lehetőséget biztosított az érintett üzemeltetőnek a meghallgatásra, és konzultált a releváns illetékes hatóságokkal, akkor is törölheti az információkat, ha úgy ítéli meg, hogy az említett üzemeltetőre vonatkozó információ már nem pontos. A Bizottság az ilyen törlésekről tájékoztatja az illetékes hatóságokat.

III. FEJEZET

ILLETÉKES HATÓSÁGOK

11. cikk

Illetékes hatóságok

(1) Minden tagállam kijelöli az illetékes hatóságot az e rendelet szerinti funkciók és kötelezettségek elvégzésére, és arról értesíti a Bizottságot.

A Bizottság valamennyi illetékes hatóság jegyzékét hozzáférhetővé teszi a tagállamok számára, és ezt az információt közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, valamint ezt az információt hozzáférhetővé teszi a CBAM-nyilvántartásban.

(2) Az illetékes hatóságok megosztanak minden olyan információt, amely az e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik ellátásához alapvető fontosságú vagy releváns.

12. cikk

Bizottság

A Bizottság az e rendelet szerinti egyéb feladatok ellátása mellett segíti az illetékes hatóságokat az e rendelet szerinti funkcióik és kötelezettségeik ellátásában, és összehangolja tevékenységeiket azáltal, hogy támogatja az e rendelet hatálya alá tartozó bevált gyakorlatok megosztását, és azokra vonatkozó iránymutatásokat ad ki, továbbá előmozdítja az illetékes hatóságok közötti, valamint az illetékes hatóságok és a Bizottság közötti megfelelő információcserét és együttműködést.

13. cikk

Szakmai titoktartás és információk közlése

(1) Minden olyan, az illetékes hatóságok vagy a Bizottság által kötelezettségeik teljesítése során megszerzett információ, amely jellegénél fogva bizalmas, vagy amelyet bizalmas alapon adnak meg, szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozik. Az ilyen információkat az illetékes hatóságok vagy a Bizottság csak abban az esetben közzétehetik, ha az információkat szolgáltató személy vagy hatóság ezt előzetesen kifejezetten engedélyezte, vagy ha az uniós vagy a nemzeti jog ezt írja elő.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, annak biztosítása céljából, hogy a személyek teljesítsék az e rendelet szerinti kötelezettségeiket, valamint a vámjogszabályok alkalmazása érdekében az illetékes hatóságok és a Bizottság megoszthatnak ilyen információkat egymással, a vámhatóságokkal, a közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókért felelős hatóságokkal és az Európai Ügyészséggel. Az ilyen megosztott információk a szakmai titoktartás hatálya alá tartoznak, és semmilyen más személlyel vagy hatósággal nem közzétehetők, kivéve ha arra az uniós vagy nemzeti jog értelmében kerül sor.

14. cikk

CBAM-nyilvántartás

(1) A Bizottság létrehozza az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők CBAM-nyilvántartását egy egységes elektronikus adatbázis formájában, amely tartalmazza az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevők CBAM-tanúsítványaira vonatkozó adatokat. A Bizottság a CBAM-nyilvántartásban szereplő információkat automatikusan és valós időben hozzáférhetővé teszi a vámhatóságok és az illetékes hatóságok számára.

(2) Az (1) bekezdésben említett CBAM-nyilvántartásnak tartalmaznia kell az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkkel kapcsolatos, különösen a következő információkat tartalmazó számlákat:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő neve, címe és elérhetősége;
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-száma;
- c) a CBAM-számlaszám;
- d) az egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőkre vonatkozóan a CBAM-tanúsítvány azonosító száma, értékesítési ára, értékesítésének időpontja, valamint visszaadásának, visszavásárlásának vagy törlésének időpontja.

(3) A CBAM-nyilvántartás annak külön szakaszában tartalmazza a 10. cikk (2) bekezdésével összhangban nyilvántartásba vett, harmadik országbeli üzemeltetőkre és létesítményekre vonatkozó információkat.

(4) A CBAM-nyilvántartásban szereplő, a (2) és (3) bekezdésben említett információk bizalmasak, kivéve az üzemeltetők nevét, címét és elérhetőségét, valamint a harmadik országbeli létesítmények elhelyezkedését. Az üzemeltető dönthet úgy, hogy nem szeretné, hogy nevét, címét és elérhetőségét a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék. A CBAM-nyilvántartásban szereplő nyilvános információkat a Bizottság interoperábilis formátumban teszi hozzáférhetővé.

(5) A Bizottság az I. mellékletben felsorolt minden egyes árura vonatkozóan évente közzéteszi a behozott áruk összesített beágyazott kibocsátásait.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a CBAM-nyilvántartás infrastruktúrájára, valamint konkrét folyamataira és eljárásaira vonatkozóan, beleértve a 15. cikkben említett kockázatelemzést, az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett információkat tartalmazó elektronikus adatbázisokat, a CBAM-nyilvántartásban szereplő, a 16. cikkben említett számlák adatait, a CBAM-tanúsítványok értékesítésére, visszavásárlására és törlésére vonatkozó információknak a CBAM-nyilvántartásba történő, a 20. cikkben említett átvezetését, valamint a 25. cikk (3) bekezdésében említett információ-összevetést. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

15. cikk

Kockázatelemzés

(1) A Bizottság a 14. cikkben említett CBAM-nyilvántartásban nyilvántartott adatokkal és ügyletekkel kapcsolatban kockázatalapú ellenőrzéseket hajt végre annak biztosítására, hogy a CBAM-tanúsítványok vásárlásában, a velük való rendelkezésben, visszaadásukban, visszavásárlásukban és törlésükben ne legyenek szabálytalanságok.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti ellenőrzések során a Bizottság szabálytalanságokat állapít meg, erről tájékoztatja az érintett illetékes hatóságokat, hogy az azonosított szabálytalanságok korrigálása érdekében további vizsgálatokat lehessen végezni.

16. cikk

A CBAM-nyilvántartásban szereplő számlák

(1) A Bizottság minden egyes engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőhöz egyéni CBAM-számlaszámot rendel.

(2) Minden engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára hozzáférést kell biztosítani a CBAM-nyilvántartásban szereplő számlájához.

(3) A Bizottság a 17. cikk (1) bekezdésében említett engedély megadását követően azonnal létrehozza a számlát, és erről értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt.

(4) Ha az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő beszüntette gazdasági tevékenységét vagy engedélyét visszavonták, a Bizottság lezárja az adott engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláját, feltéve hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő eleget tett az e rendelet szerinti valamennyi kötelezettségének.

17. cikk

Engedélyezés

(1) Amennyiben az 5. cikkel összhangban engedély iránti kérelmet nyújtanak be, a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságának meg kell adnia az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt, feltéve, hogy teljesülnek az e cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt valamennyi tagállamban el kell ismerni.

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadása előtt az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül konzultációs eljárást folytat le az engedély iránti kérelemről. A konzultációs eljárásba be kell vonni a többi tagállamban található illetékes hatóságokat és a Bizottságot, és az eljárás nem haladhatja meg a 15 munkanapot.

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásának kritériumai a következők:

- a) a kérelmező a kérelmet megelőző öt év során nem vett részt vámjogszabályok, adózási szabályok, piaci visszaélésekre vonatkozó szabályok vagy e rendelet, illetve az e rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok súlyos vagy ismételt megsértésében, így különösen a kérelmező gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- b) a kérelmező igazolja az e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitását;

- c) a kérelmező azon tagállamban letelepedett, ahol a kérelmet benyújtják; és
- d) a kérelmező a 952/2013/EU rendelet 9. cikkével összhangban EORI-számmal rendelkezik.

(3) Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az e cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok nem teljesülnek, vagy amennyiben a kérelmező nem adta meg az 5. cikk (5) bekezdésében felsorolt információkat, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadását el kell utasítani. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz megadásának elutasítására vonatkozó ilyen határozatban meg kell adni az elutasítás indokait, és tájékoztatást kell nyújtani a fellebbezés lehetőségéről.

(4) Az illetékes hatóságnak az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt megadó határozatát rögzíteni kell a CBAM-nyilvántartásban, és a határozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő neve, címe és elérhetősége;
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-száma;
- c) a 16. cikk (1) bekezdésével összhangban az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőhöz rendelt CBAM-számlaszám;
- d) az e cikk (5) bekezdésével összhangban megkövetelt biztosíték.

(5) Az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott kritériumoknak való megfelelés céljából az illetékes hatóság biztosíték nyújtását követeli meg, ha a kérelmező az 5. cikk (1) bekezdése szerinti kérelem benyújtásának évét megelőző két pénzügyi évben nem volt letelepedett.

Az illetékes hatóságnak e biztosíték összegét azon CBAM-tanúsítványok összesített értékeként kiszámított összegben kell meghatároznia, amelyeket az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek – a 22. cikkel összhangban – az 5. cikk (5) bekezdésének g) pontjával összhangban bejelentett áruk behozatala tekintetében vissza kellene adnia. A nyújtott biztosíték az Unióban működő valamely pénzügyi intézmény által első felszólításra fizetendő bankgarancia kell, hogy legyen, vagy egy másik biztosítéki forma, amely egyenértékű garanciát nyújt.

(6) Amennyiben az illetékes hatóság megállapítja, hogy a nyújtott biztosíték nem biztosítja, vagy már nem elégséges ahhoz, hogy biztosítsa az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek az e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi és működési kapacitását, az illetékes hatóság előírja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek, hogy – saját választása szerint – nyújtson kiegészítő biztosítékot, vagy helyettesítse az eredeti biztosítékot új biztosítékkal az (5) bekezdésnek megfelelően.

(7) Az illetékes hatóság haladéktalanul felszabadítja a biztosítékot azon második év május 31. után, amelyben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a CBAM-tanúsítványokat a 22. cikknek megfelelően visszaadta.

(8) Az illetékes hatóság visszavonja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt, amennyiben:

- a) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő visszavonást kér; vagy
- b) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő már nem felel meg az e cikk (2) vagy (6) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy részt vett a 22. cikk (1) bekezdésében említett, a CBAM-tanúsítványok visszaadására vonatkozó kötelezettség vagy a 22. cikk (2) bekezdésében említett, annak biztosítására vonatkozó kötelezettség súlyos vagy ismételt megszegésében, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számlája minden negyedév végén megfelelő számú CBAM-tanúsítványt tartalmazzon.

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz visszavonása előtt az illetékes hatóságnak biztosítania kell az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számára a meghallgatás lehetőségét, és konzultációs eljárást kell lefolytatnia az ilyen státusz esetleges visszavonásáról. A konzultációs eljárásba be kell vonni a többi tagállamban található illetékes hatóságokat és a Bizottságot, és az eljárás nem haladhatja meg a 15 munkanapot.

A visszavonásról szóló határozatnak minden esetben tartalmaznia kell a határozat indokait, valamint a fellebbezési jogra vonatkozó információkat.

(9) Az illetékes hatóságnak a CBAM-nyilvántartásban rögzítenie kell a következőkre vonatkozó információkat:

- a) azon kérelmezők, akiknek az engedély iránti kérelmét a (3) bekezdés alapján elutasították; és
- b) azon személyek, akiknek az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszát a (8) bekezdés alapján visszavonták.

(10) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja a következőkre vonatkozó feltételeket:

- a) az e cikk (2) bekezdésében említett kritériumok alkalmazása, ideértve azon kritériumot, hogy nem vettek részt az e cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti súlyos jogsértésben vagy ismételt jogsértésben;
- b) az e cikk (5), (6) és (7) bekezdésében említett biztosíték alkalmazása;
- c) az e cikk (8) bekezdésében említett súlyos vagy ismételt kötelezettségszegés kritériumainak alkalmazása;
- d) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státusz e cikk (8) bekezdésében említett visszavonásának következményei; és
- e) az e cikk (1) és (8) bekezdésében említett konzultációs eljárással kapcsolatos konkrét határidők és annak formátuma.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

18. cikk

A hitelesítők akkreditációja

(1) Bármely, az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelettel összhangban valamely releváns tevékenységcsoport tekintetében akkreditált személy e rendelet alkalmazásában akkreditált hitelesítőnek tekintendő. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusok útján azonosítsa a releváns tevékenységcsoportokat azáltal, hogy az akkreditált hitelesítőnek az e rendelet alkalmazásában végzendő hitelesítések elvégzéséhez szükséges képesítéseit hozzárendeli az (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, és az akkreditálási okiratban feltüntetett releváns tevékenységcsoportokhoz. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Egy nemzeti akkreditáló testület – kérelem alapján – e rendelet alkalmazásában hitelesítőként akkreditálhat egy személyt, amennyiben a részére benyújtott dokumentáció alapján úgy ítéli meg, hogy az ilyen személy – a beágyazott kibocsátásoknak a 8. és a 10. cikk alapján történő hitelesítésére vonatkozó feladatok végzése során – rendelkezik a VI. mellékletben említett hitelesítési elvek alkalmazásához szükséges kapacitással.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, meghatározva az e cikk (2) bekezdésében említett akkreditáció megadásának, az akkreditált hitelesítők ellenőrzésének és felügyeletének, az akkreditáció visszavonásának, valamint az akkreditáló testületek kölcsönös elismerésének és szakértői értékelésének feltételeit.

19. cikk

A CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálata

(1) A CBAM-nyilatkozatok felülvizsgálata során a felügyeleti szerepet a Bizottság tölti be.

(2) A Bizottság egy felülvizsgálati stratégiának megfelelően felülvizsgálhatja a CBAM-nyilatkozatokat, beleértve a kockázati tényezőket, azon időszakon belül, amely az attól az évtől számított negyedik évvel ér véget, amelyben a CBAM-nyilatkozatokat be kellett volna nyújtani.

A felülvizsgálat állhat a CBAM-nyilatkozatban és a hitelesítői jelentésekben megadott információk ellenőrzéséből, amelynek alapjául a 25. cikkel összhangban a vámhatóságok által közölt információk, bármely egyéb releváns bizonyíték, valamint bármely szükségesnek vélt – többek között az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő telephelyén elvégzett – audit szolgál.

A Bizottság a felülvizsgálat megindítását és eredményeit a CBAM-nyilvántartáson keresztül közli a CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságával.

Az e bekezdés első albekezdésében említett időszakon belül az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága is felülvizsgálhatja a CBAM-nyilatkozatot. Az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül közli a Bizottsággal a felülvizsgálat megindítását és eredményeit.

(3) A Bizottság a CBAM uniós szintű végrehajtására vonatkozó kockázatelemzés alapján rendszeres időközönként meghatározza a konkrét kockázati tényezőket és a figyelmet igénylő pontokat, figyelembe véve a CBAM-nyilvántartásban szereplő információkat, a vámhatóságok által közölt adatokat és más releváns információforrásokat, ideértve a 15. cikk (2) bekezdése és a 25. cikk alapján elvégzett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

A Bizottság elősegíti továbbá a csalárd tevékenységekkel, valamint a 26. cikknek megfelelően kiszabott bírságokkal kapcsolatos információk cseréjét az illetékes hatóságokkal.

(4) Amennyiben valamely engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem nyújt be a 6. cikkel összhangban CBAM-nyilatkozatot, vagy amennyiben a Bizottság az e cikk (2) bekezdése szerint általa végzett felülvizsgálat alapján úgy véli, hogy a CBAM-tanúsítványok bejelentett száma nem helyes, a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján legkésőbb az azon évet követő év december 31-éig, amelyben a nyilatkozatot be kellett volna nyújtani, vagy adott esetben legkésőbb az azon évet követő negyedik év december 31-éig, amelyben a helytelen CBAM-nyilatkozatot benyújtották, értékeli az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő e rendelet szerinti kötelezettségeit. A Bizottság előzetes kalkulációt készít azon CBAM-tanúsítványok teljes számáról, amelyeket vissza kellett volna adni. A Bizottság ilyen előzetes kalkulációt indikatív jelleggel és az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága által megállapított végleges kalkuláció sérelme nélkül nyújt az illetékes hatóságoknak.

(5) Amennyiben az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy a visszaadandó CBAM-tanúsítványok bejelentett száma nem helyes, vagy hogy nem nyújtottak be a 6. cikknek megfelelően CBAM-nyilatkozatot, a Bizottság által rendelkezésre bocsátott információt figyelembe véve meg kell határoznia azon CBAM-tanúsítványok számát, amelyeket az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek vissza kellett volna adnia.

Az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt a meghatározott CBAM-tanúsítványok számára vonatkozó határozatáról, és kéri, hogy az említett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő egy hónapon belül adja vissza a kiegészítő CBAM-tanúsítványokat.

Az illetékes hatóság határozatának tartalmaznia kell a határozat indokait, valamint a fellebbezési jogra vonatkozó információkat. A határozatról a CBAM-nyilvántartáson keresztül is értesítést kell küldeni.

Amennyiben az illetékes hatóság a Bizottságtól e cikk (2) és (4) bekezdésével összhangban kapott előzetes kalkuláció kézhezvételét követően úgy határoz, hogy nem tesz semmilyen intézkedést, az illetékes hatóság a CBAM-nyilvántartáson keresztül ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

(6) Ha az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy a visszaadott CBAM-tanúsítványok száma meghaladja azon tanúsítványokét, amelyeket vissza kellett volna adni, erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot. A többletként leadott CBAM-tanúsítványokat a 23. cikkel összhangban vissza kell vásárolni.

IV. FEJEZET

CBAM-TANÚSÍTVÁNYOK

20. cikk

A CBAM-tanúsítványok értékesítése

(1) A tagállam egy közös központi platformon keresztül értékesíti a CBAM-tanúsítványokat az adott tagállamban letelepedett engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek.

(2) A Bizottság egy, a Bizottság és a tagállamok közötti közös közbeszerzési eljárást követően létrehozza és irányítja a közös központi platformot.

A Bizottság és az illetékes hatóságok hozzáféréssel rendelkeznek a közös központi platformon tárolt információkhoz.

(3) A CBAM-tanúsítványok közös központi platformon történő értékesítésére, visszavásárlására és törlésére vonatkozó információkat minden munkanap végén át kell vezetni a CBAM-nyilvántartásba.

(4) A CBAM-tanúsítványokat a 21. cikknek megfelelően kiszámított áron kell értékesíteni az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőknek.

(5) A Bizottság biztosítja, hogy minden CBAM-tanúsítványhoz a létrehozásakor hozzárendeljenek egy egyedi azonosító számot. A Bizottság a CBAM-tanúsítvány egyedi azonosító számát, valamint az értékesítési árat és időpontját rögzíti a CBAM-nyilvántartásban, az említett tanúsítványt megvásárló engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláján.

(6) A Bizottság a 28. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése céljából, tovább részletezve a CBAM-tanúsítványok értékesítésének és visszavásárlásának kezelésével kapcsolatos időbeli ütemezést, igazgatást és egyéb vonatkozásokat, összhangra törekedve az 1031/2010/EU bizottsági rendelet ⁽²⁶⁾ eljárásaival.

21. cikk

A CBAM-tanúsítványok ára

(1) A Bizottság a CBAM-tanúsítványok árát az EU ETS kibocsátási egységeknek az árverési platformon elért záró árának átlagaként számítja ki minden naptári hétre vonatkozóan az 1031/2010/EU rendeletben meghatározott eljárással összhangban.

Azon naptári hetek esetében, amelyekre nincs tervezett árverés az árverési platformon, a CBAM-tanúsítványok ára az EU ETS kibocsátási egységek utolsó olyan héten elért záró árának átlaga, amelyen az árverési platformon árverésekre került sor.

(2) Az (1) bekezdés második albekezdésében említettek szerinti átlagárat a Bizottság a következő naptári hét első munkanapján honlapján vagy bármely más megfelelő módon közzéteszi. Ezt az árat a közzétételét követő első munkanaptól a következő naptári hét első munkanapjáig kell alkalmazni.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap végrehajtási jogi aktusok elfogadására a CBAM-tanúsítványok átlagárának kiszámításához szükséges, az e cikk (1) bekezdésében előírt módszer és az említett ár közzétételére vonatkozó gyakorlati rendelkezések alkalmazásáról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

22. cikk

A CBAM-tanúsítványok visszaadása

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek minden év május 31-ig – és első alkalommal 2027-ben a 2026-os évre vonatkozóan – a CBAM-nyilvántartáson keresztül olyan számú CBAM-tanúsítványt kell visszaadnia, amely megfelel a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerint bejelentett és a 8. cikkel összhangban hitelesített, a visszaadást megelőző naptári évre vonatkozó beágyazott kibocsátásnak. A Bizottság a visszaadott CBAM-tanúsítványokat törli a CBAM-nyilvántartásból. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítania kell, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján elérhető legyen a szükséges számú CBAM-tanúsítvány.

⁽²⁶⁾ A Bizottság 1031/2010/EU rendelete (2010. november 12.) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól (HL L 302., 2010.11.18., 1. o.).

(2) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek biztosítani kell, hogy a CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján található CBAM-tanúsítványok száma minden negyedév végén megfeleljen a beágyazott kibocsátások legalább 80 %-ának, amely érték az alapértelmezett értékekre hivatkozással a IV. mellékletben meghatározott módszerekkel összhangban kerül megállapításra, minden, a naptári év kezdete óta általa behozott áru vonatkozásában.

(3) Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő számláján lévő CBAM-tanúsítványok száma nem felel meg a (2) bekezdés szerinti kötelezettségeknek, a CBAM-nyilvántartáson keresztül értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságát.

Az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt arról, hogy az értesítéstől számított egy hónapon belül a számláján elegendő számú CBAM-tanúsítványt kell biztosítani.

Az illetékes hatóságnak a CBAM-nyilvántartásban nyilvántartásba kell vennie az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek küldött értesítést és a tőle kapott választ.

23. cikk

A CBAM-tanúsítványok visszavásárlása

(1) Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő kérelme alapján az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam visszavásárolja a nyilatkozattevő CBAM-nyilvántartásban szereplő számláján fennmaradó CBAM-tanúsítvány-többletet azt követően, hogy a tanúsítványokat a 22. cikknek megfelelően visszaadták.

A Bizottság a CBAM-tanúsítvány-többletet a 20. cikkben említett közös központi platformon keresztül az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam nevében visszavásárolja. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a visszavásárlási kérelmet minden olyan év június 30-áig benyújtja, amelyben CBAM-tanúsítványok visszaadására került sor.

(2) Az (1) bekezdésben említett visszavásárlás tárgyát képező tanúsítványok számát az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő által az előző naptári év során vásárolt CBAM-tanúsítványok teljes számának egyharmadára kell korlátozni.

(3) Minden CBAM-tanúsítvány visszavásárlási ára az az ár, amennyit az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő az adott tanúsítványért a vásárlás idején fizetett.

24. cikk

A CBAM-tanúsítványok érvénytelenítése

Minden év július 1-jén a Bizottság érvénytelenít minden olyan CBAM-tanúsítványt, amelyet az előző naptári évet megelőző évben vásároltak, és amely az adott engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő CBAM-nyilvántartásában lévő számláján megmaradt. Ezen CBAM-tanúsítványok érvénytelenítésére ellentételezés nélkül kerül sor.

Amennyiben a visszaadandó CBAM-tanúsítványok számát egy tagállamban folyamatban lévő jogvita keretében vitatják, a Bizottság a vitatott mennyiségnek megfelelő mértékben felfüggeszti a CBAM-tanúsítványok érvénytelenítését. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatósága haladéktalanul közöl minden releváns információt a Bizottsággal.

V. FEJEZET

AZ ÁRUK BEHOZATALÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

25. cikk

Az áruk behozatalára vonatkozó szabályok

- (1) A vámhatóságok kizárólag az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő általi árubehozatalt teszik lehetővé.
- (2) A vámhatóságok – különösen a 952/2013/EU rendelet 56. cikkének (5) bekezdése alapján létrehozott felügyeleti mechanizmus révén – rendszeres időközönként és automatikusan konkrét információkat közölnek a Bizottsággal a behozatalra bejelentett árukrol. Ez az információ magában foglalja az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő EORI-számát és CBAM-számlaszámát, az áruk nyolcjegyű KN-kódját, a mennyiséget, a származási országot, a vám-árnyilatkozat keltét és a vámeljárást.
- (3) A Bizottság az e cikk (2) bekezdésében említett információkat közli az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő letelepedése szerinti tagállam illetékes hatóságával, és minden egyes CBAM-nyilatkozattevő esetében összeveti ezen információkat a 14. cikk szerinti CBAM-nyilvántartásban szereplő adatokkal.
- (4) A 952/2013/EU rendelet 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban a vámhatóságok a kötelezettségeik teljesítése során általuk szerzett – vagy a számukra bizalmas alapon nyújtott – bizalmas információkat közölhetik a Bizottsággal és annak a tagállamnak az illetékes hatóságával, amely az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevői státuszt megadta.
- (5) Az 515/97/EK rendeletet e rendeletre értelemszerűen alkalmazni kell.
- (6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az információk körének meghatározására, valamint az információk e cikk (2) bekezdése szerinti közlésének gyakoriságára, ütemezésére és módjára vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

VI. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

26. cikk

Bírságok

- (1) Azon engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő, aki nem adja vissza minden egyes év május 31-ig a megelőző naptári év során behozott áruk beágyazott kibocsátásának megfelelő számú CBAM-tanúsítványt, bírság megfizetésére köteles. Az ilyen bírság a 2003/87/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott és az irányelv 16. cikkének (4) bekezdése szerint megnövelt, az áruk behozatalának évében alkalmazandó többletkibocsátási bírsággal azonos. Az ilyen bírság minden egyes olyan CBAM-tanúsítványra vonatkozóan alkalmazandó, amelyet az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem adott vissza.
- (2) Amennyiben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőtől eltérő személy anélkül hoz be árukat az Unió vámterületére, hogy eleget tenne az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az említett személy bírság megfizetésére köteles. Az ilyen bírságnak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie, összegének – különösen az ilyen meg nem felelés időtartamától, súlyosságától, terjedelmétől, szándékos jellegétől és ismétlődésétől, valamint az adott személy illetékes hatósággal való együttműködésének szintjétől függően – az (1) bekezdésben említett bírság összegének három-ötszörösét kell kitennie, és az az áruk bevezetésének évében alkalmazandó minden egyes olyan CBAM-tanúsítványra vonatkozóan, amelyet az érintett személy nem adott vissza.
- (3) A bírság megfizetése nem mentesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt azon kötelezettsége alól, hogy az adott évben visszaadja az esedékes számú CBAM-tanúsítványt.

(4) Ha az illetékes hatóság megállapítja – többek között a Bizottság által a 19. cikknek megfelelően elkészített előzetes kalkuláció fényében –, hogy valamely engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem tett eleget a CBAM-tanúsítványok visszaadásával kapcsolatos, az e cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek, vagy hogy valamely személy az e cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint anélkül vezetett be árukat az Unió vámterületére, hogy eleget tett volna az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, az illetékes hatóság kiszabja az esettől függően az e cikk (1) vagy (2) bekezdése szerinti bírságot. E célból az illetékes hatóság értesíti az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőt, vagy – amennyiben e cikk (2) bekezdése alkalmazandó – az adott személyt:

- a) arról, hogy az illetékes hatóság arra a következtetésre jutott, hogy az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személy nem tett eleget az e rendelet szerinti kötelezettségeknek;
- b) következtetésének okairól;
- c) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőre vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személyre kiszabott bírság összegéről;
- d) a bírság esedékességének napjáról;
- e) arról, hogy milyen intézkedést kell hoznia az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevőnek vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személynek a bírság megfizetése céljából; és
- f) az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő vagy az e cikk (2) bekezdésében említett személy fellebbezéshez való jogáról.

(5) Amennyiben a bírságot az esedékességnek a (4) bekezdés d) pontjában említett napjáig nem fizették meg, az illetékes hatóság az adott tagállam nemzeti joga szerint rendelkezésére álló valamennyi eszközzel biztosítja a bírság megfizetését.

(6) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) és (2) bekezdésben említett bírságra vonatkozó határozatokat, és rögzítik az (5) bekezdésben említett végső fizetést a CBAM-nyilvántartásban.

27. cikk

Kijátszás

(1) A Bizottság – e cikknek megfelelően – releváns és objektív adatok alapján jár el az e rendelet kijátszására irányuló gyakorlatok kezelése céljából.

(2) A kijátszásra irányuló gyakorlatok az árukkal való kereskedelem mintájának olyan megváltozását jelentik, amely olyan gyakorlatból, eljárásból vagy munkából ered, amelyet az e rendeletben megállapított kötelezettségek teljes egészében vagy részben történő elkerülésétől eltérő, más észszerű ok vagy gazdasági indok nem támaszt alá kielégítő mértékben. Az ilyen gyakorlat, eljárás vagy munka többek között a következőkből állhat:

- a) az érintett áruk kismértékű módosítása abból a célból, hogy az említett áruk olyan KN-kódok hatálya alá tartozzanak, amelyek nincsenek felsorolva az I. mellékletben, kivéve, ha a módosítás megváltoztatja lényeges jellemzőiket;
- b) a szállítmányok olyan küldeményekre bontása mesterséges módon, amely részek belső értéke nem haladja meg a 2. cikk (3) bekezdésében említett küszöbértéket.

(3) A Bizottság a kijátszásra irányuló gyakorlatok azonosítása céljából uniós szinten folyamatosan nyomon követi a helyzetet, többek között piacfelügyelet útján vagy bármely releváns információforrás, így például a civil társadalmi szervezetek beadványai és jelentései alapján.

(4) Valamely tagállam, illetve a (2) bekezdésben említett bármely helyzet által érintett vagy abból előnyhöz jutott fél értesítheti a Bizottságot, ha kijátszásra irányuló gyakorlatokkal szembesül. A közvetlenül érintett vagy előnyhöz jutott felektől eltérő érdekelt felek, így például környezetvédelmi szervezetek és nem kormányzati szervezetek, amelyek kijátszásra irányuló gyakorlatokra utaló konkrét bizonyítékot találnak, szintén értesíthetik a Bizottságot.

(5) A (4) bekezdésben említett értesítésnek meg kell jelölnie az alapjául szolgáló indokokat és magában kell foglalnia az e rendelet kijátszására vonatkozó állítás alátámasztására szolgáló releváns adatokat és statisztikákat. A Bizottság vizsgálatot indít a kijátszásra vonatkozó állítással kapcsolatban, akár akkor, ha valamely tagállam vagy egy érintett, előnyhöz jutott vagy más érdekelt fél tett arról értesítést – feltéve, hogy az értesítés megfelel az e bekezdésben említett követelményeknek –, akár akkor, ha a Bizottság maga határoz úgy, hogy ilyen vizsgálatra van szükség. A Bizottságot az illetékes hatóságok és a vámhatóságok segíthetik a vizsgálat lefolytatásában. A Bizottság az értesítés napjától számított kilenc hónapon belül lezárja a vizsgálatot. Vizsgálat indításakor a Bizottság értesíti az összes illetékes hatóságot.

(6) Amennyiben a Bizottságnak – figyelembe véve a releváns adatokat, jelentéseket és statisztikákat, beleértve a vámhatóságok által megadottakat is – elegendő oka van azt feltételezni, hogy az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett körülmények egy vagy több tagállamban egy kialakult minta révén fennállnak, felhatalmazást kap arra, hogy a 28. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletben foglalt árujegyzék módosítására azáltal, hogy ahhoz hozzáadja a releváns, az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett, kismértékben módosított termékeket a kijátszás elleni célokból.

VII. FEJEZET

A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA ÉS A BIZOTTSÁGI ELJÁRÁS

28. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 2. cikk (10) bekezdésében, a 2. cikk (11) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében és a 27. cikk (6) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2023. május 17-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (10) bekezdésében, a 2. cikk (11) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében és a 27. cikk (6) bekezdésében említett felhatalmazást.

(4) A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(5) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(6) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(7) A 2. cikk (10) bekezdése, a 2. cikk (11) bekezdése, a 18. cikk (3) bekezdése, a 20. cikk (6) bekezdése és a 27. cikk (6) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

29. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a CBAM-bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

VIII. FEJEZET

FELÜLVIZSGÁLAT ÉS JELENTÉSTÉTEL

30. cikk

A Bizottság általi felülvizsgálat és jelentéstétel

- (1) A Bizottság a releváns érdekelt felekkel egyeztetve összegyűjti a szükséges információkat e rendelet hatályának a (2) bekezdés a) pontjában leírt és ugyanazon pont szerinti kiterjesztése, valamint a beágyazott kibocsátásoknak a környezeti lábnyom módszerei alapján történő kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozása céljából.
- (2) A 32. cikkben említett átmeneti időszak lejárta előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról.

A jelentés a következők értékelését tartalmazza:

- a) a hatály kiterjesztésének lehetősége a következőkre:
 - i. a II. mellékletben felsorolt áruk beágyazott közvetett kibocsátásai;
 - ii. az I. mellékletben felsorolt áruk szállításából és a szállítási szolgáltatásokból származó beágyazott kibocsátások;
 - iii. az I. mellékletben felsoroltaktól eltérő, a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett egyéb áruk, különösen szerves vegyi anyagok és polimerek;
 - iv. az I. mellékletben felsorolt áruk egyéb inputanyagai (prekursorai);
- b) a kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett, a 2003/87/EK irányelv 10b. cikke alapján azonosított ágazatok alapján az e rendelet I. mellékletében foglalt jegyzékbe felveendő áruk azonosítására használandó kritériumok; ezen értékelést az áruk e rendelet hatálya alá történő fokozatos bevonására vonatkozó, 2030-ban véget érő ütemtervnek kell kísérnie, figyelembe véve különösen a vonatkozó kibocsátásáthelyezési kockázatuk szintjét;
- c) az I. mellékletben foglalt jegyzékbe felveendő egyéb áruk beágyazott kibocsátásának kiszámítására vonatkozó műszaki követelmények;
- d) az éghajlatpolitikai fellépéssel kapcsolatos nemzetközi egyeztetések során elért eredmények;
- e) az irányítási rendszer, beleértve az igazgatási költségeket is;
- f) e rendelet hatása egyrészt a fejlődő országokból behozott, az I. mellékletben felsorolt árukra – különös tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete által meghatározott legkevesbé fejlett országokra –, másrészt a nyújtott technikai segítség hatására;
- g) a közvetett kibocsátásoknak a 7. cikk (7) bekezdése és a IV. melléklet 4.3. pontja alapján történő kiszámítására vonatkozó módszertan.

(3) A Bizottság legalább egy évvel az átmeneti időszak vége előtt jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely azonosítja az I. mellékletben felsorolt áruk értékláncának alsóbb szintjein található azon termékeket, amelyeknek e rendelet hatálya alá vonását ajánlja. E célból a Bizottság kellő időben kidolgoz egy olyan módszertant, amely a kumulált üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a kibocsátásáthelyezési kockázat szempontjából fennálló relevancián alapul.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett jelentésekhez adott esetben jogalkotási javaslatot kell csatolni az átmeneti időszak végéig, beleértve egy részletes hatásvizsgálatot is, különösen e rendelet hatályának az említett jelentésekben levont következtetések alapján történő kiterjesztése céljából.

(5) A Bizottság – a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott éves jelentésének részeként – az átmeneti időszak végétől kezdve két évente értékeli, hogy mennyire hatékony a CBAM az Unióban termelt, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló kivitellel szánt áruk kibocsátásáthelyezési kockázatának kezelésében. A jelentésben különösen értékelni kell a CBAM-ágazatokban az uniós kivitell alakulását, valamint az említett áruk kereskedelmi forgalmának és beágyazott kibocsátásának világpiaci alakulását. Amennyiben a jelentés arra a következtetésre jut, hogy az Unióban termelt, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló kivitellel szánt áruk esetében fennáll a kibocsátásáthelyezési kockázat, a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot terjeszt elő az említett kockázat oly módon történő kezelése érdekében, amely megfelel a Kereskedelmi Világszervezet jogának, és figyelembe veszi az Unióban található létesítmények dekarbonizációját.

(6) A Bizottság nyomon követi a CBAM működését annak érdekében, hogy értékelje annak hatásait és alkalmazásának lehetséges kihatásait.

2028. január 1-jéig, valamint azt követően két évente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról és a CBAM működéséről. A jelentésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) annak értékelése, hogy a CBAM milyen hatással van a következőkre:

- i. a kibocsátásáthelyezés, többek között a kivitellel kapcsolatban;
- ii. a lefedett ágazatok;
- iii. a belső piac, valamint gazdasági és területi hatás az egész Unióban;
- iv. az infláció és a nyersanyagok ára;
- v. az I. mellékletben felsorolt árukat felhasználó iparágakra gyakorolt hatás;
- vi. a nemzetközi kereskedelem, beleértve az erőforrások átcsoportosítását; és
- vii. a legkevésbé fejlett országok;

b) a következők értékelése:

- i. az irányítási rendszer, beleértve a CBAM-nyilatkozattevők engedélyezésére vonatkozó, tagállamok általi végrehajtás és igazgatás értékelését;
- ii. e rendelet hatálya;
- iii. a kijátszásra irányuló gyakorlatok;
- iv. a bírságok alkalmazása a tagállamokban;

c) a vizsgálatok eredményei és a kiszabott bírságok;

d) származási országonként összesített információk az I. mellékletben felsorolt különböző áruk tekintetében a kibocsátási intenzitásról.

(7) Amennyiben a CBAM tárgyát képező egy vagy több harmadik ország ellenőrzésén kívül eső, előre nem látható, rendkívüli és indokolatlan esemény következik be, és ez az esemény pusztító következményekkel jár az ilyen érintett ország vagy országok gazdasági és ipari infrastruktúrájára nézve, a Bizottság értékeli a helyzetet és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyet adott esetben jogalkotási javaslat kísér e rendelet módosítására az említett rendkívüli körülmények kezeléséhez szükséges átmeneti intézkedések meghatározása révén.

(8) Az e rendelet 32. cikkében említett átmeneti időszak végétől kezdve – az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁷⁾ 41. cikke szerinti éves jelentéstétel részeként – a Bizottság értékeli, hogy az említett rendelet szerinti finanszírozás hogyan járult hozzá a legkevésbé fejlett országok feldolgozóiparának dekarbonizációjához, és jelentést készít erről.

IX. FEJEZET

ÖSSZEHANGOLÁS A KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK EU ETS KERETÉBEN TÖRTÉNŐ INGYENES KIOSZTÁSÁVAL

31. cikk

A kibocsátási egységek ingyenes kiosztása az EU ETS keretében és a CBAM-tanúsítványok visszaadására vonatkozó kötelezettség

(1) Az e rendelet 22. cikkével összhangban visszaadandó CBAM-tanúsítványokat ki kell igazítani oly módon, hogy tükrözzék azt, hogy az EU ETS kibocsátási egységek milyen mértékben kerülnek ingyenesen kiosztásra a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének megfelelően az e rendelet I. mellékletében felsorolt árukat az Unión belül termelő létesítmények számára.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésében említettek szerinti kiigazítás kiszámítására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról. Az ilyen részletes szabályokat az I. mellékletben felsorolt árukat az Unión belül termelő létesítmények számára való ingyenes kibocsátásiegység-kiosztásra az EU ETS keretében alkalmazott elvekre való hivatkozással kell kidolgozni, figyelembe véve az EU ETS keretében az ingyenes kiosztásra vonatkozóan alkalmazott különböző referenciaértékeket abból a célból, hogy e referencia-értékek kombinálásával megfelelő értékeket lehessen rendelni az érintett árukhoz, továbbá figyelembe véve a releváns inputanyagokat (prekurzorokat). Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

X. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Az átmeneti időszak hatálya

A 2023. október 1-jétől 2025. december 31-ig tartó átmeneti időszakban az importőr e rendelet szerinti kötelezettségei az e rendelet 33., 34. és 35. cikkében meghatározott jelentéstételi kötelezettségekre korlátozódnak. Amennyiben az importőr valamely tagállamban letelepedett, és a 952/2013/EU rendelet 18. cikkével összhangban közvetett vámjogi képviselőt jelöl ki, és amennyiben a közvetett vámjogi képviselő ebbe beleegyezik, a jelentéstételi kötelezettségek az ilyen közvetett vámjogi képviselőre alkalmazandók. Amennyiben az importőr nem valamely tagállamban letelepedett, a jelentéstételi kötelezettségek a közvetett vámjogi képviselőre alkalmazandók.

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

33. cikk

Áruk behozatala

- (1) A vámhatóságoknak legkésőbb az áruk szabad forgalomba bocsátásakor tájékoztatniuk kell az importőrt, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőt a 35. cikkben említett jelentéstételi kötelezettségről.
- (2) A vámhatóságok – különösen a 952/2013/EU rendelet 56. cikkének (5) bekezdése alapján létrehozott felügyeleti mechanizmus révén vagy elektronikus adattovábbítási eszközök révén – rendszeres időközönként és automatikusan közlik a Bizottsággal a behozott árukra vonatkozó információkat, beleértve a passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékeket is. Az ilyen információk magukban kell, hogy foglalják a vám-árunyilatkozatot tevő személy és az importőr EORI-számát, a nyolcjegyű KN-kódot, a mennyiséget, a származási országot, a vám-árunyilatkozat keltét és a vámeljárást.
- (3) A Bizottság közli a (2) bekezdésben említett információkat a vám-árunyilatkozatot tevő személy és adott esetben az importőr letelepedési helye szerinti tagállamok illetékes hatóságaival.

34. cikk

Bizonyos vámeljárasokra vonatkozó jelentéstételi kötelezettség

- (1) A 952/2013/EU rendelet 256. cikkében említett aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek behozatala esetén az e rendelet 35. cikkében említett jelentéstételi kötelezettségnek ki kell terjednie azokra az árukra is, amelyeket aktív feldolgozási eljárás alá vontak, és amelyekből behozott feldolgozott termékek jönnek létre, még abban az esetben is, ha a feldolgozott termékek nincsenek felsorolva e rendelet I. mellékletében. E bekezdés akkor is alkalmazandó, ha az aktív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek a 952/2013/EU rendelet 205. cikkében említett tértáruk.
- (2) Az e rendelet 35. cikkében említett jelentéstételi kötelezettség nem alkalmazandó a következők behozatalára:
- a) a 952/2013/EU rendelet 259. cikkében említett passzív feldolgozási eljárásból származó feldolgozott termékek;
 - b) a 952/2013/EU rendelet 203. cikkével összhangban tértárunak minősülő áruk.

35. cikk

Jelentéstételi kötelezettség

- (1) Minden egyes importőrnek vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőnek, aki a naptári év adott negyedéve során árukat hozott be, az említett negyedév tekintetében legkésőbb az említett negyedév végét követően egy hónappal jelentést (a továbbiakban: CBAM-jelentés) kell benyújtania a Bizottságnak, amely tartalmazza az említett negyedév során behozott árukra vonatkozó információkat.
- (2) A CBAM-jelentésnek a következő információkat kell tartalmaznia:
- a) az egyes árutípusok összmennyisége, megawattórában kifejezve a villamos energia, tonnában kifejezve az egyéb áruk esetében, az árukat a származási országban termelő létesítményenként megadva;
 - b) a teljes tényleges beágyazott kibocsátások, a megawattóránkénti CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve a villamos energia esetében, egyéb áruk esetében az egyes árutípusok egy tonnájára jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve, a IV. mellékletben meghatározott módszer szerint számítva;
 - c) a teljes közvetett kibocsátás, a (7) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus szerint számítva;
 - d) a behozott áruk beágyazott kibocsátásáért a származási országban esedékes szén-dioxid-ár, figyelembe véve bármely visszatérítést vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formát.

(3) A Bizottság rendszeres időközönként megküldi a releváns illetékes hatóságoknak a tagállamban letelepedett azon importőrök vagy közvetett vámjogi képviselők jegyzékét, a megfelelő indokolással együtt, amelyekről okkal feltételezi, hogy nem tettek eleget annak a kötelezettségnek, hogy az (1) bekezdésnek megfelelően CBAM-jelentést nyújtsanak be.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely CBAM-jelentés hiányos vagy helytelen, az importőr letelepedési helye, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságával közli azon további információkat, amelyeket a jelentés kiegészítéséhez vagy helyesbítéséhez szükségesnek tart. Az ilyen információkat indikatív jelleggel és az említett illetékes hatóság általi végleges értékelés sérelme nélkül kell megadni. Az említett illetékes hatóság megindítja a helyesbítési eljárást, és értesíti az importőrt, vagy – a 32. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben – a közvetett vámjogi képviselőt a jelentés helyesbítéséhez szükséges kiegészítő információkról. Adott esetben az említett importőr vagy közvetett vámjogi képviselő helyesbített jelentést nyújt be az érintett illetékes hatóságnak és a Bizottságnak.

(5) Amennyiben az e cikk (4) bekezdésében említett tagállam illetékes hatósága helyesbítési eljárást kezdeményez, többek között az e cikk (4) bekezdésével összhangban kapott információk figyelembevételével, és megállapítja, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tette meg a CBAM-jelentés helyesbítéséhez szükséges lépéseket, vagy ha az érintett illetékes hatóság – többek között az e cikk (3) bekezdésével összhangban kapott információk figyelembevételével – megállapítja, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tett eleget annak a kötelezettségnek, hogy az e cikk (1) bekezdésének megfelelően CBAM-jelentést nyújtson be, az említett illetékes hatóság hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságot szab ki az importőrre vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőre. E célból az illetékes hatóság értesíti az importőrt vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőt, és tájékoztatja a Bizottságot a következőkről:

- a) arról a következtetésről és annak a következtetésnek az okairól, hogy az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy egy adott negyedre vonatkozóan jelentést nyújtson be, vagy hogy megtegye a szükséges lépéseket a jelentés helyesbítése érdekében;
- b) az importőrre vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőre kiszabott bírság összegéről;
- c) a bírság esedékességének napjáról;
- d) arról, hogy milyen intézkedést kell hoznia az importőrnek vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselőnek a bírság megfizetése céljából; és
- e) az importőr vagy – adott esetben a 32. cikkel összhangban – a közvetett vámjogi képviselő fellebbezési jogáról.

(6) Amennyiben az illetékes hatóság e cikk értelmében a Bizottságtól kapott tájékoztatás kézhezvételét követően úgy határoz, hogy nem hoz semmilyen intézkedést, az illetékes hatóság ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

- a) a jelentendő információk, a jelentéstétel módja és formátuma, beleértve a (2) bekezdés a), b) és c) pontjában említett összmennyiségek alátámasztására szolgáló, származási országokénti és árutípusonkénti részletes információkat, valamint a (2) bekezdés d) pontjában említett, bármely releváns visszatérítésre vagy rendelkezésre álló egyéb ellentételezési formára vonatkozó példákat;
- b) az (5) bekezdés alapján kivetendő bírságok indikatív tartománya és a tényleges összeg meghatározásakor figyelembe veendő kritériumok, beleértve a jelentéstétel elmulasztásának súlyosságát és időtartamát;
- c) a (2) bekezdés d) pontjában említett, külföldi valutában kifejezett éves átlagos szén-dioxid-árnak az éves átlagos átváltási árfolyamon euróra történő átváltására vonatkozó részletes szabályok;

- d) a IV. mellékletben előírt számítási módszerek elemeire vonatkozó részletes szabályok, ideértve a termelési folyamatok rendszerhatárainak, a kibocsátási tényezőknek és a tényleges kibocsátás létesítményspecifikus értékeinek meghatározását és azok alkalmazását az egyes árukra, valamint az adatok megbízhatóságának biztosításához szükséges módszerek előírását, beleértve a részletezettségi szintet ; és
- e) a behozott áruk közvetett kibocsátásaira vonatkozó jelentéstételi követelmények eszközei és formátuma; e formátumnak ki kell terjednie az I. mellékletben felsorolt áruk termeléséhez felhasznált villamos energia mennyiségére, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási országra, termelési forrásra és kibocsátási tényezőkre.

Ezen végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Azokat az e rendelet 32. cikkében említett átmeneti időszak alatt behozott árukra kell alkalmazni, és azoknak a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó létesítményekre vonatkozó meglévő jogszabályokra kell épülniük.

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Ezt a rendeletet 2023. október 1-jétől kell alkalmazni. Azonban:
- a) az 5., a 10., a 14., a 16. és a 17. cikket 2024. december 31-től kell alkalmazni;
- b) a 2. cikk (2) bekezdését, valamint a 4., a 6–9., a 15. és a 19. cikket, a 20. cikk (1), (3), (4) és (5) bekezdését, a 21–27. és a 31. cikket 2026. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

I. MELLÉKLET

Áruk és üvegházhatású gázok jegyzéke

1. Az áruk azonosítása céljából e rendelet a következő táblázatban meghatározott Kombinált Nomenklatura (KN) kódok alá tartozó árukra alkalmazandó. A KN-kódok a 2658/87/EGK rendelet szerinti kódok.
2. E rendelet alkalmazásában az 1. pontban említett árukhoz kapcsolódó üvegházhatású gázok az érintett áruk tekintetében a következő táblázatban meghatározott üvegházhatású gázok.

Cement

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2507 00 80 – Más kaolinos agyag	Szén-dioxid
2523 10 00 – Cementklinker	Szén-dioxid
2523 21 00 – Fehércement, mesterségesen festve is	Szén-dioxid
2523 29 00 – Más	Szén-dioxid
2523 30 00 – Bauxitcement	Szén-dioxid
2523 90 00 – Más hidraulikus cement	Szén-dioxid

Villamos energia

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2716 00 00 – Elektromos energia	Szén-dioxid

Trágyázószerek

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2808 00 00 – Salétromsav; nitrátosavak	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
2814 – Ammónia, vízmentes vagy vizes oldatban	Szén-dioxid
2834 21 00 – Kálium-nitrát	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
3102 – Ásványi vagy vegyi nitrogén trágyázószer	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid
3105 – A nitrogén, foszfor és kálium közül két vagy három trágyázó elemet tartalmazó ásványi vagy vegyi trágyázószer; más trágyázószer; ebbe az árucsoportba tartozó termékek tablettázva vagy hasonló formában, vagy legfeljebb 10 kg bruttó tömegű csomagolásban Kivéve: 3105 60 00 – Ásványi vagy vegyi trágyázószerek, amelyek tartalmazzák a két trágyázó elemet, a foszfort és a káliumot	Szén-dioxid és dinitrogén-oxid

Vas és acél

KN-kód	Üvegházhatású gáz
72 – Vas és acél Kivéve: 7202 2 – Ferroszilícium 7202 30 00 – Ferroszilíciumos mangán 7202 50 00 – Ferroszilíciumos króm 7202 70 00 – Ferromolibdén 7202 80 00 – Ferrovolfrám és ferroszilíciumos volfrám 7202 91 00 – Ferrotitán és ferroszilíciumos titán 7202 92 00 – Ferrovanádium 7202 93 00 – Ferronióbium 7202 99 – Más: 7202 99 10 – Ferrofoszfor 7202 99 30 – Ferroszilíciumos magnézium 7202 99 80 – Más 7204 – Vas- és acélhulladék és -maradék; ingot újraolvasztott hulladék vasból vagy acélból	Szén-dioxid
2601 12 00 – Agglomerált vasérc és dúsított érc, a pörkölt vaspírit kivételével	Szén-dioxid
7301 – Szádpalló vasból vagy acélból, fúrva, lyukasztva vagy elemekből összeszerelve is; hegesztett szögvas, idomvas és szelvény vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7302 – Vasúti vagy villamosvasúti pályaépítő anyag vasból vagy acélból, úgy-mint: sín, terelősín és fogazott sín, váltósín, sínkeresztelés, váltoállító rúd és más keresztelési darab, sínaljzat (talpfa), csatlakozólemez, sínсарu, befogópofa, alátétlemez, sínkapocs, nyomtávlemez, kengyel, továbbá más, a vasúti sín összeszereléséhez vagy rögzítéséhez szükséges speciális anyag	Szén-dioxid
7303 00 – Cső és üreges profil öntöttvasból	Szén-dioxid
7304 – Varrat nélküli cső és üreges profil vasból (az öntöttvas cső kivételével) vagy acélból	Szén-dioxid
7305 – Más cső vasból vagy acélból (pl. hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva), kör alakú keresztmetszettel, ha a külső átmérője meghaladja a 406,4 mm-t	Szén-dioxid
7306 – Más cső és üreges profil vasból vagy acélból (pl. nyitva vagy hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva)	Szén-dioxid
7307 – Csőszelvény vasból vagy acélból (pl. csatlakozó, karmantyú, könyök-darab, csőtoldal)	Szén-dioxid
7308 – Szerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épületek kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, zsilipkapu, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszervezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, zsaluzat, korlát, pillér és oszlop) vasból vagy acélból; szerkezetben való felhasználásra előkészített lemez, rúd, szögvas, idomvas, szelvény, cső és hasonló termék vasból vagy acélból	Szén-dioxid

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7309 00 – Tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, több mint 300 l űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7310 – Tartály, hordó, dob, konzervdoboz, doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, legfeljebb 300 l űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7311 00 – Tartály vasból vagy acélból, sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid
7318 – Csavar, fejescsavar, csavaranya, állványcsavar, csavaros kampó, szegecs, sasszeg, hasított szárú szög, csavaralátét (rugós alátét is) és hasonló áru, mind-ezek vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7326 – Más árucikk vasból vagy acélból	Szén-dioxid

Alumínium

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7601 – Megmunkálatlan alumínium	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7603 – Alumíniumpor és -pehely	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7604 – Alumíniumrúd és -profil	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7605 – Alumíniumhuzal	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7606 – Alumíniumlap, -lemez és -szalag, ha vastagsága meghaladja a 0,2 mm-t	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7607 – Alumíniumfólia (papír, karton, műanyag vagy hasonló alátétén vagy nyomtatva is), ha vastagsága (az alátétet nem számítva) legfeljebb 0,2 mm	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7608 – Alumíniumcső	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7609 00 00 – Alumínium csőszerelvény (pl. csatlakozókarmantyú, könyök-darab, csőtoldalék)	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7610 – Alumíniumszerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épület kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, korlát, pillér és oszlop); szerkezetben való felhasználásra előkészített alumíniumlemez, -rúd, -profil, -cső és hasonló termék alumíniumból:	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7611 00 00 – Alumíniumtartály, -ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, több mint 300 liter űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, de mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7612 – Alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény (a merev vagy összenyomható cső alakú tartály is) bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7613 00 00 – Alumíniumtartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7614 – Sodort huzal, kábel, fonott szalag és hasonló alumíniumból, az elektromos szigetelésű kivételével	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7616 – Más árucikk alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

Vegyí anyagok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2804 10 00 – Hidrogén	Szén-dioxid

II. MELLÉKLET

Azon áruk jegyzéke, amelyek esetében a 7. cikk (1) bekezdése értelmében csak a közvetlen kibocsátások veendőik figyelembe

Vas és acél

KN-kód	Üvegházhatású gáz
72 – Vas és acél Kivéve: 7202 2 – Ferroszilícium 7202 30 00 – Ferroszilíciumos mangán 7202 50 00 – Ferroszilíciumos króm 7202 70 00 – Ferromolibdén 7202 80 00 – Ferrovolfám és ferroszilíciumos volfrám 7202 91 00 – Ferrotitán és ferroszilíciumos titán 7202 92 00 – Ferrovanádium 7202 93 00 – Ferronióbium 7202 99 – Más: 7202 99 10 – Ferrofoszfor 7202 99 30 – Ferroszilíciumos magnézium 7202 99 80 – Más 7204 – Vas- és acélhulladék és -maradék; ingot újraolvasztott hulladék vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7301 – Szádpalló vasból vagy acélból, fúrva, lyukasztva vagy elemekből összeszerelve is; hegesztett szögvas, idomvas és szelvény vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7302 – Vasúti vagy villamosvasúti pályaépítő anyag vasból vagy acélból, úgymint: sín, terelősín és fogazott sín, váltósín, sínkeresztelés, váltóállító rúd és más keresztelési darab, sínaljzat (talpfa), csatlakozólemez, sínaru, befogópofa, alátétlemez, sínkapocs, nyomtávlemez, kengyel, továbbá más, a vasúti sín összeszereléséhez vagy rögzítéséhez szükséges speciális anyag	Szén-dioxid
7303 00 – Cső és üreges profil öntöttvasból	Szén-dioxid
7304 – Varrat nélküli cső és üreges profil vasból (az öntöttvas cső kivételével) vagy acélból	Szén-dioxid
7305 – Más cső vasból vagy acélból (pl. hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva), kör alakú keresztmetszettel, ha a külső átmérője meghaladja a 406,4 mm-t	Szén-dioxid
7306 – Más cső és üreges profil vasból vagy acélból (pl. nyitva vagy hegesztve, szegecselve vagy hasonlóan zárva)	Szén-dioxid
7307 – Csőszelvény vasból vagy acélból (pl. csatlakozó, karmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	Szén-dioxid
7308 – Szerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épületek kivételével) és alakrészei (pl. híd és hídrész, zsilipkapu, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, zsaluzat, korlát, pillér és oszlop) vasból vagy acélból; szerkezetben való felhasználásra előkészített lemez, rúd, szögvas, idomvas, szelvény, cső és hasonló termék vasból vagy acélból	Szén-dioxid

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7309 00 – Tartály, ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, több mint 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7310 – Tartály, hordó, dob, konzervdoboz, doboz és hasonló edény, bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, vasból vagy acélból, legfeljebb 300 l űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezés nélkül	Szén-dioxid
7311 00 – Tartály vasból vagy acélból, sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid
7318 – Csavar, fejescsavar, csavaranya, állványcsavar, csavaros kampó, szegecs, sasszeg, hasított szárú szög, csavaralátét (rugós alátét is) és hasonló áru, mindezek vasból vagy acélból	Szén-dioxid
7326 – Más árucikk vasból vagy acélból	Szén-dioxid

Alumínium

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7601 – Megmunkálatlan alumínium	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7603 – Alumíniumpor és -pehely	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7604 – Alumíniumrúd és -profil	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7605 – Alumíniumhuzal	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7606 – Alumíniumlap, -lemez és -szalag, ha vastagsága meghaladja a 0,2 mm-t	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7607 – Alumíniumfólia (papír, karton, műanyag vagy hasonló alátétén vagy nyomtatva is), ha vastagsága (az alátétet nem számítva) legfeljebb 0,2 mm	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7608 – Alumíniumcső	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7609 00 00 – Alumínium csőszerelvény (pl. csatlakozókarmantyú, könyökdarab, csőtoldalék)	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7610 – Alumíniumszerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épület kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, korlát, pillér és oszlop); szerkezetben való felhasználásra előkészített alumíniumlemez, -rúd, -profil, -cső és hasonló termék alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7611 00 00 – Alumíniumtartály, -ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, több mint 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, de mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
7612 – Alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény (a merev vagy összenyomható cső alakú tartály is) bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, béleelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7613 00 00 – Alumíniumtartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7614 – Sodort huzal, kábel, fonott szalag és hasonló alumíniumból, az elektromos szigetelésű kivételével	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
7616 – Más árucikk alumíniumból	Szén-dioxid és perfluor-karbonok

Vegyi anyagok

KN-kód	Üvegházhatású gáz
2804 10 00 – Hidrogén	Szén-dioxid

III. MELLÉKLET

Az e rendelet hatályán kívül eső harmadik országok és területek a 2. cikk alkalmazásában**1. AZ E RENDELET HATÁLYÁN KÍVÜL ESŐ HARMADIK ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK**

E rendelet nem alkalmazandó a következő országokból származó árukra:

- Izland
- Liechtenstein
- Norvégia
- Svájc

E rendelet nem alkalmazandó a következő területekről származó árukra:

- Büsingen
- Helgoland
- Livigno
- Ceuta
- Melilla

2. A VILLAMOS ENERGIÁNAK AZ UNIÓ VÁMTERÜLETÉRE TÖRTÉNŐ BEHOZATALA TEKINTETÉBEN E RENDELET HATÁLYÁN KÍVÜL ESŐ HARMADIK ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK

[A Bizottság által a 2.cikk (11) bekezdése alapján felveendő vagy törlendő harmadik országok vagy területek]

IV. MELLÉKLET

A beágyazott kibocsátás kiszámítására szolgáló módszerek a 7. cikk alkalmazásában**1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK**

E melléklet, valamint az V. és a VI. melléklet alkalmazásában a következő meghatározások alkalmazandók:

- a) „egyszerű áru”: olyan áru, amelynek termelési folyamata kizárólag inputanyagokat (prekurzorokat) és nulla beágyazott kibocsátású tüzelőanyagokat igényel;
- b) „összetett áru”: az egyszerű árutól eltérő áru;
- c) „fajlagos beágyazott kibocsátás”: egy tonna áru beágyazott kibocsátása, az egy tonna árura jutó CO₂e-kibocsátás tonnájában kifejezve;
- d) „CO₂-kibocsátási tényező”: egy adott földrajzi területen belül fosszilis tüzelőanyagból termelt villamos energia szén-dioxid-intenzitásának súlyozott átlaga; a CO₂-kibocsátási tényező a villamosenergia-ágazat CO₂-kibocsátási adatainak és a releváns földrajzi területen a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló bruttó villamosenergia-termelésnek a hányadosa; ezt a tényezőt megawattóránkénti CO₂-tonnában kell kifejezni;
- e) „villamos energia kibocsátási tényezője”: az áruk termelése során felhasznált villamos energia kibocsátási intenzitását képviselő, CO₂e-ben kifejezett alapértelmezett érték;
- f) „energia-adásvételi megállapodás”: olyan szerződés, amely értelmében egy személy megállapodik abban, hogy közvetlenül egy villamosenergia-termelőtől vásárol villamos energiát;
- g) „átvitelrendszer-üzemeltető”: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve ⁽¹⁾ 2. cikkének 35. pontjában meghatározott üzemeltető.

2. AZ EGYSZERŰ ÁRUK TÉNYLEGES FAJLAGOS BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

Az egy adott létesítményben termelt egyszerű áruk tényleges fajlagos beágyazott kibocsátásának meghatározásakor a közvetlen és adott esetben a közvetett kibocsátás alapján kell elszámolni. Ehhez a következő egyenlet alkalmazandó:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

ahol:

a SEE _g	a g áruk fajlagos beágyazott kibocsátása egy tonnára jutó CO ₂ e-ben kifejezve;
az AttrEm _g	a g áruk hozzárendelt kibocsátása, és
az AL _g	az áruk tevékenységi szintje, vagyis a jelentéstételi időszak alatt az adott létesítményben termelt áruk mennyisége.

„Hozzárendelt kibocsátás”: a létesítménynek a jelentéstételi időszak alatt a g árukat eredményező termelési folyamat okán keletkező kibocsátása, a termelési folyamatnak a 7. cikk (7) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusok által meghatározott rendszerhatárának alkalmazása mellett. A hozzárendelt kibocsátást a következő egyenlettel kell kiszámítani:

$$AttrEm_g = DirEm + IndirEm$$

ahol:

DirEm	a termelési folyamat során keletkező közvetlen kibocsátás, CO ₂ e-tonnában kifejezve, a 7. cikk (7) bekezdése szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusban említett rendszerhatárokon belül, és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

IndirEm az áruk termelési folyamata során felhasznált villamos energia termeléséből származó közvetett kibocsátás, CO₂e-tonnában kifejezve, a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban említett rendszerhatárokon belül.

3. ÖSSZETETT ÁRUK TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

Az egy adott létesítményben termelt összetett áruk tényleges fajlagos beágyazott kibocsátásának meghatározásakor a következő egyenlet alkalmazandó:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

ahol:

AttrEm_g a g áruk hozzárendelt kibocsátása;

AL_g az áruk tevékenységi szintje, vagyis a jelentéstételi időszak alatt az adott létesítményben termelt áruk mennyisége, és

EE_{ImpMat} a termelési folyamat során felhasznált inputanyagok (prekurzorok) beágyazott kibocsátása. Csak a termelési folyamatnak a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus által meghatározott rendszerhatárai szempontjából relevánsként felsorolt inputanyagokat (prekurzorokat) kell számításba venni. A releváns EE_{ImpMat} -okat a következők szerint kell kiszámítani:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

ahol:

M_i a termelési folyamat során felhasznált i inputanyag (prekurzor) tömege, és

SEE_i az i inputanyag (prekurzor) fajlagos beágyazott kibocsátása. Az SEE_i esetében a létesítmény üzemeltetőjének az abból a létesítményből származó kibocsátások értékét kell használnia, ahol az inputanyagot (prekurzort) termelték, feltéve, hogy az említett létesítmény adatai megfelelően mérhetők.

4. A 7. CIKK (2) ÉS (3) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT ALAPÉRTELMEZETT ÉRTÉKEK MEGHATÁROZÁSA

Az alapértelmezett értékek meghatározása céljából csak tényleges értékek használhatók a beágyazott kibocsátás meghatározásához. Tényleges értékek hiányában szakirodalmi értékek is használhatók. Az I. mellékletben felsorolt egyes árutípusokra vonatkozó releváns alapértelmezett értékek meghatározásához szükséges adatok begyűjtése előtt a Bizottság iránymutatást tesz közzé a technológiai alapanyagként felhasznált hulladékgázok vagy üvegházhatású gázok miatti korrigáláshoz alkalmazott megközelítésről. Az alapértelmezett értékeket a rendelkezésre álló legjobb adatok alapján kell meghatározni. A rendelkezésre álló legjobb adatoknak megbízható és nyilvánosan hozzáférhető információkon kell alapulniuk. Az alapértelmezett értékeket rendszeres időközönként felül kell vizsgálni a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokon keresztül a legfrissebb és legmegbízhatóbb információk alapján, beleértve a harmadik országok vagy harmadik országok csoportjai által rendelkezésre bocsátott információkat.

4.1. A 7. cikk (2) bekezdésében említett alapértelmezett értékek

Amennyiben az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő nem tudja megfelelően meghatározni a tényleges kibocsátást, alapértelmezett értékeket kell használni. Az említett értékeket az egyes exportáló országok és az I. mellékletben felsorolt egyes áruk – a villamos energia kivételével – átlagos kibocsátási intenzitásának megfelelő értékben kell megállapítani, arányosan kialakított többletértékkel megnövelve. Ezt a többletértéket a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban kell meghatározni, és azt a CBAM környezeti integritásának biztosításához megfelelő szinten kell megállapítani, aminek során a legfrissebb és legmegbízhatóbb információkra kell építeni, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött információk alapján. Amennyiben egy bizonyos árutípus tekintetében az exportáló országra nem alkalmazhatók megbízható adatok, az alapértelmezett értékeknek az adott árutípus tekintetében legrosszabbul teljesítő EU ETS létesítmények X %-ának átlagos kibocsátási intenzitásán kell alapulnia. Az X értékét a 7. cikk (7) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban kell meghatározni, és azt a CBAM környezeti integritásának biztosításához megfelelő szinten kell megállapítani, aminek során a legfrissebb és legmegbízhatóbb információkra kell építeni, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött információk alapján.

4.2. A behozott villamos energiára vonatkozó, a 7. cikk (3) bekezdésében említett alapértelmezett értékek

A behozott villamos energiára vonatkozó alapértelmezett értékeket harmadik országok, harmadik országok csoportjai, vagy harmadik országokon belüli régiók esetében vagy a 4.2.1. pont szerinti fajlagos alapértelmezett értékek alapján, vagy – amennyiben ezek az értékek nem állnak rendelkezésre – a 4.2.2. pont szerinti alternatív alapértelmezett értékek alapján kell meghatározni.

Amennyiben a villamos energiát egy harmadik országban, harmadik országok egy csoportjában vagy egy harmadik országban belüli régióban termelik, és azt az Unióba történő behozatal céljából harmadik országokon, harmadik országok csoportjain, harmadik országokon belüli régiókon vagy tagállamokon keresztül továbbítják, alapértelmezett értékeként az azon harmadik országra, harmadik országok csoportjára vagy harmadik országon belüli régióra vonatkozó értékeket kell használni, ahol a villamos energiát termelték.

4.2.1. Harmadik országra, harmadik országok csoportjára vagy harmadik országon belüli régióra vonatkozó fajlagos alapértelmezett értékek

A fajlagos alapértelmezett értékeket a harmadik ország, a harmadik országok csoportja vagy a harmadik országon belüli régió CO₂-kibocsátási tényezőjének megfelelő értékben kell megállapítani, a Bizottság rendelkezésére álló legjobb adatok alapján.

4.2.2. Alternatív alapértelmezett értékek

Amennyiben egy harmadik ország, harmadik országok egy csoportja vagy egy harmadik országon belüli régió vonatkozásában nem áll rendelkezésre fajlagos alapértelmezett érték, a villamos energiára vonatkozó alternatív alapértelmezett értéket az uniós CO₂-kibocsátási tényezőnek megfelelő értékben kell megállapítani.

Amennyiben megbízható adatok alapján igazolható, hogy egy harmadik országban, harmadik országok egy csoportjában vagy egy harmadik országon belüli régióban a CO₂-kibocsátási tényező a Bizottság által meghatározott fajlagos alapértelmezett értéknél vagy az uniós CO₂-kibocsátási tényezőnél alacsonyabb, az adott harmadik ország, a harmadik országok adott csoportja vagy a harmadik országon belüli adott régió vonatkozásában az ezen CO₂-kibocsátási tényezőn alapuló alternatív alapértelmezett értéket lehet használni.

4.3. A beágyazott közvetett kibocsátások alapértelmezett értékei

A harmadik országban termelt valamely áruba beágyazott közvetett kibocsátások alapértelmezett értékeit az adott áru termeléséhez felhasznált villamos energia vonatkozásában az uniós villamosenergia-hálózat kibocsátási tényezőjének, a származási ország villamosenergia-hálózata kibocsátási tényezőjének vagy a származási ország ármeghatározó forrásai szén-dioxid-kibocsátási tényezőjének átlagával kiszámított alapértelmezett érték alapján kell meghatározni.

Amennyiben egy harmadik ország vagy a harmadik országok egy csoportja megbízható adatok alapján igazolja a Bizottságnak, hogy az adott harmadik országban vagy harmadik országok csoportjában a villamosenergiamix átlagos kibocsátási tényezője vagy az ármeghatározó források CO₂-kibocsátási tényezője alacsonyabb a közvetett kibocsátások alapértelmezett értékénél, az adott ország vagy országcsoport vonatkozásában meg kell adni egy az említett átlagos CO₂-kibocsátási tényezőn alapuló alternatív alapértelmezett értéket.

A Bizottság legkésőbb 2025. június 30-ig a 7. cikk (7) bekezdése alapján végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben részletesebben meghatározza, hogy az alapértelmezett értékek kiszámítására az első albekezdéssel összhangban meghatározott számítási módszerek közül melyiket kell alkalmazni. E célból a Bizottság az I. mellékletben felsorolt áruk termeléséhez felhasznált villamos energia mennyisége, valamint az e villamos energiához kapcsolódó származási ország, termelési forrás és kibocsátási tényezők tekintetében a legfrissebb és legmegbízhatóbb információk, többek között az átmeneti időszak során gyűjtött adatok alapján jár el. A konkrét számítási módszert a következő mindkét kritérium elérésének legmegfelelőbb módja alapján kell meghatározni:

- a kibocsátáshelyezés megelőzése;
- a CBAM környezeti integritásának biztosítása.

5. A BEHOZOTT VILLAMOS ENERGIA TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁNAK ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő a 7. cikk (3) bekezdésében említett számításhoz az alapértelmezett értékek helyett alkalmazhatja a tényleges beágyazott kibocsátást, ha a következő kumulatív kritériumok teljesülnek:

- a) az a villamosenergia-mennyiség, amelyre a tényleges beágyazott kibocsátás alkalmazását kérik, az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő és egy harmadik országban található villamosenergia-termelő közötti energia-adásvételi megállapodás hatálya alá tartozik;
- b) a villamos energiát termelő létesítmény vagy közvetlenül kapcsolódik az uniós átviteli rendszerhez, vagy igazolható, hogy a kivitel idején a létesítmény és az uniós átviteli rendszer között a hálózat semmilyen pontján nem állt fenn fizikai hálózati szűk keresztmetszet;
- c) a villamos energiát termelő létesítmény legfeljebb 550 gramm fosszilis eredetű CO₂-t bocsát ki egy kilowattóra villamos energiára vetítve;
- d) a származási ország, a célország és – adott esetben – az egyeztranzitországok valamennyi felelős átvitelirendszer-üzemeltetője olyan mennyiségű villamos energiát nominált garantáltan a felosztott rendszerösszekötő kapacitáshoz, mint amelyre a tényleges beágyazott kibocsátás alkalmazását kérik, és a nominált kapacitás és a létesítmény általi villamosenergia-termelés egyazon időtartamra vonatkozik, amely időtartam nem lehet hosszabb egy óránál;
- e) a fenti kritériumok teljesítését akkreditált hitelesítő hitelesíti, akinek legalább havi szinten időközi jelentéseket kell kapnia, amelyek bemutatják, hogyan került sor az említett kritériumok teljesítésére.

A villamos energiának az energia-adásvételi megállapodás szerinti halmozott mennyiségét és annak tényleges beágyazott kibocsátását ki kell zárni az áruk közvetett beágyazott villamosenergia-kibocsátásának a 4.3. pont szerinti kiszámításához használt, az országra vonatkozó kibocsátási tényező, illetve CO₂-kibocsátási tényező kiszámításából.

6. A TÉNYLEGES BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁS KÖZVETETT KIBOCSÁTÁS ESETÉBEN TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELEI

Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő az alapértelmezett értékek helyett a tényleges beágyazott kibocsátásokat alkalmazhatja a 7. cikk (4) bekezdésében említett számításához, ha igazolni tudja, hogy közvetlen technikai kapcsolat áll fenn a behozott árut termelő létesítmény és a villamosenergia-termelő forrás között, vagy ha az említett létesítmény üzemeltetője energia-adásvételi megállapodást kötött egy harmadik országban található villamosenergia-termelővel olyan mennyiségű villamos energia tekintetében, amely egyenértékű azzal a mennyiséggel, amelyre egy konkrét érték alkalmazását kérik.

7. A 7. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT ALAPÉRTELMEZETT ÉRTÉKEK KIIGAZÍTÁSA TERÜLETI SAJÁTOSSÁGOK ALAPJÁN

Az alapértelmezett értékek hozzáigazíthatók harmadik országokon belüli olyan meghatározott területekhez és régiókhoz, ahol az objektív kibocsátási tényezők tekintetében sajátos adottságok jellemzőek. Ha rendelkezésre állnak ilyen, sajátos helyi adottságokhoz igazított adatok, és ezáltal célzottabb alapértelmezett értékeket lehet meghatározni, használhatók ezen utóbbi értékek.

Amennyiben a harmadik országból, harmadik országok csoportjából vagy egy harmadik országon belüli régióból származó áruk nyilatkozattevői megbízható adatok alapján igazolni tudják, hogy az alapértelmezett értékek régióspecifikusan kiigazított alternatív értékei a Bizottság által meghatározott alapértelmezett értékeknél alacsonyabbak, használhatók az ilyen régióspecifikus kiigazítások.

V. MELLÉKLET

A beágyazott kibocsátás kiszámításához használt információkra vonatkozó könyvelési követelmények a 7. cikk (5) bekezdésének alkalmazása céljából

1. AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐ ÁLTAL A BEHOZOTT ÁRUKRA VONATKOZÓAN MEGŐRZENDŐ MINIMUM ADATOK:
 1. Az engedélyezett CBAM-nyilatkozattevő azonosítására szolgáló adatok:
 - a) név;
 - b) CBAM-számlaszám.
 2. A behozott árukra vonatkozó adatok:
 - a) az egyes árutípusok típusa és mennyisége;
 - b) származási ország;
 - c) tényleges kibocsátás vagy alapértelmezett értékek.
2. AZ ENGEDÉLYEZETT CBAM-NYILATKOZATTEVŐ ÁLTAL A BEHOZOTT ÁRUK TÉNYLEGES KIBOCSÁTÁS ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT BEÁGYAZOTT KIBOCSÁTÁSÁRA VONATKOZÓAN MEGŐRZENDŐ MINIMUM ADATOK:

Minden olyan behozottáru-típus vonatkozásában, ahol a beágyazott kibocsátást a tényleges kibocsátás alapján határozzák meg, a következő kiegészítő adatokat kell megőrizni:

 - a) azon létesítmény azonosítója, ahol az árukat termelték;
 - b) azon létesítmény üzemeltetőjének elérhetősége, ahol az árukat termelték;
 - c) a VI. mellékletben meghatározott hitelesítői jelentések;
 - d) az áruk fajlagos beágyazott kibocsátása.

VI. MELLÉKLET

Hitelesítési elvek és a hitelesítői jelentések tartalma a 8. cikk alkalmazása céljából**1. A HITELESÍTÉS ELVEI**

A következő elveket kell alkalmazni:

- a) a hitelesítőnek a hitelesítést kritikus szakmai hozzáállással kell elvégeznie;
- b) a CBAM-nyilatkozatban bejelentendő teljes beágyazott kibocsátást csak akkor lehet hitelesítettnek tekinteni, ha a hitelesítő kellő bizonyossággal kijelenti, hogy a hitelesítői jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanságokat vagy lényeges eltéréseket a beágyazott kibocsátás – a IV. melléklet szabályainak megfelelő – számítása tekintetében;
- c) a hitelesítő általi létesítménylátogatások kötelezőek, kivéve, ha a látogatási kötelezettség alóli mentesítés konkrét kritériumai teljesülnek;
- d) annak eldöntésére, hogy a valótlanságok vagy eltérések lényegesnek minősülnek-e, a hitelesítőnek a 8. cikk (3) bekezdésének megfelelően elfogadott végrehajtási jogi aktusok által megadott küszöbértékeket kell használnia.

Azon paraméterek esetében, amelyekre vonatkozóan nem határoznak meg ilyen küszöbértékeket, a hitelesítőnek szakértői megítélés alapján kell döntenie arról, hogy a valótlanságok vagy az eltérések – önmagukban, vagy összesítve más valótlanságokkal vagy meg nem felelésekkel – mértékükből és jellegükből adódóan lényegesnek minősülnek-e.

2. A HITELESÍTŐI JELENTÉS TARTALMA

A hitelesítőnek hitelesítői jelentést kell készítenie, amely megállapítja az áruk beágyazott kibocsátását, és részletezi az elvégzett munka szempontjából releváns valamennyi kérdést, ideértve legalább a következő információkat:

- a) azon létesítmények azonosítása, ahol az árukat termelték;
- b) azon létesítmények üzemeltetőjének elérhetősége, ahol az árukat termelték;
- c) a vonatkozó jelentéstételi időszak;
- d) a hitelesítő neve és elérhetősége;
- e) a hitelesítő akkreditációs száma és az akkreditáló testület neve;
- f) a létesítménylátogatások dátuma, adott esetben, vagy az ok, amiért nem került sor létesítménylátogatásra;
- g) a jelentéstételi időszak alatt termelt, bejelentett áruk egyes típusainak mennyisége;
- h) a létesítmény jelentéstételi időszak alatti közvetlen kibocsátásának mennyiségi meghatározása;
- i) annak leírása, hogy a létesítmény kibocsátása hogyan rendelhető hozzá a különböző árutípusokhoz;
- j) az ezen árukkal nem összefüggő árukra, kibocsátásra és energiaáramlásokra vonatkozó mennyiségi információ;
- k) összetett áruk esetében:
 - i. az egyes felhasznált inputanyagok (prekurzorok) mennyisége;
 - ii. az egyes felhasznált inputanyagokhoz (prekurzorokhoz) kapcsolódó fajlagos beágyazott kibocsátások;
 - iii. tényleges kibocsátás használata esetén: azon létesítmények azonosítója, ahol az inputanyagot (prekurzort) termelték, és az ezen anyag termeléséből származó tényleges kibocsátás;

- l) a hitelesítő nyilatkozata, amelyben megerősíti azon kellő bizonyossággal tett kijelentését, hogy a jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanságokat vagy lényeges eltéréseket a IV. mellékletben szereplő számítási szabályok tekintetében;
 - m) a megállapított és helyesbített lényeges valótlanságokkal kapcsolatos információk;
 - n) a megállapított és helyesbített, a IV. mellékletben meghatározott számítási szabályoktól való lényeges eltérésekre vonatkozó információk.
-

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/957 RENDELETE

(2023. május 10.)

az (EU) 2015/757 rendeletnek a tengeri közlekedési tevékenységek uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe történő bevonását, valamint további üvegházhatásúgáz-kibocsátások és további hajótípusokból származó kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését célzó módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedés mértéke az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozódjon. Az említett kötelezettségvállalást megerősítette a Glasgow-i éghajlati paktumnak az UNFCCC keretében történő, 2021. november 13-i elfogadása, amelyben a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Részes Feleinek Konferenciája elismeri, hogy az éghajlatváltozás hatásai jóval enyhébbek lesznek, ha a hőmérséklet 2 °C helyett 1,5 °C-t emelkedik, és határozott vállalást tesz arra, hogy folytatja a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket.
- (2) A Párizsi Megállapodás 1,5 °C-os célkitűzésének életben tartásának szükségessége egyre sürgetőbbé vált, miután az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentésében megállapította, hogy a globális felmelegedést csak akkor lehet 1,5 °C-ra korlátozni, ha ebben az évtizedben azonnal erőteljes és tartós csökkentésekre kerül sor a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás terén.
- (3) Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése áll a Bizottság 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményének (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) középpontjában.
- (4) Az európai zöld megállapodás az Unión belüli klímasemlegesség 2050-ig történő elérését célzó, egymást kölcsönösen erősítő intézkedések és kezdeményezések átfogó készletét kombinálja, és új növekedési stratégiát határoz meg, amelynek célja, hogy az Uniót olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, igazságos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol a gazdasági növekedés elválik az erőforrás-felhasználástól. Szintén célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ez az átmenet

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 175. o.⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 116. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

eltérő módon érinti a különböző ágazatok munkavállalóit. Ugyanakkor az említett átmenetnek vannak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos vonatkozásai, valamint különös hatással van egyes hátrányos és kiszolgáltatott helyzetű csoportokra, így például az idősebbekre, a fogyatékkal élő személyekre, a kisebbségi faji vagy etnikai háttérrel rendelkező személyekre, valamint az alacsony és alsó-közepes jövedelmű egyénekre és háztartásokra. Nagyobb kihívások elé állít bizonyos régiókat is, így különösen a strukturálisan hátrányos helyzetű régiókat és a peremterületeket, valamint a szigeteket. Ezért biztosítani kell, hogy az átmenet igazságos és inkluzív legyen, senkit nem hagyva hátra.

- (5) A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére, élet- és munkakörülményeire, valamint jóllétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás végrehajtása csak még szükségesebbé és értékesebbé vált. Az említett hatások megmutatták, hogy társadalmunknak és gazdaságunknak javítania kell a külső sokkokkal szembeni rezilienciáját, és korán fel kell lépnie a külső sokkok hatásainak megelőzése vagy enyhítése érdekében oly módon, amely igazságos, és amelynek eredményeként senki nem marad ki, beleértve az energiaszegénység kockázatának kitetteket is. Az európai polgárok továbbra is határozottan úgy vélik, hogy ez különösen igaz az éghajlatváltozásra.
- (6) Az Unió az UNFCCC Titkárságához 2020. december 17-én benyújtott aktualizált, nemzetileg meghatározott hozzájárulásban kötelezettséget vállalt arra, hogy az 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenti az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását.
- (7) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ elfogadásával az Unió jogszabályban rögzítette a gazdaság egészére kiterjedő, legkésőbb 2050-re elérendő klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvést. Az említett rendelet megállapít továbbá egy kötelező, az Unión belüli nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó célértéket is, amely szerint a kibocsátást az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig, és úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy valamennyi jövőbeli intézkedéstervezetet vagy jogalkotási javaslatot – beleértve a költségvetési javaslatokat is – összehangolja az említett rendelet célkitűzéseivel, és amennyiben erre nem kerül sor, az említett javaslatokat kísérő hatásvizsgálat részeként megindokolja az ilyen összehangolás elmaradását.
- (8) Az (EU) 2021/1119 rendelettel megállapított kibocsátáscsökkentés eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia. A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ ezért módosításra kerül annak érdekében, hogy az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) hatálya kiterjedjen a tengeri közlekedési tevékenységekre annak biztosítása érdekében, hogy az említett tevékenységek méltányos mértékben járuljanak hozzá az Unió ambiciózusabb éghajlat-politikai célkitűzéseéhez, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseéhez. Erre tekintettel az (EU) 2015/757 Európai Parlament és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ is módosítani kell a tengeri közlekedési tevékenységek EU ETS hatálya alá vonásának figyelembevétele érdekében.
- (9) Ezenfelül az Unió ambiciózusabb éghajlat-politikai célkitűzéseinek és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek figyelembevétele érdekében módosítani kell az (EU) 2015/757 rendelet hatályát. Egy megbízható nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendszer előfeltételét képezi bármely – akár uniós szinten, akár globálisan alkalmazott – piaci alapú intézkedésnek, hatékonysági előírásnak vagy egyéb vonatkozó intézkedésnek. Míg a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások nagy részét a szén-dioxid-kibocsátás (CO₂) teszi ki, a metán (CH₄) és a dinitrogén-oxid (N₂O) kibocsátása is jelentős hányadát adja az ilyen kibocsátásoknak. Az (EU) 2015/757 rendelet hatályának kiterjesztése a metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátásra előnyös lenne a környezeti integritás szempontjából és ösztönözné a bevált gyakorlatokat, és azt indokolt 2024-től kezdődően alkalmazni. Az 5 000 bruttó tonnátartalom alatti, de 400 bruttó tonnátartalomnál nem kisebb általános teherhajók adják az összes általános teherhajó üvegházhatásúgáz-kibocsátásának jelentős részét. A nyomonkövetési,

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomonkövetéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

jelentéstételi és hitelesítési rendszer környezeti hatékonyságának növelése, az egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az előírások megkerülése kockázatának csökkentése érdekében az 5 000 bruttó tonnátartalom alatti, de 400 bruttó tonnátartalomnál nem kisebb általános teherhajókat 2025-től be kell vonni az (EU) 2015/757 rendelet hatálya alá. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátások jelentős része a nyílt tengeri hajóktól származik. Ezért az említett rendeletet 2025-től a 400 bruttó tonnátartalmú és annál nagyobb nyílt tengeri hajókra is alkalmazni kell. A Bizottságnak 2024. december 31. előtt értékelnie kell, hogy az 5 000 bruttó tonnátartalom alatti, de 400 bruttó tonnátartalomnál nem kisebb további hajótípusokra célszerű-e terjeszteni az (EU) 2015/757 rendelet hatályát.

- (10) Az (EU) 2015/757 rendeletet módosítani kell, hogy a társaságokat kötelezzék arra, hogy társasági szintű összesített kibocsátási adatokat szolgáltatassanak és az ilyen adatokat nyújtsák be a felelős igazgatási hatóságnak, továbbá hogy hitelesített nyomkövetési terveiket jóváhagyás céljából nyújtsák be az említett hatóságnak. A társasági szintű hitelesítés elvégzése során a hitelesítőnek nem kell hitelesítenie a hajószintű kibocsátási jelentéseket vagy a társaság változása esetén benyújtandó hajószintű jelentéseket, mivel az említett hajószintű jelentések már előzőleg hitelesítésre kerülnek. Az igazgatás és a végrehajtás koherenciájának biztosítása érdekében az (EU) 2015/757 rendeletnek való megfelelésért felelős szervezetnek azonosnak kell lennie a 2003/87/EK irányelvnek való megfelelésért felelős szervezettel.
- (11) Az EU ETS igazgatási szintű hatékony működésének biztosítása, valamint az (EU) 2015/757 rendelet hatályának a metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátásra, továbbá a nyílt tengeri hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra történő kiterjesztésének figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az (EU) 2015/757 rendelet hatálya alá tartozó kibocsátásokra és az említett rendeletben meghatározott bármely egyéb releváns információra vonatkozó nyomkövetési módszerekre és jelentéstételi szabályokra, a nyomkövetési terveknek és azok módosításainak a felelős igazgatási hatóságok általi jóváhagyására vonatkozó szabályokra, a társasági szintű összesített kibocsátási adatok nyomon követésére, jelentésére és benyújtására vonatkozó szabályokra, valamint a társasági szintű összesített kibocsátási adatok hitelesítésére és a társasági szintű összesített kibocsátási adatokra vonatkozó hitelesítési jelentések kibocsátására vonatkozó szabályokra vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽⁸⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (12) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az EU ETS tengeri közlekedési tevékenységekre történő kiterjesztéséhez szükséges nyomkövetési, jelentéstételi és hitelesítési szabályok megállapítását, valamint a további üvegházhatású gázok kibocsátásának és a további hajótípusokból származó kibocsátások nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére vonatkozó rendelkezések megállapítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (13) Az (EU) 2015/757 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2015/757 rendelet módosítása

Az (EU) 2015/757 rendelet a következőképpen módosul:

1. A cím helyébe a következő szöveg lép:

„Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról”

⁽⁸⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

2. A rendelet egészében – a rendelet 2. cikkének, 5. cikke (2) bekezdésének és 21. cikke (5) bekezdésének, valamint I. és II. mellékletének kivételével – a „szén-dioxid” kifejezés helyébe az „üvegházhatású gáz” kifejezés lép, a szükséges nyelvtani módosításokkal együtt.
3. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza a tagállamok joghatósága alatt álló kikötőkbe érkező, azokon belül tartózkodó vagy azokból távozó hajók üvegházhatásúgáz-kibocsátásának és az e hajókkal kapcsolatos egyéb releváns információknak a pontos nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy költséghatékony módon ösztönözze a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését.”

4. A 2. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ezt a rendeletet az 5 000 bruttó tonnátartalmú és annál nagyobb hajókra kell alkalmazni rakomány vagy utasok kereskedelmi célú szállítására irányuló útjaik esetében az ilyen hajók utolsó útiterve szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjai során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterve szerinti kikötőbe tartó útjai során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőkön belül történő üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik vonatkozásában.

(1a) 2025. január 1-jétől ez a rendelet az 5 000 bruttó tonnátartalom alatti, de 400 bruttó tonnátartalomnál nem kisebb általános teherhajókra is alkalmazandó rakomány kereskedelmi célú szállítására irányuló útjaik esetében az utolsó útiterve szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjaik során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterve szerinti kikötőbe tartó útjaik során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőkön belül történő üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik vonatkozásában, továbbá az 5 000 bruttó tonnátartalom alatti, de 400 bruttó tonnátartalomnál nem kisebb nyílt tengeri hajókra az utolsó útiterve szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjaik során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterve szerinti kikötőbe tartó útjaik során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőkön belül történő üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik vonatkozásában.

(1b) Ezt a rendeletet 2025. január 1-jétől alkalmazni kell az 5 000 bruttó tonnátartalmú és annál nagyobb nyílt tengeri hajókra az utolsó útiterve szerinti kikötőből egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőbe tartó útjaik során, egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőből a következő útiterve szerinti kikötőbe tartó útjaik során, valamint a tagállami joghatóság alatt álló kikötőkön belül történő üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik vonatkozásában.

(1c) Az e rendelet hatálya alá tartozó üvegházhatású gázok a következők:

- a) szén-dioxid (CO₂);
- b) a 2024 után keletkező kibocsátások tekintetében a metán (CH₄); valamint
- c) a 2024 után keletkező kibocsátások tekintetében a dinitrogén-oxid (N₂O).

Amennyiben ez a rendelet az üvegházhatást okozó gázok teljes összesített kibocsátására vagy a kibocsátott üvegházhatású gáz teljes összesített mennyiségére hivatkozik, azt az egyes gázok külön-külön meghatározott teljes összesített mennyiségeire való hivatkozásként kell értelmezni.”

5. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) az a)–d) pont helyébe a következő szöveg lép:

- „a) »üvegházhatásúgáz-kibocsátások«: az e rendelet hatálya alá tartozó üvegházhatású gázok hajók általi kibocsátása a 2. cikk (1c) bekezdésének első albekezdésével összhangban;
- b) »útiterve szerinti kikötő«: a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének z) pontjában meghatározott útiterve szerinti kikötő (*);

- c) »út«: a hajó minden olyan mozgása, amely egy útiterv szerinti kikötőből indul vagy ott ér véget;
- d) »társaság«: a 2003/87/EK irányelv 3. cikkének w) pontjában meghatározott hajózási társaság;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.);

- b) az m) pont helyébe a következő szöveg lép:

„m) »jelentési időszak«: bármely év január 1-jétől december 31-ig tartó időszaka; olyan utak esetében, amelyeknél az indulási és az érkezési időpont két különböző évre esik, a vonatkozó adatokat az érintett évre vonatkozóan kell figyelembe venni;”

- c) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„p) »felelős igazgatási hatóság« az 2003/87/EK irányelv 3gf. cikkében említett, a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság;

q) »társasági szintű összesített kibocsátási adatok«: a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó üvegházhatású gázoknak az említett irányelv I. mellékletével összhangban a tengeri közlekedési tevékenységekkel összefüggő és az említett irányelv értelmében a társaságok által jelentendő kibocsátásainak összege a társaság által a jelentési időszakban a felelősségi körébe tartozó valamennyi hajó tekintetében.”

6. A 4. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(8) A társaságok a 11a. cikk szerinti jelentési időszak alatt bejelentik a felelősségi körükbe tartozó hajók társasági szintű összesített kibocsátási adatait.”

7. Az 5. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet I. és II. mellékletének módosítására vonatkozóan annak érdekében, hogy figyelembe vegye a metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátásoknak, valamint a nyílt tengeri hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak e rendelet hatálya alá vonását, továbbá a 2003/87/EK irányelv módosításait, valamint hogy az említett mellékleteket hozzáigazítsa az említett irányelv 14. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokhoz, a vonatkozó nemzetközi szabályokhoz, valamint a nemzetközi és európai szabványokhoz. A Bizottság felhatalmazást kap arra is, hogy e rendelet 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy – figyelemmel a technológiai és tudományos fejlődésre és a 2003/87/EK irányelvvel létrehozott uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) hatékony működésének biztosítása érdekében – módosítsa e rendelet I. és II. mellékletét az azokban foglalt nyomonkövetési módszerek elemeinek pontosítása céljából.

A Bizottság 2023. október 1-ig elfogadja az e bekezdés első albekezdésében említettek szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat annak érdekében, hogy figyelembe vegye e rendelet hatályának kiterjesztését a metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátásra, valamint a nyílt tengeri hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra. A metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátás nyomon követésére szolgáló módszereknek ugyanazokon az elveken kell alapulniuk, mint az e rendelet I. mellékletében meghatározott, a szén-dioxid-kibocsátás nyomon követésére szolgáló módszereknek, az adott üvegházhatásúgáz-kibocsátás jellegét tükröző esetlegesen szükséges kiigazításokkal. Az e rendelet I. mellékletében meghatározott módszereket és az e rendelet II. mellékletében meghatározott szabályokat adott esetben össze kell hangolni a megújuló és alacsony kibocsátású tüzelőanyagok tengeri közlekedésben való alkalmazásáról és a 2009/16/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott módszerekkel és szabályokkal.”

8. A 6. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (3) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„b) a társaság neve, valamint a kapcsolattartó személy címe, telefonszáma és e-mail-címe, továbbá a társaságokra és bejegyzett tulajdonosokra vonatkozó egyedi IMO-azonosító szám;”

- b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A társaságok formanyomtatványokon alapuló szabványosított nyomkövetési terveket használnak, és az említett terveket automatizált rendszerek és adatsere-formátumok használatával nyújtják be. Az említett formanyomtatványokat, beleértve az egységes alkalmazásukra és az automatikus benyújtásukra vonatkozó technikai szabályokat is, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozza meg. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”;

- c) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(6) 2024. április 1-ig a társaságok az e rendelet hatálya alá tartozó minden egyes hajójukra vonatkozóan nyomkövetési tervet nyújtanak be a felelős igazgatási hatóságnak, amelyet a hitelesítő e rendeletnek megfelelőként értékelt, és amely tükrözi a metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátás e rendelet hatálya alá vonását.

(7) A (6) bekezdéstől eltérve, azon hajók tekintetében, amelyek 2024. január 1-jét követően első alkalommal kerülnek e rendelet hatálya alá, a társaság indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb az egyes hajóknak valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőben történő első kikötői megállását követő három hónapon belül benyújtja az e rendelettel összhangban álló nyomkövetési tervet a felelős igazgatási hatóságnak.

(8) A felelős igazgatási hatóságok 2025. június 16-ig jóváhagyják a társaságok által benyújtott nyomkövetési terveket a Bizottság által az e bekezdés harmadik albekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban. Azon hajók tekintetében, amelyek 2024. január 1-jét követően első alkalommal kerülnek a 2003/87/EK irányelv hatálya alá, a felelős igazgatási hatóság a hajónak a tagállam joghatósága alá tartozó kikötőben való első kikötői megállását követő négy hónapon belül jóváhagyja a benyújtott nyomkövetési tervet a Bizottság által az e bekezdés harmadik albekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban.

A Bizottság 2023. október 1-ig a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy e rendelet hatályának a metán és a dinitrogén-oxid-kibocsátásra, valamint a nyílt tengeri hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra való kiterjesztésének figyelembevétele érdekében módosítsa a 6–10. cikket az említett cikkekben foglalt, nyomkövetési tervekkel kapcsolatos szabályok tekintetében.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy a nyomkövetési tervek felelős igazgatási hatóság általi jóváhagyására vonatkozó szabályok tekintetében kiegészítse ezt a rendeletet.”.

9. A 7. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A nyomkövetési terv e cikk (2) bekezdésének b), c) és d) pontja szerinti módosításához a hitelesítő 13. cikk (1) bekezdésének megfelelő értékelése szükséges. Az értékelést követően a hitelesítő tájékoztatja a társaságot arról, hogy az említett módosítások esetében teljesül-e a követelményeknek való megfelelés. A társaság benyújtja a módosított nyomkövetési tervét a felelős igazgatási hatóságnak, amint a hitelesítőtől értesítést kap arról, hogy a nyomkövetési terv megfelel a követelményeknek.”;

- b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) A felelős igazgatási hatóság jóváhagyja a nyomkövetési terv (2) bekezdés a)–d) pontja szerinti módosításait a Bizottság által az e bekezdés második albekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt a rendeletet a nyomkövetési tervek módosításainak felelős igazgatási hatóságok általi jóváhagyására vonatkozó szabályok tekintetében.”

10. A 10. cikk első bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„k) a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó üvegházhatású gázoknak az említett irányelv I. mellékletével összhangban a tengeri közlekedési tevékenységekkel összefüggő és az említett irányelv értelmében jelentendő teljes összesített kibocsátása, az említett irányelv 12. cikkének (3) bekezdésétől való, az irányelv 12. cikkének (3-e)–(3-b) bekezdésében meghatározott esetleges releváns eltérések indokolásához szükséges információkkal együtt.”

11. A 11. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„A társaságok 2025-től kezdve minden év március 31-ig a felelősségi körükbe tartozó minden egyes hajó tekintetében kötelesek a felelős igazgatási hatóságukhoz, a valamely tagállam lobogója alatt közlekedő hajók tekintetében az érintett, lobogó szerinti államok hatóságaihoz és a Bizottsághoz az előző év teljes jelentési időszakára vonatkozóan olyan kibocsátási jelentést benyújtani, amelyet egy hitelesítő a 13. cikkel összhangban megfelelőnek minősített. A felelős igazgatási hatóság előírhatja a társaságok számára, hogy kibocsátási jelentéseiket március 31. előtt, de február 28-nál nem korábban nyújtsák be.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A társaság változása esetén az előző társaságnak – a változás lezárultának időpontjához lehető legközelebb eső időpontban, de legkésőbb három hónappal azt követően – hitelesített jelentést kell benyújtania a felelős igazgatási hatósághoz, a valamely tagállam lobogója alatt közlekedő hajók tekintetében érintett, lobogó szerinti államok hatóságai, az új társaság és a Bizottság számára, amely ugyanazokat az elemeket tartalmazza, mint amelyek az (1) bekezdésben említett kibocsátási jelentésben is szerepelnek, de a felelősségi körébe tartozó tevékenységeknek megfelelő időszakra korlátozódóan.”;

c) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Bizottság 2023. október 1-ig a 23. cikknek megfelelően a 11., 11a. és 12. cikket a jelentéstételre vonatkozóan meghatározott szabályok tekintetében módosító felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el abból a célból, hogy figyelembe vegye a metán és a dinitrogén-oxid-kibocsátások, valamint a nyílt tengeri hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások e rendelet hatálya alá vonását.”

12. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„11a. cikk

A társasági szintű összesített kibocsátási adatok jelentése és benyújtása

(1) Az e cikk (4) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban a társaságok a kibocsátási jelentésben és a 11. cikk (2) bekezdésében említett jelentésben szereplő adatok alapján meghatározzák a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat az adott jelentési időszak és minden olyan hajó vonatkozásában, amely a jelentési időszakban a felelősségi körükbe tartozott.

(2) 2025-től kezdődően a társaságok az e cikk (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban minden év március 31-ig benyújtják a felelős igazgatási hatóságnak a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat, amelyek magukban foglalják az előző évi jelentési időszakra a 2003/87/EK irányelv értelmében bejelentendő, tengeri közlekedési tevékenységekkel összefüggő kibocsátásait, és amelyeket e rendelet III. fejezetével összhangban hitelesítettek.

(3) A felelős igazgatási hatóság előírhatja a társaságok számára, hogy a (2) bekezdésben említett hitelesített társasági szintű összesített kibocsátási adatokat március 31. előtt, de február 28-nál nem korábban nyújtsák be.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt a rendeletet a társasági szintű összesített kibocsátási adatok nyomon követésére és jelentésére, valamint a társasági szintű összesített kibocsátási adatoknak a felelős igazgatási hatósághoz történő benyújtására vonatkozó szabályokkal.”

13. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„A kibocsátási jelentés és a társasági szintű összesített kibocsátási adatok jelentésének formátuma”;

b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A kibocsátási jelentést és a társasági szintű összesített kibocsátási adatok jelentését automatizált rendszerek és adatcsere-formátumok alkalmazásával kell benyújtani, beleértve az elektronikus formanyomtatványokat is.”

14. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A hitelesítő értékeli, hogy a kibocsátási jelentés és a 11. cikk (2) bekezdésében említett jelentés megfelel-e a 8–12. cikkben, valamint az I. és II. mellékletben meghatározott követelményeknek.”;

b) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A hitelesítő értékeli, hogy a társasági szintű összesített kibocsátási adatok megfelelnek-e a (6) bekezdés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott követelményeknek.

Amennyiben a hitelesítő kellő bizonyossággal arra a következtetésre jut, hogy a társasági szintű összesített kibocsátási adatok lényeges valótlanságoktól mentesek, hitelesítési jelentést ad ki, amely rögzíti, hogy a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat a (6) bekezdés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított szabályokkal összhangban kielégítőnek minősítették.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt a rendeletet a társasági szintű összesített adatok hitelesítésére – többek között a hitelesítési módszerekre és a hitelesítési eljárásra –, és a hitelesítési jelentés kiadására vonatkozó szabályokkal.”

15. A 14. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„d) a teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó üvegházhatású gázoknak az említett irányelv I. mellékletével összhangban a tengeri közlekedési tevékenységgel összefüggő és az említett irányelv értelmében jelentendő teljes összesített kibocsátása meghatározásához alkalmazott számítások;”

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A társasági szintű összesített kibocsátási adatok hitelesítése során a hitelesítő értékeli a jelentett adatok teljességét és az említett jelentett adatoknak a társaság által szolgáltatott információkkal – többek között a hitelesített kibocsátási jelentéseivel és a 11. cikk (2) bekezdésében említett jelentéseivel – való összhangját.”

16. A 15. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6) A társasági szintű összesített kibocsátási adatok hitelesítése tekintetében a hitelesítőnek és a társaságnak meg kell felelnie a 13. cikk (6) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított hitelesítési szabályoknak. A hitelesítő nem hitelesíti a társaság felelősségi körébe tartozó minden egyes hajó kibocsátási jelentését és 11. cikk (2) bekezdésében említett jelentését.”

17. A 16. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A nyomkövetési terveket, a kibocsátási jelentéseket, az e rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében említett jelentéseket és a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat értékelő és az e rendelet 13. cikkének (3) és (5) bekezdésében említett hitelesítési jelentéseket és az e rendelet 17. cikkének (1) bekezdésében említett megfelelőségi dokumentumokat kiállító hitelesítőt az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységei tekintetében a 765/2008/EK rendeletnek megfelelően nemzeti akkreditáló testületnek kell akkreditálnia.”

18. A 20. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Azon hajók vonatkozásában, amelyek két vagy több egymást követő jelentési időszak során nem feleltek meg a nyomkövetési és jelentési kötelezettségeknek, és amennyiben egyéb végrehajtási intézkedésekkel sem sikerült biztosítani a megfelelést, az érkező kikötő szerinti tagállam illetékes hatósága – miután lehetőséget adott az érintett társaságnak észrevételei megtételére – kiutasítási határozatot hozhat, amelyről értesíti a Bizottságot, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséget (EMSA), a többi tagállamot és az érintett lobogó szerinti államot. Az ilyen kiutasítási határozat kibocsátásának következményeként – azon tagállam kivételével, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik – minden tagállam köteles visszautasítani az adott hajó belépését bármelyik kikötőjébe mindaddig, amíg a társaság nem teljesíti a 11. és 18. cikk szerinti nyomkövetési és jelentési kötelezettségeket. Amennyiben egy ilyen hajó valamely tagállam lobogója alatt közlekedik, és belép annak egyik kikötőjébe, vagy ott tartózkodik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatja a hajót mindaddig, amíg a hajózási társaság nem teljesíti nyomkövetési és jelentéstételi kötelezettségeit.

Amennyiben egy, az első albekezdésben említettek szerinti hajó azon tagállam egyik kikötőjében tartózkodik, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatási határozatot hozhat mint lobogó szerinti állam, amíg a társaság nem teljesíti nyomkövetési és jelentéstételi kötelezettségeit. A tagállam erről tájékoztatja a Bizottságot, az EMSA-t és a többi tagállamot.

Az említett nyomkövetési és jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelést a kiutasítási határozatot hozó nemzeti illetékes hatóság számára érvényes megfeleléségi dokumentummal kell igazolni. Ez a bekezdés nem érinti a vész helyzetben lévő hajókra alkalmazandó nemzetközi tengerészeti szabályokat.”;

b) az (5) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első albekezdés szerinti eltérés lehetősége nem vonatkozik arra a tagállamra, amelynek hatósága a felelős igazgatási hatóság.”

19. A 21. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) a hajó azonosítása (név, társaság, IMO-azonosító szám és a lajstromozási kikötő vagy anyakikötő);”

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A Bizottság két évente értékeli a tengeri közlekedési tevékenységek globális éghajlatra gyakorolt átfogó hatását, amely hatás a kibocsátott, szén-dioxidtól eltérő üvegházhatású-gázokból vagy e gázok hatásaiból, továbbá a globális felmelegedési potenciállal rendelkező, e rendelet hatálya alá nem tartozó részecskékből származó kibocsátásokból vagy hatásokból ered.”

20. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„22a. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb 2024. december 31-ig felülvizsgálja ezt a rendeletet – figyelembe véve különösen az annak végrehajtása során szerzett további tapasztalatokat, többek között e rendelet hatályának az 5 000 bruttó tonnatartalom alatti, de 400 bruttó tonnatartalomnál nem kisebb hajókra történő kiterjesztése tekintetében – annak érdekében, hogy az ilyen hajókra a későbbiekben esetleg a 2003/87/EK irányelv hatályát is kiterjesszék, vagy hogy az ilyen hajók üvegházhatású-gáz-kibocsátásának csökkentésére irányuló egyéb intézkedéseket javasoljon. A felülvizsgálatot adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatnak kell kísérnie.”

21. A 23. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Bizottságnak az 5. cikk (2) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2015. július 1-jétől kezdődő hatállyal.

A Bizottságnak a 6. cikk (8) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében, a 11. cikk (4) bekezdésében, a 11a. cikk (4) bekezdésében és a 13. cikk (6) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2023. június 5-től kezdődő hatállyal.

A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az egyes ötéves időtartamok letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 5. cikk (2) bekezdésében, a 6. cikk (8) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében, a 11. cikk (4) bekezdésében, a 11a. cikk (4) bekezdésében, a 13. cikk (6) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében és a 16. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”;

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A 5. cikk (2) bekezdése, a 6. cikk (8) bekezdése, a 7. cikk (5) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 11a. cikk (4) bekezdése, a 13. cikk (6) bekezdése, a 15. cikk (5) bekezdése, vagy a 16. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

E bekezdés első albekezdésének utolsó mondata azonban nem alkalmazandó az 5. cikk (2) bekezdésének második albekezdése, a 6. cikk (8) bekezdésének második albekezdése vagy a 11. cikk (4) bekezdése alapján 2023. október 1-ig elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra.”

2. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2023. június 5-től kell alkalmazni. E rendelet 1. cikke 5. pontjának a) és b) alpontja azonban az (EU) 2015/757 rendelet 3. cikkének b), d) és m) pontja tekintetében 2024. január 1-jétől alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/958 IRÁNYELVE

(2023. május 10.)

a 2003/87/EK irányelvnek a légi közlekedésnek az uniós gazdaság egészére vonatkozó kibocsátáscsökkentési célhoz való hozzájárulása és egy piaci alapú globális intézkedés megfelelő végrehajtása tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 192. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ létrehozta az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmének rendszerét annak érdekében, hogy előmozdítsa az üvegházhatású gázok kibocsátásának költséghatékony és gazdaságilag hatékony csökkentését. A légiközlekedési tevékenységek a 2008/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁵⁾ kerültek be az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerébe (a továbbiakban: EU ETS). Az Európai Unió hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az EU ETS-t kiterjessze minden olyan légi járatra, amely valamely tagállamban található repülőtérrel indul vagy ilyen repülőtérre érkezik.
- (2) A környezetvédelem az Unió és a világ többi része előtt álló legjelentősebb kihívások egyike. Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodásban részes felek megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval az iparosodás előtti átlaghőmérsékletnél 2 °C-kal magasabb hőmérsékletszint alatt tartják, és törekednek arra, hogy a hőmérsékletemelkedés az iparosodás előtti átlaghőmérséklet feletti 1,5 °C mértékre korlátozódjon. Ezen vállalást az UNFCCC égisze alatt 2021. november 13-án glasgow-i éghajlati paktum elfogadásával a Párizsi Megállapodás részes felei találkozájaként szolgáló UNFCCC konferencia résztvevői megerősítették és elismerték, hogy a globális átlaghőmérséklet iparosodás előtti szinthez viszonyított emelkedésének 1,5 °C-ra korlátozása jelentősen csökkentené az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait, valamint ezek a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2022 végéig megerősítik 2030-ra kitűzött céljaikat annak érdekében, hogy ebben a kritikus évtizedben felgyorsítsák éghajlat-politikai intézkedéseiket, és megszüntessék az 1,5 °C-os cél és az erőfeszítések közötti szakadékot. A Párizsi Megállapodás céljai megvalósítása érdekében a gazdaság valamennyi ágazatának, a nemzetközi légi közlekedést beleértve, hozzá kell járulnia az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének megvalósításához.

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 152. o.

⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/101/EK irányelve (2008. november 19.) a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének a légi közlekedésre történő kiterjesztése céljából történő módosításáról (HL L 8., 2009.1.13., 3. o.).

⁽⁶⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (3) A globális szén-dioxid-kibocsátás 2–3 %-a a légi közlekedésre vezethető vissza, és a légi közlekedés teljes éghajlati hatása legalább kétszer akkora, mint önmagában a szén-dioxid-kibocsátásból származó hatása. A közúti közlekedés után a légi közlekedés felelős leginkább a közlekedés éghajlati hatásaiért. 2022-ben az Eurocontrol az európai légi közlekedési tevékenység 44 %-os növekedését prognosztizálta 2050-re a 2019-es szinthez képest. A szén-dioxid-kibocsátáscsökkentés érdekében történő fellépés iránti szükség egyre sürgetőbb, amint azt az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület legutóbbi, „Climate Change 2021: The Physical Science Basis” (Éghajlatváltozás 2021: Természettudományos alapok) című, 2021. augusztus 7-i, „Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability” (Éghajlatváltozás 2022: Hatások, alkalmazkodás és sebezhetőség) című, 2022. február 28-i és „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change (Éghajlatváltozás 2022: Az éghajlatváltozás enyhítése) című, 2022. április 4-i jelentésében is megállapította. Az említett 2022. április 4-i jelentés a nemzetközi légi közlekedést olyan ágazatként határozza meg, ahol „az ágazati megállapodásokban olyan, az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére vonatkozó célokat rögzítettek, amelyek messze nem elegendőek a Párizsi Megállapodásban meghatározott hosszú távú hőmérsékleti cél eléréséhez”. Az Uniónak ezért ezen fellépés iránti sürgős szükségre reagálva fokoznia kell erőfeszítéseit, és nemzetközi vezető szerepet kell vállalnia az éghajlatváltozás elleni küzdelemben.
- (4) A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) Tanácsa 2018. június 27-én, 214. ülészakának tizedik ülésén elfogadta az 1944. december 7-én aláírt Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény (Chicagói Egyezmény) 16. mellékletének a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompensációs és -csökkentési rendszerére (CORSIA) vonatkozó IV. kötete első kiadását, amely megállapítja a CORSIA-ra vonatkozó nemzetközi környezetvédelmi szabványokat és ajánlott gyakorlatokat (a továbbiakban: CORSIA SARP-ok). Az Unió és tagállamai a CORSIA-t a 2021-2023-as kísérleti szakasz megkezdése óta az (EU) 2020/954 tanácsi határozatnak ⁽⁷⁾ megfelelően hajtják végre.
- (5) Az (EU) 2018/2027 tanácsi határozattal ⁽⁸⁾ összhangban a tagállamok értesítették az ICAO Titkárságát a CORSIA és az EU ETS közötti eltérésekről. A cél az uniós vívmányok és a jövőbeli szakpolitikai előjogok, valamint az éghajlatvédelmi törekvések uniós szintjének megőrzése, továbbá az Európai Parlament és a Tanács kizárólagos szerepének fenntartása az uniós jog tartalmának meghatározásában. Ezen irányelv elfogadását követően a CORSIA és az EU ETS közötti eltérésekről az ICAO Titkárságának küldött értesítést aktualizálni kell egy, az eltérésekről szóló, az uniós joggal összhangban álló második értesítéssel, hogy az tükrözze a 2003/87/EK irányelvben tett módosításokat.
- (6) Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás céljainak elérése áll a Bizottság által 2019. december 11-én elfogadott, „Az európai zöld megállapodás” című közlemény (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) középpontjában.
- (7) A 2020. december 17-én az UNFCCC Titkárságának benyújtott, aktualizált, nemzetileg meghatározott, az Unió és a tagállamai által tett hozzájárulásokban az Unió elkötelezte magát arra nézve, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti a gazdaság egészére kiterjedő nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását. A légi közlekedésnek hozzá kell járulnia az említett kibocsátáscsökkentési erőfeszítésekhez.
- (8) Az Unió az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ elfogadásával jogszabályba foglalta célként azt, hogy legkésőbb 2050-re nulla nettó szintre kell csökkenteni a kibocsátásokat, továbbá azt is, hogy ezt követően pedig negatív kibocsátást kell elérni. Az említett rendelet kötelező erejű, köztes, uniós belső éghajlat-politikai célt is meghatároz, amely szerint 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenteni kell a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást (azaz az elnyelések levonása utáni kibocsátást).
- (9) Az ezen irányelv által bevezetett módosítások elengedhetetlenek az EU ETS integritásának biztosításához és az EU ETS hatékony irányításához annak érdekében, hogy az szakpolitikai eszközként hozzájáruljon a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ra legalább 55 %-kal történő csökkentésére és a legkésőbb 2050-re klímasemlegessé válásra vonatkozó uniós célkitűzések, valamint ezt követően a negatív kibocsátások elérésére irányuló, az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott cél eléréséhez. Ezek a

⁽⁷⁾ A Tanács (EU) 2020/954 határozata (2020. június 25.) a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompensációs és -csökkentési rendszerében (CORSIA) 2021. január 1-jétől való önkéntes részvételtől, valamint a légijármű-üzemeltetők 2021–2023-as időszakra vonatkozó kibocsátáskompensációs követelményeinek kiszámításához választott lehetőségéről szóló értesítéssel kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontokról (HL L 212., 2020.7.3., 14. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács (EU) 2018/2027 határozata (2018. november 29.) az Európai Unió nevében a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben a Nemzetközi szabványok és ajánlott gyakorlatok, Környezetvédelem – A nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompensációs és -csökkentési rendszere (CORSIA) első kiadása tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról (HL L 325., 2018.12.20., 25. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

módosítások ezért a Párizsi Megállapodás szerinti uniós hozzájárulásoknak a légi közlekedés tekintetében történő végrehajtására is irányulnak. Ezért a légiközlekedési kibocsátási egységek teljes mennyiségét össze kell vonni, és alkalmazni kell rá a 2003/87/EK irányelv 9. cikkében említettek szerinti lineáris csökkentési tényezőt.

- (10) A szén-dioxid mellett a légi közlekedés a szén-dioxidtól eltérő kibocsátások, azaz nitrogén-oxidok (NOx), koromrézecskek, oxidált kénfajok és vízgőz hatásai valamint az e kibocsátások által okozott légköri folyamatok, például az ózonképződés és a kondenzcsíkok (cirrus aviaticusok) kialakulása révén is hatással van az éghajlatra. Az említett, szén-dioxidtól eltérő kibocsátások éghajlati hatása függ a felhasznált üzemanyagok és motorok típusától, a kibocsátás helyétől, különösen a repülési magasságtól és a kibocsátás helyének földrajzi szélességétől és hosszúságától, valamint a kibocsátás időpontjától és az éppen akkor fennálló időjárási viszonyoktól. A Bizottság a légi közlekedésnek az üvegházhatású gázok EU ETS-be való bevonásáról szóló, 2006. évi hatásvizsgálata alapján a 2008/101/EK irányelv elismerte, hogy a légi közlekedés a szén-dioxidtól eltérő kibocsátások révén hatással van a globális éghajlatra. Az (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁰⁾ módosított 2003/87/EK irányelv 30. cikkének (4) bekezdése előírta, hogy a Bizottságnak 2020. január 1-jéig naprakész elemzést kell készítenie a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokról, amelyhez adott esetben jogalkotási javaslatot kell csatolnia arról, hogy e hatásokat miként lehet a legmegfelelőbben kezelni. Ezen előírás teljesítése céljából az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA) naprakész elemzést készített az éghajlatváltozásra gyakorolt, nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokról, és 2020. november 23-án közzétette tanulmányát. A tanulmány megállapításai megerősítették a korábbi becsléseket, nevezetesen, hogy a légiközlekedési tevékenységek nem szén-dioxiddal kapcsolatos éghajlati hatásai összességében legalább olyan jelentősek, mint maguk a szén-dioxid-kibocsátásból eredő hatások.
- (11) Az EASA 2020. november 23-i tanulmányának megállapításaiból következik, hogy a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokat – az elővigyázatosság elvével összhangban – nem lehet többé figyelmen kívül hagyni. A Párizsi Megállapodással összhangban lévő kibocsátáscsökkentés eléréséhez uniós szabályozási intézkedésekre van szükség. A Bizottságnak ezért a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokra vonatkozó nyomkövetési, jelentéstételi és hitelesítési keretet kell létrehoznia. A Bizottságnak e keret eredményei alapján 2028. január 1-jéig jelentést, valamint adott esetben és hatásvizsgálat alapján jogalkotási javaslatot kell benyújtania, amely a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokra vonatkozó enyhítő intézkedéseket tartalmaz, az EU ETS hatályát az ilyen hatásokra kiterjesztve.
- (12) Ahhoz, hogy teljesíteni lehessen az éghajlatváltozással kapcsolatos fokozott szintű törekvéseket a lehető legtöbb erőforrást kell az éghajlatvédelmi átállásra fordítani, amelynek egyúttal igazságos átmenetnek kell lennie. Következésképpen minden olyan, árverés útján történő értékesítésből származó bevételt, amely nem tartozik az uniós költségvetéshez, az éghajlatváltozással kapcsolatos célokra kell felhasználni.
- (13) A légiközlekedési kibocsátási egységek teljes mennyiségét azon légi járatokra vonatkozó kiosztás szintjén kell összevonni, amelyekre vonatkozóan a 2003/87/EK irányelv alapján kibocsátási egységeket kell leadni. A 2024. évre vonatkozó kiosztásnak az aktív légijármű-üzemeltetők részére 2023-ban megállapított teljes kiosztáson kell alapulnia, amelyet az említett irányelvben hivatkozott lineáris csökkentési tényezővel csökkenteni kell. A kiosztás szintjét növelni kell azon útvonalak figyelembevétele érdekében, amelyek 2023-ban nem tartoztak az EU ETS hatálya alá, de 2024-től az EU ETS hatálya alá tartoznak.
- (14) A kibocsátási egységek légiközlekedési ágazatban történő kiosztása során az ezen irányelv hatálybalépését követő évtől kezdődően növelni kell az árverés útján történő értékesítést, figyelembe véve az ágazat azon képességét, hogy áthárítsa a megnövekedett szén-dioxid-kibocsátási költségeket. 2024-ben és 2025-ben fokozatosan meg kell szüntetni az ingyenes kiosztást, 2026-tól pedig teljeskörű árverést kell megvalósítani.
- (15) A 2003/87/EK irányelvnek hozzá kell járulnia a kereskedelmi légi közlekedés dekarbonizációjának ösztönzéséhez. A fosszilis üzemanyagok használatáról való átállás szerepet játszik e dekarbonizáció megvalósításában. Figyelembe véve ugyanakkor a légijármű-üzemeltetők közötti élénk versenyt, a fenntartható légijármű-üzemanyagok fejlődőben lévő uniós piacát, valamint a fosszilis kerozin és a fenntartható légijármű-üzemanyagok közötti jelentős árkülönbözetet, ezt az átállást az elsőként lépők ösztönzésével kell támogatni. Ezért a 2024. január 1. és 2030. december 31. közötti időszakban 20 millió kibocsátási egységet kell elkülöníteni az egyes légijármű-üzemeltetők számára a fosszilis kerozin és a támogatható légijármű-üzemanyagok közötti fennmaradó árkülönbözet egy részének fedezésére. Ezeket a kibocsátási egységeket a légi közlekedés számára rendelkezésre álló összes kibocsátási egységből kell elkülöníteni, és azok kizárólag a 2003/87/EK irányelvben rögzített visszaadási kötelezettség hatálya alá tartozó légi járatokra oszthatók ki, megkülönböztetéstől mentesen. A Bizottság ezen tartalék működésének értékelését követően határozhat úgy, hogy jogalkotási javaslatot nyújt be a kibocsátási egységek maximált és időben korlátozott kiosztására. Ezen kiosztás kizárólag 2034. december 31-ig tarthat.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.).

- (16) A szuperszonikus kereskedelmi légi járatok elérhetősége többek között az általuk okozott aránytalanul magas környezeti károk miatt szűnt meg. Mindazonáltal a jelenlegi tendenciák azt mutatják, hogy intenzív kutatások folynak a szuperszonikus légi közlekedés újraindítására vonatkozóan. Az utazási sebesség és az üzemanyag égéséből eredő kibocsátás szintje közötti pozitív korreláció indokolja a szubszonikus és szuperszonikus légi járatok eltérő kezelését. Ezért helyénvaló kizárni az esetleges jövőbeli szuperszonikus légi járatokat az ezen irányelv alapján a nem fosszilis üzemanyagokra nyújtott támogatásból.
- (17) A 2003/87/EK irányelvet a megfelelés céljára elfogadható egységek tekintetében is módosítani kell annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni az ICAO Tanács által a 2019. márciusi 216. ülészakán a CORSIA alapvető elemeként elfogadott, a kibocsátási egységek CORSIA keretében való alkalmazhatóságának kritériumait. Az Unióban székhellyel rendelkező légi járat-üzemeltetők számára lehetővé kell tenni, hogy a CORSIA-ban részt vevőnek tekintett harmadik országokba irányuló, onnan induló vagy ilyen országok közötti légi járatok esetében egységeket használjanak fel a CORSIA-nak való megfelelés céljára. Annak biztosítása érdekében, hogy a CORSIA Unió általi végrehajtása támogassa a Párizsi Megállapodás céljait, és ösztönözze a CORSIA-ban való széles körű részvételt, a megfelelési egységeknek a Párizsi Megállapodásban részes és a CORSIA-ban részt vevő államoktól kell származniuk, és azok kettős elszámolását el kell kerülni.
- (18) Az egységeknek a 2003/87/EK irányelvvel összhangban történő felhasználására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni egy, olyan egységeket tartalmazó jegyzék elfogadása céljából, amelyek az ICAO Tanács által a CORSIA-nak való megfelelés céljából elfogadhatónak ítélt egységeken alapulnak, és amelyek megfelelnek az ezen irányelvben előírt jogosultsági feltételeknek. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (19) A részt vevő felek általi engedélyezéshez szükséges rendelkezésekre, a részt vevő felek nemzetileg meghatározott hozzájárulásai alá tartozó emberi eredetű (forrásonkénti) kibocsátásokra és (nyelőnkénti) elnyelésre vonatkozó jelentéstétel időben történő kiigazítására, valamint a kettős elszámolásnak és a globális kibocsátások nettó növekedésének az elkerülésére vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni az ezen rendelkezésekre vonatkozó részletes követelmények megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (20) Az Unióban székhellyel rendelkező légi jármű-üzemeltetők vonatkozásában a CORSIA szerinti kibocsátáskompensációs követelmények kiszámítására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében megfelelő végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (21) Mivel a CORSIA végrehajtása és érvényesítése az Unión kívül székhellyel rendelkező légi jármű-üzemeltetők esetében kizárólag e légi jármű-üzemeltetők székhely szerinti országának felelőssége, az Unión kívül székhellyel rendelkező légi jármű-üzemeltetők nem kötelezhetők arra, hogy egységeket töröljenek a CORSIA-nak ezen irányelv értelmében való megfelelés érdekében.
- (22) Mivel az Unión kívüli székhellyel rendelkező légi jármű-üzemeltetők esetében a CORSIA végrehajtása és érvényesítése kizárólag e légi jármű-üzemeltetők székhely szerinti országának felelőssége, a légi jármű-üzemeltető székhelye szerinti állam az Európán belüli légi járatokat illetően – amennyiben egy Unión kívüli székhellyel rendelkező légi jármű-üzemeltető jelentős kibocsátással rendelkezik az Európai Gazdasági Térségen (EGT) belüli légi járatokból, vagy a valamely EGT-n belül található repülőtérrel egy Svájcban vagy az Egyesült Királyságban található repülőtérre tartó légi járatokból – bejelentheti a CORSIA alkalmazása tekintetében fennálló eltéréseket. A 2003/87/EK irányelvet az ezzel összefüggő fejlemények fényében rendszeresen felül kell vizsgálni.
- (23) Annak érdekében, hogy az útvonalak tekintetében biztosítani lehessen az egyenlő bánásmódot, az uniós jog alkalmazásában a CORSIA-t nem alkalmazó államokba irányuló és onnan kiinduló – az EGT-ben található repülőtérrel induló és az EGT-ben, Svájcban vagy az Egyesült Királyságban található repülőtérre érkező légi járatoktól eltérő – légi járatokat mentesíteni kell a kibocsátási egységek visszaadására vagy az egységek törlésére vonatkozó kötelezettségek alól. A CORSIA 2027-től kezdődő teljes körű végrehajtásának ösztönzése érdekében a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó mentesség kizárólag a 2026. december 31-ig keletkező kibocsátásokra alkalmazandó.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (24) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikke úgy rendelkezik, hogy az Unió környezetpolitikájának hozzá kell járulnia az éghajlatváltozás elleni nemzetközi szintű intézkedések előmozdításához, és előírja, hogy saját hatáskörükön belül az Unió és a tagállamok együttműködnek harmadik országokkal és az illetékes nemzetközi szervezetekkel. Ezek a célkitűzések az ICAO és a CORSIA továbbfejlesztése szempontjából is relevánsak.
- (25) Az adatok átláthatósága és az információkhoz való nyilvános hozzáférés elengedhetetlen az elszámoltathatóság és a végrehajthatóság javításához. Ezért a Bizottságnak felhasználóbarát módon közzé kell tennie a légi járműüzemeltetők kibocsátásaira és kibocsátáskompenzációira vonatkozó adatokat. Az ilyen közzététel elősegítené a CORSIA-nak a szén-dioxid-kibocsátás globális csökkentésére gyakorolt hatása és a Párizsi Megállapodás céljainak elérésében játszott szerepe értékelését.
- (26) Az uniós jog alkalmazásában a CORSIA-t nem alkalmazó, az ENSZ meghatározása szerinti legkevesbé fejlett országokba és fejlődő kis szigetállamokba irányuló, illetve onnan induló légi járatokat – kivéve azokat az államokat, amelyek egy főre jutó GDP-je eléri vagy meghaladja az uniós átlagot – mentesíteni kell a kibocsátási egységek visszaadására vagy az egységek törlésére vonatkozó kötelezettségek alól. E mentesség tekintetében nem szabad lejárati dátumot meghatározni.
- (27) A légi járműüzemeltetőknek az ezen irányelvben meghatározott kibocsátáskompenzációs követelmények alól, az azon légi járatokból származó kibocsátások tekintetében való mentesítésére vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében, amelyek a CORSIA-t hazai jogukban kevésbé szigorú módon alkalmazó vagy a CORSIA rendelkezéseit nem ezen irányelv szerint, az összes légi járműüzemeltetővel szemben egyenlő módon alkalmazó államokba irányulnak és onnan indulnak ki, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy az Unióban székhellyel rendelkező légi járműüzemeltetőket mentesítse az olyan repülésekből származó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátáskompenzációs követelmények alól, amelyek esetében a CORSIA kevésbé szigorú végrehajtása vagy érvényesítése miatt a verseny az Unióban székhellyel rendelkező légi járműüzemeltetők kárára jelentős mértékben torzul a harmadik országokban. A verseny torzulását okozhatja az elszámolható egységekkel vagy a kettős elszámolásra vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatos, kevésbé szigorú megközelítés. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (28) Az arra vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében, hogy a CORSIA-t alkalmazó két különböző állam közötti útvonalakon egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre, amennyiben ezek az államok lehetővé teszik a légi járműüzemeltetők számára, hogy az ezen irányelv szerinti végrehajtási jogi aktus alapján elfogadott, megfelelési egységeket tartalmazó jegyzékben szereplőktől eltérő egységeket használjanak, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy lehetővé tegye a tagállami székhelyű légi járműüzemeltetők számára, hogy az említett, megfelelési egységeket tartalmazó jegyzékben szereplőkön kívül egyéb egységtípusokat használhassanak, vagy hogy az egységek jogosultságára vonatkozóan ezen irányelv által bevezetett feltételek ne vonatkozzanak rájuk. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (29) A Bizottságnak jelentést kell tennie a CORSIA végrehajtásáról, valamint az ICAO 41. számú közgyűlése által 2022. október 7-én elfogadott, hosszú távú, globális, a nemzetközi légi közlekedésre vonatkozóan a nettó nulla szén-dioxid-kibocsátás 2050-ig történő elérésére irányuló törekvésként megfogalmazott cél (a továbbiakban: a hosszú távú, globális, törekvésként megfogalmazott cél) megvalósítását segítő intézkedéscsomag végrehajtásáról.
- (30) Annak elősegítése érdekében, hogy az ICAO keretében előrelépést lehessen elérni, az Unió három alkalommal fogadott el az EU ETS-től való, határidőhöz kötött eltéréseket, hogy a megfelelési kötelezettségeket az EGT területén található repülőterek közötti légi járatokból származó kibocsátásokra korlátozza, egyenlő bánásmódot biztosítva ezzel a légi járműüzemeltetők útvonalain, azok székhelyétől függetlenül. Az EU ETS-től való legutóbbi eltérés, amelyet az (EU) 2017/2392 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹²⁾ vezetett be, az EGT-n belüli repülésekből származó, 2023-ig bekövetkezett kibocsátásokra korlátozta a megfelelési kötelezettségeket, és a rendszer hatályának az említett rendeletben előírt felülvizsgálatot követő esetleges megváltoztatását helyezte kilátásba az EGT-n kívül található repülőterekre irányuló és az onnan kiinduló tevékenységek tekintetében, 2024. január 1-jétől kezdődően. A CORSIA – amelynek kísérleti szakasza megkezdődött – végrehajtásának és gyakorlati alkalmazásának értékelése érdekében az EU ETS-kötelezettségektől való jelenlegi eltérést a visszaadási kötelezettségekre vonatkozóan 2026. december 31-ig meg kell hosszabbítani a légi járműüzemeltetők által a CORSIA hatálya alá nem tartozó útvonalakon üzemeltetett olyan érintett harmadik országokba irányuló és onnan kiinduló légi járatok esetében, amelyek tekintetében az EU ETS jelentéstételi és visszaadási kötelezettségeket 2027. március 31-ig és 2027. szeptember 30-ig kellene egyébként alkalmazni. Ez az utolsó, határidőhöz kötött eltérés az EU ETS-től. 2026. július 1-jéig a CORSIA felülvizsgálatát el kell végezni. Amennyiben az ICAO közgyűlése 2025. december 31-ig nem szigorítja a CORSIA-t a Párizsi Megállapodás céljainak elérésére irányuló, a hosszú távú, globális, törekvésként megfogalmazott céljának teljesítésével összhangban, vagy ha a Bizottság által elfogadandó végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok a rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint a nemzetközi légi közlekedésből származó

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2392 rendelete (2017. december 13.) a 2003/87/EK irányelvnek a hatály légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó jelenlegi korlátozásainak fenntartása és egy piaci alapú globális intézkedés 2021-től történő bevezetésének előkészítése céljából történő módosításáról (HL L 350., 2017.12.29., 7. o.).

kibocsátások kevesebb mint 70 %-át képviselik, a Bizottságnak adott esetben javaslatot kell tennie arra, hogy az EU ETS 2027-től alkalmazandó legyen az induló légi járatokból származó kibocsátásokra, és hogy a légitársaságok a kettős díjfizetés elkerülése érdekében levonhassák a CORSIA-kibocsátáskompenzációból eredő költségeket ezeken az útvonalakon. Ezzel párhuzamosan, ha egy harmadik ország 2027-től nem alkalmazza a CORSIA-t, az EU ETS alkalmazandó az említett harmadik országba induló légi járatokból származó kibocsátásokra.

- (31) A CORSIA szerinti kibocsátáskompenzációs követelményeknek való megfelelés céljára szolgáló egységek felhasználására vonatkozó információkat nem kevésbé átlátható módon kell nyilvánosan hozzáférhetővé tenni, mint ahogyan azt a 389/2013/EU bizottsági rendelet⁽¹³⁾ XIV. melléklete szerint 2020-ig teszik a 2003/87/EK irányelv szerinti nemzetközi jóváírások felhasználására vonatkozó információkat illetően.
- (32) 2022. október 7-én és a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben az ICAO 41. közgyűlése úgy határozott, hogy a CORSIA 2024–2035 közötti időszakra vonatkozó korábbi alapszintjét a 2019. és 2020. évi szén-dioxid-kibocsátás átlagáról a 2019. évi szén-dioxid-kibocsátás 85 %-ára módosítja. A 2019. és 2020. évi bejelentett összes szén-dioxid-kibocsátás átlaga 435 859 594 tonna volt. A 2019. évi szén-dioxid-kibocsátás 608 076 604 tonna volt, és ennek 85 %-a 516 865 113 tonna. Azt a tényleges alapszintet azonban, amelyet az ICAO az ágazati növekedési tényező kiszámításához használ, az ICAO a szén-dioxid-kibocsátások egy részhalmazának felhasználásával határozza meg, kizárólag a kibocsátáskompenzációs követelmények hatálya alá tartozó útvonalakon történő kibocsátásokat figyelembe véve. A kibocsátáskompenzációs követelmények hatálya alá tartozó összes állampár 2021. évi részhalmazát illetően az ICAO nem tette közzé a 2019. és 2020. évi szén-dioxid-kibocsátás átlagát, de azt 245 millió tonnára becsülte, a 2019. évi szén-dioxid-kibocsátás pedig 341 380 188 tonna volt, amelynek 85 %-a 290 173 160 tonna. A 2027-ben várhatóan kibocsátáskompenzációs követelmények hatálya alá tartozó valamennyi állampár esetében a becslések szerint a 2019. és 2020. évi szén-dioxid-kibocsátás átlaga körülbelül 373 millió tonna, míg a 2019. évi megfelelő szén-dioxid-kibocsátás 85 %-a a becslések szerint körülbelül 439 millió tonna.
- (33) Az azon államok jegyzékének létrehozására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében, amelyeket úgy tekintenek, hogy a 2003/87/EK irányelv alkalmazása céljából alkalmazzák a CORSIA-t, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni azon, az EGT-országokon, Svájcban és az Egyesült Királyságon kívüli államok jegyzékének elfogadására és vezetésére vonatkozóan, amelyeket úgy tekintenek, hogy az uniós jog alkalmazása céljából részt vesznek a CORSIA-ban. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (34) A légiközlekedési ágazat fenntartható légi közlekedésre történő átállása során figyelembe kell venni az ágazat szociális dimenzióját és versenyképességét annak biztosítása érdekében, hogy ezen átmenet társadalmilag igazságos legyen, és képzést, átképzést és továbbképzést nyújtson a munkavállalók számára. A Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára ezen irányelv alkalmazásáról és a légiközlekedési ágazatra gyakorolt szociális hatásáról.
- (35) Az 1 000 kilométeres vagy annál rövidebb légi járatok a légi közlekedés teljes szén-dioxid-kibocsátásának 6–9 %-át teszik ki. Ameddig az áttörést hozó technológiai vívmányok, valamint a kibocsátásmentes légitársaságok és légi járművek rendelkezésre nem állnak, a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az alternatív, fenntarthatóbb közlekedési módokra való modális váltás előmozdítására irányuló intézkedésekről.
- (36) Noha az EU ETS 2012 óta alkalmazandó a légi járatokra, az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag további intézkedéseket tartalmaz, amelyek az EU ETS-sel együtt kumulatív hatást gyakorolhatnak az ágazatra. A szigeti régiókat vagy kis repülőtereket kiszolgáló légi járatok légi összeköttetésének biztosítása érdekében az ezen irányelv szerinti, a fosszilis légitársaságok és azok alternatívái között fennmaradó árkülönbséget áthidalására szolgáló mechanizmusnak korlátoznia kell a légi összeköttetésre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat, és csökkentenie kell a kibocsátásáthelyezés kockázatát. A Bizottságnak 2026-ig jelentést kell készítenie a légi összeköttetésre gyakorolt lehetséges hatásokról.
- (37) A kerozin típusú sugárhajtómű-üzemanyag (Jet A1 vagy Jet A) tekintetében az EU ETS szerinti kibocsátási tényező össze kell hangolni a CORSIA SARP-okban ezen üzemanyagra vonatkozóan megállapított kibocsátási tényezővel. A kerozin típusú sugárhajtómű-üzemanyag kibocsátási tényezőjének növekedése miatt nem változhatnak a kiosztási szintek, mivel ezen irányelv következtében a kibocsátási egységek légi közlekedés részére történő ingyenes kiosztása az árverés útján történő értékesítés javára a nagyobb mértékű kibocsátáscsökkentés megvalósítása érdekében fokozatosan kivezetésre kerül.

⁽¹³⁾ A Bizottság 389/2013/EU rendelete (2013. május 2.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 122., 2013.5.3., 1. o.).

- (38) Az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁴⁾ 25. cikkének megfelelő, megújuló forrásokból származó hidrogén felhasználásával előállított, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokat a megfelelő elszámolásra vonatkozó részletes szabályok ezen irányelv szerinti meghatározásáig kibocsátásmentesnek kell minősíteni az azokat használó légitársaságok számára.
- (39) A fosszilis kerozin és a támogatható üzemanyagok közötti költségkülönbségnek a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló rendelettel összhangban való éves kiszámítására, a kibocsátási egységeknek az ilyen támogatható üzemanyagok használatára való kiosztására, valamint az ilyen támogatható üzemanyagok használatával megtakarított üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására vonatkozó részletes szabályok megállapítása, továbbá a szén-dioxid árából és a fosszilis üzemanyagokra vonatkozó harmonizált minimum adómértékekből származó ösztönzők figyelembevételére vonatkozó rendelkezések megállapítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Ezenkívül a Bizottságot fel kell hatalmazni arra is, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a légitársasági kibocsátási egységek tagállamok általi árverés útján történő értékesítésére vonatkozó részletes rendelkezések meghatározása érdekében, ideértve azon részletes, az árverés útján történő értékesítésre vonatkozó szabályokat is, amelyek az ilyen árverésből származó bevételek egy részének az Unió általános költségvetésébe – saját forrásként – történő átcsoportosításához szükségesek. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽¹⁵⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (40) Különös figyelmet kell fordítani a hozzáférés előmozdítására az Unió legkülső régiói tekintetében. Ezért 2030. december 31-ig ideiglenes eltérést kell biztosítani az EU ETS-től a valamely tagállam legkülső régiójában található repülőtér és ugyanazon tagállamban az említett legkülső régió kívül található másik repülőtér közötti légi járatokból származó kibocsátások tekintetében, annak érdekében, hogy ki lehessen elégíteni a lakosok foglalkoztatással, oktatással és egyéb lehetőségekkel kapcsolatos legfontosabb igényeit. Ennek az eltérésnek ugyanezen okokból az ugyanazon legkülső régióban vagy ugyanazon tagállam különböző legkülső régióiban található repülőtér közötti légi járatokra is ki kell terjednie.
- (41) Az (EU) 2023/136 európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁶⁾ alkalmazandó a légitársaságok által 2023. november 30-ig, a 2003/87/EK irányelv szerint elvégzendő tagállami értesítésekre, feltéve, hogy a 2022. évi kibocsátásokra vonatkozó, az ICAO által közzéteendő ágazati növekedési tényező nulla.
- (42) Az innováció átfogó megközelítése fontos az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez és az európai ipar versenyképességéhez. Ez különösen nagy szerepet játszik a nehezen dekarbonizálható ágazatok, például a légi közlekedés és a hajózás szempontjából, ahol üzemeltetési fejlesztések, alternatív klímasemleges üzemanyagok és technológiai megoldások kombinációját kell alkalmazni. Ebből következően a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti átültető rendelkezések ne akadályozzák az innovációt, és technológiai szempontból semlegesek legyenek. Uniós szinten a szükséges kutatási és innovációs erőfeszítések támogatásban részesülnek, többek között a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram révén, ami jelentős finanszírozást és új eszközöket jelent az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatok számára.
- (43) A 2003/87/EK irányelv által létrehozott Innovációs Alapnak támogatnia kell a dekarbonizációs megoldások kutatását, fejlesztését és alkalmazását, beleértve a kibocsátásmentes technológiákat is, valamint csökkentenie kell a légitársasági ágazat éghajlati és környezeti hatásait. Támogatnia kell továbbá a villamosítást és a légi közlekedés átfogó hatásainak csökkentésére irányuló intézkedéseket.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

⁽¹⁵⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/136 határozata (2023. január 18.) a 2003/87/EK irányelvnek az Unióban székhellyel rendelkező légitársaságokra vonatkozó piaci alapú globális intézkedés kapcsán a kibocsátáskompenzációról szóló értesítés tekintetében történő módosításáról (HL L 19., 2023.1.20., 1. o.)

- (44) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a légi közlekedésnek az uniós gazdaság egészére vonatkozó kibocsátás-csökkentési célhoz való hozzájárulásának és a CORSIA uniós jogban történő megfelelő alkalmazásának biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az irányelv terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (45) A sürgős éghajlat-politikai fellépés iránti szükségére és annak szükségességére tekintettel, hogy minden ágazat költséghatékony módon járuljon hozzá a kibocsátáscsökkentéshez, a tagállamoknak 2023. december 31-ig át kell ültetniük ezen irányelvet.
- (46) Az adminisztratív eljárások egyszerűsítése és azoknak a legjobb gyakorlathoz való igazítása a lehető legkisebbre csökkentené az adminisztratív terhet.
- (47) A 2003/87/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2003/87/EK irányelv módosításai

A 2003/87/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következő ponttal egészül ki:

„v. „nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatások”: az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet végző légi jármű által az üzemanyag égése során kibocsátott nitrogén-oxidok (NOx), koromrészecskék, oxidált kénvegyület-fajták éghajlatra gyakorolt hatása, valamint a kibocsátott vízgőz, többek között kondenzcsík hatásai;”

2. A 3c. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdést el kell hagyni;

b) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A Bizottság a légijármű-üzemeltetők számára a 2024-es évre kiosztandó kibocsátási egységek teljes mennyiségét az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet végző légijármű-üzemeltetőknek 2023-ban kiosztott teljes kibocsátási egység-mennyiség alapján, ez utóbbi mennyiséget a 9. cikkben említettek szerinti lineáris csökkentési tényezővel csökkentve határozza meg, és közzéteszi ezt a mennyiséget, valamint az ingyenes kiosztás azon összegét, amelyet 2024-ben alkalmaztak volna az ingyenes kiosztásra vonatkozó, az (EU) 2023/958 európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) által bevezetett módosítások előtt hatályban lévő szabályok alapján.

(6) A 2024. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó időszakra az (5) bekezdésben említett kibocsátási egységek teljes mennyiségéből legfeljebb 20 milliót fenn kell tartani a kereskedelmi légijármű-üzemeltetők számára, átlátható, egyenlő bánásmódot alkalmazó és megkülönböztetésmentes alapon a fenntartható légijármű-üzemanyagok és a nem fosszilis üzemanyagokból származó egyéb légijármű-üzemanyagok – amelyeket a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló rendelet olyanként határoz meg, amely beszámít a légijárműüzemanyag-forgalmazók által az uniós repülőtereken a légijármű-üzemeltetők rendelkezésére bocsátott légijármű-üzemanyag minimális fenntartható légijármű-üzemanyag tartalmának elérése céljából – használata tekintetében olyan szubszonikus légi járatok számára, amelyek esetében kibocsátási egységeket kell visszaadni ezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdésével összhangban. Abban az esetben, ha egy repülőtéren fizikailag nem rendelhető támogatható légijármű-üzemanyag egy adott járatához, az ezen albekezdés szerint fenntartott kibocsátási egységeket az említett repülőtéren feltöltött, támogatható légijármű-üzemanyagok tekintetében kell rendelkezésre bocsátani, a légijármű-üzemeltető említett repülőtérről induló azon légi járataiból származó kibocsátásokkal arányosan, amelyekre vonatkozóan kibocsátási egységeket kell visszaadni ezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

Az e bekezdés első albekezdése szerint fenntartott kibocsátási egységeket a tagállamok a fosszilis kerozin használata és a releváns támogatható légijármű-üzemanyagok használata közötti árkülönbséget egy részének vagy egészének fedezésére osztják ki, figyelembe véve a szén-dioxid árából és a fosszilis üzemanyagokra vonatkozó harmonizált minimum adómértékekből származó ösztönzőket. Ezen árkülönbséget kiszámításakor a Bizottság figyelembe veszi az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége által a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló rendelet szerint közzétett műszaki jelentést. A tagállamok biztosítják az e bekezdés szerinti finanszírozás láthatóságát az ezen irányelv 30. m. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett követelményeknek megfelelő módon.

Az e bekezdés alapján kiosztott kibocsátási egységek a következőket fedezik:

- a) a fosszilis kerozin és a megújuló energiaforrásokból származó hidrogén, valamint az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) 2. cikke második bekezdésének 34. pontjában meghatározott olyan fejlett bioüzemanyagok használata közötti fennmaradó árkülönbözet 70 %-a, amely üzemanyagok esetében az ezen irányelv IV. melléklete vagy a 14. cikke szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus értelmében a kibocsátási tényező nulla;
- b) a fosszilis kerozin és az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikkének megfelelő, nem biológiai eredetű, a légi közlekedésben használt olyan megújuló üzemanyagok használata közötti fennmaradó árkülönbözet 95 %-a, amely üzemanyagok esetében az ezen irányelv IV. melléklete vagy a 14. cikke szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus értelmében a kibocsátási tényező nulla;
- c) a fosszilis kerozin és a nem fosszilis üzemanyagokból előállított, az e bekezdés első albekezdésében említett bármely támogatható légijármű-üzemanyag használata közötti fennmaradó árkülönbözet 100 %-a 10 000 km²-nél kisebb és a szárazfölddel közúti vagy vasúti összeköttetésben nem álló szigetekeken található repülőtereken, a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló rendelet szerinti uniós repülőterként való meghatározáshoz nem elég nagy repülőtereken, valamint a legkülső régiókban található repülőtereken;
- d) az a), b) és c) pontban említettektől eltérő esetekben a fosszilis kerozin és az e bekezdés első albekezdése szerinti egyéb nem fosszilis üzemanyagokból származó, támogatható légijármű-üzemanyagok használata közötti fennmaradó árkülönbözet 50 %-a.

A kibocsátási egységek e bekezdés szerinti kiosztása során figyelembe lehet venni az egyéb, nemzeti szintű rendszerekből származó lehetséges támogatásokat.

A kereskedelmi légijármű-üzemeltetők évente kérelmezhetik kibocsátási egységek kiosztását az egyes, e bekezdésben említett támogatható légijármű-üzemanyagok mennyisége alapján, amelyeket olyan légi járatok használtak fel, amelyekre vonatkozóan a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban 2024. január 1. és 2030. december 31. között kibocsátási egységeket kell visszaadni, kivéve azokat a légi járatokat, amelyek esetében az említett követelmény a 28a. cikk (1) bekezdése alapján teljesítettnek minősül. Ha egy adott évben az ilyen üzemanyagok használatára vonatkozó kibocsátási egységek iránti igény magasabb, mint a rendelkezésre álló kibocsátási egységek, a kibocsátási egységek mennyiségét egységes módon csökkenteni kell valamennyi, az adott évre vonatkozó kiosztással érintett légijármű-üzemeltető tekintetében.

A Bizottság az előző évre vonatkozóan éves alapon közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a fosszilis kerozin és a releváns támogatható légijármű-üzemanyagok közötti átlagos költségkülönbség részleteit, figyelembe véve a szén-dioxid árából és a fosszilis üzemanyagokra vonatkozó harmonizált minimum adómértékekből származó ösztönzőket.

A Bizottság a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el abból a célból, hogy kiegészítse ezt az irányelvet az e bekezdés hatodik albekezdésében említett költségkülönbség éves kiszámítására és az e bekezdés első albekezdésében meghatározott üzemanyagok használatára vonatkozó kibocsátási egységek kiosztására vonatkozó részletes szabályok megállapítása, valamint a 14. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus szerint bejelentett üzemanyagok használatával megtakarított üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására vonatkozó részletes szabályok megállapítása, továbbá a szén-dioxid árából és a fosszilis üzemanyagokra vonatkozó harmonizált minimum adómértékekből származó ösztönzők figyelembevételére vonatkozó rendelkezések megállapítása révén.

2028. január 1-jéig a Bizottság értékeli e bekezdés alkalmazását, és ezen értékelés eredményeit jelentésbe foglalva kellő időben benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslat kísérheti, amely 2034. december 31-ig maximált mennyiségben és időben korlátozva oszt ki kibocsátási egységeket az e bekezdés első albekezdésében meghatározott üzemanyagok – különösen az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikkének megfelelő, a légi közlekedésben használt, az ezen irányelv IV. melléklete vagy a 14. cikke szerint elfogadott végrehajtási jogi aktus szerint nulla kibocsátási tényezővel rendelkező – nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok használatának további ösztönzése érdekében.

2028. január 1-jétől a Bizottság a 10. cikk (5) bekezdése szerint benyújtandó éves jelentésében értékeli e bekezdés alkalmazását.

(7) Az EGT-ben található repülőtérrel induló olyan légi járatok esetében, amelyek az EGT-ben, Svájcban vagy az Egyesült Királyságban található repülőtérre érkeznek, és amelyek 2023-ban nem tartoznak az EU ETS hatálya alá, a légi jármű-üzemeltetőknek kiosztandó kibocsátási egységek teljes mennyiségét meg kell növelni azon kiosztási szintekkel – beleértve az ingyenes kiosztást és az árverés útján történő értékesítést is –, amelyek akkor lettek volna érvényesek, ha a légi járatok az adott évben az EU ETS hatálya alá tartoztak volna, csökkentve a 9. cikkben említettek szerinti lineáris csökkentési tényezővel.

(8) A 12. cikk (3) bekezdésétől, a 14. cikk (3) bekezdésétől és a 16. cikktől eltérve a tagállamoknak az említett rendelkezésekben meghatározott követelményeket teljesítettnek kell tekinteniük, és nem léphetnek fel a légi jármű-üzemeltetőkkel szemben a valamely tagállam legkülső régiójában található repülőtér és az ugyanazon tagállamban található repülőtér – beleértve az ugyanazon tagállam ugyanazon vagy más legkülső régiójában található egyéb repülőtérrel is – közötti légi járatokból eredő, 2030. december 31-ig keletkező kibocsátások miatt.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/958 irányelve (2023. május 10.) a 2003/87/EK irányelvnek a légi közlekedésnek az uniós gazdaság egészére vonatkozó kibocsátáscsökkentési célhoz való hozzájárulása és egy piaci alapú globális intézkedés megfelelő végrehajtása tekintetében történő módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 115. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

3. A 3d. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) 2024-ben és 2025-ben a 3c. cikk (5) és (7) bekezdésében említett kibocsátási egységek 15 %-át, valamint az említett kibocsátási egységek fennmaradó 85 %-ának 2024-ben a 25 %-át – amely tekintetében ingyenes kiosztásra került volna sor –, és 2025-ben az 50 %-át – amely tekintetében ingyenes kiosztásra került volna sor – árverés útján kell értékesíteni, kivéve a 3c. cikk (6) bekezdésében és a 10a. cikk (8) bekezdésének negyedik albekezdésében említett kibocsátási egység-mennyiségeket. Az ezekre az évekre vonatkozó kibocsátási egységek fennmaradó részét ingyenesen kell kiosztani.

2026. január 1-jétől kezdődően árverés útján kell értékesíteni azon kibocsátási egységek teljes mennyiségét, amely tekintetében abban az évben ingyenes kiosztásra került volna sor, a 3c. cikk (6) bekezdésében és a 10a. cikk (8) bekezdésének negyedik albekezdésében említett kibocsátási egység-mennyiség kivételével.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeket a légi jármű-üzemeltetőknek a légi közlekedésből származó, 2023-ra vonatkozóan jelentett hitelesített kibocsátásokból való részesedésük arányában kell kiosztani a légi jármű-üzemeltetők részére. Ennek a számításnak az olyan légi járatok tekintetében bejelentett, légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátásokat is figyelembe kell vennie, amelyek csak 2024. január 1-jétől tartoznak az EU ETS hatálya alá. Az adott év június 30-ig az illetékes hatóságoknak ki kell adniuk az adott évre ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeket.”;

c) a (2) bekezdést el kell hagyni;

d) a (3) és (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt az irányelvet a légiközlekedési kibocsátási egységek tagállamok általi, e cikk (1) és (1a) bekezdése szerinti árverezésére vonatkozó részletes szabályok tekintetében, beleértve az árverés útján történő értékesítésre vonatkozó azon részletes szabályokat is, amelyek az ilyen árverésből származó bevételek egy részének az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 311. cikkének (3) bekezdése szerinti saját forrásként az Unió általános költségvetésébe történő átcsoportosításához szükségesek. Az egyes időszakokban az egyes tagállamok által árverésre bocsátandó kibocsátási egységek mennyiségének arányosnak kell lennie az adott tagállamnak az összes tagállam légi közlekedésnek tulajdonított, a referenciaévre vonatkozóan a 14. cikk (3) bekezdése szerint bejelentett és a 15. cikk szerint ellenőrzött összes kibocsátásából való részesedésével. A 13. cikkben említett minden egyes időszak tekintetében a referenciaév az a naptári év, amely 24 hónappal annak az időszaknak a kezdete előtt végződik, amelyre az árverés vonatkozik. A felhatalmazásnak alapuló jogi aktusok biztosítják a 10. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében meghatározott elvek tiszteletben tartását.

(4) A tagállamok határozzák meg az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználását, kivéve az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásként meghatározott és az Unió általános költségvetésében szereplő bevételeket. A tagállamok a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket, vagy az e bevételek értékével megegyező összeget az ezen irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerint használják fel.”.

4. A 3e. és a 3f. cikket el kell hagyni.

5. A 11a. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1), a (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) E cikk (2) és (3) bekezdésére is figyelemmel azok a légi jármű-üzemeltetők, amelyek valamely tagállam által kiállított üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek, vagy amelyeket valamely tagállamban – többek között az adott tagállam legkülső régióiban, függő területein és egyéb területein – lajtsromba vettek, a következő egységeket használhatják az egységeknek a 12. cikk (6) bekezdése szerint bejelentett mennyiség tekintetében való törlésére vonatkozó, 12. cikk (9) bekezdésében meghatározott kötelezettségeik teljesítésére:

a) a Párizsi Megállapodás 6. cikkének (4) bekezdése alapján létrehozott mechanizmusban részt vevő felek által engedélyezett egységek;

b) a jóváírási programokban részt vevő felek által engedélyezett olyan egységek, amelyeket az ICAO Tanács a (8) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban meghatározottak szerint elszámolhatónak ítél;

c) az (5) bekezdés szerinti megállapodásokban részes felek által engedélyezett egységek;

d) a 24a. cikk alapján uniós szintű projektek tekintetében kiadott egységek.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett egységek akkor használhatók, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) olyan államból származnak, amely a felhasználás idején a Párizsi Megállapodás részes fele;

b) a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban az ICAO nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszerében (CORSIA) részt vevőként felsorolt államból származnak. Ez a feltétel nem alkalmazandó a 2027 előtt keletkező kibocsátásokra, és nem alkalmazandó az Egyesült Nemzetek Szervezete által meghatározott legkevesbé fejlett országokra és fejlődő kis szigetállamokra sem, kivéve azokat az államokat, amelyek egy főre jutó GDP-je eléri vagy meghaladja az uniós átlagot.

(3) Az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett egységek abban az esetben használhatók, ha a részt vevő felek általi engedélyezésre vonatkozó rendelkezések vannak hatályban, ha időben kiigazítják a részt vevő felek nemzetileg meghatározott hozzájárulásai alá tartozó emberi eredetű (forrásonkénti) kibocsátásokra és (nyelőkénti) eltávolításokra vonatkozó jelentéstételt, és ha nem kerül sor a globális kibocsátások kettős elszámolására, valamint nettó növekedésére.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben részletes – például jelentéstételi és nyilvántartási – követelményeket határoz meg az e bekezdés első albekezdésében említett rendelkezésekre, valamint az e rendelkezéseket alkalmazó államok vagy programok jegyzékbe vételére vonatkozóan. E rendelkezéseknek figyelembe kell venniük a legkevesbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok számára az e cikk (2) bekezdésével összhangban biztosított rugalmassági mechanizmusokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálobizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”;

b) a (4) bekezdést el kell hagyni;

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(8) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben felsorolja azokat az egységeket, amelyeket az ICAO Tanács elszámolhatónak ítél, és amelyek megfelelnek az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételeknek. A Bizottság adott esetben végrehajtási jogi aktusokat is elfogad e jegyzék naprakésszé tétele érdekében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálobizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”.

6. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A tagállamok az e cikk (8) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott módszernek megfelelően minden évben kiszámítják az előző naptári évre vonatkozó kibocsátáskompenzációs követelményeket a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államokba irányuló, azokból kiinduló és azok közötti légi járatok, valamint a Svájc vagy az Egyesült Királyság és a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok közötti légi járatok tekintetében, és erről minden év november 30-ig tájékoztatják a légijármű-üzemeltetőket.

A tagállamok az e cikk (8) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott módszernek megfelelően kiszámítják az adott CORSIA megfelelési időszakra vonatkozó teljes végleges kibocsátáskompenzációs követelményeket is, és ezekről az adott CORSIA megfelelési időszak utolsó évét követő év november 30-áig tájékoztatják azokat a légijármű-üzemeltetőket, amelyek az e követelményekre vonatkozó, az e bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelnek.

A tagállamok azokat a légijármű-üzemeltetőket tájékoztatják a kibocsátáskompenzáció szintjéről, amelyek az alábbi feltételek mindegyikének megfelelnek:

- a) a légijármű-üzemeltetők rendelkeznek a tagállamok egyike által kiállított üzemeltetési engedéllyel vagy valamelyik tagállamban vannak lajstromba véve, az adott tagállam legkülső régióit, függő területeit és egyéb területeit is beleértve; és
- b) 2021. január 1-től az éves szén-dioxid-kibocsátásuk meghaladja a 10 000 tonnát az olyan légi járművek használatából eredően, amelyek az I. melléklet hatálya alá tartozó repüléseket teljesítenek és 5 700 kg-ot meghaladó maximális engedélyezett felszállótömeggel rendelkeznek, az ugyanazon tagállamból (ideértve ugyanazon tagállam legkülső régióit) induló és ugyanazon tagállamba érkező légi járműveket kivéve.

Az első albekezdés b) pontja vonatkozásában az alábbi típusú repülésekből származó szén-dioxid-kibocsátásokat figyelmen kívül kell hagyni:

- i. állami repülések;
- ii. humanitárius célú repülések;
- iii. egészségügyi célú repülések;
- iv. katonai célú repülések;
- v. tűzoltási célú repülések;
- vi. humanitárius, egészségügyi vagy tűzoltási célú repülést megelőző vagy azt követő repülések, feltéve, hogy ezeket a repüléseket ugyanazzal a légi járművel hajtották végre, és ezek a repülések szükségesek voltak a vonatkozó humanitárius, egészségügyi vagy tűzoltási célú tevékenységek elvégzéséhez vagy az említett tevékenységeket követően a légi jármű következő tevékenységéhez annak áthelyezésére volt szükség.”;

b) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(8) Az e cikk (6) bekezdésében említett kibocsátáskompenzációs követelményeknek a CORSIA alkalmazása céljából történő kiszámítását a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államokba irányuló, azokból kiinduló és azok közötti légi járatok, valamint a Svájc vagy az Egyesült Királyság és a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok közötti légi járatok tekintetében a Bizottság által meghatározandó módszer szerint kell elvégezni.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az e bekezdés első albekezdésében említett légijármű-üzemeltetőkre vonatkozó kibocsátáskompenzációs követelmények kiszámításának módszerét.

Ezek a végrehajtási jogi aktusok részletezik különösen az ezen irányelv vonatkozó rendelkezéseiből, különösen a 3c., a 11a., a 12. és a 25a. cikkből, valamint – az ezen irányelv vonatkozó rendelkezéseinek fényében a lehetséges mértékben – a CORSIA-ra vonatkozó nemzetközi környezetvédelmi szabványokból és ajánlott gyakorlatokból (CORSIA SARP-ok) eredő követelmények alkalmazását.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az első ilyen végrehajtási jogi aktust 2024. június 30-ig kell elfogadni.

(9) Azok a légi jármű-üzemeltetők, amelyek valamely tagállam által kiállított üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek, vagy amelyeket valamely tagállamban – az adott tagállam legkülső régióit, függő területeit és egyéb területeit is beleértve – lajstromba vettek, csak az adott CORSIA megfelelési időszakra vonatkozóan az adott tagállam által a (6) cikkkel összhangban bejelentett mennyiség tekintetében törölhetik a 11a. cikkben említett egységeket. A törlésre a 2021–2023-as időszak kibocsátásai tekintetében 2025. január 31-ig, a 2024–2026-os időszak kibocsátásai tekintetében pedig 2028. január 31-ig kerül sor.”.

7. A 14. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A légi jármű-üzemeltetők évente egyszer jelentést tesznek a 2025. január 1. után bekövetkező, nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokról. E célból a Bizottság 2024. augusztus 31-ig az (1) bekezdés szerinti végrehajtási jogi aktust fogad el annak érdekében, hogy a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légi közlekedési hatásokat beépítse a nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési keretbe. Ennek a nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési keretnek tartalmaznia kell legalább a rendelkezésre álló háromdimenziós légi járműútvonali adatokat, valamint a környezeti páratartalmat és hőmérsékletet, hogy a repülésenkénti szén-dioxid-egyenértéket ki lehessen számítani. A Bizottság az adminisztratív terhek minimalizálása érdekében – a rendelkezésre álló erőforrásoktól függően – biztosítja a nyomonkövetés, jelentéstétel és hitelesítés megkönnyítését és a lehető legnagyobb mértékű automatizálását szolgáló eszközök rendelkezésre állását.

2025. január 1-től kezdődően a tagállamok biztosítják, hogy minden légi jármű-üzemeltető az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban minden év végét követően nyomon kövesse és jelentést tegyen az illetékes hatóságnak az általa az egyes naptári években üzemeltetett minden egyedi légi jármű nem szén-dioxiddal kapcsolatos hatásairól.

A Bizottság a 10. cikk (5) bekezdésében említett jelentés részeként 2026-tól évente jelentést nyújt be az e bekezdés első albekezdésében említett nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési keret alkalmazásának eredményeiről.

A nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokra vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési keret alkalmazásának eredményei alapján a Bizottság 2027. december 31-ig jelentést és adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be, miután először hatásvizsgálatot végzett e hatásoknak az EU ETS hatályának a nem szén-dioxiddal kapcsolatos légiközlekedési hatásokra való kiterjesztésével történő enyhítése érdekében.

(6) A Bizottság az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendelettel (*) és az (EU) 2019/1603 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (**) 7. cikkével összhangban a vonatkozó jelentéstételi határidőt követően legkésőbb három hónappal, felhasználóbarát módon közzéteszi legalább a légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó, a tagállamoknak bejelentett vagy a Bizottságnak továbbított alábbi összesített éves kibocsátási adatokat:

a) az EGT-n belüli repülőtérpáronként:

- i. az összes légi járatból származó kibocsátás;
- ii. a légi járatok száma összesen;
- iii. az utasok száma összesen;
- iv. a légi jármű típusa;

b) légi jármű-üzemeltetőnként:

- i. az EGT-n belüli légi járatokból, az EGT-ből induló légi járatokból, az EGT-be érkező légi járatokból és két harmadik ország közötti légi járatokból származó kibocsátásokra vonatkozó adatok állampárok szerinti bontásban, valamint a CORSIA keretében elszámolható kibocsátási egységek törlésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozó adatok;
- ii. a kibocsátáskompensációs követelményeknek a 12. cikk (8) bekezdése szerint kiszámított összege;
- iii. az e pont ii. pontjában említett, a légi jármű-üzemeltetőre vonatkozó kibocsátáskompensációs követelmények teljesítéséhez felhasznált, a 11a. cikk szerinti egységek mennyisége és típusa;
- iv. az ezen irányelv értelmében nulla kibocsátási tényezővel rendelkező vagy a légi jármű-üzemeltetőt a 3c. cikk (6) bekezdése alapján kibocsátási egységekre feljogosító üzemanyagok felhasznált mennyisége és típusa.

Az első albekezdés a) és b) pontja esetében, különleges körülmények között, amennyiben egy légi jármű-üzemeltető nagyon korlátozott számú repülőtér-páron vagy nagyon korlátozott számú, a kibocsátáskompensációs követelmények hatálya alá tartozó állampár viszonylatában, vagy nagyon korlátozott számú, a kibocsátáskompensációs követelmények hatálya alá nem tartozó állampár viszonylatában üzemel, az említett légi jármű-üzemeltető kérheti az igazgatásért felelős tagállamot, hogy ezeket az adatokat ne tegye közzé légi jármű-üzemeltetői szinten, kifejtve, hogy a nyilvánosságra hozatal miatt tekinthető olyanoknak, mint amely sértené kereskedelmi érdekeit. E kérelem alapján az igazgatásért felelős tagállam kérheti a Bizottságtól, hogy ezeket az adatokat magasabb összesítési szinten tegye közzé. A kérelemről a Bizottság határoz.

(*) A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

(**) A Bizottság (EU) 2019/1603 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. július 18.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által a légi közlekedésből származó kibocsátásoknak a piaci alapú globális intézkedés végrehajtása céljából való nyomon követése, jelentése és hitelesítése érdekében elfogadott intézkedések tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 250., 2019.9.30., 10. o.).

8. A 18a. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Amennyiben a 13. cikkben említett bármely időszak első két évében az e cikk (1) bekezdésének b) pontja alá tartozó légi jármű-üzemeltető által végrehajtott repülésekből származó, légiközlekedésnek tulajdonított kibocsátások egyikét sem tulajdonítják az igazgatásért felelős tagállamnak, a légi jármű-üzemeltetőt a következő időszakra vonatkozóan át kell adni egy másik igazgatásért felelős tagállamnak. Az igazgatásért felelős új tagállam az a tagállam, amely a légi jármű-üzemeltető által az előző időszak első két évében végrehajtott repülésekből származó, a legnagyobb becsült, légiközlekedésnek tulajdonított kibocsátással rendelkezik.”;

b) a (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) 2024-től kezdődően legalább kétévenként frissíti a jegyzéket olyan légi jármű-üzemeltetők felvételével, amelyek ezt követően végeztek az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet; amennyiben egy légi jármű-üzemeltető a jegyzék frissítését megelőző négy egymást követő naptári évben nem végzett az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet, nem vehető fel a jegyzékbe.”;

9. A 25a. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az Unió és tagállamai továbbra is törekszenek a légi közlekedésből származó üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését célzó globális intézkedésekre vonatkozó megállapodások elérésére, összhangban az (EU) 2021/1119 rendelet és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel. A Bizottság bármely ilyen megállapodás fényében mérlegeli, hogy a légi jármű-üzemeltetők vonatkozásában szükséges-e ezt az irányelvet módosítani.”;

b) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amely felsorolja az EGT-országokon, Svájcban és az Egyesült Királyságon kívüli azon államokat, amelyeket úgy tekintenek, hogy ezen irányelv alkalmazása céljából alkalmazzák a CORSIA-t, a 2019-es alapszinttel a 2021–2023-as időszakra, valamint a 2019-es kibocsátás 85 %-ának megfelelő alapszinttel 2024-től kezdődően minden évre vonatkozóan. E végrehajtási jogi aktust a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A 2026. december 31-ig keletkező, az e cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államokból kiinduló vagy oda érkező légi járatokból származó kibocsátások tekintetében a légi jármű-üzemeltetők nem kötelesek a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban kibocsátási egységeket visszaadni.

(5) A 2026. december 31-ig keletkező, az EGT és az e cikk (3) bekezdés alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban fel nem sorolt államok közötti légi járatokból – a Svájcban és az Egyesült Királyságban irányuló légi járatokat kivéve – származó kibocsátások tekintetében a légi jármű-üzemeltetők nem kötelesek a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban kibocsátási egységeket visszaadni.

(6) Az e cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsoroltaktól és az uniós átlagot elérő vagy meghaladó egy főre jutó GDP-vel rendelkezőktől eltérő, az Egyesült Nemzetek Szervezete által meghatározott legkevésbé fejlett országokba és fejlődő kis szigetállamokba irányuló vagy onnan kiinduló légi járatokból származó kibocsátások tekintetében a légijármű-üzemeltetők nem kötelesek a 12. cikk (3) bekezdésével összhangban kibocsátási egységeket visszaadni.

(7) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a verseny jelentős torzulása áll fenn – így például egy olyan harmadik ország által okozott torzulás, amely a CORSIA-t a hazai jogában kevésbé szigorú módon alkalmazza vagy a CORSIA rendelkezéseit nem azonos módon alkalmazza az összes légijármű-üzemeltetővel szemben –, amely hátrányosan érinti a valamely tagállam által kiállított üzemeltetési engedéllyel rendelkező vagy valamely tagállamban –az adott tagállam legkülső régióit, függő területeit és egyéb területeit is beleértve – lajstromozott légijármű-üzemeltetőket, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az említett légijármű-üzemeltetőknek a 12. cikk (9) bekezdése szerinti kibocsátáskompenzációs követelmények alóli mentesítésére az ilyen államokba irányuló és onnan kiinduló légi járatokból származó kibocsátások tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(8) Amennyiben egy légijármű-üzemeltető, amely egy tagállam által kiállított üzemeltetési engedéllyel rendelkezik, vagy valamely tagállamban – többek között az adott tagállam legkülső régióiban, függő területein és egyéb területein – lajstromozták, az e cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt két különböző állam közötti légi járatokat üzemeltet, ideértve a Svájc, az Egyesült Királyság és az e cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok közötti légi járatokat is, és ezen államok lehetővé teszik a légijármű-üzemeltetők számára, hogy a 11a. cikk (8) bekezdése alapján elfogadott jegyzékben szereplő egységektől eltérő egységeket használjanak, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyek engedélyezik a szóban forgó légijármű-üzemeltetők számára, hogy a jegyzékben szereplőkön kívül egyéb egységtípusokat használjanak, illetve hogy a 11a. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti feltételek ne vonatkozzanak rájuk az ilyen légi járatokból származó kibocsátások tekintetében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”;

10. A 28a. és a 28b. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„28a. cikk

Az ICAO piaci alapú globális intézkedésének kötelező végrehajtását megelőzően alkalmazandó eltérések

(1) A 12. cikk (3) bekezdésétől, a 14. cikk (3) bekezdésétől és a 16. cikktől eltérve a tagállamok úgy tekintik, hogy az említett rendelkezésekben megállapított követelmények teljesülnek, és nem hoznak intézkedést a légijármű-üzemeltetőkkel szemben az alábbiak vonatkozásában:

- a) az Egyesült Királyságban vagy Svájcban található repülőterekre irányuló légi járatok kivételével az EGT-n kívüli államokban található repülőterekre irányuló, illetve onnan kiinduló, a 2021. január 1. és 2026. december 31. közötti időszakban az egyes naptári években végrehajtott légi járatokból származó összes kibocsátás, a 28b. cikkben említett felülvizsgálattól függően;
- b) valamely, az EUMSZ 349. cikkének értelmében vett legkülső régióban található repülőtér és az EGT valamely más régiójában található repülőtér közötti, a 2013. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakban az egyes naptári években végrehajtott légi járatokból származó összes kibocsátás, a 28b. cikkben említett felülvizsgálattól függően.

A 11a., a 12. és a 14. cikk alkalmazásában az e bekezdés első albekezdésében említett légi járatoktól eltérő légi járatokból származó hitelesített kibocsátásokat a légijármű-üzemeltető hitelesített kibocsátásának kell tekinteni.

(2) A 3d. cikk (3) bekezdésétől eltérve, az egyes tagállamok által a 2013. január 1-jétől 2026. december 31-ig tartó időszak vonatkozásában árverés útján értékesítendő egységek mennyiségét csökkenteni kell oly módon, hogy ez a mennyiség megfeleljen a légi közlekedésnek tulajdonított kibocsátások azon légi járatokból származó részének, amelyekre nem terjednek ki az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti eltérések.

(3) A 3 g. cikktől eltérve, a légijármű-üzemeltetők nem kötelesek az olyan légi járatokkal kapcsolatos kibocsátások nyomon követésére és jelentésére irányuló intézkedéseket tartalmazó nyomonkövetési terveket benyújtani, amelyekre kiterjednek az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti eltérések.

(4) A 3 g., a 12., a 15. és a 18a. cikktől eltérve, ha egy légi jármű-üzemeltető összes éves kibocsátása kevesebb, mint 25 000 tonna CO₂, vagy ha egy légi jármű-üzemeltetőnek az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett légi járatoktól eltérő légi járatokból származó összes éves kibocsátása kevesebb, mint 3 000 tonna CO₂, akkor ezt a kibocsátást hitelesítettnek kell tekinteni, amennyiben meghatározása a kis kibocsátók számára rendelkezésre álló – a 606/2010/EU bizottsági rendelet (*) által jóváhagyott, az Eurocontrol által annak ETS-támogató rendszeréből származó adatokkal feltöltött – eszközzel történt. A tagállamok a nem kereskedelmi légi jármű-üzemeltetők esetében egyszerűsített eljárásokat alkalmazhatnak, amennyiben ezen eljárások legalább a kis kibocsátók eszközével megegyező mértékű pontosságot biztosítanak.

(5) Azon országokra, amelyekkel a 25. vagy 25a. cikk szerinti megállapodás jött létre, e cikk (1) bekezdése csak az említett megállapodás feltételeivel összhangban alkalmazandó.

28b. cikk

A Bizottság által az ICAO piaci alapú globális intézkedésének végrehajtására vonatkozóan végzett jelentéstétel és felülvizsgálat

(1) A Bizottság 2027. január 1-je előtt, azt követően pedig háromévente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ICAO-n belül folytatott, a 2021-től kezdődően a kibocsátásokra alkalmazandó, piaci alapú globális intézkedés végrehajtását célzó tárgyalások előrehaladásáról, különösen a következőkkel kapcsolatban:

- a) a releváns ICAO-eszközök, beleértve a szabványokat és az ajánlott gyakorlatokat, valamint az ICAO 41. közgyűlésén elfogadott hosszú távú globális, törekvésként megfogalmazott cél elérésére irányuló ICAO-intézkedéscsomag valamennyi elemének végrehajtása terén elért eredményeket;
- b) az ICAO Tanács által a piaci alapú globális intézkedésre vonatkozóan jóváhagyott ajánlások, beleértve az alapszintek bármely lehetséges változását;
- c) a globális kibocsátási egység-forgalmi jegyzék létrehozása;
- d) a harmadik országok által hozott, a 2021-től kezdődően a kibocsátásokra alkalmazandó piaci alapú globális intézkedés végrehajtását célzó nemzeti intézkedések;
- e) a harmadik országoknak a CORSIA szerinti kibocsátáskompensációban való részvételének szintje, beleértve a részvétellel kapcsolatos fenntartásaik következményeit is; továbbá
- f) egyéb releváns nemzetközi fejlemények és alkalmazandó eszközök, valamint a légi közlekedés éghajlatváltozásra gyakorolt teljes hatásának csökkentése terén elért haladás.

A Bizottság a Párizsi Megállapodás globális értékelésével összhangban jelentést tesz a légiközlekedési ágazat azon hosszú távú, globális, törekvésként megfogalmazott céljának elérésére irányuló erőfeszítésekről is, hogy a légi közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátás 2050-ig nettó nullára csökkenjen az első albekezdés a)–f) pontjában említett kritériumokkal összhangban álló értékelés szerint.

(2) A Bizottság 2026. július 1-jéig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az ICAO piaci alapú globális intézkedésének környezeti integritását, ideértve a Párizsi Megállapodásban foglalt célokhoz viszonyított általános törekvését, a CORSIA szerinti kibocsátáskompensációban való részvétel szintjét, annak végrehajthatóságát, az átláthatóságot, az előírások megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, a nyilvánosság részvételének folyamatait, a kibocsátáskompensációs egységek minőségét, a kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését, a kibocsátási egység-forgalmi jegyzékeket, az elszámoltathatóságot, valamint a bioüzemanyagok használatára vonatkozó szabályokat. A Bizottság ezt a jelentést 2026. július 1-jéig közzé is teszi.

(3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett jelentéshez adott esetben olyan jogalkotási javaslatot mellékel, amely ezen irányelvnek a Párizsi Megállapodásban meghatározott hőmérsékleti céllal, a gazdaság egészére vonatkozó, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló, 2030-ra szóló uniós vállalással, valamint a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésével és az Unió éghajlatpolitikai fellépése környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzésére vonatkozó céllal összhangban álló módon történő módosítására irányul. A kísérő javaslatnak adott esetben tartalmaznia kell az EU ETS 2027 januárjától történő alkalmazását az EGT-államokban található repülőterekről az EGT-n kívül található repülőterekre induló légi járatokra, és ki kell zárnia az EGT-n kívül található repülőterekről érkező légi járatokat, amennyiben a (2) bekezdésben említett jelentés azt mutatja, hogy:

- a) az ICAO Közgyűlése 2025. december 31-ig nem erősítette meg a CORSIA-t, összhangban annak a Párizsi Megállapodás céljainak elérésére irányuló hosszú távú, globális, törekvésként megfogalmazott céljával; vagy

- b) a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok a legfrissebb rendelkezésre álló adatok alapján a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátások kevesebb mint 70 %-át képviselik.

A kísérő javaslatnak továbbá adott esetben és a kettős díjfizetés elkerülése érdekében lehetővé kell tennie a légijármű-üzemeltetők számára, hogy levonják a CORSIA-kibocsátáskompensáció miatt az említett útvonalakon felmerülő költségeket. Amennyiben az első albekezdés a) és b) pontjában említett feltételek nem teljesülnek, a javaslat adott esetben úgy módosítja ezt az irányelvet, hogy az EU ETS-t továbbra is csak az EGT-n belüli légi járatokra, a Svájcba és az Egyesült Királyságba irányuló légi járatokra, valamint a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban fel nem sorolt államokba irányuló légi járatokra alkalmazzák.

(*) A Bizottság 606/2010/EU rendelete (2010. július 9.) az alacsony kibocsátással jellemezhető egyes légijármű-üzemeltetők tüzelőanyag-fogyasztásának megállapítására az Eurocontrol (Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért) által kifejlesztett egyszerűsített eszköz jóváhagyásáról (HL L 175., 2010.7.10., 25. o.).”

11. A 30. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(8) 2026-ban a Bizottság a 10. cikk (5) bekezdésében előírt jelentésbe belefoglalja a következő elemeket:

- a) az 1 000 km-nél rövidebb légi járatok környezeti és éghajlati hatásainak értékelése, valamint az e hatások csökkentésére irányuló lehetőségek mérlegelése, beleértve a rendelkezésre álló alternatív tömegközlekedési módok és a fenntartható légijármű-üzemanyagok fokozott használatának vizsgálatát;
- b) az I. melléklet táblázatában a „Tevékenységek” oszlop „Légi közlekedés” bejegyzésének h. vagy k. pontja alapján mentességet élvező légijármű-üzemeltetők által végzett légi járatok környezeti és éghajlati hatásainak értékelése, valamint az e hatások csökkentésére irányuló lehetőségek mérlegelése;
- c) ezen irányelv légiközlekedési ágazatra gyakorolt társadalmi hatásainak értékelése, ideértve a légiközlekedési munkaerőre és a légi közlekedés utazási költségeire gyakorolt hatásokat is; és
- d) a szigetek és a távoli területek légi összeköttetésének értékelése, többek között a versenyképességgel és a kibocsátás-helyezéssel, valamint a környezeti és éghajlati hatásokkal kapcsolatos megfontolások.

A 10. cikk (5) bekezdésében előírt jelentést adott esetben figyelembe kell venni ezen irányelv jövőbeli felülvizsgálatakor is.”

12. Az I. és a IV. melléklet ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2023. december 31-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

MELLÉKLET

- (1) A 2003/87/EK irányelv I. mellékletében a táblázat a „Tevékenységek” című oszlopban a „Légi közlekedés” bejegyzés a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés a következő bekezdéssel egészül ki:

„A 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt két különböző államban található repülőterek közötti, a Svájc vagy az Egyesült Királyság és a 25a. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt államok közötti, valamint a 12. cikk (6) bekezdése és (8) bekezdése, valamint a 28c. cikk alkalmazásában a két különböző harmadik államban található repülőterek közötti bármely egyéb, olyan légitársaság-üzemeltetők által végrehajtott légi járatok, amelyek megfelelnek az alábbi feltételek mindegyikének:

- a) a légitársaság-üzemeltetők rendelkeznek a tagállamok egyike által kiállított üzemeltetési engedéllyel vagy valamelyik tagállamban vannak lajstromba véve, az adott tagállam legkülső régióit, függő területeit és egyéb területeit is beleértve; és
- b) 2021. január 1-től az éves szén-dioxid-kibocsátásuk meghaladja a 10 000 tonnát az olyan légi járművek használatából eredően, amelyek e melléklet hatálya alá tartozó repüléseket teljesítenek és 5 700 kg-ot meghaladó maximális engedélyezett felszállótömeggel rendelkeznek, kivéve az ugyanazon tagállamból (ideértve ugyanazon tagállam legkülső régióit) induló és ugyanazon tagállamba érkező légi járműveket; e pont alkalmazásában az alábbi típusú repülésekből származó kibocsátásokat figyelmen kívül kell hagyni:
- i. állami repülések;
 - ii. humanitárius célú repülések;
 - iii. egészségügyi célú repülések;
 - iv. katonai célú repülések;
 - v. tűzoltási célú repülések;
 - vi. humanitárius, egészségügyi vagy tűzoltási célú repülést megelőző vagy azt követő repülések, feltéve, hogy ezeket a repüléseket ugyanazzal a légi járművel hajtották végre, és ezek a repülések szükségesek voltak a vonatkozó humanitárius, egészségügyi vagy tűzoltási célú tevékenységek elvégzéséhez vagy az említett tevékenységeket követően a légi jármű következő tevékenységéhez annak áthelyezésére volt szükség.”;

b) az i. pontban a „30 000” szám helyébe az „50 000” szám lép;

2. A 2003/87/EK irányelv IV. mellékletének B. részében „A szén-dioxid-kibocsátások nyomon követése” szakasz a következőképpen módosul:

a) a negyedik bekezdés a következő mondattal egészül ki:

„A kerozin típusú sugárhajtómű-üzemanyag (Jet A1 vagy Jet A) kibocsátási tényezője 3,16 (t CO₂/t üzemanyag).”

b) a szöveg a negyedik bekezdés után a következő bekezdéssel egészül ki:

„Az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikkének megfelelő, megújuló forrásokból származó hidrogén felhasználásával előállított, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokból származó kibocsátásokat az ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus elfogadásáig az azokat használó légitársaság-üzemeltetők vonatkozásában nulla kibocsátással kell besorolni.”

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/959 IRÁNYELVE

(2023. május 10.)

az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szint feletti 1,5°C-ra korlátozzák. Az említett kötelezettségvállalást megerősítette a glasgow-i éghajlati paktumnak az UNFCCC keretében történő, 2021. november 13-i elfogadása, amelyben a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Részes Feleinek Konferenciája elismeri, hogy az éghajlatváltozás hatásai jóval enyhébbek lesznek 1,5°C-os hőmérséklet-emelkedés esetén a 2 °C-oshoz képest, és határozott vállalást tesz arra, hogy folytatja a hőmérséklet-emelkedés 1,5°C-ra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket.
- (2) A Párizsi Megállapodás 1,5°C-os célkitűzése életben tartásának szükségessége egyre jelentősebbé vált, miután az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentésében megállapította, hogy a globális felmelegedést csak akkor lehet 1,5°C-ra korlátozni, ha ebben az évtizedben azonnal erőteljes és tartós csökkentésekre kerül sor a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás terén.
- (3) Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése áll a Bizottság 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményének (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) középpontjában.
- (4) Az európai zöld megállapodás az Unión belüli klímasemlegesség 2050-ig történő elérését célzó, egymást kölcsönösen erősítő intézkedések és kezdeményezések átfogó készletét kombinálja, és új növekedési stratégiát határoz meg, amelynek célja, hogy az Uniót olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, igazságos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol a gazdasági növekedés elválik az erőforrás-felhasználástól. Szintén célja továbbá az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jólétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ez az átmenet eltérő módon érinti a különböző ágazatok munkavállalóit. Ugyanakkor az említett átmenetnek vannak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos vonatkozásai, valamint különös hatással van egyes hátrányos és

⁽¹⁾ HL C 152, 2022.4.6, 175. o.⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 116. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. április 18-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.⁽⁴⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

kiszolgáltatók helyzetű csoportokra, így például az idősebbekre, a fogyatékkal élő személyekre, a kisebbségi faji vagy etnikai háttérrel rendelkező személyekre, valamint az alacsony és alsó-közepes jövedelmű egyénekre és háztartásokra. Nagyobb kihívások elé állít bizonyos régiókat is, így különösen a strukturálisan hátrányos helyzetű régiókat és a peremterületeket, valamint a szigeteket. Ezért biztosítani kell, hogy az átmenet igazságos és inkluzív legyen, senkit nem hagyva hátra.

- (5) Az Unió a Tanács általi jóváhagyást követően 2020. december 17-én benyújtotta az UNFCCC-nek nemzetileg meghatározott hozzájárulását. A többek között az (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁵⁾ módosított 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ azon eszközök egyike, amelyekre a 2030-as célkitűzés általános ismertetése az említett beadvány mellékletében hivatkozik, és amely a megnövelt célérték fényében felülvizsgálat tárgyát képezi. A Tanács a 2022. október 24-i következtetéseiben kijelentette, hogy készen áll arra, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeiről folytatott tárgyalások lezárását követően a lehető leghamarabb, a glasgow-i éghajlati paktum 29. pontjával összhangban adott esetben aktualizálja az Unió és tagállamai nemzetileg meghatározott hozzájárulását annak tükrözése érdekében, ahogyan az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeinek végső változata végrehajtja az Európai Tanács által 2020 decemberében elfogadott kiemelt uniós célt. Mivel a 2003/87/EK irányelvvel létrehozott uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) az Unió éghajlat-politikájának sarokköve, és annak kulcsfontosságú eszközét képezi az üvegházhatásúgáz-kibocsátások költséghatékony csökkentéséhez, a 2003/87/EK irányelv ezen irányelv révén elfogadott – többek között annak hatályát érintő – módosításai az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeinek részét képezik.
- (6) A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére, élet- és munkakörülményeire, valamint jólétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás végrehajtása csak még szükségesebbé és értékesebbé vált. Az említett hatások megmutatták, hogy a társadalmunknak és a gazdaságunknak javítania kell a külső sokkokkal kapcsolatos rezilienciáját, és korán fel kell lépnie a külső sokkok hatásainak megelőzése vagy enyhítése érdekében, mégpedig oly módon, amely igazságos, és amelynek eredményeként senki nem marad hátra, beleértve az energiaszegénység kockázatának kitetteket is. Az európai polgárok továbbra is határozottan úgy vélik, hogy ez különösen igaz az éghajlatváltozásra.
- (7) Az Unió az UNFCCC Titkárságához 2020. december 17-én benyújtott aktualizált, nemzetileg meghatározott hozzájárulásban kötelezettséget vállalt arra, hogy az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti 2030-ig az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását.
- (8) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ elfogadásával az Unió jogszabályban rögzítette a gazdaság egészére kiterjedő, legkésőbb 2050-ig elérendő klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvést. Az említett rendelet megállapít egy kötelező, az Unión belüli nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó célértéket is, amely szerint a kibocsátást az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig, és úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy valamennyi jövőbeli intézkedéstervezetet vagy jogalkotási javaslatot – beleértve a költségvetési javaslatokat is – összehangolja az említett rendelet célkitűzéseivel, és az összehangolás elmaradása esetén az említett javaslatokat kísérő hatásvizsgálat részeként megindokolja az ilyen összehangolás elmaradását.
- (9) Az (EU) 2021/1119 rendelettel megállapított kibocsátáscsökkentés eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia. Ezért az EU ETS ambícióját úgy kell kiigazítani, hogy az összhangban a gazdaság egészére kiterjedő, 2030-ra teljesítendő nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési célértékkel, a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzéssel és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvéssel, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározottak szerint.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

- (10) Az EU ETS-nek ösztönöznie kell az olyan létesítményekből származó termelést, amelyek csökkentik vagy teljes mértékben megszüntetik az üvegházhatású gázok kibocsátását. Ezért a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében szereplő egyes tevékenységi kategóriák leírását módosítani kell annak érdekében, hogy az említett I. mellékletben felsorolt valamely tevékenységet végző olyan létesítmények, amelyek bár elérik a szóban forgó tevékenységhez kapcsolódó teljesítmény-küszöbértéket, de nem bocsátanak ki üvegházhatású gázokat, az EU ETS hatálya alá kerüljenek, és ezáltal biztosított legyen az érintett ágazatokban működő létesítményekkel szembeni egyenlő bánásmód. Emellett a valamely termék előállításához juttatott ingyenes kiosztásnak irányadó elvként figyelembe kell vennie az anyagok körforgásos felhasználási potenciálját, és azt a tényt, hogy a referenciaértékek függetlennek kell lennie az alapanyagtól vagy az előállítási folyamat típusától, amennyiben az előállítási folyamatok célja megegyezik. Ezért egyes referenciaértékek esetében módosítani kell az érintett termékek, folyamatok és kibocsátások meghatározását, hogy egyenlő versenyfeltételek legyenek biztosítottak az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő vagy megszüntető új technológiákat használó létesítmények és a meglévő technológiákat használó létesítmények számára. Az említett irányadó elvek ellenére a 2026–2030-as időszakra vonatkozó felülvizsgált referenciaértékeknek továbbra is különbséget kell tenniük az elsődleges és másodlagos acél- és alumíniumtermelés között. Emellett el kell különíteni a finomítókra és a hidrogénre vonatkozó referenciaértékek aktualizálását annak érdekében, hogy az tükrözze a hidrogén – ezen belül a zöld hidrogén – termelésének a finomítói ágazaton kívüli növekvő jelentőségét.
- (11) Az egyes referenciaértékek esetében az érintett termékek, folyamatok és kibocsátások meghatározásának módosítását követően biztosítani kell, hogy a gyártók ugyanazon kibocsátások fejében ne részesüljenek kettős kompenzációban, azaz mind ingyenes kiosztásban, mind a közvetett költségkompenzációban, és ennek megfelelően ki kell igazítani a pénzügyi intézkedéseket a villamosenergia-árakban megjelenő közvetett költségek kompenzálása érdekében.
- (12) A 96/61/EK tanácsi irányelvet ⁽⁸⁾ a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁹⁾ hatályon kívül helyezte. A 96/61/EK irányelvre való hivatkozásokat a 2003/87/EK irányelv 2. cikkében és IV. mellékletében ennek megfelelően naprakésszé kell tenni. Tekintettel arra, hogy sürgősen szükség van a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentésekre, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a 2010/75/EU irányelv alapján elfogadott kibocsátási határértékektől eltérő szakpolitikák révén is fellépjenek az EU ETS hatálya alá tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében.
- (13) A Bizottság „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című, 2021. május 12-i közleményében felszólít az Unió szennyezőanyag-mentesség felé történő elmozdítására azáltal, hogy 2050-re olyan szintekre csökkentik a lég-, az édesvízi, a tengeri és a talajszennyezést, amelyek várhatóan már nem lesznek ártalmasak az egészségre és a természetes ökoszisztémákra. A 2010/75/EU irányelv – mint a levegő-, víz- és talajszennyezőanyag-kibocsátást szabályozó fő eszköz – szerinti intézkedések gyakran lehetővé fogják tenni az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését is. A 2003/87/EK irányelv 8. cikkével összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell a 2003/87/EK irányelv és a 2010/75/EU irányelv engedélyezési követelményei közötti koordinációt.
- (14) Felismerve, hogy az új innovatív technológiák gyakran lehetővé teszik mind az üvegházhatású gázok, mind a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését, fontos biztosítani a mind az üvegházhatású gázok, mind a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését eredményező intézkedések – így különösen a 2010/75/EU irányelv – közötti szinergiákat, és felül kell vizsgálni hatékonyságukat e tekintetben.
- (15) A 2013 és 2020 közötti időszakban a villamosenergia-termelők fogalom meghatározását használták az ipar számára biztosított ingyenes kiosztás maximális mennyiségének meghatározásához, de ez az ipari létesítményekhez képest eltérő bánásmóddhoz vezetett a kapcsolt energiatermelő erőművek körében. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés alkalmazásának ösztönzése, valamint a hőtermelés és a távfűtés tekintetében ingyenes kiosztásban részesülő valamennyi létesítmény számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a 2003/87/EK irányelvből el kell hagyni a villamosenergia-termelőkre vonatkozó valamennyi hivatkozást. Emellett az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹⁰⁾ meghatározza az összes ipari folyamat ingyenes kiosztásra való jogosultságával kapcsolatos részleteket. Ezért a 2003/87/EK irányelv 10a. cikke (3) bekezdésének a szén-dioxid-leválasztásra és -tárolásra vonatkozó rendelkezései elavulttá váltak, így azokat el kell hagyni.

⁽⁸⁾ A Tanács 96/61/EK irányelve (1996. szeptember 24.) a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről (HL L 257., 1996.10.10., 26. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

⁽¹⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 19.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályokról a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról (HL L 59., 2019.2.27., 8. o.).

- (16) Azokat az üvegházhatású gázokat, amelyeket nem közvetlenül a légkörbe bocsátanak ki, az EU ETS keretében kibocsátásnak kell tekinteni, és e kibocsátások tekintetében kibocsátási egységeket kell visszaadni, kivéve, ha azokat a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹¹⁾ összhangban tárolóhelyen tárolják, vagy ha stabil kémiai kötésben vannak valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, és nem kerülhetnek be a légkörbe a termékkel élettartamának lejártát követően végzett bármely szokásos tevékenység során. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésben vannak valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, és nem kerülhetnek be a légkörbe a termékkel élettartamának lejártát követően végzett bármely szokásos tevékenység során, ideértve adott esetben a szén-dioxid-eltávolítási tanúsítvány megszerzését is, a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására vonatkozó szabályozási fejleményekre tekintettel. A termékkel élettartamának lejártát követően végzett szokásos tevékenységet tágan kell értelmezni, beleértve mindazon tevékenységet, amelyre a termék élettartamának lejártá után sor kerülhet, többek között az újrahazsárlatot, az újragyártást, az újrafeldolgozást és az ártalmatlanítást, például az elégetést és a hulladéklerakóban történő elhelyezést is.
- (17) A két különböző tagállam joghatósága alá tartozó kikötők közötti, vagy egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötő és egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötő közötti utakból álló nemzetközi tengeri közlekedési tevékenység volt az egyetlen olyan közlekedési mód, amely nem szerepel az Uniónak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó korábbi kötelezettségvállalásaiban. Az egyik tagállamból induló és egy másik tagállamba vagy harmadik országba érkező utak tekintetében az Unióban értékesített üzemanyagokból származó kibocsátások 1990 óta mintegy 36 %-kal nőttek. Ezek a kibocsátások az összes uniós hajózási kibocsátás közel 90 %-át teszik ki, mivel az Unióban az ugyanazon tagállamba induló és oda érkező utak tekintetében értékesített üzemanyagokból származó kibocsátás 1990 óta 26 %-kal csökkent. Egy változatlan feltételek melletti forgatókönyv szerint a nemzetközi tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátás 2015 és 2030 között az előrejelzések alapján mintegy 14 %-kal, 2015 és 2050 között pedig 34 %-kal fog nőni. Ha a tengeri közlekedési tevékenységek éghajlatváltozásra gyakorolt hatása az előrejelzések szerint nő, az jelentősen aláásná a más ágazatok által az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében végrehajtott csökkentéseket, és ezáltal a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó cél, a legkésőbb 2050-ig teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzés, és az azt követően elérendő, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott, negatív kibocsátásra vonatkozó cél, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzései elérését célzó csökkentéseket.
- (18) 2013-ban a Bizottság stratégiát fogadott el a tengeri közlekedési kibocsátásoknak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló uniós szakpolitikába történő fokozatos integrálására. E megközelítés első lépéseként az Unió az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾ létrehozott egy, a tengeri közlekedésből származó kibocsátások nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére szolgáló rendszert, amelyet a tengeri közlekedésre vonatkozó csökkentési célok meghatározásának és egy piaci alapú eszköz alkalmazásának kell követnie. A társjogalkotók (EU) 2018/410 irányelvben kifejezett kötelezettségvállalásával összhangban a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) vagy az Unió fellépéseinek 2023-tól kell kezdődniük, ideértve egy olyan intézkedés elfogadására és végrehajtására vonatkozó előkészületeket, amely biztosítja, hogy az ágazat megfelelően hozzájáruljon a Párizsi Megállapodás keretében elfogadott célkitűzések eléréséhez szükséges erőfeszítésekhez, és e kérdések összes érintett fél általi kellő megfontolását is.
- (19) Az (EU) 2018/410 irányelv értelmében a Bizottságnak be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy az IMO keretében milyen eredményeket sikerült elérni egy ambiciózus kibocsátáscsökkentési célkitűzés és az ahhoz kapcsolódó intézkedések elérése terén, annak biztosítása érdekében, hogy a Párizsi Megállapodás keretében elfogadott célkitűzések eléréséhez szükséges erőfeszítésekhez a tengeri közlekedés megfelelő módon járuljon hozzá. Jelenleg is zajlanak erőfeszítések a nemzetközi tengeri kibocsátások IMO-n keresztüli korlátozására, amely erőfeszítéseket ösztönözni kell, ideértve a 2018-ban elfogadott, a hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló kezdeti IMO-stratégia gyors végrehajtását, amely utal a nemzetközi hajózásból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentésének ösztönzését szolgáló, lehetséges piaci alapú intézkedésekre is. Ennek ellenére, bár a közelmúltban történt előrelépés az IMO-ban, ez eddig nem volt elegendő a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez. Tekintettel a hajózás nemzetközi jellegére, fontos, hogy a tagállamok és az Unió saját hatáskörükön belül harmadik országokkal együttműködve fokozzák a globális intézkedések megerősítésére irányuló diplomáciai erőfeszítéseket, és előrelépést érjenek el az IMO szintjén egy globális piaci alapú intézkedés kidolgozása terén.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

- (20) A tengeri közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátás az uniós kibocsátások mintegy 3–4 %-át teszi ki. Az európai zöld megállapodásban a Bizottság kijelentette, hogy további intézkedéseket kíván hozni a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás kezelésére egy olyan intézkedéscsomag révén, amely lehetővé teszi az Unió számára kibocsátáscsökkentési célkitűzéseinek elérését. Ezzel összefüggésben a 2003/87/EK irányelvet módosítani kell, hogy a tengeri közlekedést beemeljék az EU ETS-be annak biztosítása érdekében, hogy ez az ágazat is méltányos mértékben járuljon hozzá az Unió ambiciózusabb éghajlat-politikai célkitűzéseéhez, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseéhez, amely 4. cikkének (4) bekezdésében kimondja, hogy a fejlett országoknak a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentési célkitűzések megvalósításával továbbra is vezető szerepet kellene vállalniuk, míg a fejlődő országokat arra ösztönzi, hogy idővel mozduljanak el a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentési vagy -korlátozási célok felé. Jóllehet az Európán kívüli nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátást 2021 januárjától piaci alapú globális fellépéssel kellett maximálni, még nincs olyan intézkedés, amely a tengeri közlekedésből származó kibocsátásokat maximálná vagy arra vonatkozóan árat állapítana meg. Ezért helyénvaló, hogy az EU ETS lefedje a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötő és egy harmadik ország joghatósága alá tartozó kikötő közötti utakból származó kibocsátások egy részét, és a harmadik ország dönthet a kibocsátások másik részével kapcsolatos megfelelő intézkedésekről.

Az EU ETS tengeri közlekedésre való kiterjesztésének ezért ki kell terjednie a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötőből érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások felére, a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből induló és egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások felére, a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó teljes kibocsátásra, valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőn belüli teljes kibocsátásra. Ez a megközelítés jó gyakorlati megoldást jelent a közös, de megkülönböztetett felelőségek és képességek elvének érvényesítésére, amely az UNFCCC keretében az egyik régóta fennálló kihívás. Az Unió és harmadik országok közötti, beérkező és kimenő utakból származó kibocsátások egy részének lefedése biztosítja az EU ETS hatékonyságát, különösen azáltal, hogy növeli az intézkedés környezeti hatását az Unión belüli utakra korlátozódó földrajzi hatályhoz képest, miközben korlátozza az előírások megkerülését célzó kikötői megállások kockázatát és az átrakodási tevékenységek Unión kívülre való áthelyezésének kockázatát. Annak érdekében, hogy az ágazatot zökkenőmentesen integrálják az EU ETS-be, a kibocsátási egységek hajózási társaságok általi visszaadását fokozatosan növelni kell a 2024. és a 2025. év tekintetében bejelentett hitelesített kibocsátásokhoz képest.

A rendszer környezeti integritásának védelme érdekében, amennyiben ezekben az években a tengeri közlekedés hitelesített kibocsátásaihoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza tekintetében, mielőtt az egyes években megállapítják a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget, az említett különbségnek megfelelő összegű kibocsátási egységet törölni kell. 2026-tól a hajózási társaságoknak az összes hitelesített kibocsátásuknak megfelelő mennyiségű kibocsátási egységet kell visszaadniuk. Míg a tengeri közlekedés éghajlati hatása főként a szén-dioxid-kibocsátásának tudható be, a széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátások a hajókból származó kibocsátások jelentős részét teszik ki. Az IMO üvegházhatású gázokról szóló, 2020. évi negyedik tanulmánya szerint a metán-kibocsátás a 2012-től 2018-ig tartó időszakban jelentősen nőtt. A metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátás idővel valószínűleg növekedni fog, különösen a cseppfolyósított földgázzal vagy más energiaforrással működő hajók kifejlesztése révén. A metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátás beszámítása előnyös lenne a környezeti integritás és a bevált gyakorlatok ösztönzése szempontjából. Ezeket a kibocsátásokat először 2024-től kell bevonni az (EU) 2015/757 rendelet, majd 2026-tól az EU ETS hatálya alá.

- (21) A 2003/87/EK irányelv hatályának a tengeri közlekedésre való kiterjesztése következtében változni fognak az ilyen közlekedés költségei. A hatály említett kiterjesztése az Unió minden részét érinteni fogja, mivel az Unión belüli kikötőkbe irányuló és onnan kiinduló tengeri szállítás útján szállított áruk származási vagy célországai a különböző tagállamok, beleértve a tenger nélküli tagállamokat is. A tagállamok által árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek kiosztása ezért elvileg nem változhat a tengeri közlekedési tevékenységek bevonása következtében, és annak valamennyi tagállamra ki kell terjednie. Mindazonáltal a tagállamokat mindez különböző mértékben fogja érinteni. Így különösen ez a kiterjesztés leginkább azokra a tagállamokra lesz hatással, amelyek nagy mértékben támaszkodnak a hajózásra. A relatív méretükhöz képest nagy tengeri hajózási ágazattal bíró tagállamokat jobban érinti majd az EU ETS tengeri közlekedésre való kiterjesztése. Helyénvaló ezért további, időben korlátozott támogatást nyújtani ezeknek a tagállamoknak további kibocsátási egységek formájában a tengerhasznosítási tevékenységek dekarbonizációjának támogatása céljából és a felmerült igazgatási költségek fejében. A támogatást fokozatosan, a visszaadási kötelezettségek bevezetésével – és ezáltal a tagállamokra gyakorolt hatás növekedésével – párhuzamosan kell bevezetni. A 2003/87/EK irányelv felülvizsgálatával összefüggésben a Bizottságnak meg kell vizsgálnia e további támogatás relevanciáját, különösen a különböző tagállamok felelősségi körébe tartozó hajózási társaságok számának alakulása fényében.

- (22) Az EU ETS-nek jelentős mértékben hozzá kell járulnia a tengerhasznosítási tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez és az ilyen tevékenységek tekintetében a hatékonyság növeléséhez. Az EU ETS-ből származó bevételeknek a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerinti felhasználásának magában kell foglalnia többek között az éghajlatbarát közlekedés és a tömegközlekedés előmozdítását valamennyi ágazatban.
- (23) A jégosztályú hajók flottáinak megújítása és olyan innovatív technológiák kifejlesztése, amelyek csökkentik az ilyen hajók kibocsátását, időbe fog telni, és pénzügyi támogatást igényel. Jelenleg a jégosztályú hajók kialakítása, amely lehetővé teszi jeges viszonyok között történő hajózásukat, azt eredményezi, hogy ezek a hajók több üzemanyagot fogyasztanak és több a kibocsátásuk, mint a hasonló méretű, kizárólag nyílt tengeren történő hajózásra tervezett hajóknak. Ezért ezen irányelv értelmében lobogósemleges módszert kell alkalmazni, amely 2030. december 31-ig lehetővé teszi a hajózási társaságok által a hajóik jégosztálya alapján visszaadandó kibocsátási egységek csökkentését.
- (24) A szárazfölddel közúti vagy vasúti összeköttetéssel nem rendelkező szigetek jobban függenek a tengeri közlekedéstől, mint a többi régió, és konnektivitásuk tekintetében a tengeri összeköttetésektől függenek. Annak érdekében, hogy a tengeri közlekedési tevékenységeknek a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonását követően a kis népességű szigetek továbbra is összeköttetésben maradhassanak, helyénvaló rendelkezni arról, hogy egy tagállamnak lehetősége legyen ideiglenes eltérést kérni az említett irányelv szerinti visszaadási kötelezettségektől a 200 000 állandó lakosnál kevesebb állandó lakossal rendelkező szigetekkel folytatott bizonyos tengeri közlekedési tevékenységek esetében.
- (25) A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak kérelmezését, hogy valamely két tagállam közötti transznacionális közszolgáltatási szerződés vagy transznacionális közszolgáltatási kötelezettség átmenetileg mentesüljön a 2003/87/EK irányelv szerinti bizonyos kötelezettségek alól. Ezt a lehetőséget a más tagállammal szárazföldi határral nem rendelkező tagállamok és a hozzájuk földrajzilag legközelebb eső tagállam közötti összeköttetésekre kell korlátozni, például a Ciprus és Görögország közötti tengeri összeköttetésre, amely több mint két évtizede hiányzik. Ez az ideiglenes eltérés hozzájárulna azon kényszerítő szükséglet kezeléséhez, hogy megvalósuljon egy általános érdekű szolgáltatás nyújtása, biztosított legyen a konnektivitás, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió.
- (26) Figyelembe véve az Unió legkülső régióinak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében elismert sajátos jellemzőit és állandó korlátait, valamint a tengeri közlekedéstől való nagyfokú függésüket, különös figyelmet kell fordítani e régiók tengeri közlekedés révén megvalósuló elérhetőségének és hatékony konnektivitásának megőrzésére. Ezért a 2003/87/EK irányelv szerinti bizonyos kötelezettségek alól ideiglenes eltérést kell biztosítani a valamely tagállam legkülső régiójában található kikötő és az ugyanabban a tagállamban található másik kikötő – ideértve az ugyanazon tagállam ugyanazon legkülső régiójában és másik legkülső régiójában található kikötőket is – közötti tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások tekintetében.
- (27) A 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedési tevékenységre vonatkozó rendelkezéseit rendszeresen felül kell vizsgálni a jövőbeni nemzetközi fejlemények és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében tett erőfeszítések fényében, ideértve többek között a 2028-as második globális értékelést és az ezt követően ötévente sorra kerülő globális értékeléseket, amelyek célja az egymást követő nemzetileg meghatározott hozzájárulások megalapozása. Az említett rendelkezéseket abban az esetben is felül kell vizsgálni, ha az IMO piaci alapú globális intézkedést fogad el a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentése céljából. E célból a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ilyen intézkedés elfogadásától számított 18 hónapon belül és az intézkedés alkalmazásának megkezdése előtt. A Bizottságnak e jelentésben meg kell vizsgálnia e piaci alapú globális intézkedés ambíciószintjét a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében, annak általános környezeti integritását – többek között összehasonlítva a 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedésre vonatkozó rendelkezéseivel is –, valamint az EU ETS és az említett intézkedés közötti koherenciát érintő bármely problémát. A Bizottságnak figyelembe kell vennie különösen az említett piaci alapú globális intézkedésben való részvétel szintjét, az intézkedés végrehajthatóságát, átláthatóságát, az előírások megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, a nyilvánosság részvételét szolgáló folyamatokat, a kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését, a kibocsátási egység-forgalmi jegyzékeket és az elszámoltathatóságot. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslatnak kell kísérnie a 2003/87/EK irányelv módosítására az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel összhangban, valamint az uniós éghajlat-politikai fellépés környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzése céljából, a piaci alapú globális intézkedés és az EU ETS végrehajtásával való összhang biztosítása érdekében, ugyanakkor elkerülve a jelentős kettős terheket, és ezáltal emlékeztetve az Unió azon hatáskörére, hogy a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségekkel összhangban szabályozza a nemzetközi hajózási utakból származó kibocsátások rá eső részét.

- (28) Tekintettel arra, hogy a 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedési tevékenységekre való kiterjesztése megnövekedett szállítási költségekkel jár, egy piaci alapú globális intézkedés hiányában fennáll az előírások megkerülésének kockázata. Az Unión kívüli kikötőkben való, az előírások megkerülését célzó kikötői megállások és az átrakodási tevékenységek Unión kívüli kikötőkbe történő áthelyezése nemcsak csökkenteni fogják a tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások költségeinek internalizálásából származó környezeti előnyöket, hanem a 2003/87/EK irányelvben foglalt követelmények megkerülése érdekében megtett többlettávolság miatt további kibocsátásokhoz is vezethetnek. Helyénvaló ezért kizárni az útítelv szerinti kikötő fogalommeghatározásából bizonyos nem uniós kikötőkben tett megállásokat. E kizárásnak kifejezetten az Unió közeli szomszédságában található kikötőkre kell irányulnia, ahol a legnagyobb a megkerülés kockázata. Egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőtől mért 300 tengeri mérföldes korláttal arányos választ lehet adni az előírások megkerülését célzó magatartásra, egyensúlyban tartva a többletterheket és az előírások megkerülésének kockázatát. Ezen túlmenően, az útítelv szerinti kikötő fogalommeghatározásából való kizárást csak a konténerszállító hajók bizonyos olyan, Unión kívüli kikötőkben tett megállásaira kell alkalmazni, amelyekben a konténerforgalom nagy részét a konténerek átrakodása teszi ki. Az ilyen szállítmányok esetében az előírások megkerülésének kockázata – az annak csökkentését célzó intézkedések hiányában – abban is áll, hogy a kikötői csomópontokat áthelyezik Unión kívüli kikötőkbe, ami súlyosbítja az előírások megkerülésének hatásait. Az intézkedés arányosságának és annak biztosítása érdekében, hogy az egyenlő bánásmódot eredményezzen, figyelembe kell venni azon harmadik országbeli intézkedéseket, amely hatása egyenértékű a 2003/87/EK irányelvvel.
- (29) A Bizottságnak felül kell vizsgálnia a 2003/87/EK irányelv működését a tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében az említett irányelv alkalmazása során szerzett tapasztalatok fényében, ideértve az előírások megkerülését célzó magatartás felderítését az ilyen magatartás annak korai szakaszban való megakadályozása céljából, és ezt követően intézkedéseket kell javasolnia az említett irányelv hatékonyságának biztosítása érdekében. Az ilyen intézkedések magukban foglalhatják az olyan utakra vonatkozó szigorúbb visszaadási követelményeket, amelyek esetében nagyobb az előírások megkerülésének kockázata, például egy olyan harmadik országnak az Unió közeli szomszédságában található kikötőjébe irányuló vagy onnan induló utak esetében, amely nem fogadott el a 2003/87/EK irányelvhez hasonló intézkedéseket.
- (30) Az 5 000 bruttó tonnataralmat el nem érő hajókból származó kibocsátások – figyelembe véve ezen irányelv alkalmazási körét – a hajókból származó kibocsátások kevesebb mint 15 %-át teszik ki, de ezt a mennyiséget nagy számú hajó bocsátja ki. Az adminisztratív megvalósíthatóság okán túl korai ezeket az 5 000 bruttó tonnataralmat el nem érő hajók hajókat is bevonni az EU ETS-be a tengeri közlekedés bevonásának kezdő időpontjától, de a jövőben történő bevonásuk javítaná az EU ETS hatékonyságát, és potenciálisan csökkentené az 5 000 bruttó tonnataralom alatti hajók használatával történő, az előírások megkerülését célzó magatartást. Ezért a Bizottságnak legkésőbb 2026. december 31-ig jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben meg kell vizsgálnia az 5 000 bruttó tonnataralomnál kisebb hajókból – köztük a nyílt tengeri hajókból – származó kibocsátások 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonását annak megvalósíthatósága, valamint gazdasági, környezeti és társadalmi hatásai szempontjából.
- (31) Az EU ETS-nek való megfelelésért felelős személynek vagy szervezetnek a hajótulajdonosként meghatározott hajózási társaságnak, vagy bármely más olyan szervezetnek vagy személynek – például az igazgatónak vagy a hajót személyzet nélkül bérelő személynek – kell lennie, aki vagy amely a hajótulajdonostól átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét, és amely e felelősség átvállalásával beleegyezett abba, hogy átveszi a hajók biztonságos üzemeltetéséről és a környezetszennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi szabályzat által előírt valamennyi kötelezettséget és felelősséget. Ez a fogalommeghatározás a „társaságnak” az (EU) 2015/757 rendelet 3. cikkének d) pontjában szereplő meghatározásán alapul, és összhangban van az IMO által 2016-ban létrehozott globális adatgyűjtési rendszerrel.
- (32) A hajóból származó kibocsátások többek között a hajótulajdonos által hozott, a hajó energiahatékonyságára vonatkozó intézkedésektől, valamint az üzemanyagtól, a szállított rakománytól, az útvonaltól és a hajó sebességétől függenek, amelyek a hajótulajdonostól eltérő szervezet ellenőrzése alatt állhatnak. Az üzemanyag vásárlásával vagy a hajó üvegházhatásúgáz-kibocsátását befolyásoló üzemeltetési döntések meghozatalával kapcsolatos felelősséget szerződéses megállapodás alapján a hajózási társaságtól eltérő szervezet is átvállalhatja. A szerződés tárgyalásakor különösen ez utóbbi szempontok nem lennének ismertek, így a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó hajó végleges kibocsátása bizonytalan lenne. Azonban – hacsak a szén-dioxid-kibocsátási költségeket át nem hárították a hajót üzemeltető szervezetre – az üzemanyag-hatékonyságot célzó üzemeltetési intézkedések végrehajtása csak korlátozott mértékben nyerne ösztönzést. A „szennyező fizet” elvvel összhangban, valamint a hatékonysági intézkedések elfogadásának és a tisztább üzemanyagok elterjedésének ösztönzése érdekében a hajózási társaságnak a nemzeti jog értelmében jogosultnak kell lennie arra, hogy a hajó üvegházhatásúgáz-kibocsátását befolyásoló döntésekért közvetlenül felelős szervezettel igényelje a kibocsátási egységek visszaadásából eredő költségek visszatérítését.

Míg az ilyen visszatérítési mechanizmus szerződéses megállapodás tárgyát képezheti, a tagállamok – az adminisztratív költségek csökkentése érdekében – nem kötelezhetők arra, hogy biztosítsák vagy ellenőrizzék az ilyen szerződések meglétét, hanem ehelyett a nemzeti jogban rendelkezniük kell arról, hogy a hajózási társaság jogszabály erejénél fogva visszatérítésre jogosult, valamint biztosítaniuk kell az igazságszolgáltatáshoz való jogot e jogosultság érvényesítése érdekében. Ugyanezen okokból ez a jogosultság – beleértve a hajózási társaság és a hajót üzemeltető szervezet közötti, a visszatérítéssel kapcsolatos esetleges konfliktusokat is – nem érintheti a hajózási társaságnak a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósággal szembeni kötelezettségeit, vagy azokat a végrehajtási intézkedéseket, amelyek az ilyen társasággal szemben szükségesek lehetnek annak biztosításához, hogy a társaság teljes mértékben megfeleljen a 2003/87/EK irányelvnek. Ugyanakkor, mivel a visszatérítésre való jogosultságra vonatkozó rendelkezés célja szorosan kapcsolódik az Unióhoz, különös tekintettel arra, hogy egy hajózási társaság teljesíti-e az ezen irányelv szerinti kötelezettségeit egy adott tagállammal szemben, fontos, hogy az említett jogosultság Unió-szerte érvényesüljön minden olyan szerződéses jogviszonyban, amely lehetővé teszi a hajótulajdonostól eltérő szervezet számára, hogy meghatározza a szállított rakományt vagy a hajó útvonalát és sebességét, mégpedig olyan módon, amely biztosítja a méltányos versenyt a belső piacon, ami olyan rendelkezéseket is magában foglalhat, amelyek megakadályozzák, hogy az ilyen szerződéses megállapodások részes felei többek között jogválasztási záradékkal megkerüljék a visszatérítéshez való jogot.

- (33) A hajózási társaságok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében minden egyes hajózási társaságért egy tagállamnak kell felelnie. A Bizottságnak közzé kell tennie az EU ETS hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységet végzett hajózási társaságok kezdeti jegyzékét, amely meghatározza a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot. A jegyzéket rendszeresen, legalább két évente aktualizálni kell annak érdekében, hogy a hajózási társaságokat adott esetben egy másik ilyen igazgatási hatósághoz rendeljék. A valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaságok esetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságnak az adott tagállamnak kell lennie. A harmadik országban bejegyzett hajózási társaságok esetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság az a tagállam kell, hogy legyen, amelyben a hajózási társaság a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó utakon a megelőző négy ellenőrzési évben a legnagyobb becsült számú kikötői megállást teljesítette. A harmadik országban bejegyzett azon hajózási társaságok esetében, amelyek a megelőző négy ellenőrzési évben nem teljesítettek a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó utakat, a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság az a tagállam, amelyben a hajózási társaság valamely hajója az említett irányelv hatálya alá tartozó első útját megkezdte, vagy befejezte. A Bizottságnak adott esetben közzé kell tennie és két évente aktualizálnia kell a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó hajózási társaságok jegyzékét, amelyben meghatározza a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot. A hajózási társaságokkal szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében a tagállamoknak a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok igazgatására vonatkozóan harmonizált szabályokat kell követniük, a Bizottság által megállapítandó részletes szabályokkal összhangban.
- (34) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az általuk igazgatott hajózási társaságok megfeleljenek a 2003/87/EK irányelv követelményeinek. Amennyiben egy hajózási társaság nem teljesíti e követelményeket, és a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság végrehajtási intézkedései nem tudták a megfelelést biztosítani, akkor a tagállamoknak szolidárisan kell eljárniuk. Végső eszközként a tagállamok számára – kivéve azt a tagállamot, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik – lehetővé kell tenni, hogy az érintett hajózási társaság felelőssége alá tartozó hajók belépését megtagadják, és azon tagállam számára, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik, lehetővé kell tenni, hogy a hajót feltartóztassa.
- (35) A hajózási társaságoknak társasági szinten kell nyomon követniük és jelenteniük a tengeri közlekedési tevékenységekből származó összesített kibocsátási adataikat az (EU) 2015/757 rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően. A társasági szintű összesített kibocsátási adatokról szóló jelentéseket az említett rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően kell hitelesíteni. A hitelesítés társasági szintű elvégzésekor a hitelesítőnek nem kell hitelesítenie a hajószintű kibocsátási jelentéseket vagy a társaság változása esetén benyújtandó hajószintű jelentéseket, mivel ezek a hajószintű jelentések már átesetek a hitelesítésen.
- (36) A környezetvédelemmel kapcsolatos hasonló feladatok során szerzett tapasztalatok alapján az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségnek (EMSA) vagy más érintett szervezetnek – adott esetben és megbízatásával összhangban – segítenie kell a Bizottságot és a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságokat a 2003/87/EK irányelv végrehajtásával kapcsolatban. Mivel az EMSA rendelkezik az (EU) 2015/757 rendelet végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokkal és a szükséges IT-eszközökkel, az információcsere megkönnyítése vagy iránymutatások és kritériumok kidolgozása által segítenie kell a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságokat, különösen a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások nyomon követése, jelentése és hitelesítése tekintetében. A Bizottságnak – az EMSA segítségével – törekednie kell

arra, hogy megfelelő nyomkövetési eszközöket és iránymutatást dolgozzon ki a 2003/87/EK irányelvnek a tengeri közlekedésre való alkalmazásával kapcsolatos hitelesítési és végrehajtási tevékenységek megkönnyítésére és koordinálására. Amennyiben ez kivitelezhető, ezen eszközöket a tagállamok és a hitelesítők rendelkezésére kell bocsátani a 2003/87/EK irányelvet átültető nemzeti intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében.

- (37) Ezen irányelv elfogadásával párhuzamosan az (EU) 2015/757 rendelet módosításra kerül annak érdekében, hogy olyan nyomkövetési, jelentési és hitelesítési szabályokat írjon elő, amelyek szükségesek az EU ETS tengeri közlekedési tevékenységekre való kiterjesztéséhez, valamint hogy előírja a további üvegházhatású gázok kibocsátásának és a további hajótípusokból származó kibocsátásoknak a nyomon követését, jelentését és hitelesítését.
- (38) Az (EU) 2017/2392 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹³⁾ módosította a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (3) bekezdését annak érdekében, hogy valamennyi üzemeltető felhasználhassa a kiadott valamennyi kibocsátási egységet. Ennek megfelelően ki kell igazítani azt a követelményt, amely szerint az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyeknek az említett irányelv 6. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettséget kell tartalmazniuk.
- (39) Az Unió 2030-ra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célkitűzésének eléréséhez az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatok kibocsátásának 62 %-os csökkentésére lesz szükség a 2005-höz szinthez képest. Az EU ETS-be tartozó kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségét csökkenteni kell, hogy megteremtsék a szén-dioxid szükséges, hosszú távú árjelzést és lendületet adjanak az említett fokú dekarbonizációnak. A kibocsátási egységek teljes mennyiségét 2024-ben és 2026-ban csökkenteni kell, hogy jobban összhangba kerüljön a tényleges kibocsátásokkal. Emellett 2024-ben és 2028-ban növelni kell a lineáris csökkentési tényezőt, figyelembe véve a tengeri közlekedésből származó kibocsátások beszámítását is. Az összkvóta e változásokból eredő meredekebb csökkentési pályája 2030-ig jelentősen nagyobb kumulatív kibocsátáscsökkentéshez vezet, mint ahogy az (EU) 2018/410 irányelv alapján történt volna. A tengeri közlekedés beszámítására vonatkozó számadatokat a 2003/87/EK irányelv 3ga. cikkének tárgyát képező tengeri közlekedési tevékenységekből származó, és az Unióban és az Európai Gazdasági Térség és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás államaiban 2018-ra és 2019-re vonatkozóan az (EU) 2015/757 rendeletnek megfelelően jelentett kibocsátásokból kell levezetni, kiigazítva azt a 2021–2024 közötti időszakban a 2024-re megállapított lineáris csökkentési tényezővel. 2024-ben a lineáris csökkentési tényezőt a kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségének ugyanazon évi növelésére kell alkalmazni.
- (40) A fokozott éghajlatvédelmi törekvések megvalósításához az éghajlatvédelmi átállásra elkülönítendő jelentős köz- és magánforrásokra lesz szükség az Unióban és a tagállamokban. Az uniós költségvetés éghajlattal kapcsolatos jelentős kiadásainak kiegészítése és megerősítése érdekében az uniós költségvetéshez saját forrásként nem rendelt, árverésből származó bevételeket – vagy az ilyen árverési bevételek egyenértékű pénzügyi értékét – éghajlattal kapcsolatos célokra kell felhasználni, a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzálására felhasznált bevételek kivételével. A 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében szereplő, éghajlattal kapcsolatos célok listáját ki kell bővíteni további, pozitív környezeti hatással járó célokkal. Ez magában kell, hogy foglalja, hogy e bevételeket olyan pénzügyi támogatásra használják fel, amely az alacsony és közepes jövedelmű háztartások szociális szempontjait hivatott kezelni a torzító adók csökkentése, valamint a megújuló villamos energiát terhelő adók és díjak célzott csökkentése révén. A tagállamoknak az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁴⁾ 19. cikkével összhangban évente jelentést kell tenniük az árverésből származó bevételek felhasználásáról, amennyiben releváns és esettől függően jelezve, hogy mely bevételeket használják fel, és milyen intézkedéseket hoznak az integrált nemzeti energia- és klímaterveik és területi igazságos átmenet terveik végrehajtása érdekében.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2392 rendelete (2017. december 13.) a 2003/87/EK irányelvnek a hatály légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó jelenlegi korlátozásainak fenntartása és egy piaci alapú globális intézkedés 2021-től történő bevezetésének előkészítése céljából történő módosításáról (HL L 350., 2017.12.29., 7. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

- (41) A tengeri közlekedésnek az EU ETS hatálya alá vonása következtében a tagállamok árverésből származó bevételei növekedni fognak. Ezért a tagállamokat ösztönzik arra, hogy növeljék az EU ETS-ből származó bevételeik 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerinti felhasználását a tengeri ökoszisztémák – különösen a védett tengeri területek – védelméhez, helyreállításához és jobb kezeléséhez való hozzájárulás érdekében.
- (42) Jelentős pénzügyi forrásokra van szükség a Párizsi Megállapodás céljainak a fejlődő országokban történő végrehajtásához, és a glasgow-i éghajlati paktum sürgeti a fejlett országnak minősülő részes feleket, hogy sürgősen és jelentős mértékben növeljék az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának nyújtását. Az UNFCCC Felelős 27. konferenciájának (COP 27) előkészítéséről szóló következtetéseiben a Tanács emlékeztet arra, hogy az Unió és tagállamai járulnak hozzá a legnagyobb mértékben az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi közfinanszírozásához, és 2013 óta több mint kétszeresére növelték a fejlődő országok támogatása érdekében az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához nyújtott hozzájárulásukat. A Tanács továbbá megújítja az említett következtetésekből az Unió és tagállamai által arra vonatkozóan tett határozott kötelezettségvállalást, hogy tovább fokozzák az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozását a fejlett országok által kitűzött azon cél megvalósításának érdekében, hogy a lehető leghamarabb és 2025-ig folyamatosan, a források széles körének bevonásával évente 100 milliárd USD összeget mozgósítsanak, és arra számít, hogy ez a cél 2023-ban teljesülni fog.
- (43) Az alacsony jövedelmű tagállamokban az átállás elosztási és társadalmi hatásainak kezelése érdekében a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkében említett Modernizációs Alapon keresztül 2024-től 2030-ig az uniós szintű kibocsátási egységmennyiség további 2,5 %-át kell felhasználni azon tagállamok energetikai átállásának finanszírozására, amelyek egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) 2016 és 2018 között nem érte el az uniós átlag 75 %-át.
- (44) A kedvezményezett tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a Modernizációs Alap számára elkülönített forrásokat az Unióval szomszédos határ régiókat érintő beruházások finanszírozására használják fel, amennyiben ez releváns a kedvezményezett tagállamok energetikai átállása szempontjából.
- (45) További ösztönzőket kell biztosítani az üvegházhatású gázok kibocsátásának költséghatékony technikák alkalmazásával történő csökkentésére. E célból a kibocsátási egységeknek a helyhez kötött létesítmények számára 2026-tól történő ingyenes kiosztását az energiahatékonyság növelését és a kibocsátások csökkentését célzó technikákba történő beruházásoktól kell függővé tenni, különösen a nagy energiafogyasztók körében. A Bizottságnak biztosítani kell, hogy az említett feltételrendszer alkalmazása ne veszélyeztesse az egyenlő versenyfeltételeket, a környezeti integritást vagy a létesítményekkel szembeni egyenlő bánásmódot az Unió egészében. A Bizottságnak ezért a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁵⁾ alapján alkalmazandó szabályok sérelme nélkül felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia ezen irányelv kiegészítésére, bármely azonosított probléma – különösen a fent említett elvekkel kapcsolatos problémák – kezelése és a feltételrendszer alkalmazására vonatkozó egyszerű adminisztratív szabályok előírása érdekében. Az említett szabályoknak az ingyenes kiosztásra vonatkozó általános szabályok részét kell képezniük, a nemzeti végrehajtási intézkedésekre vonatkozóan megállapított eljárást alkalmazva, és rendelkezniük kell a végrehajtott energiahatékonysági intézkedések elismerésére vonatkozó határidőkről és kritériumokról, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését szolgáló alternatív intézkedésekről. Emellett tovább kell erősíteni az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló ösztönzőket a magas üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitással rendelkező létesítmények esetében. E célból 2026-tól kezdődően a kibocsátási egységeknek az adott termék-referenciaérték alapján a legmagasabb kibocsátási intenzitással rendelkező, helyhez kötött létesítmények 20 %-a számára történő ingyenes kiosztását klímasemlegességi tervek kidolgozásától és végrehajtásától is függővé kell tenni.
- (46) Az (EU) 2023/956 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁶⁾ létrehozott, az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus a kibocsátásáthelyezés kockázatának megelőzése érdekében a 2003/87/EK irányelv értelmében létrehozott mechanizmusok helyébe lép. Abban a mértékben, amelyben az ágazatok és alágazatok az említett intézkedés hatálya alá tartoznak, nem helyénvaló ingyenes kiosztásban részesíteni őket. Annak érdekében azonban, hogy a gyártók, az importőrök és a kereskedők alkalmazkodni tudjanak az új rendszerhez, az ingyenes kibocsátási egységek átmeneti fokozatos kivezetésére van szükség. Az ingyenes kiosztás csökkentését a CBAM-ágazatok tekintetében az ingyenes kiosztásra vonatkozó tényező alkalmazásával kell végrehajtani a CBAM fokozatos bevezetése alatt. A CBAM-tényezőnek az említett rendelet hatálybalépése és 2025 vége közötti időszakban 100 %-nak kell lennie, és az említett rendelet 36. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazása függvényében 2026-ban 97,5 %-nak, 2027-ben 95 %-nak, 2028-ban 90 %-nak, 2029-ben 77,5 %-nak, 2030-ban 51,5 %-nak, 2031-ben 39 %-nak, 2032-ben 26,5 %-nak, 2033-ban pedig 14 %-nak kell lennie. 2034-től nem alkalmazandó CBAM-tényező.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete ((2023. május 10.)) az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (Lásd e Hivatalos Lap 52. oldalát).

Az ingyenes kiosztásra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló, releváns jogi aktusokat ennek megfelelően ki kell igazítani a CBAM hatálya alá tartozó ágazatok és alágazatok tekintetében. A CBAM-ágazatok számára e számítás alapján már nem biztosított ingyenes kiosztást (CBAM-kereslet) át kell helyezni az Innovációs Alapba az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal, a szén-dioxid-leválasztással és -hasznosítással (carbon capture and utilisation – CCU), a szén-dioxid-leválasztással, szállítással és geológiai tárolással (carbon capture, transport and geological storage – CCUS), a megújuló energiával és az energiatárolással kapcsolatos innováció oly módon történő támogatása érdekében, amely hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a CBAM-ágazatok projektjeire. A nem CBAM-ágazatok számára rendelkezésre álló ingyenes kiosztás arányának tiszteletben tartása érdekében az ingyenes kiosztásból levonandó és az Innovációs Alap keretében rendelkezésre bocsátandó végösszeget azon hányad alapján kell kiszámítani, amelyet a CBAM-kereslet képvisel az ingyenes kiosztásban részesülő valamennyi ágazat ingyenes kiosztás iránti igénye tekintetében.

- (47) A CBAM hatálya alá tartozó és az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt árukkal kapcsolatos potenciális kibocsátásáthelyezési kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2023/956 rendelet szerinti átmeneti időszak vége előtt értékelést kell végezni. Amennyiben az említett értékelés megállapítja, hogy fennáll ilyen kibocsátásáthelyezési kockázat, a Bizottságnak adott esetben jogalkotási javaslatot kell előterjesztenie az említett kibocsátásáthelyezési kockázatnak a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályaival összhangban álló módon történő kezelése érdekében. Ezen túlmenően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az árverésből származó bevételeket a CBAM-ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére használják fel, az állami támogatási szabályokkal összhangban. Amennyiben az ingyenes kiosztás csökkenéséből – amely a feltételrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazásán alapul – adódó kibocsátási egységeket nem használják fel teljes mértékben arra, hogy a legalacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitással rendelkező létesítményeket mentesítsék az ágazatközi korrekció alól, e fennmaradó kibocsátási egységek 50 %-át át kell helyezni az Innovációs Alapba. A másik 50 %-ot a tagállamok nevében árverésre kell bocsátani és az ebből származó bevételt a tagállamok a CBAM-ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére kell, hogy felhasználják.
- (48) A technológiai fejlődés jobb tükrözése, egyúttal a kibocsátáscsökkentési ösztönzők biztosítása és az innováció megfelelő jutalmazása érdekében a referenciaértékek minimális kiigazítását évi 0,2 %-ról 0,3 %-ra, a maximális kiigazítást pedig évi 1,6 %-ról 2,5 %-ra kell növelni. A 2026-tól 2030-ig tartó időszak vonatkozásában a referencia-értékeket így egy 6 % és 50 % közötti tartományon belül kell kiigazítani a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban alkalmazandó értékhez képest. A kiszámíthatóság létesítmények számára történő biztosítása érdekében a Bizottságnak a 2026-tól 2030-ig tartó időszak kezdete előtt a lehető leghamarabb végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia az ingyenes kiosztás felülvizsgált referenciaértékeinek meghatározására.
- (49) Az acéliparban az áttörést hozó új technológiák ösztönzése és a referenciaérték jelentősen aránytalan csökkentésének elkerülése érdekében, valamint tekintettel az acélipar sajátos helyzetére, például a magas kibocsátás-intenzitásra, valamint a nemzetközi és uniós piaci struktúrára, a forró fémre vonatkozó referenciaérték 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozó kiszámításából ki kell venni azokat a létesítményeket, amelyek a 2021-től 2022-ig tartó referencia-időszakban üzemeltek, és amelyeket a forró fémre vonatkozó termék-referenciaérték meghatározásának felülvizsgálata miatt egyébként figyelembe vennének az említett számításban.
- (50) A legjobban teljesítők és az innováció jutalmazása érdekében az ágazatközi korrekciós tényezőt nem szabad alkalmazni azon létesítményekre, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje az adott referenciaérték szerint leghatékonyabb létesítmények 10 %-ának átlaga alatt marad. Azokat a kibocsátási egységeket, amelyek a feltételrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazásából eredő ingyenes kiosztás csökkentése folytán nem kerülnek kiosztásra, az ingyenes kiosztás csökkentéséből adódó azon deficit pótlására kell felhasználni, amely a legjobban teljesítők ágazatközi korrekciós tényező alkalmazása alóli kizárásának eredményeként keletkezik.
- (51) A gazdaság dekarbonizációjának felgyorsítása és az Unió ipari versenyképességének erősítése érdekében az egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből további 20 millió kibocsátási egységet, az egyébként árverésre bocsátható mennyiségből pedig további 5 millió kibocsátási egységet kell az Innovációs Alap rendelkezésére bocsátani. Az Innovációs Alap javára történő árverések 1031/2010/EU bizottsági rendelettel⁽¹⁷⁾ létrehozott időzítésének és ütemezésének az ezen irányelv által bevezetett változások fényében történő felülvizsgálatakor a Bizottságnak fontolóra kell vennie, hogy a felülvizsgált 2003/87/EK irányelv végrehajtásának első éveiben nagyobb mennyiségű forrást bocsásson rendelkezésre az érintett ágazatok dekarbonizációjának fokozása érdekében.

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 1031/2010/EU rendelete (2010. november 12.) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól (HL L 302., 2010.11.18., 1. o.).

- (52) Az innováció átfogó megközelítése elengedhetetlen az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseinek eléréséhez. Uniós szinten a szükséges kutatási és innovációs erőfeszítések támogatásban részesülnek, többek között a Horizont Európa révén, amely jelentős finanszírozást és új eszközöket foglal magában az EU ETS hatálya alá kerülő ágazatok számára. Következésképpen a Bizottságnak szinergiákra kell törekednie a Horizont Európával és adott esetben más uniós finanszírozási programokkal.
- (53) Az Innovációs Alapnak támogatnia kell az innovatív technikákat, folyamatokat és technológiákat, beleértve az ilyen technikák, folyamatok és technológiák elterjedését is, azok Unió-szerte történő széles körű bevezetése érdekében. A vissza nem térítendő támogatásokban részesülő projektek kiválasztásakor elsőbbséget kell élveznie az áttörést jelentő innovációnak.
- (54) Az Innovációs Alap 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8) bekezdésében említett hatályát ki kell terjeszteni az olyan alacsony és zéró szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal és eljárásokkal kapcsolatos innováció támogatására, amelyek az épület-, a közúti közlekedési és a további ágazatok – ideértve a közösségi közlekedési formákat, például a tömegközlekedést és a távolsági buszközlekedést is – tüzelőanyag-fogyasztását érintik. Emellett az Innovációs Alapnak arra kell szolgálnia, hogy támogassa a tengeri közlekedés dekarbonizálására irányuló beruházásokat, beleértve a hajók, a kikötők és a rövid távú tengeri fuvarozás energiahatékonyságába és az ágazat villamosításába, a megújuló energiaforrásokból előállított fenntartható alternatív üzemanyagokba – például a hidrogénbe és az ammóniába –, a kibocsátásmentes meghajtási technológiákba – például a széltechnológiákba –, valamint a jégosztályú hajókat érintő innovációba történő beruházásokat. Különös figyelmet kell fordítani azokra az innovatív projektekre, amelyek hozzájárulnak a tengeri hajózási ágazat dekarbonizációjához és az ágazat összes éghajlati hatásának csökkentéséhez, beleértve a koromkibocsátást is. E tekintetben a Bizottságnak külön témákról kell rendelkeznie az Innovációs Alap pályázati felhívásaiban. E felhívásoknak figyelembe kell venniük a biológiai sokféleség védelmével, valamint a zaj- és vízszenyezéssel kapcsolatos szempontokat. Ami a tengeri közlekedést illeti, az Unió számára egyértelmű hozzáadott értékkel rendelkező projekteknek támogathatónak kell lenniük.
- (55) Az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹⁸⁾ 9. cikke értelmében abban az esetben, ha a légi jármű-üzemeltetők már nem üzemeltetnek az EU ETS hatálya alá tartozó járatokat, számláik státuszát „kizárt”-ra kell állítani, és az említett számlákról már nem lehet folyamatokat kezdeményezni. Az EU ETS környezeti integritásának megőrzése érdekében azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket azért nem adnak ki légi jármű-üzemeltetőknek, mert azok beszüntették működésüket, a kibocsátási egységek ezen üzemeltetők általi visszaadásában jelentkező hiányok fedezésére kell felhasználni, és minden megmaradt kibocsátási egységet az éghajlatváltozás kezelésére irányuló intézkedések felgyorsítására kell felhasználni azáltal, hogy az Innovációs Alapba helyezik őket.
- (56) Amennyiben a Bizottság technikai segítséget nyújtana elsősorban azon tagállamok számára, amelyek eddig kevés vagy egyetlen projektet sem nyújtottak be, az hozzájárulna ahhoz, hogy a tagállamok teljes köréből nagyszámú projektpályázat érkezzen az Innovációs Alapból történő finanszírozásra. E segítségnyújtásnak többek között olyan tevékenységeket kell támogatnia, amelyek célja az olyan tagállamokban található projektjavaslatok minőségének javítása, amelyek eddig kevés vagy egyetlen projektet sem nyújtottak be, például információk, levont tanulságok és bevált gyakorlatok megosztása révén, továbbá amelyek célja a nemzeti kapcsolattartó pontok tevékenységeinek fellendítése. Ugyanezt a célt szolgáló egyéb intézkedések többek között a finanszírozási lehetőségekre való figyelemfelhívást, valamint az említett tagállamok azon képességének növelését szolgáló intézkedések, hogy azonosítsák és támogassák a potenciális pályázókat. Elő kell mozdítani továbbá a tagállamok közötti projektpartnerségeket és a potenciális pályázók közötti kapcsolatteremtést, különösen a nagyszabású projektek esetében.
- (57) A tagállamok által az Innovációs Alap irányításában betöltött szerep megerősítése és az átláthatóság növelése érdekében a Bizottságnak jelentést kell tennie az Éghajlatváltozási Bizottságnak az Innovációs Alap végrehajtásáról, ágazatonként és tagállamonként elemezve a támogatásban részesülő projektek várható hatását. A Bizottságnak a jelentést az Európai Parlament és a Tanács részére is el kell juttatnia, és azt nyilvánosságra kell hoznia. A pályázók beleegyezésétől függően a Bizottságnak a pályázati felhívás lezárultát követően tájékoztatnia kell a tagállamokat a saját területükön benyújtott, projektek finanszírozására irányuló kérelmekről, és részletes információkkal kell ellátnia őket e kérelmekről annak érdekében, hogy megkönnyítse a tagállamok számára a projektek támogatásának koordinálását. Ezenkívül a Bizottságnak a támogatás odaítélése előtt tájékoztatnia kell a tagállamokat az előzetesen kiválasztott projektek listájáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti áttűtő rendelkezések ne akadályozzák az innovációt és technológiailag semlegesek legyenek, míg a Bizottságnak technikai segítséget kell

⁽¹⁸⁾ A Bizottság (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 177., 2019.7.2., 3. o.).

nyújtania – különösen az alacsony tényleges részvételt mutató tagállamoknak – az Innovációs Alapban való tényleges földrajzi részvétel javítása és a benyújtott projektek általános minőségének javítása érdekében. A Bizottságnak biztosítania kell továbbá az átfogó nyomon követést és jelentéstételt, beleértve az egész Unióra kiterjedő hatékony, minőségen alapuló földrajzi lefedettség megvalósítása terén elért előrehaladásra vonatkozó információkat és a további szükséges intézkedéseket.

- (58) Ahhoz, hogy összhangban legyen az európai zöld megállapodás átfogó jellegével, a vissza nem térítendő támogatásokban részesülő projektek kiválasztási folyamatának elsőbbséget kell biztosítania a többféle környezeti hatással foglalkozó projekteknek. A támogatott technológiák vagy megoldások reprodukálásának és gyorsabb piaci penetrációjának támogatása érdekében az Innovációs Alap által finanszírozott projekteknek meg kell osztaniuk tudásukat más releváns projektekkel, valamint a jogos érdekekkel rendelkező uniós kutatókkal.
- (59) A kompenzációs különbözeti szerződések (contracts for difference – CD-k), a karboncsökkentési célú szerződések (carbon contracts for difference – CCD-k) és a rögzített prémiumon alapuló szerződések az új technológiák feltárásának ösztönzése révén fontos szerepet játszanak az ipari kibocsátáscsökkentés ösztönzésében, és lehetőséget kínálnak arra, hogy az innovatív éghajlatbarát technológiák befektetői számára olyan árat biztosítsanak, amely jutalmazza az EU ETS mindenkor szén-dioxid-árszintje által ösztönzött meghaladó CO₂-kibocsátáscsökkentést. Az Innovációs Alap által támogatható intézkedések hatályát bővíteni kell, hogy olyan, versenyeztetési ajánlattétel révén tudjanak támogatást nyújtani projekteknek, amelyek CD-k, CCD-k vagy rögzített prémiumon alapuló szerződések odaítélését eredményezik. A versenyeztetési ajánlattétel fontos mechanizmus lenne a dekarbonizációs technológiák fejlesztésének támogatásában, valamint a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának optimalizálásában. Ezenkívül biztonságot nyújtana az e technológiákba befektetők számára. Az uniós költségvetés függő kötelezettségeinek minimalizálása érdekében a CD-k és a CCD-k tervezése során biztosítani kell a kockázatsökkentést, és egy költségvetési kötelezettségvállalásnak legalább a CD-k és a CCD-k első két fordulójában teljes körű fedezetet kell biztosítania a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8) bekezdése szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó előirányzatokkal.

A rögzített prémiumon alapuló szerződések esetében nem áll fenn ilyen kockázat, mivel a jogi kötelezettségvállalást megfelelő költségvetési kötelezettségvállalás fogja fedezni. Ezenkívül a Bizottságnak a CD-k és a CCD-k első két fordulójának lezárását követően, majd ezt követően amikor csak szükséges, el kell végeznie a végrehajtásukból eredő pénzügyi kockázatok minőségi és mennyiségi értékelését. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az említett értékelés eredményei alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben a CD-k vagy CCD-k ezt követő fordulóiban a teljes fedezetnyújtás helyett egy megfelelő tartalékfeltöltési rátáról rendelkezik. E megközelítés során az Innovációs Alap keretében rendelkezésre álló kibocsátási egységeken felül a Bizottságnak figyelembe kell vennie minden olyan elemet, amely csökkentheti az uniós költségvetést érintő pénzügyi kockázatokat, például a felelősség tagállamok közötti, önkéntes alapon történő megosztásának vagy egy magánszektorra épülő viszontbiztosítási mechanizmusnak a lehetőségét. Ezért rendelkezni kell az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁹⁾ X. címének egyes részeitől való eltérésekről. A CD-k és a CCD-k első két fordulója esetében a tartalékfeltöltési rátának 100 %-nak kell lennie.

Az említett rendelet 210. cikkének (1) bekezdésétől, 211. cikkének (1) és (2) bekezdésétől, valamint 218. cikkének (1) bekezdésétől eltérve azonban ebben az irányelvben a CD-k és CCD-k ezt követő fordulóira vonatkozóan 50 %-os minimális tartalékfeltöltési rátát kell előírni, valamint azt, hogy az Innovációs Alapból származó bevételek legfeljebb 30 %-a fordítandó feltöltésre, és a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az első két pályázati felhívás során szerzett tapasztalatok alapján meghatározza a szükséges tartalékfeltöltési rátát és a feltöltésre fordítandó bevétel összegét. Az uniós költségvetést terhelő teljes pénzügyi kötelezettség ezért nem haladhatja meg az Innovációs Alap árverésből származó bevételeinek 60 %-át. Továbbá, mivel a feltöltés általában az Innovációs Alapból fog származni, el kell térni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 212–214. cikkében foglalt, az ugyanazon rendelet 212. cikke által létrehozott közös tartalékra vonatkozó szabályoktól. A CD-k és a CCD-k újszerű jellege további eltérést tehet szükségessé az említett rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) és h) pontjától, mivel azok nem támaszkodnak tőkeáttételre/multiplikátorokra, és nem függenek teljes mértékben előzetes értékeléstől, 219. cikkének (3) bekezdésétől – a 209. cikk (2) bekezdésének d) pontjával való kapcsolat miatt –, valamint 219. cikkének (6) bekezdésétől, mivel a végrehajtó partnerek nem fognak rendelkezni biztosítékkal fedezett hitel- vagy tőkekitettségekkel. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettől való bármely eltérés alkalmazását a szükséges mértékre kell korlátozni. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy módosítsa az Innovációs Alapból származó bevételeknek a feltöltésre fordítandó maximális részarányát, legfeljebb 20 százalékponttal meghaladva az ezen irányelvben előírt arányt.

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (60) Az Innovációs Alap az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁰⁾ létrehozott, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer hatálya alá tartozik.
- (61) Amennyiben egy létesítmény tevékenységét ideiglenesen felfüggesztik, az ingyenes kiosztást hozzáigazítják az évente kötelezően jelentett tevékenységi szintekhez. Ezenfelül az illetékes hatóságok a működésüket felfüggesztő létesítmények esetében felfüggeszthetik a kibocsátási egységek kiadását, amíg bizonyítást nem nyert, hogy azok újraindítják a működésüket. Ezért az üzemeltetőktől a továbbiakban nem kell megkövetelni, hogy bizonyítsák az illetékes hatóság felé, hogy létesítményük meghatározott és észszerű időn belül újakezdi a termelést a tevékenységek ideiglenes felfüggesztése esetén.
- (62) A helyhez kötött létesítmények részére a 2003/87/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdése alapján kiosztott ingyenes kibocsátási egységek korrekciójához további ingyenes kibocsátási egységek kiosztására vagy a felesleges kibocsátási egységek újbóli átruházására lehet szükség. A 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (7) bekezdése értelmében az új belépők számára elkülönített kibocsátási egységeket e célokra kell felhasználni.
- (63) 2013 óta a villamosenergia-termelők kötelesek megvásárolni az összes kibocsátási egységet, amelyre szükségük van a villamosenergia-termeléshez. Mindazonáltal a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkével összhangban egyes tagállamoknak lehetősége van arra, hogy a 2021-től 2030-ig tartó időszakban átmeneti ingyenes kiosztást biztosítsanak az energiaágazat modernizációjára. Három tagállam választotta ezt a lehetőséget. Tekintettel arra, hogy – különösen az energiaágazatban – gyors dekarbonizációra van szükség, az érintett tagállamok csak a 2024. december 31-ig végrehajtott beruházások számára biztosíthatják ezt az átmeneti ingyenes kiosztást. Lehetővé kell tenni számukra, hogy az általuk meghatározott arányban hozzáadják a 2021-től 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan az ilyen beruházásokra fel nem használt, fennmaradó kibocsátási egységeket az érintett tagállam által árverésre kapott kibocsátási egységek teljes mennyiségéhez, vagy felhasználhassák azokat a Modernizációs Alap keretében megvalósuló beruházások támogatására. Az erről szóló értesítés határidejének kivételével a Modernizációs Alapba átcsoportosított kibocsátási egységekre ugyanazok a beruházási szabályok vonatkoznak, mint amelyek a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdése alapján már átruházott kibocsátási egységekre alkalmazandók. Annak érdekében, hogy biztosított legyen a kiszámíthatóság és az átláthatóság az árverésre bocsátandó, vagy átmeneti ingyenes kiosztás tárgyát képező kibocsátási egységek összegét, valamint a Modernizációs Alap által kezelt eszközöket illetően, a tagállamoknak 2024. május 15-ig értesíteniük kell a Bizottságot az egyes célokra felhasználandó fennmaradó kibocsátási egységek mennyiségéről.
- (64) A Modernizációs Alap hatályát össze kell hangolni az Unió legújabb éghajlat-politikai célkitűzéseivel, azáltal, hogy előírják, hogy a beruházásoknak összhangban kell lenniük az európai zöld megállapodás és az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseivel, és hogy megszüntetik a fosszilis tüzelőanyagokra épülő energiatermeléshez kapcsolódó beruházások támogatását, kivéve, ha az ilyen beruházásokat a Modernizációs Alaphoz a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdésével összhangban önkéntesen átutalt, kibocsátási egységekből származó bevételből támogatják. Emellett az ilyen beruházások korlátozott támogatását bizonyos feltételek mellett továbbra is lehetővé kell tenni az említett irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett, kibocsátási egységekből származó bevételekből, különösen akkor, ha a tevékenység az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²¹⁾ értelmében környezeti szempontból fenntarthatónak minősül, valamint a 2027-ig árverésre bocsátott kibocsátási egységek tekintetében. A kibocsátási egységek utóbbi kategóriája esetében továbbá a nem szilárd fosszilis tüzelőanyagoknak az értékláncban hátrébb történő (downstream) felhasználását nem szabad 2028 után árverésre bocsátott kibocsátási egységekből származó bevétellel támogatni. Ezenkívül a Modernizációs Alapnak a kiemelt beruházásokra fordítandó százalékos arányát a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdésével összhangban átruházott és az említett irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett, a Modernizációs Alap részét képező kibocsátási egységek esetében 80 %-ra kell növelni, a kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségének további 2,5 %-a esetében pedig 90 %-ra.

Az energiahatékonyságot – többek között az ipar, a közlekedés, az épületek, a mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás területén –, a megújuló energiaforrásokból történő fűtést és hűtést, valamint a háztartások energiaszegénység kezelésére irányuló támogatását – többek között a vidéki és távoli területeken – be kell vonni a kiemelt beruházások hatálya alá. Az átláthatóság növelése és a Modernizációs Alap hatásának jobb felmérése érdekében a beruházási bizottságnak évente jelentést kell tennie az Éghajlatváltozási Bizottság részére a beruházások értékelésével kapcsolatos tapasztalatokról, különösen a kibocsátáscsökkentés és a kibocsátáscsökkentési költségek tekintetében.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

- (65) Az (EU) 2018/410 irányelv rendelkezéseket vezetett be arra vonatkozóan, hogy a tagállamok a területükön található villamosenergia-termelő kapacitás bezárása esetén törölhetik az árverésre bocsátandó kibocsátási egységek megfelelő mennyiségét. Tekintettel az Unió fokozott éghajlat-politikai törekvéseire és a villamosenergia-ágazat ennek következtében felgyorsult dekarbonizációjára, az ilyen a törlés egyre fontosabbá vált. A Bizottságnak ezért értékelnie kell, hogy a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok módosításával megkönnyíthető-e a törlés tagállamok általi alkalmazása.
- (66) A kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának az (EU) 2018/410 irányelvben bevezetett és az (EU) 2019/1842 bizottsági végrehajtási rendelettel ⁽²²⁾ hatályba léptetett kiigazítása javította az ingyenes kiosztás által kiváltott hatékonyságot és ösztönzőket, ugyanakkor növelte az adminisztratív terhet, és általa nem teljesült az ingyenes kiosztás kiadására korábban megszabott, február 28-i időpont. Annak érdekében, hogy jobban figyelembe lehessen venni a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának kiigazítását, helyénvaló kiigazítani a megfelelési ciklust is. Az illetékes hatóságok számára az ingyenes kiosztás juttatására előírt határidőt ezért február 28-ról június 30-ra, az üzemeltetők számára a kibocsátási egységek visszaadására előírt határidőt pedig április 30-ról szeptember 30-ra kell halasztani.
- (67) Az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽²³⁾ szabályokat állapít meg a biomasszából származó kibocsátások nyomon követésére vonatkozóan, amelyek összhangban állnak a megújuló energiáról szóló uniós jogszabályokban a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított szabályokkal. Ahogy a jogszabályok kidolgozottabbá válnak a biomasszára vonatkozó fenntarthatósági kritériumok tekintetében az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁴⁾ megállapított legújabb szabályokkal, a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdése szerinti végrehajtási hatáskörök átruházását kifejezetten ki kell terjeszteni azon kiigazítások elfogadására, amelyek a biomasszára – többek között a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra és a biomasszából előállított üzemanyagokra – vonatkozó fenntarthatósági kritériumok EU ETS-ben történő alkalmazásához szükségesek. Ezen túlmenően a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el annak meghatározása céljából, hogy hogyan kell elszámolni a nulla besorolású biomassza és a nem nulla besorolású forrásokból eredő biomassza keverékéből származó kibocsátások tárolását.
- (68) A nem biológiai eredetű, folyékony és gáznemű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok fontos szerepet játszhatnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésében azokban az ágazatokban, amelyek nehezen dekarbonizálhatók. Amennyiben a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokat és a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló üzemanyagokat az ezen irányelv hatálya alá tartozó tevékenység keretében leválasztott szén-dioxidból állítják elő, a kibocsátásokat az adott tevékenység keretében kell elszámolni. Annak biztosítása érdekében, hogy a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok hozzájáruljanak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez, és hogy elkerülhető legyen azon üzemanyagok kettős elszámolása, amelyek hozzájárulnak e csökkentéshez, helyénvaló kifejezetten kiterjeszteni a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdésében foglalt felhatalmazást olyan végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadására, amelyek meghatározzák a szén-dioxid esetleges kibocsátásának elszámolásához szükséges kiigazításokat oly módon, hogy az biztosítsa valamennyi kibocsátás elszámolását, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezeket az üzemanyagokat az Unión kívül szén-dioxid-leválasztásból állítják elő, ugyanakkor elkerülve a kettős elszámolást, és megfelelő ösztönzőket biztosítva a kibocsátások leválasztására, figyelembe véve ezen üzemanyagoknak az (EU) 2018/2001 irányelv szerinti kezelését is.
- (69) Mivel a szén-dioxidot várhatóan nem csővezetékén, hanem például hajón vagy tehergépkocsival szállítják, a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének az üvegházhatású gázok tárolás céljából történő szállítására vonatkozó jelenlegi hatályát az egyenlő bánásmód elve alapján ki kell terjeszteni valamennyi szállítóeszközre, függetlenül attól, hogy a szállítóeszköz az EU ETS hatálya alá tartozik-e. Amennyiben a szállításból származó kibocsátások a 2003/87/EK irányelv szerinti más tevékenység hatálya alá is tartoznak, a kettős elszámolás elkerülése érdekében a kibocsátásokat e másik tevékenység keretében kell elszámolni.

⁽²²⁾ A Bizottság (EU) 2019/1842 végrehajtási rendelete (2019. október 31.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának tevékenységizint-változás miatti kiigazítására vonatkozó további rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 282., 2019.11.4., 20. o.).

⁽²³⁾ A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

- (70) A kizárólag biomasszát használó létesítmények kizárása az EU ETS-ből olyan helyzeteket eredményezett, amikor a biomasszát nagy arányban égető létesítmények rendkívüli nyereséget értek el azáltal, hogy a tényleges kibocsátást jelentősen meghaladó ingyenes kibocsátási egységeket kaptak. Ezért be kell vezetni a nulla besorolású biomassza-égetésre vonatkozó küszöbértéket, amely felett a létesítményeket ki kell venni az EU ETS hatálya alól. A küszöbérték bevezetése nagyobb bizonyosságot nyújtana azzal kapcsolatban, hogy mely létesítmények tartoznak az EU ETS hatálya alá, és lehetővé tenné az ingyenes kibocsátási egységek egyenletesebb elosztását különösen a kibocsátáshelyezés kockázatának jobban kitett ágazatok számára. A küszöbértéket 95 %-os szinten kell megállapítani annak érdekében, hogy egyensúlyban legyenek az előnyök és hátrányok a továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények számára. Ezért azokat a létesítményeket, amelyek megtartották a fosszilis tüzelőanyagok elégetésére szolgáló fizikai kapacitásukat, nem szabad arra ösztönözni, hogy visszatérjenek az ilyen tüzelőanyagok használatára. A 95 %-os küszöbérték biztosítaná, hogy amennyiben egy létesítmény fosszilis tüzelőanyagokat használ azért, hogy továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzon és így részesülhessen az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekben, az ilyen fosszilis tüzelőanyagok használatával összefüggő szén-dioxid-kibocsátási költségek kellően jelentős mértékűek lennének ahhoz, hogy visszatartó erővel bírjanak.

Ez a küszöbérték azt is biztosítaná, hogy a jelentős mennyiségű fosszilis tüzelőanyagot használó létesítmények továbbra is az EU ETS nyomkövetési kötelezettségeinek hatálya alá tartozzanak, elkerülve ezáltal a meglévő nyomkövetési, jelentési és hitelesítési kötelezettségek esetleges megkerülését. Ugyanakkor azokat a létesítményeket, amelyek alacsonyabb arányban égetnek el nulla besorolású biomasszát, egy rugalmas mechanizmus révén továbbra is ösztönözni kell arra, hogy tovább csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagok égetését, miközben továbbra is az EU ETS hatálya alá tartoznak, mindaddig, amíg a fenntartható biomassza részükről való használata olyan jelentős mértékűvé nem válik, hogy az EU ETS hatálya alá vonásuk már nem indokolt. Emellett a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kizárólag biomasszát használó létesítmények kizárása – amely gyakorlatilag 100 %-os küszöbértéket jelent, kivéve a fosszilis tüzelőanyagoknak az indítási és leállítási szakaszban történő égetését – újraértékelést és pontosabb meghatározást tesz szükségessé. A 95 %-os küszöbérték lehetővé teszi a fosszilis tüzelőanyagok indítási és leállítási szakaszban történő égetését.

- (71) Az alacsony és zero szén-dioxid-kibocsátású technológiák elterjedésének ösztönzése érdekében a tagállamoknak lehetővé kell tenniük az üzemeltetők számára, hogy a 2003/87/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében említett aktuális és a következő ötéves időszak végéig továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzanak, ha a létesítmény az üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése érdekében megváltoztatja termelési folyamatát, és már nem éri el a 20 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó küszöbértéket.
- (72) Az Európai Értékpapírpiacon Hatóság (ESMA) 2022. március 28-án tette közzé a kibocsátási egységekről és a kapcsolódó származtatott ügyletekről szóló végleges jelentését. A jelentés átfogóan elemzi az európai szén-dioxid-piac integritását, továbbá szakvéleményeket és ajánlásokat fogalmazott meg a szén-dioxid-piac megfelelő működésének fenntartásával kapcsolatban. A piaci integritás és átláthatóság folyamatos nyomon követése érdekében az ESMA-nak rendszeressé kell tennie ezt a jelentéstételt. Az ESMA az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁵⁾ 32. cikkének (3) bekezdésével összhangban a trendekről, a kockázatokról és a gyenge pontokról szóló jelentésében már értékeli a piaci fejleményeket, és szükség esetén ajánlásokat fogalmaz meg a hatáskörébe tartozó területeken. Ezen éves jelentéstétellel részeként elemezni kell az európai szén-dioxid-piacot is, kitérve a kibocsátási egységek árverésére, valamint a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek tőzsdei és tőzsdén kívüli kereskedelmére. Ez a kötelezettség ahhoz vezetne, hogy egyszerűsödjön az ESMA által végzett jelentéstétel, és lehetővé tenné a piacok közötti összehasonlítást, különösen az EU ETS és az árualapú származtatott termékek piaci közötti szoros kapcsolatok okán.

Az ESMA általi ilyen rendszeres elemzésnek különösen a piaci volatilitást és az árak alakulását, az árverések és a piaci kereskedési műveletek működését, a likviditást és a kereskedett mennyiségeket, valamint a piaci szereplők kategóriáit és kereskedési magatartását kell nyomon követnie, beleértve az árakat jelentősen befolyásoló spekulatív tevékenységeket is. Értékeléseinek adott esetben ajánlásokat kell tartalmaznia a piac integritásának és átláthatóságának, valamint a jelentéstételi kötelezettségeknek a javítására, a piaci visszaélések megelőzésének és felderítésének javítására, valamint a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek rendezett piacának fenntartására. A szén-dioxid-piac működésének javítása érdekében a Bizottságnak kellően figyelembe kell vennie a szén-dioxid-piacról szóló éves jelentéssel összefüggésben készült, és szükség esetén a szén-dioxid-piac jobb működésének biztosítására szolgáló jelentésekben is szereplő értékeléseket és ajánlásokat.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiacon Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

- (73) A távfűtés dekarbonizációjához szükséges beruházások további ösztönzése, valamint a magas energiaárakhoz és a távfűtési létesítmények magas üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitásához kapcsolódó társadalmi szempontok kezelése érdekében azokban a tagállamokban, amelyekben a távfűtésből származó kibocsátások aránya a gazdaság méretéhez képest nagyon magas, az üzemeltetőknek lehetővé kell tenni, hogy a távfűtési létesítmények számára további átmeneti ingyenes kiosztást kérlelmezzenek, és az ingyenes kiosztásból származó többletértéket olyan beruházásokra kell fordítani, amelyek még 2030 előtt a kibocsátások jelentős csökkenését eredményezik. Annak érdekében, hogy e csökkenés valóban bekövetkezzen, a további átmeneti ingyenes kiosztást ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy az üzemeltetők által a megfelelő létesítményeik tekintetében kidolgozandó klímasemlegességi tervekben meghatározott beruházások és kitűzött kibocsátáscsökkentések megvalósulnak.
- (74) A szén-dioxid-piacon váratlanul vagy hirtelen bekövetkező túlzott áremelkedések negatívan befolyásolhatják a piac kiszámíthatóságát, amely viszont elengedhetetlen a dekarbonizációs beruházások tervezéséhez. Ezért a 2003/87/EK irányelv II. és III. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátáskereskedelem piacán bekövetkező túlzott áringadozások esetén alkalmazandó intézkedést körütekintően meg kell erősíteni annak érdekében, hogy javuljon az indokolatlan áringadozásokra való reakcióképessége. Amennyiben az átlagos kibocsátási egység-ár emelkedésén alapuló kiváltó feltétel teljesül, automatikusan alkalmazni kell e szabályalapú védintézkedést, amely előre meghatározott számú kibocsátási egység felszabadítását eredményezi az (EU) 2015/1814 európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽²⁶⁾ létrehozott piaci stabilizációs tartalékból. Az átláthatóság javítása érdekében a Bizottságnak szorosan nyomon kell követnie és havonta közzé kell tennie a kiváltó feltételt. A piaci stabilizációs tartalékból e védintézkedés alapján felszabadított kibocsátási egységek szabályos árverés útján történő értékesítésének biztosítása, valamint a piac kiszámíthatóságának javítása érdekében ezen intézkedés nem alkalmazható újra az intézkedés keretében történt előző kibocsátási egység-felszabadítás lezárultát követő legalább 12 hónapig.
- (75) „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i bizottsági közlemény kiemelte, hogy különösen nagy kihívást jelent az épület- és közúti közlekedési ágazatok kibocsátásainak csökkentése. A Bizottság ezért bejelentette, hogy a kibocsátáskereskedelem további kiterjesztése magában foglalhatja az épületekből és a közúti közlekedésből származó kibocsátásokat is, és hozzáfűzte, hogy a tüzelőanyagok égetéséből származó összes kibocsátás beszámítása lényeges előnyökkel járna. A kibocsátáskereskedelmet alkalmazni kell az épület- és közúti közlekedési ágazatokban, valamint azon további ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagokra, amelyek megfelelnek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá nem tartozó ipari tevékenységeknek, így például az ipari létesítmények fűtésének (a továbbiakban: épület-, közúti közlekedési és további ágazatok). Ezekre az ágazatokra vonatkozóan külön, de párhuzamos kibocsátáskereskedelmi rendszert kell létrehozni a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés tekintetében jól működő kibocsátáskereskedelmi rendszer megzavarásának elkerülése érdekében. Az új rendszert kiegészítő szakpolitikák kísérik, amelyek formálják a piaci szereplők elvárásait és a teljes gazdaság számára szén-dioxid-árjelzést biztosítanak, ugyanakkor intézkedésekkel szolgálnak az indokolatlan árhatások elkerülésére. A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy az új rendszer kialakításához hatékony nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer létrehozására van szükség. Az EU ETS meglévő uniós infrastruktúráival való szinergiák és következetesség biztosítása érdekében helyénvaló a 2003/87/EK irányelv módosítása révén kibocsátáskereskedelmi rendszert létrehozni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozóan.
- (76) A szükséges végrehajtási keret létrehozása és a 2030-ra kitűzött cél elérésére vonatkozó észszerű határidő biztosítása érdekében az épületek és a közúti közlekedés ágazataiban és további ágazatokban 2025-ben kell megkezdeni a kibocsátáskereskedelmet. Az első években a szabályozott jogalanyoktól meg kell követelni, hogy üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedéllyel rendelkezzenek, és hogy jelentsék a 2024 és 2026 közötti kibocsátásukat. E szervezetekre vonatkozóan a kibocsátási egységek kiadását és a megfelelési kötelezettségeket 2027-től kell alkalmazni. Ez az ütemezés lehetővé tenné, hogy az említett ágazatokban szabályosan és hatékonyan kezdődhessen meg a kibocsátáskereskedelem. Lehetővé tenné továbbá intézkedések bevezetését annak biztosítására, hogy a kibocsátáskereskedelmet társadalmilag igazságosan építsék be az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokba, a szén-dioxid-árak kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és közlekedési felhasználókra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében.
- (77) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban működő kis kibocsátók igen nagy száma miatt nem lehet a szabályozási pontot az üvegházhatású gázokat közvetlenül kibocsátó szervezetek szintjén megállapítani, mint a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés esetében. Ezért a műszaki megvalósíthatóság és az adminisztratív hatékonyság okán helyénvalóbb a szabályozási pontot az ellátási lánc felsőbb részén meghatározni. Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében a megfelelési kötelezettséget kiváltó cselekmény azon tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása kell, hogy legyen, amelyeket égetésre használnak az épület- és közúti közlekedési ágazatokban – többek között az üvegházhatású gázok geológiai tárolás céljából történő közúti szállítására is –, valamint azokban

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1814 határozata (2015. október 6.) az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 264., 2015.10.9., 1. o.).

a további ágazatokban, amelyek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá nem tartozó ipari tevékenységeknek felelnek meg. A kettős lefedettség elkerülése érdekében az említett irányelv I. melléklete szerinti tevékenységek során felhasznált tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátására a hatály nem terjedhet ki.

- (78) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok szabályozott jogalanyait és a szabályozási pontot az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv⁽²⁷⁾ által létrehozott jövedékiadó-rendszerrel összhangban kell meghatározni, a szükséges kiigazításokkal, mivel az említett irányelv már szilárd ellenőrzési rendszert hoz létre a jövedéki adó megfizetése céljából a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok minden mennyiségére vonatkozóan. Ezekben az ágazatokban a tüzelőanyagok végfelhasználóira nem vonatkoznak a 2003/87/EK irányelv szerinti kötelezettségek.
- (79) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra ugyanolyan követelményeknek kell vonatkozniuk az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély tekintetében, mint a helyhez kötött létesítmények üzemeltetőire. Szabályokat kell megállapítani az engedélykérelmekre, az engedélyek kiadásának feltételeire, a tartalomra és a felülvizsgálatra, valamint a szabályozott jogalannyal kapcsolatos bármely változásra vonatkozóan. Annak érdekében, hogy az új rendszer rendezett módon indulhasson, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az új kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyok a rendszer 2025-ös indulásától érvényes engedéllyel rendelkezzenek.
- (80) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszerre szánt kibocsátási egységek teljes mennyiségének lineáris pályát kell követnie a 2030-ra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célkitűzés elérése érdekében, figyelembe véve az épület- és közúti közlekedési ágazatok költséghatékony hozzájárulását, amely 2030-ig 43 %-os kibocsátáscsökkentést jelent 2005-höz képest, valamint a további ágazatok együttes költséghatékony hozzájárulását, amely 2030-ig 42 %-os kibocsátáscsökkentést jelent 2005-höz képest. A kibocsátási egységek teljes mennyiségét első alkalommal 2027-ben kell megállapítani annak érdekében, hogy 2024-től kezdődően a 2024-es kibocsátási határértékekből kiinduló pályát lehessen követni, amely határértékeket az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁸⁾ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a lefedett ágazatok 2005. évi, valamint a 2016 és 2018 közötti időszakra vonatkozó referenciakibocsátásai alapján számítják ki, az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint. Ennek megfelelően a lineáris csökkentési tényezőt 5,10 %-ban kell meghatározni. 2028-tól a kibocsátási egységek teljes mennyiségét a 2024., 2025. és 2026. évre vonatkozóan bejelentett átlagos kibocsátások alapján kell meghatározni, és a 2024-től meghatározott ugyanazon abszolút éves csökkenési aránnyal kell mérsékelni, ami a fent meghatározott pálya 2025-ös összehasonlítható értékéhez képest 5,38 %-os lineáris csökkentési tényezőnek felel meg. Ha ezek a kibocsátások jelentősen meghaladják az említett pályaeértéket, és az ilyen eltérés nem a kibocsátásmérési módszerek kisléptékű eltéréseinek tudható be, a lineáris csökkentési tényezőt ki kell igazítani, hogy 2030-ra el lehessen érni az előírt kibocsátáscsökkentési szintet.
- (81) A kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése a kibocsátási egységek kiosztásának legegyszerűbb és gazdaságilag leghatékonyabb módja, és az elkerüli a rendkívüli nyereségeket is. Mind az épületek, mind a közúti közlekedés ágazatára az Unión kívülről nehezedő versenykényszer viszonylag csekély vagy nem létezik, és ezek az ágazatok nincsenek kitéve a kibocsátásáthelyezés kockázatának. Ezért az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó kibocsátási egységeket csak árverés útján szabad kiosztani, ingyenes kiosztásra nem kerül sor.
- (82) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer zökkenőmentes indulásának biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve, hogy a szabályozott jogalanyoknak ár- és likviditási kockázatuk csökkentése érdekében fedezeti ügyletet kell kötniük kibocsátási egységekre vagy határidőre kell vásárolniuk őket, a korai szakaszban nagyobb mennyiségű kibocsátási egységet kell árverésre bocsátani. 2027-ben tehát az árverési mennyiségeknek 30 %-kal meg kell haladniuk a 2027-re vonatkozó teljes kibocsátási egység-mennyiséget. Ez az összeg elegendő lenne a likviditás biztosításához, ha a kibocsátás a szükséges csökkentésekkel összhangban esne vissza és akkor is, ha a kibocsátáscsökkentések csak fokozatosan valósulnának meg. Az árverési mennyiségek ezen előreütemezésére vonatkozó részletes szabályokat a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, az árveréssel kapcsolatos, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell megállapítani.

⁽²⁷⁾ A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

- (83) Az árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek részarányára vonatkozó elosztási szabályok rendkívül fontosak minden olyan árverésből származó bevétel tekintetében, amely a tagállamokat illeti, különös tekintettel arra, hogy meg kell erősíteni a tagállamok azon képességét, hogy kezeljék a szén-dioxid-árjelzésnek az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra gyakorolt társadalmi hatásait. Annak ellenére, hogy az említett új ágazatok nagyon eltérő jellemzőkkel rendelkeznek, helyénvaló a helyhez kötött létesítményekre alkalmazandóhoz hasonló, közös elosztási szabályt megállapítani. A kibocsátási egységek többségét a közúti közlekedési ágazat, valamint a kereskedelmi, intézményi és lakóépületek kibocsátásainak 2016-tól 2018-ig tartó időszakban jellemző átlagos eloszlása alapján kell elosztani valamennyi tagállam között.
- (84) A szén-dioxid-árnak az épület- és közúti közlekedési ágazatokban történő bevezetését hatékony szociális kompenzációnak kell kísérnie, különös tekintettel az energiaszegénység meglévő szintjére. Egy 2021-es, egész Unióra kiterjedő felmérésben mintegy 34 millió európai, vagyis az Unió lakosságának csaknem 6,9 %-a nyilatkozott úgy, hogy nem engedheti meg magának, hogy elégséges mértékben fűtse otthonát. A hatékony szociális és elosztási kompenzáció elérése érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelméből származó bevételeket a meglévő kibocsátáskereskedelmi rendszer tekintetében már meghatározott, éghajlatváltozással és energiával kapcsolatos célokra fordítsák, előnyben részesítve azokat a tevékenységeket, amelyek hozzá tudnak járulni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban zajló kibocsátáskereskedelem szociális szempontjainak kezeléséhez, vagy a kifejezetten az említett ágazatokkal kapcsolatos aggályok kezelése érdekében hozzáadott intézkedésekre fordítsák, ideértve a 2012/27/EU irányelv szerinti kapcsolódó szakpolitikai intézkedéseket.

Az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁹⁾ létrehozott új Szociális Klímaalap célzott finanszírozást fog biztosítani a tagállamok számára a leginkább érintett kiszolgáltatott csoportok, különösen az energiaszegénység vagy közlekedési szegénység által sújtott háztartások támogatására. A Szociális Klímaalap elő fogja mozdítani a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli méltányosságot és szolidaritást, miközben enyhíti az energia- és közlekedési szegénység kockázatát az átállás szakaszában. A meglévő szolidaritási mechanizmusokra fog építeni és ki fogja egészíteni azokat, szinergiában más uniós kiadási programokkal és alapokkal. A 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése szerinti 50 millió EU ETS kibocsátási egységet, valamint az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelméből származó 150 millió kibocsátási egységet, továbbá az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokat érintő kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket – összesen legfeljebb 65 000 000 000 EUR összegben – a Szociális Klímaalap finanszírozására kell felhasználni ideiglenes és kivételes jelleggel külső címzett bevétel formájában, az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2021. december 22-i bizottsági javaslattal kapcsolatos azon egyeztetések és tanácskozások függvényében, amelyek az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban az EU ETS-en alapuló új saját forrás létrehozására vonatkoznak.

Elő kell írni, hogy abban az esetben, ha az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban elfogadásra kerül a szóban forgó új saját forrást létrehozó határozat, annak hatálybalépésekor meg kell szüntetni a vele megegyező, külső címzett bevételként feltüntetett tételt. Egy ilyen határozat elfogadása esetén a Bizottságnak adott esetben be kell nyújtania a Szociális Klímaalap tekintetében szükséges javaslatokat az (EU) 2023/955 rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban. Ez nem érinti a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások eredményét.

- (85) Az árverésből származó bevételek felhasználásáról szóló jelentéstételt össze kell hangolni az (EU) 2018/1999 rendelettel létrehozott jelenlegi jelentéstétellel.
- (86) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyoknak a hitelesített kibocsátásuk tekintetében az általuk szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelően kell visszaadniuk kibocsátási egységeket. Első ízben 2027-ben kell visszaadniuk a hitelesített kibocsátásaikra vonatkozó kibocsátási egységeket. Az adminisztratív terhek minimalizálása érdekében a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés meglévő kibocsátáskereskedelmi rendszerére alkalmazandó számos szabályt alkalmazandóvá kell tenni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelmi rendszerre, a szükséges kiigazításokkal. Ez magában foglalja különösen a kibocsátási egységek átruházására, visszaadására és törlésére vonatkozó szabályokat, valamint a kibocsátási egységek érvényességére, a szankciókra, az illetékes hatóságokra és a tagállamok jelentéstételi kötelezettségeire vonatkozó szabályokat.

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (Lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát).

- (87) Egyes tagállamokban már léteznek olyan nemzeti szén-dioxid-adók, amelyek az épületek és a közúti közlekedés ágazataira és a 2003/87/EK irányelv III. mellékletének hatálya alá tartozó további ágazatokra vonatkoznak. Ezért 2030 végéig ideiglenes eltérést kell bevezetni. A 2003/87/EK irányelv célkitűzéseinek elérése és az új kibocsátás-kereskedelmi rendszer koherenciája érdekében az említett eltérés alkalmazásának lehetőségével csak abban az esetben lehet élni, ha a nemzeti adómérték magasabb, mint az adott évre vonatkozó átlagos árverési ár, és e lehetőség csak az ilyen adót fizető szabályozott jogalanyok visszaadási kötelezettségére vonatkozhat. A rendszer stabilitásának és átláthatóságának biztosítása érdekében a nemzeti adóról – beleértve a vonatkozó adómértékeket is – ezen irányelv átültetési időszakának végén értesíteni kell a Bizottságot. Az eltérés nem érintheti a Szociális Klímaalap külső címzett bevételeit, vagy – amennyiben az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban kerül megállapításra – az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban a kibocsátás-kereskedelemből származó árverési bevételen alapuló saját forrást.
- (88) Ahhoz, hogy az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban folytatott kibocsátás-kereskedelem hatékony legyen, lehetővé kell tenni a kibocsátások nagy biztonsággal és észszerű költségek mellett történő nyomon követését. A kibocsátásokat a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségek alapján, kibocsátási tényezővel kombinálva kell a szabályozott jogalanyokhoz rendelni. A nem kívánatos hatások, például a kettős teher elkerülése érdekében a szabályozott jogalanyok számára lehetővé kell tenni, hogy megbízhatóan és pontosan azonosítsák és megkülönböztessék azokat az ágazatokat, amelyekben a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátják, valamint a tüzelőanyagok végső felhasználóit. Azokban a ritka esetekben, amikor a meglévő EU ETS-ben és az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok új kibocsátás-kereskedelmi rendszerében a kibocsátások kettős elszámolása nem kerülhető el, vagy amikor a 2003/87/EK irányelv hatálya alá nem tartozó tevékenységekből származó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásából adódóan költségek merülnek fel, a tagállamoknak ezt a bevételt az uniós jogszabályokkal összhangban az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokon kívüli elkerülhetetlen kettős elszámolás vagy egyéb ilyen költségek kompenzálására kell felhasználniuk. Ezért a kettős elszámolás elkerülésére és az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátás-kereskedelmi rendszerének hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásának elkerülésére, valamint a pénzügyi kompenzáció nyújtására szolgáló egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. A kettős elszámolással kapcsolatos problémák további enyhítése érdekében az új kibocsátás-kereskedelmi rendszerben a nyomon követésre és a visszaadásra vonatkozó határidők egy hónappal a jelenlegi rendszer keretében a helyhez kötött létesítményekre és a légi közlekedésre vonatkozó határidők után kell, hogy legyenek. Annak érdekében, hogy elegendő adat álljon rendelkezésre a kibocsátási egységek teljes mennyiségének a 2028-tól 2030-ig tartó időszakra történő megállapításához, a rendszer 2025-ös indulásakor engedéllyel rendelkező szabályozott jogalanyoknak 2024-re vonatkozóan jelenteniük kell a hozzájuk kapcsolódó múltbeli kibocsátásaikat.
- (89) A szén-dioxid-kibocsátási költségek átláthatósága, illetve annak átláthatósága, hogy e költségeket mennyiben hárítják át a fogyasztókra, kulcsfontosságú ahhoz, hogy a gazdaság valamennyi ágazatában lehetővé váljon a gyors és költséghatékony kibocsátáscsökkentés. Ez különösen fontos egy olyan kibocsátás-kereskedelmi rendszerben, amely az értéklánc korábbi szakaszaira vonatkozó (upstream) kötelezettségeken alapul. Az új kibocsátás-kereskedelmi rendszer célja, hogy arra ösztönözze a szabályozott jogalanyokat, hogy csökkentsék az üzemanyagok szén-dioxid-tartalmát, és az ilyen jogalanyok nem tehetnek szert tisztességtelen nyereségre azáltal, hogy több szén-dioxid-kibocsátási költséget hárítanak fogyasztókra, mint amennyi náluk felmerült. Míg a kibocsátási egységeknek az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok vonatkozó kibocsátás-kereskedelmi rendszer keretében történő teljes körű árverése már korlátozza az ilyen tisztességtelen nyereségek előfordulását, a Bizottságnak a rendkívüli nyereségek elkerülése érdekében nyomon kell követnie, hogy a szabályozott jogalanyok milyen mértékben hárítják át a szén-dioxid-kibocsátási költségeket. A IVa. fejezettel kapcsolatban a Bizottságnak – lehetőség szerint tüzelőanyag-típusonként – évente jelentést kell készítenie az Unióban a fogyasztókra áthárított szén-dioxid-kibocsátási költségek átlagos szintjéről.
- (90) Helyénvaló intézkedéseket bevezetni a túlzott áremelkedés potenciális kockázatának kezelésére, amely – ha különösen magas az új kibocsátás-kereskedelmi rendszer indulásakor – alááshatja a háztartások és az egyének arra való hajlandóságát, hogy beruházzanak üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik csökkentésébe. Ezeknek az intézkedéseknek ki kell egészíteniük a piaci stabilizációs tartalék által kínált biztosítékokat, amelyek 2019-ben léptek működésbe. Míg a szén-dioxid-árat továbbra is a piac határozza meg, a védintézkedéseket szabályokon alapuló automatikus mechanizmus fogja kiváltani, amelynek értelmében a kibocsátási egységeket csak akkor szabadítják fel a piaci stabilizációs tartalékból, ha az átlagos kibocsátási egység-ár emelkedésén alapuló, konkrét kiváltó egy vagy több feltétel teljesül. E kiegészítő mechanizmusnak szintén rendkívül reaktívnak kell lennie a megváltozott piacfundamentumoktól eltérő tényezők miatti túlzott volatilitás kezelése érdekében. Az intézkedéseket a túlzott áremelkedés különböző szintjeihez kell igazítani, ami eltérő mértékű beavatkozást fog eredményezni. A Bizottságnak szorosan figyelemmel kell kísérnie a kiváltó feltételeket, és az intézkedéseket az említett feltételek teljesülése esetén a Bizottságnak sürgősen el kell fogadnia. Ez nem érintheti azokat a kísérő intézkedéseket, amelyeket a tagállamok esetlegesen a kedvezőtlen társadalmi hatások kezelése érdekében fogadnak el.

- (91) Annak érdekében, hogy a polgárok számára nagyobb legyen a bizonyosság abban, hogy az új kibocsátás-kereskedelmi rendszer első éveiben a szén-dioxid-ár nem haladja meg a 45 EUR-t, helyénvaló egy további árstabilitási mechanizmust bevezetni, amely felszabadítja a kibocsátási egységeket a piaci stabilizációs tartalékból abban az esetben, ha a szén-dioxid-ár meghaladja ezt a szintet. Elviekben az intézkedést egy 12 hónapos időszak alatt egyszer lehet alkalmazni. Ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy ugyanebben a 12 hónapos időszakban ismét alkalmazható legyen, amennyiben a Bizottság az Éghajlatváltozási Bizottság segítségével úgy ítéli meg, hogy az ár alakulása indokolja kibocsátási egységek újbóli felszabadítását. Tekintettel e mechanizmus azon céljára, hogy az új kibocsátás-kereskedelmi rendszer a kezdeti években biztosítsa a stabilitást, a Bizottságnak értékelnie kell a mechanizmus működését és azt, hogy azt 2029 után is folytatni kell-e.
- (92) További védelmi mechanizmusként az épületek és a közúti közlekedés ágazataira és a további ágazatokra vonatkozó kibocsátás-kereskedelelem megkezdése előtt lehetővé kell tenni a felső határ alkalmazásának és a visszaadási kötelezettségeknek az elhalasztását, amennyiben a gáz- vagy olaj-nagykereskedelmi árak a múltbeli tendenciákhoz képest kivételesen magasak. A mechanizmusnak automatikusnak kell lennie, ami azt jelenti, hogy a felső határ alkalmazását és a visszaadási kötelezettségeket egy évvel el kell halasztani, ha teljesülnek az energiaárakkal összefüggő konkrét kiváltó tényezők. A referenciaárakat a nagykereskedelmi gáz- és olajpiacon kötött, azonnal rendelkezésre álló és a végső felhasználók vonatkozásában legrelevánsabb referenciaszerződés alapján kell meghatározni. A gáz- és olajárakra vonatkozóan külön kiváltó feltételeket kell előírni, mivel e termékek árának alakulása eltérő múltbeli tendenciákat követ. A piaci biztonság biztosítása érdekében a Bizottságnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett értesítés útján kellő időben egyértelművé kell tennie a halasztás alkalmazását.
- (93) A Bizottságnak nyomon kell követnie a kibocsátás-kereskedelelem alkalmazását az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban, beleértve a meglévő EU ETS-sel való árkonvergencia mértékét is, és szükség esetén felülvizsgálatot kell javasolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ezen ágazatok kibocsátás-kereskedelme hatékonyságának, igazgatásának és gyakorlati alkalmazásának javítása érdekében, a megszerzett ismeretek és a fokozott árkonvergencia alapján. A Bizottság számára elő kell írni, hogy az e kérdésekről szóló első jelentést 2028. január 1-jéig nyújtsa be.
- (94) Annak érdekében, hogy 2003/87/EK irányelv 3ga. cikke (2) bekezdésének, 3gf. cikke (2) és (4) bekezdésének, 10b. cikke (4) bekezdésének, 12. cikke (3-d) és (3-c) bekezdésének, 14. cikke (1) bekezdésének, 30f. cikke (3) és (5) bekezdésének, valamint 30h. cikke (7) bekezdésének végrehajtása egységes feltételek mellett történjen, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. A meglévő szabályozási kerettel való szinergiák biztosítása érdekében az említett irányelv 14. és 15. cikkében foglalt végrehajtási hatáskörök átruházását ki kell terjeszteni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra. Ezeket a végrehajtási hatásköröket – a 2003/87/EK irányelv 3gf. cikkének (2) bekezdésével és 12. cikkének (3-d) és (3-c) bekezdésével kapcsolatos végrehajtási hatáskörök kivételével – a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁰⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (95) Az ezen irányelvben és más uniós jogszabályokban, különösen az (EU) 2021/1119 rendeletben foglalt célkitűzések elérése érdekében az Uniónak és tagállamainak a szakpolitikák végrehajtása során a legfrissebb tudományos eredményekre kell támaszkodniuk. Ezért amikor az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület tudományos tanácsadást nyújt és jelentéseket ad ki az EU ETS-ről, a Bizottságnak figyelembe kell vennie az ilyen tanácsadást és jelentéseket, különösen az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseinek és céljainak való megfelelés biztosításához szükséges további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségességét illetően, valamint a légi és tengeri közlekedésre vonatkozó globális piaci alapú intézkedések ambíciói és környezeti integritása fényében a további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségességét illetően.
- (96) Annak elismerése érdekében, hogy az EU ETS bevételei hozzájárulnak az éghajlatvédelmi átálláshoz, be kell vezetni egy EU ETS címkét. Az EU ETS-ből származó finanszírozás láthatóságát biztosító egyéb intézkedések mellett a tagállamoknak és a Bizottságnak gondoskodniuk kell arról, hogy a modernizációs alapról és az innovációs alapról támogatott projektekként és tevékenységekkel összefüggésben megfelelő címke révén egyértelműen jelezzék, hogy azok az EU ETS bevételeiből származnak.

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (97) Az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében a Bizottságnak az említett rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslata alapján 2040-re az egész Unióra kiterjedő éghajlat-politikai célértéket kell meghatározni. Az EU ETS-t felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy összhangba kerüljön az Unió 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével. Ennek megfelelően a Bizottságnak 2026 júliusáig az Európai Parlament és a Tanács részére jelentést kell benyújtania az EU ETS több vonatkozásáról, adott esetben jogalkotási javaslatot és hatásvizsgálatot csatolva ahhoz. Az (EU) 2021/1119 rendelettel összhangban a közvetlen kibocsátáscsökkentésnek prioritást kell élveznie, amit a klímasemlegesség elérése érdekében a szén-dioxid-eltávolítás növelésével kell kiegészíteni. Ezért a Bizottságnak 2026 júliusáig – egyéb vonatkozások mellett – jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a légkörből eltávolított, biztonságosan és tartósan – például a levegőből történő közvetlen leválasztás révén – tárolt kibocsátások hogyan tartozhatnak a kibocsátáskereskedelem hatálya alá, a szükséges kibocsátáscsökkentés ellentételezése nélkül. Amíg a leválasztott szén-dioxid felhasználásával készült termék életciklusának minden szakasza – és különösen a hulladékégetés szakasza –, szén-dioxid-árazás tárgyát nem képezi, a kibocsátásoknak a termékekből a légkörbe történő kibocsátásuk helyén történő elszámolására való támaszkodás a kibocsátások alulszámítását eredményezné.

A szén-dioxid-leválasztás olyan módon történő szabályozása érdekében, amely csökkenti a nettó kibocsátást, valamint biztosítja, hogy valamennyi kibocsátást elszámoljanak, és hogy a kettős elszámolás elkerülhető legyen, ugyanakkor gazdasági ösztönzőket generál, a Bizottságnak 2026 júliusáig értékelnie kell, hogy a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi üvegházhatásúgáz-kibocsátást ténylegesen figyelembe veszik-e, és hogy ténylegesen sikerült-e elkerülni a kettős elszámolást. Különösen értékelnie kell a 12. cikk (3b) bekezdésében említett módtól eltérő módon leválasztottnak és valamely termékben hasznosítottként tekintett üvegházhatásúgáz-kibocsátások elszámolását, és figyelembe kell vennie a downstream szakaszokat, beleértve az ártalmatlanítást és a hulladékégetést. Végezetül a Bizottságnak jelentést kell tennie az Európai Parlament és a Tanács számára a teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó 20 MW-os küszöbérték csökkentésének megvalósíthatóságáról a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében szereplő tevékenységek tekintetében, figyelembe véve a környezeti előnyöket és az adminisztratív terheket.

- (98) A Bizottságnak 2026 júliusáig értékelést kell készítenie és jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács részére a településhulladék-égető létesítmények EU ETS-be való felvételének megvalósíthatóságáról, többek között azzal a céllal, hogy 2028-tól bekerüljenek a rendszerbe, és értékelnie kell, hogy szükség lehet-e arra, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen 2030 végéig a kivülmaradás mellett dönteni, tekintetbe véve annak fontosságát, hogy valamennyi ágazat hozzájáruljon a kibocsátás csökkentéséhez. A településhulladék-égető létesítmények bevonása az EU ETS-be hozzájárulna a körkörös gazdasághoz azáltal, hogy ösztönözné a termékek újrafeldolgozását, újrafelhasználását és javítását, ugyanakkor hozzájárulna a gazdaság egészére kiterjedő dekarbonizációhoz. A települési hulladékégető létesítmények bevonása megerősítené a hulladékhierarchiával összhangban lévő fenntartható hulladékgazdálkodás ösztönzőit, és egyenlő versenyfeltételeket teremtené azon régiók között, amelyek az EU ETS hatálya alá vonták a települési hulladék égetését.

Annak elkerülése érdekében, hogy a hulladék a településhulladék-égető létesítményektől a metánkibocsátást okozó uniós hulladéklerakók felé terelődjön, valamint hogy a hulladék harmadik országokba irányuló exportja kedvezőtlen hatást gyakoroljon a környezetre, a Bizottságnak a jelentésében figyelembe kell vennie, hogy a hulladék útja az Unióban történő lerakás vagy a harmadik országokba irányuló hulladékexport felé terelődhet. A Bizottságnak emellett figyelembe kell vennie a belső piacra gyakorolt hatásokat, a verseny lehetséges torzulásait, a környezeti integritást, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³¹⁾ célkitűzéseivel való összhangot, valamint a kibocsátások nyomon követése és kiszámítása tekintetében a megbízhatóságot és pontosságot. Figyelembe véve a lerakásból származó metánkibocsátást és az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának elkerülése érdekében, a Bizottságnak értékelnie kell annak lehetőségét is, hogy a településhulladék-égető létesítmények bevonása megvalósíthatóságának értékelésekor más hulladékgazdálkodási folyamatokat – például a lerakást, az erjesztést, a komposztálást és a mechanikai-biológiai kezelést – is bevonjon az EU ETS-be.

- (99) A jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítő, illetve módosító általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az árverések időzítésére, lebonyolítására és egyéb szempontjaira vonatkozóan, a feltételrendszer alkalmazásának szabályaira vonatkozóan, az Innovációs Alap működésének szabályaira vonatkozóan, a CD-kkel és a CCD-kel kapcsolatos versenyeztetési ajánlattételi mechanizmusok működésének szabályaira vonatkozóan, azon követelményekre vonatkozóan, amelyek alapján úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben, valamint a 2003/87/EK irányelv III. mellékletében említett tevékenység egyéb ágazatokra való kiterjesztésére vonatkozóan. Ezenfelül – a meglévő szabályozási kerettel való szinergiák biztosítása érdekében – a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

foglalt, az árverések időzítésére, lebonyolítására és egyéb szempontjaira vonatkozó felhatalmazást ki kell terjeszteni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽³²⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (100) A meglévő EU ETS-re és annak a tengeri közlekedésre való kiterjesztésére vonatkozó rendelkezéseket 2024-től kell alkalmazni, összhangban a sürgős éghajlat-politikai fellépés szükségességével, valamint azzal, hogy valamennyi ágazatnak költséghatékony módon hozzá kell járulnia a kibocsátáscsökkentéshez. Következésképpen a tagállamoknak 2023. december 31-ig át kell ültetniük az említett ágazatokra vonatkozó rendelkezéseket. Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszerrel kapcsolatos rendelkezések átültetésének határideje azonban 2024. június 30. kell, hogy legyen, mivel az említett ágazatokra vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi, ellenőrzési és engedélyezési szabályok 2025. január 1-jétől alkalmazandók, és elegendő időre van szükség a rendezett végrehajtáshoz. Kivételként az átláthatóság és a megbízható jelentéstételi biztosítása érdekében a tagállamoknak 2023. december 31-ig kell átültetniük az említett ágazatok múltbeli kibocsátásaira vonatkozó jelentéstételi kötelezettséget, mivel ez a kötelezettség a 2024. évi kibocsátásokhoz kapcsolódik. A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával⁽³³⁾ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt.
- (101) Egy jól működő, megreformált, a piaci stabilizációt szolgáló eszközt magában foglaló EU ETS kulcsfontosságú eszköze annak, hogy az Unió teljesítse a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó célt, a legkésőbb 2050-ig teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzést és az azt követően elérendő, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott, negatív kibocsátásra vonatkozó célkitűzést, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit. A piaci stabilizációs tartalék célja, hogy kezelje a kibocsátási egységek kínálata és kereslete közötti egyensúlyhiányt a piacon. Az (EU) 2015/1814 határozat 3. cikke előírja, hogy a tartalékot három évvel működésének megkezdése után felül kell vizsgálni, különös figyelmet fordítva a piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározására szolgáló százalékos értékre, a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számára (total number of allowances in circulation – TNAC) vonatkozó küszöbértékre, amely meghatározza a tartalékba helyezendő kibocsátási egységek mennyiségét, valamint a tartalékból felszabadítandó kibocsátási egységek számára. A kibocsátási egységek piaci stabilizációs tartalékba helyezését meghatározó jelenlegi küszöbértéket 2018-ban állapították meg, az EU ETS legutóbbi felülvizsgálatával, miközben a lineáris csökkentési tényezőt ez az irányelv növeli. Ezért a piaci stabilizációs tartalék működése rendszeres felülvizsgálatának részeként a Bizottságnak azt is értékelnie kell, hogy szükség van-e az említett küszöbértéknek a 2003/87/EK irányelv 9. cikkében említett lineáris tényezővel összhangban történő esetleges kiigazítására.
- (102) Tekintettel arra, hogy erőteljesebb beruházási jelzésre van szükség a kibocsátások költséghatékony módon történő csökkentése érdekében, valamint az EU ETS megerősítése céljából, az (EU) 2015/1814 határozatot módosítani kell az egyes években a piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározására szolgáló százalékos arány növelése érdekében. Ezenkívül a TNAC alacsonyabb szintjei esetében a felvételnek meg kell egyeznie a TNAC és a kibocsátási egységek felvételét meghatározó küszöbérték közötti különbséggel. Ez megakadályozná az árverési mennyiségek jelentős bizonytalanságát, amely akkor keletkezik, amikor a TNAC közel van a küszöbértékhez, ugyanakkor biztosítaná, hogy a többlet elérje azt a mennyiségi tartományt, amelyen belül úgy tekinthető, hogy a szén-dioxid-piac kiegyensúlyozottan működik.
- (103) Ezenfelül annak biztosítása érdekében, hogy az érvénytelenítés után a piaci stabilizációs tartalékban maradó kibocsátási egységek szintje kiszámítható legyen, a tartalékban lévő kibocsátási egységek érvénytelenítése többé nem függhet az előző év árverési mennyiségeitől. A tartalékban lévő kibocsátási egységek számát ezért 400 millió kibocsátási egységben kell rögzíteni, ami megfelel a TNAC értékére vonatkozó alsó küszöbértéknek.

⁽³²⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽³³⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

- (104) Az ezen irányelvre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat elemzése azt is kimutatta, hogy a TNAC-ba bele kell számítani a légi közlekedésből származó nettó keresletet is. Ezenkívül, mivel a légiközlekedési kibocsátási egységek ugyanúgy felhasználhatók, mint az általános célú kibocsátási egységek, a tartalék pontosabb, így jobb eszköze lenne a piaci stabilitás biztosításának, ha magában foglalná a légi közlekedést is. A TNAC kiszámításakor az ezen irányelv hatálybalépését követő évtől kezdődően a légi közlekedésből származó kibocsátásokat és a légi közlekedés tekintetében kiadott kibocsátási egységeket is figyelembe kell venni.
- (105) A TNAC kiszámításának egyértelművé tétele érdekében az (EU) 2015/1814 határozatnak elő kell írnia, hogy a kibocsátási egységek kínálata csak a kiadott, de a piaci stabilizációs tartalékba be nem helyezett kibocsátási egységeket foglalja magában. Ezenkívül a képlet a továbbiakban nem vonhatja le a piaci stabilizációs tartalékban lévő kibocsátási egységek számát a kibocsátási egységek kínálatából. Ennek a változásnak nincs lényeges hatása a TNAC kiszámításának eredményére, ideértve a TNAC múltbeli számításait vagy a tartalékot is.
- (106) Annak érdekében, hogy mérsékelni lehessen az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátás-kereskedelem megkezdésével kapcsolatos keresleti és kínálati egyensúlyhiány kockázatát, valamint hogy a kibocsátás-kereskedelem ellenállóbbá váljon a piaci sokkhatásokkal szemben, a piaci stabilizációs tartalék szabályalapú mechanizmusát alkalmazni kell az említett ágazatokra. Ahhoz, hogy ez a tartalék a rendszer indulásától kezdődően működőképes legyen, először 600 millió kibocsátási egységnek megfelelő kezdeti dotációval kell azt létrehozni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban zajló kibocsátás-kereskedelem céljára. A kibocsátási egységek tartalékból való felszabadítását vagy felvételét kiváltó kezdeti alsó és felső küszöbértékek egy általános felülvizsgálati záradék tárgyát kell, hogy képezzék. Más elemeknek – mint például a TNAC, illetve a felszabadított vagy a tartalékba helyezett kibocsátási egységek mennyisége közzétételének – a tartalékra az egyéb ágazatok tekintetében vonatkozó szabályokat kell követniük.
- (107) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen az üvegházhatású gázok kibocsátásának költséghatékony és gazdaságilag eredményes csökkentésének előmozdítását egy kiterjesztett és módosított, egész Unióra kiterjedő piacialapú mechanizmuson keresztül, oly módon, hogy az arányban álljon a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó céllal – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az irányelv terjedelme és hatása miatt a célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (108) A 2003/87/EK irányelvet és az (EU) 2015/1814 határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2003/87/EK irányelv módosításai

A 2003/87/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk második bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Ez az irányelv rendelkezik továbbá arról, hogy fokozni kell az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését a veszélyes éghajlatváltozás elkerüléséhez tudományos alapon szükségesnek tartott csökkentési szintekhez való hozzájárulás érdekében. Ez az irányelv hozzájárul az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (*) meghatározott uniós klímasemlegességi célkitűzés és éghajlat-politikai célok eléréséhez, és ezáltal a Párizsi Megállapodás (**) célkitűzéseéhez.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

(**) HL L 282., 2016.10.19., 4. o.”

2. A 2. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ezen irányelvet az I. és a III. mellékletben felsorolt tevékenységekre és a II. mellékletben felsorolt üvegházhatású gázokra kell alkalmazni. Amennyiben egy olyan létesítmény, amely 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű égetőegységek üzemeltetése okán az EU ETS hatálya alá tartozik, megváltoztatja előállítási folyamatait az üvegházhatásúgáz-kibocsátásainak csökkentése érdekében, és már nem éri el ezt a küszöbértéket, a létesítmény helye szerinti tagállam biztosítja az üzemeltető számára azt a lehetőséget, hogy továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzon a 11. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett, aktuális és soron következő öt éves időszak végéig, előállítási folyamatainak megváltoztatását követően. Az említett létesítmény üzemeltetője eldöntheti, hogy a létesítmény az előállítási folyamatainak megváltoztatását követően csupán az aktuális öt éves időszak végéig vagy a következő öt éves időszakban is az EU ETS hatálya alá tartozzon-e. Az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a 11. cikk (1) bekezdése szerint a Bizottságnak benyújtott listához képest történt változásokról.

(2) Ezt az irányelvet a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) szerinti követelmények sérelme nélkül kell alkalmazni.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).”

3. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) »kibocsátások«: üvegházhatású gázoknak valamely létesítményben található forrásokból történő kiengedése vagy az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet folytató légi járműből, vagy az I. mellékletben felsorolt tengeri közlekedési tevékenységet folytató hajókból az említett tevékenység tekintetében meghatározott gázok kibocsátása, vagy a III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő üvegházhatású gázok kibocsátása;”

b) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) »üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély«: az 5. ,a 6. és a 30b. cikk értelmében kiadott engedély;”

c) az u) pontot el kell hagyni;

d) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

„w) »hajózási társaság«: a hajótulajdonos vagy bármely más szervezet vagy személy – például az igazgató vagy a hajót személyzet nélkül bérelő személy –, amely a hajótulajdonostól átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét, és amely e felelősség átvállalásával beleegyezett abba, hogy átveszi a hajók biztonságos üzemeltetéséről és a környezetszennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi szabályzat által előírt, a 336/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) I. mellékletében meghatározott valamennyi kötelezettséget és felelősséget;

x) »út«: az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) 3. cikkének c) pontjában meghatározott út;

y) »a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság«: a 3gf. cikkel összhangban az EU ETS hajózási társaság tekintetében történő igazgatásáért felelős hatóság;

z) »útiterv szerinti kikötő«: az a kikötő, ahol a hajó a rakomány be- vagy kirakodása, illetve utasok be- vagy kiszállása céljából megáll, vagy az a kikötő, ahol a nyílt tengeri hajó a legénység partraszállása céljából megáll; nem tartoznak ide az olyan megállások, amelyeknek kizárólagos célja tüzelőanyag-vételezés, készletek beszerzése, nem nyílt tengeri hajók legénységének partraszállása, szárazdokkba állás vagy a hajónak, berendezéseinek, vagy mindkettőnek a javítása, a segítségkérés céljából vagy vészhelyzet miatt történő kikötői megállások, a hajók közötti átrakodás miatti, kikötőn kívüli megállások, az olyan megállások, amelyek kizárólagos célja a rossz időjárási körülmények miatti menedékkeresés, a kutatási és mentési tevékenységek miatt szükségessé váló megállások, valamint a konténerszállító hajók egy szomszédos, a 3ga. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt konténerátrakodási kikötőben történő megállásai;

- aa) »üdülőhajó«: rakományfedélzettel nem rendelkező személyhajó, amelyet kizárólag arra terveztek, hogy tengeri úton, éjszakai szállást kínálva kereskedelmi célú utasszállítást bonyolítson le;
- ab) »különbözeti szerződés« vagy »CD«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó olyan támogatásban részesül az Innovációs Alapból, amely fedezi egyrészt a nyertes ár (más néven szerződéskötési ár), másrészt az előállított alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék árából, a termék egy közeli helyettesítőjének piaci árából vagy e kettő kombinációjából származtatott referenciaár közötti különbséget;
- ac) »karbonsökkentési célú szerződés« vagy »CCD«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó támogatásban részesül az Innovációs Alapból, amely fedezi egyrészt a nyertes ár (más néven szerződéskötési ár), másrészt a kibocsátási egységek átlagárából származtatott referenciaár közötti különbséget;
- ad) »rögzített prémiumon alapuló szerződés«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó támogatásban részesül az előállított termék egységére jutó rögzített összeg formájában;
- ae) »szabályozott jogalany«: a IVa. fejezet alkalmazásában minden olyan természetes vagy jogi személy – a tüzelőanyagok végső fogyasztóinak kivételével –, aki vagy amely a III. mellékletben említett tevékenységet végzi, és a következő kategóriák valamelyikébe tartozik:
- i. amennyiben a tüzelőanyag az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv (***) 3. cikkének 11. pontjában meghatározott adóraktáron halad át, az említett irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott adóraktár-engedélyes, akit az említett irányelv 7. cikke alapján keletkezett jövedékiadó-fizetési kötelezettség terhel;
 - ii. ha e pont i. alpontja nem alkalmazható, bármely más személy, akit az ezen irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó tüzelőanyagok tekintetében az (EU) 2020/262 irányelv 7. cikke vagy a 2003/96/EK tanácsi irányelv (****) 21. cikke (5) bekezdésének első albekezdése alapján keletkezett jövedékiadó-fizetési kötelezettség terhel;
 - iii. ha e pont i. és ii. alpontja nem alkalmazható, bármely más személy, akit a tagállam illetékes hatóságainak nyilvántartásba kell venniük a jövedéki adó megfizetésére kötelezett személyként, a 2003/96/EK irányelv 21. cikke (5) bekezdésének negyedik albekezdésében említettek szerint, beleértve a jövedéki adó megfizetése alól mentesített személyeket is;
 - iv. ha az i., ii. és iii. alpont nem alkalmazható, vagy ha több személy egyetemlegesen felelős ugyanazon jövedéki adó megfizetéséért, a tagállam által kijelölt bármely más személy;
- af) »üzemanyag« vagy »tüzelőanyag«: ezen irányelv IVa. fejezetének alkalmazásában a 2003/96/EK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében említett bármely energiatermék, ideértve az említett irányelv I. mellékletének A. és C. táblázatában felsorolt üzemanyagokat, valamint az említett irányelv 2. cikkének (3) bekezdésében meghatározott üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként – többek között villamosenergia-termelésre – történő felhasználásra szánt, akként eladásra kínált vagy akként felhasznált bármely más termék;
- ag) »szabad forgalomba bocsátás«: ezen irányelv IVa. fejezetének alkalmazásában az (EU) 2020/262 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott szabad forgalomba bocsátás;
- ah) »TTF-gázár«: a IVa. fejezet alkalmazásában a Gasunie Transport Services B.V. által üzemeltetett, a Title Transfer Facility (TTF) virtuális kereskedési pontján kötött havi határidős gázvásárlások ára;

- ai) »a Brent nyersolaj ára« a IVa. fejezet alkalmazásában a havi határidős nyersolajvásárlásnak az olajvásárlás referenciáráként használt ára.

- (*) Az Európai Parlament és a Tanács 336/2006/EK rendelete (2006. február 15.) a hajók biztonságos üzemeltetéséről szóló nemzetközi szabályzat Közösségen belüli végrehajtásáról és a 3051/95/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2006.3.4., 1. o.).
- (**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).
- (***) A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).
- (****) A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

4. A II. fejezet címe helyébe a következő cím lép:

„Légi és tengeri közlekedés”

5. A 3a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3a. cikk

Hatály

A 3b–3g. cikk az I. mellékletben szereplő légiközlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandó. A 3ga–3gg. cikk az I. mellékletben szereplő tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandó.”

6. A 3g. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3g. cikk

Nyomunkövetési és jelentési tervek

Az igazgatásért felelős tagállam gondoskodik arról, hogy minden légijármű-üzemeltető az adott tagállam illetékes hatóságának nyomunkövetési tervet nyújtson be, amelyben intézkedéseket állapít meg a kibocsátások nyomon követésére és jelentésére, továbbá arról, hogy a terveket az illetékes hatóság a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jóváhagyja.”

7. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„3ga. cikk

A tengeri közlekedési tevékenységekre vonatkozó alkalmazási kör

(1) A tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztása és a visszaadási követelmények alkalmazása a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások ötven százalékára (50 %-ára), az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások ötven százalékára (50 %-ára), a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások száz százalékára (100 %-ára), valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőben horgonyzó hajók kibocsátásának száz százalékára (100 %-ára) vonatkozik.

(2) A Bizottság 2023. december 31-ig végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja a szomszédos konténerátrakodási kikötők jegyzékét, és e jegyzéket azt követően kétfévente december 31-ig naprakésszé tesz.

Az említett végrehajtási jogi aktusok egy kikötőt akkor szerepeltetnek a jegyzékben szomszédos konténerátrakodási kikötőként, ha a konténerek átrakodási aránya – húsz lábbal egyenértékű egységekben mérve – meghaladja az adott kikötő teljes konténerforgalmának 65 %-át azon legutóbbi tizenkét hónapos időszakban, amelyre vonatkozóan releváns adatok állnak rendelkezésre, és ha az adott kikötő az Unió kívül, de kevesebb mint 300 tengeri mérföldre található egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötőtől. E bekezdés alkalmazásában a konténereket átrakottnak kell

tekinteni, ha azokat egy hajóról kizárólag abból a célból rakodják ki a kikötőbe, hogy egy másik hajóra rakodják őket. A Bizottság által az első albekezdés alapján összeállított jegyzék nem tartalmazhatja az olyan harmadik országban található kikötőket, amelyek tekintetében e harmadik ország ténylegesen az ezen irányelvvel egyenértékű intézkedéseket alkalmaz.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A 9., a 9a. és a 10. cikket ugyanúgy kell alkalmazni a tengeri közlekedési tevékenységekre, mint az EU ETS hatálya alá tartozó egyéb tevékenységekre, a 10. cikk alkalmazása tekintetében meghatározott alábbi kivétellel.

2030. december 31-ig a kibocsátási egységek egy részarányát olyan tagállamoknak kell tulajdonítani, ahol azon hajózási társaságoknak e tagállamok 2020. évi lakosságához viszonyított aránya, amelyek a 3gf. cikk értelmében e tagállamok felelősségi körébe tartoztak volna – a 2018-tól 2020-ig tartó időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok alapján – meghaladja az egymillió lakosonkénti 15 hajózási társaságot. A kibocsátási egységek mennyisége azon további kibocsátási egység-mennyiség 3,5 %-ának kell, hogy megfeleljen, amely az adott évben a tengeri közlekedésre vonatkozó felső határnak a 9. cikk harmadik bekezdése szerinti megemeléséből származik. A 2024-es és a 2025-ös évre vonatkozóan a kibocsátási egységek mennyiségét emellett meg kell szorozni a 3gb. cikk első bekezdésének a) és b) pontja értelmében az adott évre alkalmazandó százalékokkal. A kibocsátási egységek e részarányának árverés útján történő értékesítéséből származó bevételt a 10. cikk (3) bekezdése első albekezdésének g) pontjában említett célokra – a tengeri hajózási ágazat tekintetében –, valamint az f) és az i) pontjában említett célokra kell felhasználni. A kibocsátási egységek mennyiségének 50 %-át a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok részaránya alapján, a fennmaradó részt pedig egyenlő arányban kell elosztani az érintett tagállamok között.

3gb. cikk

A tengeri közlekedésre vonatkozó követelmények fokozatos bevezetése

A hajózási társaságok a kibocsátási egységeket a következő ütemezés szerint kötelesek visszaadni:

- a) a 2024 tekintetében jelentett olyan hitelesített kibocsátások 40 %-a, amelyek a 12. cikk szerinti visszaadási követelmények alá tartoznának;
- b) a 2025 tekintetében jelentett olyan hitelesített kibocsátások 70 %-a, amelyek a 12. cikk szerinti visszaadási követelmények alá tartoznának;
- c) a 2026 tekintetében, majd a 12. cikknek megfelelően azt követően évente jelentett hitelesített kibocsátások 100 %-a.

Amennyiben a tengeri közlekedésből származó, 2024-es és 2025-ös hitelesített kibocsátásokhoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza, mielőtt a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget az egyes évekre vonatkozóan megállapították, a kibocsátási egységeknek az említett különbségnek megfelelő összegét törölni kell a 10. cikk szerinti árverésre bocsátás helyett.

3gc. cikk

Az EU ETS-sel kapcsolatos költségeknek a hajózási társaságról egy másik szervezetre történő átruházására vonatkozó rendelkezések

A tagállamok meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy amennyiben egy szerződéses megállapodás alapján a tüzelőanyag beszerzéséért vagy a hajó üzemeltetéséért, vagy mindkettőért a hajózási társaságtól eltérő szervezet vállalja a felelősséget, a hajózási társaság jogosult legyen megtéríttetni a kibocsátási egységek visszaadásából eredő költségeket az említett szervezettel.

A hajó üzemeltetése e cikk alkalmazásában a szállított rakományok vagy az útvonalnak és a hajó sebességének meghatározását jelenti. A hajózási társaság marad az a szervezet, amely felelős a kibocsátási egységeknek a 3gb. és a 12. cikkben előírt visszaadásáért, valamint az ezen irányelvet átültető nemzeti jogi rendelkezéseknek való általános megfelelésért. A tagállamok biztosítják, hogy a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok eleget tegyenek a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó, a 3gb. és a 12. cikk szerinti kötelezettségeknek, függetlenül attól, hogy az ilyen hajózási társaságok jogosultak a visszaadásból eredő költségeknek a kereskedelmi üzemeltetők általi megtérítésére.

3gd. cikk

A tengeri közlekedésből származó kibocsátások nyomon követése és jelentése

Az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások tekintetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság biztosítja, hogy a felelősségi körébe tartozó hajózási társaság a jelentési időszakban nyomon kövesse és jelentse a vonatkozó paramétereket, valamint az (EU) 2015/757 rendelet II. fejezetével összhangban nyújtsa be a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat.

3ge. cikk

A tengeri közlekedésből származó kibocsátásokra vonatkozó hitelesítési és akkreditációs szabályok

A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság biztosítja, hogy a hajózási társaság által ezen irányelv 3gd. cikke szerint benyújtott, hajózási társasági szintű összesített kibocsátási adatok jelentését az (EU) 2015/757 rendelet III. fejezetében meghatározott hitelesítési és akkreditációs szabályokkal összhangban hitelesítsék.

3gf. cikk

A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság

(1) A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság a következő:

- a) a valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaság esetében az a tagállam, amelyben a hajózási társaságot bejegyezték;
- b) olyan hajózási társaság esetében, amelyet nem jegyeztek be valamely tagállamban, az a tagállam, amelyben a megelőző négy nyomonkövetési évben az adott hajózási társaság 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó útjain a legtöbb becsült kikötői megállást teljesítették;
- c) olyan hajózási társaság esetében, amelyet nem jegyeztek be valamely tagállamban, és amely a megelőző négy nyomonkövetési évben nem teljesített a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó utakat, az a tagállam, amelyben a hajózási társaság valamely hajója az említett cikk hatálya alá tartozó első útját megkezdte, vagy befejezte.

(2) A Bizottság a rendelkezésre álló legjobb információk alapján végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja a következőket:

- a) 2024. február 1-je előtt azon hajózási társaságok jegyzékét, amelyek az I. mellékletben felsorolt, a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységet végeztek 2024. január 1-jén vagy azt követően, meghatározva a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot e cikk (1) bekezdésével összhangban;
- b) 2026. február 1-je előtt, majd azt követően két évente egy olyan frissített jegyzéket, amely a valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaságokat egy másik, a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósághoz rendeli, amennyiben azok e cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban megváltoztatták az Unión belüli bejegyzés szerinti tagállamot, vagy amely kiegészül azon hajózási társaságokkal, amelyek ezt követően végeztek az I. mellékletben felsorolt olyan tengeri közlekedési tevékenységet, amely e cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozik; továbbá
- c) 2028. február 1-je előtt, majd ezt követően négy évente egy olyan frissített jegyzéket, amely azon hajózási társaságokat, amelyeket nem jegyeztek be valamely tagállamban, e cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban egy másik, hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósághoz rendeli.

(3) Az a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság, amely a (2) bekezdés alapján összeállított jegyzék szerint egy adott hajózási társaságért felel, a hajózási társaság tevékenységeiben vagy bejegyzésében bekövetkező későbbi változásoktól függetlenül mindaddig megőrzi e felelősségét, amíg e változások meg nem jelennek a frissített jegyzékben.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a hajózási társaságoknak a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságok általi, ezen irányelv szerinti igazgatására vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

3gg. cikk

Jelentéstétel és felülvizsgálat

(1) A tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló piaci alapú globális intézkedés Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) általi elfogadása esetén a Bizottság az elfogadott intézkedés fényében felülvizsgálja ezt az irányelvet.

E célból a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ilyen piaci alapú intézkedés elfogadásától számított 18 hónapon belül és az intézkedés alkalmazásának megkezdése előtt. Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja a piaci alapú globális intézkedést a következők tekintetében:

- a) az intézkedés ambíciójának szintje a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében;
- b) az intézkedés általános környezeti integritása, többek között ezen irányelv tengeri közlekedésre vonatkozó rendelkezéseivel összehasonlítva; és
- c) az EU ETS és az említett intézkedés közötti koherenciával kapcsolatos bármely kérdés.

A Bizottság az e bekezdés második albekezdésében említett jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatot csatol ezen irányelv olyan módosítására, amely összhangban van az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel, és amelynek célja az uniós éghajlat-politikai fellépés környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzése, a piaci alapú globális intézkedés végrehajtása és az EU ETS közötti koherencia biztosítása érdekében, az esetleges jelentős kettős terhek elkerülése mellett.

(2) Abban az esetben, ha az IMO 2028-ig nem fogad el piaci alapú globális intézkedést a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban és legalább az ezen irányelv alapján hozott uniós intézkedésekből eredő szinthez hasonló szintre történő csökkentése érdekében, a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében szükséges-e alkalmazni a kibocsátási egységek kiosztására és a visszaadásra vonatkozó követelményeket a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötő és az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötő között utakat megtevő hajókból származó kibocsátások több mint ötven százaléka (50 %) tekintetében. Ebben a jelentésben a Bizottság különösen mérlegeli az IMO szintjén elért eredményeket, és megvizsgálja, hogy valamely harmadik ország rendelkezik-e az ezen irányelvvel egyenértékű piaci alapú intézkedéssel, és értékeli annak kockázatát, hogy megnövekednek-e az előírások megkerülését célzó gyakorlatok, többek között a más közlekedési módokra való áttérés vagy a kikötői csomópontok Unión kívüli kikötőkbe való áthelyezése révén.

Az első albekezdésben említett jelentéshez adott esetben az ezen irányelv módosítására irányuló jogalkotási javaslatot kell csatolni.

(3) A Bizottság nyomon követi e fejezet végrehajtását a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, különösen az előírások megkerülését célzó magatartás észlelése érdekében, hogy az ilyen magatartást korai szakaszban megakadályozzák, többek között figyelembe véve a legkülső régiókat is, és 2024-től két évente jelentést tesz e fejezet végrehajtásáról a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, valamint az ezen irányelv követelményeinek megkerülésére törekvő hajózási társaságokkal kapcsolatos esetleges tendenciákról. A Bizottság nyomon követi továbbá a hatásokat, többek között a szállítási költségek lehetséges növekedését, a piac torzulását és a kikötői forgalom változásait, például a kikötők elkerülését és az átrakodási csomópontok eltolódását, a tagállamok tengeri hajózási ágazatának általános versenyképességét, és különösen a területi folytonosság alapvető szolgáltatásainak minősülő hajózási szolgáltatásokra gyakorolt hatásokat. Adott esetben a Bizottság intézkedéseket javasol e fejezet hatékony végrehajtásának biztosítására a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, így különösen az ezen irányelv követelményeinek megkerülésére törekvő hajózási társaságokkal kapcsolatos tendenciák kezelését szolgáló intézkedéseket.

(4) A Bizottság legkésőbb 2028. szeptember 30-ig értékeli, hogy helyénvaló-e a 3ga. cikk (3) bekezdése második albekezdésének alkalmazását 2030. december 31-én túlra meghosszabbítani, és – adott esetben – e célból jogalkotási javaslatot nyújt be.

(5) A Bizottság legkésőbb 2026. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja az 5 000 bruttó tonnatartalom alatti, de 400 bruttó tonnatartalomnál nem kisebb hajókból – köztük a nyílt tengeri hajókból – származó kibocsátások ezen irányelvbe való felvételének megvalósíthatóságát és gazdasági, környezeti és társadalmi hatásait, különösen építve az (EU) 2015/757 rendelet 2024. december 31-ig esedékes felülvizsgálatát kísérő elemzésre.

Az említett jelentésben figyelembe kell venni az ezen irányelv és az (EU) 2015/757 rendelet közötti összefüggéseket is, és építeni kell az alkalmazásuk során szerzett tapasztalatokra. A Bizottság az említett jelentésben azt is megvizsgálja, hogy ez az irányelv hogyan tudja a legjobban előmozdítani a megújuló és alacsony kibocsátású tengeri tüzelőanyagok elterjedését, azok teljes életciklusát figyelembe véve. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslatok kísérhetik.”

8. A 3h. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3h. cikk

Hatály

E fejezet rendelkezései az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre és az I. mellékletben szereplő, a légi és tengeri közlekedésen kívüli tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandók.”

9. A 6. cikk (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) „kötelezettség a létesítmény adott naptári évben, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátásával egyenlő számú egység visszaadására a 12. cikk (3) bekezdésében foglalt határidőn belül.”

10. A 8. cikk a következőképpen módosul:

„8. cikk

Koordináció a 2010/75/EU irányelvvel

A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a 2010/75/EU irányelv I. mellékletében megjelölt tevékenységeket folytató létesítmények üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyeinek kiállítására vonatkozó feltételek és eljárás összhangba kerüljenek a fenti irányelvben előírt engedélyre vonatkozó feltételekkel és eljárással. Az ezen irányelv 5., 6., és 7. cikkében foglalt követelmények beépíthetők a 2010/75/EU irányelv szerinti eljárásokba.

A Bizottság felülvizsgálja a 2010/75/EU irányelvvel való szinergiák hatékonyságát. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai vonatkozású engedélyeket össze kell hangolni az uniós éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseknek való megfeleléshez szükséges intézkedések hatékony és gyorsabb végrehajtása érdekében. A Bizottság jelentést nyújthat be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv bármilyen jövőbeli felülvizsgálatával összefüggésben.”

11. A 9. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„2024-ben az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 90 millió kibocsátási egységgel csökkenteni kell. 2026-ban az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 27 millió kibocsátási egységgel csökkenteni kell. 2024-ben az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 78,4 millió kibocsátási egységgel meg kell növelni a tengeri közlekedés tekintetében. A lineáris tényező 2024-től 2027-ig 4,3 %, 2028-tól pedig 4,4 %. A lineáris tényezőt a tengeri közlekedésből származó, az (EU) 2015/757 rendelettel összhangban 2018-re és 2019-re jelentett, az ezen irányelv 3ga. cikkében tárgyalt átlagos kibocsátásnak megfelelő kibocsátási egységekre is alkalmazni kell. A Bizottság 2023. szeptember 6-ig közlést teszi az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget.

2026. január 1-jétől, illetve 2027. január 1-jétől a kibocsátási egységek mennyiségét növelni kell annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a tengeri közlekedési tevékenységekből származó, szén-dioxid-kibocsátáson kívüli egyéb üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat és a nyílt tengeri hajók kibocsátásainak lefedését, a legutóbbi olyan évre vonatkozó kibocsátásaik alapján, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre. A 10. cikk (1) bekezdése ellenére, a mennyiség ezen növeléséből származó kibocsátási egységeket a 10a. cikk (8) bekezdésével összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani.”

12. A 10. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés harmadik albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2021 és 2030 között a kibocsátási egységek teljes mennyiségének 2 %-át árverésre kell bocsátani egy olyan alap létrehozása érdekében, amelynek célja az energiahatékonyság javítása és bizonyos tagállamok (a továbbiakban: a kedvezményezett tagállamok) energetikai rendszereinek modernizációja a 10d. cikknek megfelelően (a továbbiakban: a Modernizációs Alap). A kibocsátási egységek e mennyisége tekintetében a kedvezményezett tagállamok azok a tagállamok, amelyek piaci áron számított egy főre jutó GDP-je 2013-ban nem érte el az uniós átlag 60 %-át. A kibocsátási egységek e mennyiségének megfelelő pénzeszközöket a IIb. melléklet A. részének megfelelően kell elosztani.

Ezen túlmenően 2024 és 2030 között a kibocsátási egységek teljes mennyiségének 2,5 %-át árverésre kell bocsátani a Modernizációs Alap számára. A kibocsátási egységek e mennyisége tekintetében a kedvezményezett tagállamok azok a tagállamok, amelyek piaci áron számított egy főre jutó GDP-je nem érte el 2016 és 2018 között az uniós átlag 75 %-át. A kibocsátási egységek e mennyiségének megfelelő pénzeszközöket a IIb. melléklet B. részének megfelelően kell elosztani.”;

b) a (3) bekezdés első albekezdésében a bevezető rész helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdésében említett, árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásáról a tagállamok határoznak, kivéve az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásként megállapított és az uniós költségvetésbe beállított bevételeket. A tagállamoknak az említett bevételeket – az ezen irányelv 10a. cikkének (6) bekezdésében említett közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek ellentételezésére felhasznált bevételek kivételével –, vagy az említett bevételek pénzügyi értékével megegyező összeget az alábbiak közül egy vagy több célra kell felhasználniuk:”;

c) a (3) bekezdés első albekezdésének b)–f) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés és a villamosenergia-átviteli hálózatok fejlesztésére az Unió megújuló energiákkal kapcsolatos vállalásának és az összeköttetésekre vonatkozó uniós célok teljesítése céljából, továbbá olyan egyéb technológiák kifejlesztésére, amelyek előmozdítják a biztonságos és fenntartható alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást, valamint az Unió azon vállalása teljesítésének elősegítésére, hogy az Unió az energiahatékonyságot a vonatkozó jogalkotási aktusokban elfogadott szintekre növeli, beleértve a megújuló energiaforrásból termelő fogyasztóktól és a megújulóenergia-közösségektől származó villamosenergia-termelést is;

c) az erdőirtás elkerülését, a tűzeglápok, erdők és más szárazföldi ökoszisztémák vagy tengeri ökoszisztémák védelmének és helyreállításának támogatását – beleértve az azok védelmét, helyreállítását és jobb kezelést szolgáló intézkedéseket is, különösen a védett tengeri területek tekintetében –, valamint a biológiai sokféleség szempontjából kedvező erdőtelepítés és az erdők újraterelítésének fokozását célzó intézkedésekre többek között a Párizsi Megállapodást ratifikáló fejlődő országokban, valamint a technológiák átadásával és az éghajlatváltozás ezen országokra gyakorolt kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás előmozdításával kapcsolatos intézkedésekre;

d) az Unióban megvalósuló erdősisítés révén és a talajban történő CO₂-megkötésre;

e) a különösen a szilárd fosszilis tüzelésű erőművekből, valamint számos ipari ágazatból és alágazatból származó szén-dioxid környezeti szempontból biztonságos leválasztására és geológiai tárolására, harmadik országokban is, valamint a technológián alapuló szén-dioxid-eltávolítási módszerekre, például a közvetlen szén-dioxid-leválasztásra és -tárolásra;

f) az ágazat dekarbonizációjához jelentős mértékben hozzájáruló közlekedési formákra való átállásra és annak felgyorsítására irányuló beruházásra, ideértve az éghajlatbarát vasúti személy- és áruszállítási és autóbuszszolgáltatások és technológiák fejlesztését, a tengeri hajózási ágazat dekarbonizálására irányuló intézkedésekre, ideértve a hajók és kikötők energiahatékonyságának javítását, az innovatív technológiákat és infrastruktúrát és a fenntartható alternatív tüzelőanyagokat – például a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogént és ammóniát – és kibocsátásmentes meghajtási technológiákat, továbbá a repülőtereknek az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően történő dekarbonizálását támogató intézkedések finanszírozására;”

d) a (3) bekezdés első albekezdése h) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„h) olyan intézkedésekre, amelyek az energiahatékonyság, a távfűtési rendszerek és a hőszigetelés javítására, a hatékony és megújuló fűtési és hűtési rendszerek támogatására, valamint a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (*) összhangban az épületek mélyreható és szakaszos mélyfelújításának támogatására irányulnak, kezdve a legrosszabb eredményeket felmutató épületek felújításával;

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).”

e) a (3) bekezdés első albekezdése a következő pontokkal egészül ki:

- „ha) olyan pénzügyi támogatás nyújtására, amely az alacsony és közepes jövedelmű háztartások szociális szempontjait hivatott kezelni a torzító adók csökkentése, valamint a megújuló villamos energiát terhelő adók és díjak célzott csökkentése révén;
- hb) az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 19. cikkének (2) bekezdésében említett éves jelentésben dokumentált, bizonyítottan pozitív környezeti hatású nemzeti klímaosztalék-programok finanszírozására.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.);

f) a (3) bekezdés első albekezdése k) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„k) a munkaerő készségfejlesztésének és más munkahelyekre való átirányításának előmozdítására, a klímasemleges gazdaságra való észszerű átállás elősegítése érdekében, mindenekelőtt a munkahelyek átrendeződése által leginkább érintett régiókban, a szociális partnerekkel szorosan egyeztetve, valamint az átállás által potenciálisan érintett munkavállalók, többek között a tengeri közlekedésben tevékenykedő munkavállalók továbbképzésébe és átképzésébe való befektetésre;

l) az (EU) 2023/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) I. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatokban a kibocsátásáthelyezés esetlegesen fennmaradó kockázatának kezelésére, támogatva ezen ágazatok átállását és dekarbonizálását az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete (2023. május 10.) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (HL L 130., 2023.5.16., 52. o.);

g) a (3) bekezdés az első albekezdést követően a következő albekezdéssel egészül ki:

„A kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik, hogy az első albekezdés j) pontjában említett, kiszolgáltatott helyzetben lévő harmadik országokban folytatni kell az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásának növelését.”;

h) a (3) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok akkor teljesítették az e bekezdésben meghatározott rendelkezéseket, ha az első albekezdésben megállapított célok megvalósítására a különösen a fejlődő országokra is kiterjedő adózási és pénzügyi támogatási politikát vagy a pénzügyi támogatást növelő belső szabályozási politikát működtetnek és hajtanak végre az első albekezdésben említett bevételekkel egyenértékű összegben.”;

i) az (3) bekezdés harmadik albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtott jelentéseikben tájékoztatják a Bizottságot a bevételek felhasználásáról és az e bekezdés alapján hozott intézkedésekről, adott esetben és a megfelelő módon közölve, hogy mely bevételeket használják fel és milyen intézkedéseket hoznak az említett rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és klímaterveik, valamint az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 11. cikkével összhangban elkészített, területi igazságos átmenet terveik végrehajtása érdekében.

A jelentéstételnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy a Bizottság értékelni tudja, hogy a tagállamok megfelelnek-e az első albekezdésnek.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.);

- j) a (4) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelvnek az árverések időzítése, lebonyolítása és egyéb szempontjai – ideértve a bevételek egy részének ezen irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése alapján megállapított külső címzett bevételként vagy az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdése alapján saját forrásként az uniós költségvetésbe történő átcsoportosítása érdekében szükségessé váló árverési szabályokat is – tekintetében történő kiegészítésére vonatkozóan, annak biztosítása érdekében, hogy azokat nyílt, átlátható, összehangolt és megkülönböztetéstől mentes módon bonyolítsák le. Ennek érdekében a folyamatnak kiszámíthatónak kell lennie, különösen az árverések időzítése és ütemezése, valamint a rendelkezésre bocsátandó kibocsátási egységek becsült mennyisége tekintetében.”;

- k) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A Bizottság nyomon követi az európai szén-dioxid-piac működését. A Bizottság minden évben jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szén-dioxid-piac és más idevágó éghajlat- és energiapolitikai intézkedések működéséről, beleértve az árverések lebonyolítását, a likviditást és a kereskedelem nagyságrendjét, és összefoglalva az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA) által e cikk (6) bekezdése szerint nyújtott információkat és a tagállamok által a 10a. cikk (6) bekezdésében említett pénzügyi intézkedésekről szolgáltatott információkat. Szükség esetén a tagállamok biztosítják, hogy minden vonatkozó információt legalább két hónappal a jelentés Bizottság általi elfogadása előtt benyújtsanak a Bizottságnak.”;

- l) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ESMA rendszeresen nyomon követi az európai szén-dioxid-piac integritását és átláthatóságát, különösen a piaci volatilitás és az árak alakulása, az árverések működése, a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek piacán zajló piaci kereskedési műveletek – ideértve a tőzsdén kívüli kereskedést, a likviditást és a kereskedés volumenét –, valamint a piaci szereplők kategóriái és kereskedési magatartása – ideértve a pénzügyi közvetítők pozícióit is – tekintetében. Az ESMA az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 32. cikkének (3) bekezdésével összhangban beépíti a vonatkozó megállapításokat és szükség esetén ajánlásokat tesz értékeléseiben az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Rendszerkockázati Testületnek. Az e bekezdés első mondatában említett feladatok ellátása céljából az ESMA és az érintett illetékes hatóságok az 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) 25. cikkével összhangban együttműködnek és részletes információt cserélnek valamennyi ügylettípusról.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiazi Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.).

13. A 10a. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

- i. a szöveg a második albekezdést követően a következő albekezdésekkel egészül ki:

„Ha egy létesítményre vonatkozik a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 8. cikke szerinti energetikai audit elvégzésére vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer végrehajtására vonatkozó kötelezettség, és ha az auditjelentésben vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerben foglalt ajánlásokat nem hajtják végre, az ingyenes kiosztás mennyiségét 20 %-kal csökkenteni kell, kivéve, ha az érintett beruházások megtérülési ideje meghaladja a három évet, vagy ha e beruházások költségei aránytalanok. Az ingyenes kiosztás mennyisége nem csökkenthető, ha az üzemeltető bizonyítja, hogy olyan egyéb intézkedéseket hajtott végre, amelyek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az érintett létesítmény auditjelentése vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszere által ajánlottakkal egyenértékű csökkentését eredményezik.

A Bizottság kiegészíti ezt az irányelvet azáltal, hogy az e bekezdés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és a 2012/27/EU irányelv alapján alkalmazandó szabályok sérelme nélkül adminisztratív szempontból egyszerű harmonizált szabályokat ír elő e bekezdés harmadik albekezdésének alkalmazására, amelyek biztosítják, hogy a feltételrendszer alkalmazása ne veszélyeztesse az Unió területén az egyenlő versenyfeltételeket, a környezeti integritást vagy a létesítmények közötti egyenlő bánásmódot. Az említett harmonizált szabályoknak rendelkezniük kell különösen a határidőkről, a végrehajtott energiahatékonysági intézkedések elismerésének feltételeiről, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő alternatív intézkedésekről, az ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdése szerinti nemzeti végrehajtási intézkedésekre vonatkozó eljárás alkalmazásával.

Az e bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott követelményeken túlmenően az említett albekezdésben említett 20 %-os csökkentést akkor kell alkalmazni, ha 2024. május 1-jéig az olyan létesítmények üzemeltetői, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje magasabb, mint az érintett termék-referenciaértékekre vonatkozó kibocsátási szintek 80. percentilise, nem dolgoztak ki klímasemlegességi tervet minden egyes említett létesítmény ezen irányelv hatálya alá tartozó tevékenységeire vonatkozóan. Az említett tervnek tartalmaznia kell a 10b. cikk (4) bekezdésében meghatározott elemeket, és azt az említett cikkben előírt végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell elkészíteni. A 10b. cikk (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak a létesítmény szintjére vonatkozik. A 10b. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontjában említett célok és mérföldkövek elérését a 2025. december 31-ig tartó időszak és azt követően minden ötödik év december 31-ig tartó időszak tekintetében ellenőrizni kell a 15. cikkben előírt hitelesítési és akkreditációs eljárásokkal összhangban. A 80 %-on túl nem osztható ki ingyenes kibocsátási egység, ha a 2025 végéig tartó időszak vagy a 2026-tól 2030-ig tartó időszak tekintetében nem ellenőrizték a köztes célok és mérföldkövek elérését.

Azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket az ingyenes kiosztás e bekezdés harmadik és ötödik albekezdése szerinti csökkentése miatt nem osztottak ki, arra kell felhasználni, hogy a létesítményeket mentesítsék az e cikk (5) bekezdése szerinti kiigazítás alól. Amennyiben ilyen kibocsátási egységek megmaradnak, e kibocsátási egységek 50 %-át e cikk (8) bekezdésével összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani. E kibocsátási egységek fennmaradó 50 %-át ezen irányelv 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban árverésre kell bocsátani, és a tagállamoknak az ebből származó bevételeket az (EU) 2023/956 rendelet I. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére kell fordítaniuk, támogatva az átállást és előmozdítva dekarbonizációjukat az állami támogatási szabályokkal összhangban.

Nem részesülhetnek ingyenes kiosztásban az ágazatok vagy alágazatok létesítményei, amennyiben ezen ágazatok vagy alágazatok az (EU) 2023/956 rendeletben meghatározott, a kibocsátásáthelyezés kockázatának kezelésére szolgáló egyéb intézkedések hatálya alá tartoznak. Az e bekezdés első albekezdésében említett intézkedéseket ennek megfelelően ki kell igazítani.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.);

ii. a harmadik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az egyes ágazatokban és alágazatokban a referenciaértékeket elviekben a termékek – és nem a ráfordítások – alapján kell kiszámítani, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének és az energiahatékonysági megtakarításnak az érintett ágazat vagy alágazat termelési folyamata során való maximalizálása érdekében. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és az energiahatékonyság javítására irányuló további ösztönzők biztosítása érdekében, valamint azzal a céllal, hogy egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő vagy megszüntető új technológiákat használó létesítmények és a meglévő technológiákat használó létesítmények számára, a meghatározott uniós szintű előzetes referenciaértékeket felül kell vizsgálni a 2026–2030-as időszakban történő alkalmazásukkal kapcsolatban a meglévő termék-referenciaértékek meghatározásának és rendszerhatárainak esetleges módosítása céljából, irányadó elvként figyelembe véve az anyagok körforgásos felhasználási potenciálját, valamint azt, hogy a referenciaértékeknek függetlennek kell lenniük az alapanyagtól és a termelési folyamat típusától, amennyiben a termelési folyamatok ugyanazt a célt szolgálják. A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy a lehető leghamarabb és a 2026-tól 2030-ig tartó időszak kezdete előtt végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az ingyenes kiosztás felülvizsgált referenciaértékeinek a (2) bekezdés harmadik albekezdésével összhangban történő meghatározása céljából.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (EU) 2023/956 rendelet alkalmazására is figyelemmel nem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység az említett rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításával összefüggésben.

E bekezdés első albekezdésétől eltérve az (EU) 2023/956 rendelet alkalmazásának első éveiben az említett rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállítása csökkentett mennyiségekben részesül ingyenes kiosztásban. Ezen áruk előállítása tekintetében az ingyenes kiosztást csökkentő tényezőt kell alkalmazni (a továbbiakban: CBAM-tényező). A CBAM-tényezőnek az említett rendelet hatálybalépése és 2025 vége közötti időszakban 100 %-nak kell lennie, és az említett rendelet 36. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett rendelkezések alkalmazásától függően 2026-ban 97,5 %-nak, 2027-ben 95 %-nak, 2028-ban 90 %-nak, 2029-ben 77,5 %-nak, 2030-ban 51,5 %-nak, 2031-ben 39 %-nak, 2032-ben 26,5 %-nak, 2033-ban pedig 14 %-nak kell lennie. 2034-től nem alkalmazandó CBAM-tényező.

Az ingyenes kiosztás csökkentését évente az (EU) 2023/956 rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállítására vonatkozó ingyenes kiosztás iránti igénynek az ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében említett vonatkozó időszakban az összes létesítményt érintően kiszámított teljes ingyenes kiosztási igényhez viszonyított átlagos részarányaként kell kiszámítani. A CBAM-tényezőt alkalmazni kell e számítás során.

Az ingyenes kiosztás csökkentéséből származó kibocsátási egységeket a (8) bekezdéssel összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani.

A Bizottság az ezen irányelv 10. cikkének (5) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott éves jelentés keretében 2024. december 31-ig értékeli a CBAM hatálya alá tartozó és az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árzási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt árukkal kapcsolatos kibocsátásáthelyezési kockázatokat. A jelentés különösen a CBAM hatálya alá tartozó ágazatokban értékeli a kibocsátásáthelyezés kockázatát, elsősorban a hidrogén szerepét és gyorsított elterjedését, valamint az ezen ágazatok által a globális piacon előállított áruk kereskedelmi forgalmával és beágyazott kibocsátásával kapcsolatos fejleményeket. Amennyiben a jelentés arra a következtetésre jut, hogy az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy azzal egyenértékű szén-dioxid-árzási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt áruk esetében fennáll a kibocsátásáthelyezés kockázata, a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot terjeszt elő az említett kibocsátásáthelyezés kockázatának oly módon történő kezelése érdekében, amely megfelel a Világkereskedelmi Szervezet szabályainak, köztük az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XX. cikkének, és figyelembe veszi a létesítmények dekarbonizációját az Unióban.”;

c) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. a harmadik albekezdés c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan a referenciaértékeket az ezen albekezdés a) és d) pontjában foglalt módon, ezen albekezdés e) pontjának figyelembevételével kell meghatározni, a 11. cikkel összhangban a 2021-es és 2022-es évekre benyújtott információk alapján, valamint a 2008 és 2028 között minden egyes év tekintetében alkalmazandó éves csökkentési arány alapján;”;

ii. a harmadik albekezdés a következő pontokkal egészül ki:

„d) amennyiben az éves csökkentési arány meghaladja a 2,5 %-ot vagy nem éri el a 0,3 %-ot, a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozó referenciaértékek a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban alkalmazandó referenciaértékek, csökkentve a fenti két százalékos arány közül azzal, amelyik releváns, a 2008 és 2028 közötti minden egyes év tekintetében;

e) a 2026-tól 2030-ig tartó időszakban a forró fémre vonatkozó termék-referenciaérték éves csökkentési arányát nem érinti a referenciaértékek – az (1) bekezdés nyolcadik albekezdése alapján alkalmazandó – meghatározásainak és rendszerhatárainak a változása.”;

iii. a negyedik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Ettől eltérően az aromás vegyületek és a szintézisgáz referenciaértékeit ugyanolyan arányban kell módosítani, mint a finomítókra vonatkozó referenciaértékeket annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni az egyenlő versenyfeltételeket e termékek gyártói számára.”;

d) a (3) és a (4) bekezdést el kell hagyni;

e) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az árverésre bocsátott kibocsátási egységek 10. cikkben meghatározott részarányának tiszteletben tartása érdekében minden olyan évben, amikor az ingyenes kiosztások összege nem éri el azt a maximális összeget, amely még kiosztható lenne az árverésre bocsátott kibocsátási egységek arányának fenntartása mellett, az addig az összegig megmaradó kibocsátási egységeket az ingyenes kiosztások csökkenésének megakadályozására vagy korlátozására kell felhasználni az árverésre bocsátott kibocsátási egységek arányának a későbbi években történő fenntartása érdekében. Ugyanakkor amennyiben eléri a maximális összeget, az ingyenes kiosztásokat ennek megfelelően ki kell igazítani. Minden ilyen jellegű kiigazítást egységes módon kell elvégezni. Ugyanakkor azon létesítményeket, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje a vonatkozó referenciaértékek tekintetében nem éri el az Unióban az ágazat vagy alágazat létesítményei leghatékonyabb 10 %-ának átlagát egy olyan évben, amelyben a kiigazítás alkalmazandó, mentesíteni kell a kiigazítás alól.”;

f) a (6) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok – e bekezdés második és negyedik albekezdésének megfelelően – pénzügyi intézkedéseket hoznak az olyan ágazatok vagy alágazatok számára, amelyek kitétek a kibocsátásáthelyezés tényleges kockázatának olyan jelentős közvetett költségek következtében, amelyek valójában a villamosenergia-árakban megjelenő üvegházhatásúgáz-kibocsátási költségekből származnak, amennyiben az ilyen pénzügyi intézkedéseket össze lehet egyeztetni az állami támogatásra alkalmazandó szabályokkal, és különösen, amelyek nem torzítják indokolatlanul a versenyt a belső piacon. Az elfogadott pénzügyi intézkedések nem kompenzálhatják az e cikk (1) bekezdése szerint megállapított referenciaértékeknek megfelelően ingyenes kiosztással fedezett közvetett költségeket. Amennyiben valamely tagállam a közvetett költségek felmerülésének évére vonatkozóan az árverésből származó, a 10. cikk (3) bekezdésében említett bevétel 25 %-ának megfelelő összegnél nagyobb összeget költ, ismertetnie kell az összeg túllépésének az indokait.”;

g) a (7) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2021-től kezdve azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket a (19), (20) és (22) bekezdésnek megfelelően nem osztottak ki a létesítmények részére, hozzá kell adni a kibocsátási egységeknek az e bekezdés első albekezdése első mondatának megfelelően elkülönített mennyiségéhez.”;

h) a (8) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(8) Az e cikk értelmében egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből 345 millió kibocsátási egységet, a 10. cikk értelmében egyébként árverés útján értékesíthető mennyiségből pedig 80 millió kibocsátási egységet, valamint az ingyenes kiosztás e cikk (1a) bekezdésében említett csökkentéséből származó kibocsátási egységeket egy alap (a továbbiakban: az Innovációs Alap) rendelkezésre kell bocsátani azzal a céllal, hogy támogassák az olyan alacsony és zéró szén-dioxid-kibocsátású technikák, folyamatok és technológiák innovációját, amelyek jelentősen hozzájárulnak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatok dekarbonizációjához, továbbá hozzájárulnak a szennyezőanyag-mentességi és körforgásossági célkitűzésekhez, ideértve az ilyen technikák, folyamatok és technológiák terjesztésére irányuló projekteket is, azok Unió-szerte történő széles körű bevezetése érdekében. Az ilyen projekteknél jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési potenciállal kell rendelkezniük, és az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljaival összhangban hozzá kell járulniuk az energia- és erőforrás-megtakarításhoz.

A Bizottság előreütemezi az Innovációs Alapból származó kibocsátási egységeket annak biztosítása érdekében, hogy megfelelő mennyiségű forrás álljon rendelkezésre az innováció ösztönzésére, beleértve az eredmények elterjedését.

Az első albekezdésben említett innovációs támogatásra kell felhasználni azokat a kibocsátási egységeket is, amelyeket azért nem adnak ki légijármű-üzemeltetőknél, mert azok beszüntették működésüket, és amelyek nem szükségesek az ezen üzemeltetők általi visszaadásban jelentkező hiányok fedezéséhez.

Ezenkívül a 3c. cikk (5) és (7) bekezdésében említett, a 2026-os légiközlekedési kiosztásokhoz kapcsolódó mennyiségből 5 millió kibocsátási egységet az e bekezdés első albekezdése szerinti innovációs támogatásra kell rendelkezésre bocsátani.

Ezenkívül a piaci stabilizációs tartalékból 50 millió ki nem osztott kibocsátási egységgel ki kell egészíteni minden, a 2010/670/EU bizottsági határozat (*) értelmében a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban rendelkezésre álló 300 millió kibocsátási egységből fennmaradó bevételt, és azt kellő időben az e bekezdés első albekezdésében említett innováció támogatására kell felhasználni.

Az Innovációs Alap az I. és a III. mellékletben felsorolt ágazatokra terjed ki, valamint az I. mellékletben felsorolt ágazatokban előállított vagy felhasznált karbonintenzív termékeket, illetve az ezen ágazatokban használt folyamatokat helyettesítő termékekre és folyamatokra, ideértve az innovatív megújulóenergia- és energiatárolási technológiákat, a környezetvédelmi szempontból biztonságos, az éghajlatváltozás mérsékléséhez jelentősen hozzájáruló szén-dioxid-leválasztást és -hasznosítást (CCU), különösen a folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátásokkal összefüggésben, és segíti a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztására,

szállítására és geológiai tárolására (CCUS) irányuló projektek létrehozásának és végrehajtásának ösztönzését, különösen az ipari folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátások esetében, valamint a szén-dioxid légkörből történő közvetlen leválasztását biztonságos, fenntartható és tartós tárolással (DACS), kiegyensúlyozott földrajzi eloszlásban. Az Innovációs Alap támogathatja az áttörést jelentő, innovatív technológiákat és az infrastruktúrát, ideértve a tengeri, a légi, a vasúti és a közúti közlekedési ágazat dekarbonizációja érdekében az alacsony és zero szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok előállítását is, többek között a közösségi közlekedési formákhoz, például a közforgalmú személyszállításokhoz és a távolsági buszközlekedéshez kapcsolódóan.

A légi közlekedés esetében az Innovációs Alap támogathatja továbbá a villamosítást és a légi közlekedés általános éghajlati hatásainak csökkentésére irányuló intézkedéseket.

A Bizottság különös figyelmet fordít az (EU) 2023/956 rendelet hatálya alá tartozó ágazatokban megvalósuló projektekre, amelyek célja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák, a CCU, a CCUS, valamint a megújuló energia és az energiatárolás innovációjának oly módon történő támogatása, amely hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, azzal a céllal, hogy a 2021–2030-as időszakban az ezen ágazatokban megvalósuló projektek részére az e cikk (1a) bekezdése negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységek pénzügyi értékével egyenértékű jelentős részt ítéljenek oda. Ezenfelül a Bizottság 2027 előtt pályázati felhívásokat tehet közzé az említett rendelet hatálya alá tartozó ágazatok részére.

A Bizottság különös figyelmet fordít a tengeri hajózási ágazat dekarbonizációjához hozzájáruló projektekre is, és adott esetben az Innovációs Alap pályázati felhívásaiban az e céllal foglalkozó témákat is szerepeltet, többek között a tengeri közlekedés villamosítását és annak teljes éghajlati hatásának, többek között a koromkibocsátásnak a kezelését. Az ilyen pályázati felhívásoknak a projektek kiválasztására alkalmazott kritériumaiban különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy lehetőség nyíljon a biológiai sokféleség védelmének növelésére, valamint a projektek és a beruházások zaj- és vízszennyezésének csökkentésére.

Az Innovációs Alap a (8a) bekezdéssel összhangban versenyeztetési ajánlattétel útján támogathat projekteket, például CD-ket, CCD-ket vagy rögzített prémiumon alapuló szerződéseket olyan dekarbonizációs technológiák támogatására, amelyek esetében a szén-dioxid-ár esetleg nem elegendő ösztönző.

A Bizottság szinergiákra törekszik az Innovációs Alap és a Horizont Európa között, különösen az európai partnerségek tekintetében, és adott esetben szinergiákra törekszik az Innovációs Alap és más uniós programok között.

A projektek minden tagállam területén jogosultak támogatásra, a kis és közepes méretű projekteket is ideértve, a tengerhasznosítási tevékenységek esetében pedig az Unió számára egyértelmű hozzáadott értékkel rendelkező projektek jogosultak támogatásra. A támogatásban részesülő technológiáknak innovatívnak kell lenniük, és támogatás nélkül ugyanilyen léptékben kereskedelmileg még nem lehetnek életképesek, de áttörést jelentő megoldásokat kell képviselniük, vagy kellően kiforrottnak kell lenniük a kereskedelmi hasznosítást megelőző alkalmazáshoz.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy az Innovációs Alapba szánt kibocsátási egységeket az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal összhangban bocsássák árverésre. Az árverésből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet (**) 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek. Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai több évre, éves részletekre bonthatók fel.

A Bizottság az Innovációs Alapban való tényleges földrajzi részvétel javítása és a benyújtott projektek általános minőségének javítása érdekében kérésre technikai segítséget nyújt az Innovációs Alap keretébe tartozó projektek tekintetében alacsony tényleges részvételt mutató tagállamoknak azzal a céllal, hogy növelje a kérelmező tagállamok arra irányuló kapacitását, hogy támogassák a területükön a projekt-előterjesztők erőfeszítéseit abban, hogy az Innovációs Alapból származó finanszírozás iránti kérelmeket nyújtsanak be. A Bizottság törekszik arra, hogy Unió-szerte hatékony, minőségen alapuló földrajzi lefedettséget biztosítson az Innovációs Alapból származó finanszírozással kapcsolatban, valamint gondoskodik az elért eredmények átfogó nyomon követéséről és a további szükséges intézkedésekről e tekintetben.

A pályázók beleegyezésétől függően a Bizottság a pályázati felhívás lezárultát követően tájékoztatja a tagállamokat a saját területükön benyújtott, projektek finanszírozására irányuló kérelmekről, és részletes információkkal látja el őket e kérelmekről annak érdekében, hogy megkönnyítse a tagállamok számára a projektek támogatásának koordinálását. Ezenkívül a Bizottság a támogatás odaítélése előtt tájékoztatja a tagállamokat az előzetesen kiválasztott projektek listájáról.

A projekteket átlátható kiválasztási eljárás útján, technológiasemleges módon, az Innovációs Alap e bekezdés első albekezdésében meghatározott célkitűzéseivel összhangban, objektív és átlátható kritériumok alapján kell kiválasztani, annak figyelembevételével, hogy a projektek milyen mértékben járulnak jelentősen hozzá az Unió

éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseikhez – amellett, hogy az e bekezdés első albekezdése szerint hozzájárulnak a klímasemlegességre és a körforgásos jellegre vonatkozó célkitűzésekhez –, adott esetben annak figyelembevételével, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a kibocsátáscsökkentés eléréséhez jóval a (2) bekezdésben említett referenciaértékek alatt. A projekteknek alkalmasnak kell lenniük arra, hogy azokat széles körben alkalmazzák, illetve arra, hogy az érintett ágazatokban jelentősen csökkentsék a klímasemleges gazdaságra való átállás költségeit. Elsőbbséget kell biztosítani a többféle környezeti hatással foglalkozó innovatív technológiáknak és folyamatoknak. A CCU-t alkalmazó projekteknek nettó kibocsátáscsökkentést kell eredményezniük, és biztosítaniuk kell a szén-dioxid kibocsátásának elkerülését vagy a szén-dioxid tartós tárolását. Pályázati felhívás útján odaítélt vissza nem térítendő támogatások esetében a projektek releváns költségeinek legfeljebb 60 %-a támogatható, amelynek legfeljebb 40 %-a nem kell, hogy attól függjön, hogy hitelesítetten elkerülik-e az üvegházhatású gázok kibocsátását, feltéve, hogy – figyelembe véve az alkalmazott technológiát – bizonyos előre meghatározott mérföldkövek teljesülnek. Versenyeztetési ajánlattétel révén nyújtott támogatás, valamint technikai segítségnyújtási támogatás esetén a projektek releváns költségeinek akár 100 %-a is támogatható. A kombinált projektek által kínált, több ágazatra – többek között a közeli területekre – vonatkozó kibocsátáscsökkentési potenciált figyelembe kell venni a projektek kiválasztására alkalmazott kritériumoknál.

Az Innovációs Alap által finanszírozott projektekkel szemben meg kell követelni, hogy osszák meg a tudást más releváns projektekkel, valamint a jogos érdekekkel rendelkező uniós kutatókkal. A tudásmegosztás feltételeit a Bizottság pályázati felhívásokban határozza meg.

A pályázati felhívásoknak nyílnak és átláthatónak kell lenniük. A pályázati felhívások előkészítése során a Bizottság igyekszik gondoskodni arról, hogy azok valamennyi ágazatot megfelelően lefedjék. A Bizottság intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy a pályázati felhívásokat a lehető legszélesebb körben – és különösen a kis- és középvállalkozások körében – ismertté tegyék.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelvnek az Innovációs Alap működésével, többek között a kiválasztási eljárással és kritériumokkal, valamint a támogatható ágazatokkal és a különböző típusú támogatásokra vonatkozó technológiai követelményekkel kapcsolatos szabályok tekintetében történő kiegészítésére vonatkozóan.

E bekezdés mechanizmusa révén nem részesülhet támogatásban olyan projekt, amely az e célra rendelkezésre álló összes kibocsátási egység 15 %-át meghaladó kibocsátással jár. E kibocsátási egységeket a (7) bekezdés szerint kell figyelembe venni.

A Bizottság 2023. december 31-ig, majd azt követően évente jelentést tesz az ezen irányelv 22a. cikkének (1) bekezdésében említett Éghajlatváltozási Bizottságnak az Innovációs Alap végrehajtásáról, amelyben ágazatonként és tagállamonként elemzi azokat a projekteket, amelyek számára támogatást ítélték oda, valamint az e projektek várható hozzájárulását az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott uniós klímasemlegességi célkitűzéshez. A Bizottság eljuttatja a jelentést az Európai Parlament és a Tanács részére, és azt nyilvánosságra hozza.

(*) A Bizottság 2010/670/EU határozata (2010. november 3.) a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztására és geológiai tárolására irányuló kereskedelmi demonstrációs projekteknek, valamint a megújuló energiaforrások hasznosítására alkalmazott innovatív technológiák demonstrációs projektjeinek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott kereskedelmi rendszere keretében történő finanszírozására vonatkozó kritériumok és intézkedések meghatározásáról (HL L 290., 2010.11.6., 39. o.).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.);

i) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(8a) A versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus lezárását követően odaítélt CD-k és CCD-k esetében megfelelő fedezetet kell biztosítani az Innovációs Alapban rendelkezésre álló kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó költségvetési kötelezettségvállalások révén, és e költségvetési kötelezettségvállalásokat több évre, éves részletekre lehet felbontani. A versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első két fordulójában CD-kkel és a CCD-ekkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettség fedezetét teljes mértékben azokkal az előirányzatokkal kell biztosítani, amelyeket az Innovációs Alap számára a (8) bekezdés szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek eredményeznek.

A CD-k és a CCD-k végrehajtásából eredő pénzügyi kockázatoknak a Bizottság által végzett minőségi és mennyiségi értékelése alapján, amelyet a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első két fordulójának lezárását követően kell elvégezni, és azt követően minden alkalommal, amikor az óvatosság elvével összhangban szükséges, az eszközöket és a nyereséget nem túlbecsülve, valamint a kötelezettségeket és veszteségeket nem alábecsülve, a Bizottság a nyolcadik albekezdésben adott felhatalmazásnak megfelelően dönthet úgy, hogy a CD-kkel és CCD-kkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségnek csak egy részét fedezi az első albekezdésben említett eszközökön keresztül, a fennmaradó részt pedig más módon. A Bizottság törekszik arra, hogy korlátozza az egyéb fedezeti eszközök használatát.

Amennyiben az értékelés arra a következtetésre jut, hogy a CD-k és a CCD-k teljes potenciáljának kiaknázásához más fedezeti eszközökre van szükség, a Bizottság az egyéb fedezeti eszközök kiegyensúlyozott kombinációjára törekszik. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 210. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a Bizottság az e bekezdés nyolcadik albekezdésében előírt felhatalmazáson alapuló jogi aktus alapján meghatározza az egyéb fedezeti eszközök használatának mértékét.

A fennmaradó pénzügyi kötelezettséget kellő mértékben fedezni kell, figyelembe véve szükség esetén az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet X. címében foglalt elveket, hozzáigazítva azokat a CD-k és a CCD-k sajátosságaihoz, eltérve az említett rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) és h) pontjától, 210. cikkének (1) bekezdésétől, 211. cikkének (1), (2), (4) és (6) bekezdésétől, 212., 213. és 214. cikkétől, 218. cikkének (1) bekezdésétől, valamint 219. cikkének (3) és (6) bekezdésétől. Adott esetben az egyéb fedezeti eszközöket, a tartalékfeltöltési rátát és a szükséges eltéréseket az e bekezdés nyolcadik albekezdésében előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell meghatározni.

A Bizottság az Innovációs Alap számára a (8) bekezdés szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek legfeljebb 30 %-át fordíthatja CD-k és CCD-k tartalékfeltöltésére.

A tartalékfeltöltési ráta nem lehet alacsonyabb az uniós költségvetés által a CD-k és a CCD-k tekintetében viselt teljes pénzügyi kötelezettség 50 %-ánál. A tartalékfeltöltési ráta meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi azokat az elemeket, amelyek az Innovációs Alapban rendelkezésre álló előirányzatokon túl csökkenthetik az uniós költségvetést érintő pénzügyi kockázatokat, mint például a felelősség tagállamokkal való lehetséges megosztását önkéntes alapon, vagy a magánszektor esetleges viszontbiztosítási mechanizmusát. A Bizottság a tartalékfeltöltési rátát az azt első alkalommal megállapító, felhatalmazáson alapuló jogi aktus alkalmazásának kezdőnapjától számítva legalább háromévente felülvizsgálja.

A spekulatív kérelmek elkerülése érdekében a versenyeztetési ajánlattételhez való hozzáférés feltételül szabható, hogy a pályázók a szerződés nem teljesítése esetén visszatartandó letétet fizessenek. Ezeket a visszatartott letéteket az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdése szerint külső címzett bevételként az Innovációs Alapra kell felhasználni. Azt a hozzájárulást, amelyet a kedvezményezett a CD vagy a CCD feltételeivel összhangban a támogatást nyújtó hatóságnak abban az esetben fizetett, ha a referenciaár magasabb, mint a szerződéskötési ár (visszaáramlások), az említett rendelet 21. cikkének (5) bekezdése szerint külső címzett bevételként az Innovációs Alapra kell felhasználni.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt az irányelvet annak érdekében, hogy rendelkezzen egyéb fedezeti eszközökről és adott esetben a tartalékfeltöltési rátáról és az e bekezdés negyedik albekezdésében meghatározott, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet X. címétől való szükséges további eltérésekről, valamint részletezze ezeket, a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus működésére vonatkozó szabályokon felül, különösen a letétekkel és a visszaáramlásokkal kapcsolatban.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e bekezdés ötödik albekezdésének oly módon történő módosítása céljából, hogy a CD-k és CCD-k iránti kereslet kielégítése érdekében szükség esetén összesen legfeljebb 20 százalékponttal megemelje az említett albekezdésben említett 30 %-os korlátot, figyelembe véve a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első fordulójának tapasztalatait, valamint azt, hogy megfelelő egyensúlyt kell találni a vissza nem térítendő támogatások és az ilyen szerződések között az Innovációs Alapból nyújtott támogatás tekintetében.

Az Innovációs Alapból kapott pénzügyi támogatásnak arányosnak kell lennie az e cikkben meghatározott szakpolitikai célkitűzésekkel, és nem vezethet a belső piac indokolatlan torzulásához. E célból támogatás csak olyan többletköltségek vagy befektetési kockázatok fedezésére nyújtható, amelyeket a szokásos piaci feltételek mellett a befektetők nem képesek viselni.

(8b) Az e cikk értelmében egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből 40 millió kibocsátási egységet, az ezen irányelv 10. cikke értelmében egyébként árverés útján értékesíthető mennyiségből pedig 10 millió kibocsátási egységet az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (*) létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére kell bocsátani. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a Szociális Klímaalapba szánt kibocsátási egységeket az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal, valamint az említett cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban bocsássák árverésre 2025-ben. Az említett árverésből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek, és azokat a Szociális Klímaalapra alkalmazandó szabályokkal összhangban kell felhasználni.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.);

j) a (19) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(19) Nem részesülhet ingyenes kiosztásban olyan létesítmény, amely beszüntette működését. Működésüket beszüntetett létesítményeknek kell tekinteni azon létesítményeket, amelyek üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélye lejárt, vagy azt visszavonták, vagy azon létesítményeket, amelyek tekintetében a működés vagy a működés újrakezdése műszakilag lehetetlen.”;

k) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(22) Ha a 11. cikk (2) bekezdése szerint juttatott ingyenes kiosztások tekintetében kiigazításra van szükség, az ilyen kiigazításokat az e cikk (7) bekezdésének megfelelően elkülönített kibocsátási egységek felhasználásával, vagy az azokhoz való átcsoportosítással kell végrehajtani.”

14. A 10b. cikk (4) bekezdése a következő albekezdésekkel egészül ki:

„Azon tagállamban, amelynek a 2014-től 2018-ig tartó időszak átlagában a távfűtésből származó kibocsátásai ilyen eredetű uniós összkibocsátáson belüli részarányának és az adott tagállam GDP-je uniós teljes GDP-hez viszonyított arányának a hányada meghaladja az ötöt, a 10a. cikk alapján meghatározott mennyiség 30 %-ának megfelelő további ingyenes kiosztást kell biztosítani a távfűtés számára a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan, feltéve, hogy az említett további ingyenes kiosztás értékével megegyező beruházási volument fektetnek be a kibocsátások 2030 előtti jelentős, az e bekezdés harmadik albekezdésében említett klímasemlegességi tervekkel összhangban történő csökkentése érdekében, valamint hogy az említett albekezdés b) pontjában említett célok és mérföldkövek elérését megerősíti az e bekezdés negyedik albekezdésével összhangban elvégzett hitelesítés.

2024. május 1-jéig a távfűtési üzemeltetők klímasemlegességi tervet dolgoznak ki azon létesítményekre vonatkozóan, amelyek tekintetében e bekezdés második albekezdésével összhangban további ingyenes kiosztást kérelmeznek. Az említett tervnek összhangban kell állnia az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében megállapított klímasemlegességi célkitűzéssel, és meg kell határoznia a következőket:

- a) a klímasemlegesség 2050-ig létesítményi vagy vállalati szinten történő elérését célzó intézkedések és beruházások, a széndioxid-kibocsátás ellentételezésére szolgáló egységek felhasználásának kizárásával;
- b) azok a köztes célok és mérföldkövek, amelyek a klímasemlegesség ezen albekezdés a) pontja szerinti elérése terén megvalósult előrehaladás mérésére szolgálnak 2025. december 31-ig, azt követően minden ötödik év december 31-éig;
- c) az ezen albekezdés a) pontjában említett egyes intézkedések és beruházások hatásainak becslése az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése tekintetében.

Az e bekezdés harmadik albekezdésének b) pontjában említett célok és mérőkövetkezők elérését a 2025. december 31-ig tartó időszak és azt követően minden ötödik év december 31-ig tartó időszak tekintetében ellenőrizni kell a 15. cikkben előírt hitelesítési és akkreditációs eljárásokkal összhangban. Az e bekezdés első albekezdésében említett mennyiségen túl nem osztható ki ingyenes kibocsátási egység, ha a 2025 végéig tartó időszak vagy a 2026-tól 2030-ig tartó időszak tekintetében nem ellenőrizték a köztes célok és mérőkövetkezők elérését.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e bekezdés harmadik albekezdésének a), b) és c) pontjában említett információk minimális tartalmának, valamint az említett albekezdésben és a 10a. cikk (1) bekezdésének ötödik albekezdésében említett klímasemlegességi tervek formátumának meghatározása céljából. A Bizottság sinergiákra törekszik az unió jogban előírt hasonló tervekkel. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

15. A 10c. cikk (7) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A tagállamok előírják a kedvezményezett villamosenergia-termelő létesítményeknek és hálózatüzemeltetőknek, hogy minden év február 28-ig tegyenek jelentést a kiválasztott beruházásaik megvalósításáról, és ebben térjenek ki többek között az ingyenes kiosztás és a felmerült beruházási kiadás egyenlegére és a támogatott beruházások típusaira. A tagállamok jelentést nyújtanak be erről a Bizottságnak, a Bizottság pedig nyilvánosságra hozza ezeket a jelentéseket.”

16. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„10ca. cikk

Kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztására vonatkozó előrehozott határidő az energetikai ágazat modernizációja érdekében

A 10c. cikktől eltérve az érintett tagállamok csak a 2024. december 31-ig végrehajtott beruházásokra vonatkozóan adhatnak az említett cikkel összhangban átmeneti ingyenes kiosztást a létesítményeknek. Az érintett tagállamok számára a 10c. cikkel összhangban a 2021-től 2030-ig tartó időszakban rendelkezésre álló, az ilyen beruházásokra fel nem használt kibocsátási egységeket az adott tagállam által meghatározott arányban:

- a) hozzá kell adni az érintett tagállam által a 10. cikk (2) bekezdése értelmében árverésre bocsátandó kibocsátási egységek teljes mennyiségéhez; vagy
- b) a 10d. cikkben említett Modernizációs Alap keretében beruházások támogatására kell felhasználni, a 10d. cikk (4) bekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevételekre alkalmazandó szabályokkal összhangban.

Az érintett tagállam 2024. május 15-ig értesíti a Bizottságot a 10. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja, valamint – a 10d. cikk (4) bekezdésének második mondatától eltérve – a 10d. cikk alapján felhasználandó kibocsátási egységek megfelelő mennyiségéről.”

17. A 10d. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 2021-től 2030-ig tartó időszakra létre kell hozni egy alapot (a továbbiakban: a Modernizációs Alap), amely a kedvezményezett tagállamok által javasolt olyan beruházásokat támogatja – beleértve a kisebb beruházási projektek finanszírozását is –, amelyek célja az energetikai rendszerek korszerűsítése és az energiahatékonyság növelése. A Modernizációs Alapot a kibocsátási egységek árverésre bocsátása révén kell finanszírozni, a 10. cikkben foglaltak szerint, az ott meghatározott kedvezményezett tagállamok javára.

A támogatott beruházásoknak összhangban kell lenniük ezen irányelv célkitűzéseivel, az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közlemény és az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseivel, valamint a Párizsi Megállapodásban megfogalmazott hosszú távú célkitűzésekkel. A kedvezményezett tagállamok adott esetben felhasználhatják a Modernizációs Alap forrásait az Unió szomszédos határ régióit érintő beruházások finanszírozására. A Modernizációs Alapból nem nyújtható támogatás fosszilis tüzelőanyagokat felhasználó energiatermelő létesítmények számára. Ennek ellenére az e cikk (4) bekezdése szerinti értesítés hatálya alá tartozó kibocsátási egységekből származó bevétel fordítható gáznemű fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokra.

Emellett az ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevétel – amennyiben a tevékenység az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) értelmében környezeti szempontból fenntarthatónak minősül, és az energiabiztonság biztosításának okából kellően indokolt – felhasználható gáznemű fosszilis tüzelőanyagok bevonásával járó beruházásokra, feltéve, hogy a kibocsátási egységeket energiatermelés esetében 2027. december 31. előtt, a gáz értékláncon belül hátrébb történő (downstream) felhasználásával járó beruházások esetében pedig 2028. december 31. előtt bocsátják árverésre.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.);

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A 10. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett kibocsátási egységekből és az e cikk (4) bekezdése szerinti értesítés hatálya alá tartozó kibocsátási egységekből származó bevételek legalább 80 %-át, valamint a 10. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevételek legalább 90 %-át a következő beruházások támogatására kell felhasználni:

- a) a megújuló forrásokból, többek között a megújuló hidrogénből származó villamosenergia-termelés és -felhasználás;
- b) a megújuló energiaforrásokból történő fűtés és hűtés;
- c) a teljes energiafelhasználás csökkentése energiahatékonyság révén, többek között az ipar, a közlekedés, az épületek, a mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás területén;
- d) energiatárolás és az energiahálózatok – ezen belül a keresletoldali szabályozás, a távfűtési vezetékek és a villamosenergia-átviteli hálózatok – korszerűsítése, valamint a tagállamok közötti összeköttetések bővítése és a kibocsátásmentes mobilitást szolgáló infrastruktúra;
- e) az alacsony jövedelmű háztartások támogatása, többek között a vidéki és a távoli területeken az energiaszegénység kezelése és fűtési rendszereik korszerűsítése érdekében; továbbá
- f) igazságos átmenet a kedvezményezett tagállamok szén-dioxid-függő régióiban, hogy támogatni lehessen a munkavállalók átirányítását, képzését és továbbképzését, az oktatást, az álláskeresési kezdeményezéseket és az induló vállalkozásokat, a civil társadalommal és a szociális partnerekkel egyeztetve, összhangban a 2021/1056/EU rendelet 8. cikke (2) bekezdése első albekezdésének k) pontja szerinti területi igazságos átmenet tervben szereplő vonatkozó tagállami intézkedésekkel, és adott esetben hozzájárulva azokhoz.”;

c) a (11) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(11) A beruházási bizottságnak évente jelentést kell tennie a Bizottság számára a beruházások értékelésével összefüggésben szerzett tapasztalatokról, különösen a kibocsátáscsökkentések és a kibocsátáscsökkentési költségek tekintetében. A Bizottság 2024. december 31-ig – a beruházási bizottság megállapításait figyelembe véve – felülvizsgálja a projekteknek a (2) bekezdésben említett területeit, valamint azt, hogy a beruházási bizottság mire alapozza ajánlásait.

A beruházási bizottság gondoskodik az éves jelentés közzétételéről. A Bizottság továbbítja az éves jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.”

18. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„10f. cikk

A jelentős károkozás elkerülésének elve

2025 január 1-től a kedvezményezett tagállamok és a Bizottság az ezen irányelv 10a. cikke (8) bekezdésének megfelelően az Innovációs Alapba szánt kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből keletkező bevételeket, valamint az ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkében meghatározott, jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumokkal összhangban használják fel, amennyiben e bevételeket olyan gazdasági tevékenységre használják fel, amelyre vonatkozóan az említett rendelet 10. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján technikai vizsgálati kritériumokat határoztak meg annak megállapítására, hogy egy gazdasági tevékenység jelentősen károsít-e egy vagy több releváns környezeti célkitűzést.”

19. A 11. cikk (2) bekezdésében a „február 28-ig” dátum helyébe „június 30-ig” lép.

20. A IV. fejezet címe helyébe a következő cím lép:

„A légi közlekedésre, a tengeri közlekedésre és a helyhez kötött létesítményekre alkalmazandó rendelkezések”

21. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják, hogy egy másik tagállam illetékes hatósága által kiadott egységeket elismerjék az üzemeltető, a légijármű-üzemeltető vagy a hajózási társaság (3) bekezdés szerinti kötelezettségeinek teljesítése céljára”;

b) a (2a) bekezdést el kell hagyni;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok, az igazgatásért felelős tagállamok és a hajózási társaságok tekintetében felelős igazgatási hatóságok biztosítják, hogy minden év szeptember 30-ig:

- a) minden létesítmény üzemeltetője visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évben az adott létesítményből származó, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátás;
- b) minden légijármű-üzemeltető visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évi, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátása;
- c) minden hajózási társaság visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évi, a 3ge. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátása.

A tagállamok, az igazgatásért felelős tagállamok és a hajózási társaságok tekintetében felelős igazgatási hatóságok biztosítják, hogy az első albekezdésnek megfelelően visszaadott kibocsátási egységeket ezt követően töröljék.”;

d) a szöveg a (3) bekezdés után a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3-e) A (3) bekezdés első albekezdésének c) pontjától eltérve, a hajózási társaságok a jégosztályú hajókból 2030. december 31-ig keletkező hitelesített kibocsátásuknál 5 %-kal kevesebb kibocsátási egységet is visszaadhatnak, feltéve hogy az ilyen hajók a 25/7. HELCOM-ajánlás alapján megállapított IA, IA Super vagy azzal egyenértékű jégosztályba tartoznak.

Amennyiben a hitelesített kibocsátásokhoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza, mielőtt a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget az egyes évekre vonatkozóan megállapították, a kibocsátási egységek e különbségnek megfelelő mennyiségét törölni kell a 10. cikk szerinti árverésre bocsátás helyett.

(3-d) Az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjától és a 16. cikktől eltérve a Bizottság valamely tagállam kérésére végrehajtási jogi aktus útján előírja, hogy a tagállamok tekinthetnek úgy, hogy az említett rendelkezésekben meghatározott követelmények teljesülnek, valamint hogy ne hozzanak intézkedéseket a hajózási társaságok ellen a 2030. december 31-ig kibocsátott, olyan utakból származó kibocsátások tekintetében, amelyeket üdülőhajóktól eltérő személyhajók, illetve ro/pax hajók bonyolítanak le az adott kérelmező tagállam joghatósága alá tartozó, a szárazfölddel közúti vagy vasúti összeköttetéssel nem rendelkező szigeten található kikötő, valamint a 2022-ben rendelkezésre álló legfrissebb legjobb adatok szerint 200 000 állandó lakosnál kevesebb állandó lakossal rendelkező és az ugyanazon tagállamnak a joghatósága alá tartozó kikötő között, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.

A Bizottság közzéteszi az első albekezdésben említett szigetek és az érintett kikötők jegyzékét, és azt naprakészen tartja.

(3-c) Az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjától és a 16. cikktől eltérve a Bizottság két olyan tagállam közös kérésére, amelyek közül az egyik tagállamnak nincs szárazföldi határa másik tagállammal, a másik tagállam pedig az ilyen szárazföldi határral nem rendelkező tagállamhoz a földrajzilag legközelebb eső tagállam, végrehajtási jogi aktus útján előírja, hogy a tagállamok tekinthetnek úgy, hogy az említett rendelkezésekben meghatározott követelmények teljesülnek, valamint hogy ne hozzanak intézkedéseket a hajózási társaságok ellen a 2030. december 31-ig kibocsátott, olyan utakból származó kibocsátások tekintetében, amelyeket személyhajók,

illetve ro/pax hajók tesznek meg a két tagállam közötti, a közös kérelemben meghatározott transznacionális közszolgáltatási szerződés vagy transznacionális közszolgáltatási kötelezettség keretében, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.

(3-b) A kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettség nem áll fenn azon kibocsátások tekintetében, amelyeket 2030. december 31-ig egy tagállam legkülső régiójában található kikötő és egy ugyanazon tagállamban található kikötő közötti utakon bocsátottak ki – az ugyanazon tagállam valamely legkülső régióján belüli utakat és az ugyanazon tagállam legkülső régióiban található kikötők közötti utakat is beleértve –, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.”;

e) a (3-a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3-a) Az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében az EU ETS-ben részt vevő üzemeltetőknek, légitársaságoknak és hajózási társaságoknak – amennyiben és ameddig szükséges – tilos olyan tagállam által kiadott egységeket használniuk, amely tekintetében elévülnek az üzemeltetők, légitársaságok és hajózási társaságokra vonatkozó kötelezettségek. A 19. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak tartalmazniuk kell azokat az intézkedéseket, amelyek az e bekezdésben említett esetekben szükségesek.”;

f) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3b) A kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettség nem merül fel az olyan üvegházhatású gázok kibocsátása tekintetében, amelyekről úgy tekinthető, hogy azokat leválasztották és olyan módon használták fel, hogy stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, beleértve bármely olyan szokásos tevékenységet, amelyre a termék életciklusát követően kerül sor.

A Bizottság ezen irányelv kiegészítése céljából a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el azon követelményekre vonatkozóan, amelyek alapján úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben az e bekezdés első albekezdésében említettek szerint.”;

g) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy az egységeket birtokosuk kérésére bármikor törölni lehessen. Amennyiben területükön kiegészítő nemzeti intézkedések következtében villamosenergia-termelő létesítmények bezárására kerül sor, akkor a tagállamok az általuk a 10. cikk (2) bekezdésében említett, árverésre bocsátandó kibocsátási egységek összmenyiségéből származó egységeket törölhetik – és hangsúlyosan ajánlott így tenniük – a bezárást megelőző öt évben az érintett létesítmény átlagos hitelesített kibocsátásának megfelelő mennyiség erejéig. Az érintett tagállam a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban tájékoztatja a Bizottságot a tervezett törlésről vagy a törlés elmaradásának indokairól.”

22. A 14. cikk (1) bekezdésében az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó kibocsátások és – adott esetben – tevékenységi adatok nyomon követésére és jelentésére vonatkozó részletes szabályokról, valamint az ezen irányelv alapján jelentett kibocsátásokkal érintett útvonalakon a légi közlekedés széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásairól, amely szabályok az ezen irányelv IV. mellékletében meghatározott nyomonkövetési és jelentési elveken, valamint az e cikk (2) és (5) bekezdésében meghatározott követelményeken alapulnak. E végrehajtási jogi aktusoknak meg kell határozniuk az egyes üvegházhatású gázok globális felmelegedési potenciálját is, és figyelembe kell venniük a légiközlekedési széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásaira vonatkozó naprakész tudományos ismereteket az e kibocsátások és hatásaik – beleértve a légi közlekedés széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásait is – nyomon követésére és jelentésére vonatkozó követelményekben. Ezek a végrehajtási jogi aktusok a biomasza felhasználására vonatkozóan rendelkeznek az (EU) 2018/2001 irányelv által meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgázki-bocsátás-megtakarítási kritériumok alkalmazásáról, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt annak érdekében, hogy az ilyen biomasza nulla besorolású legyen. E jogi aktusok meghatározzák, hogy hogyan kell elszámolni a nulla besorolású és a nem nulla besorolású források keverékéből származó kibocsátások tárolását. Azt is meghatározzák, hogy hogyan kell elszámolni a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokból és a széntartalom újrahasznosításával előállított üzemanyagokból származó kibocsátásokat, biztosítva az ilyen kibocsátások elszámolását és a kettős elszámolás elkerülését.”

23. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) az (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják a kibocsátási egység visszaadására vonatkozó, ezen irányelv szerinti követelményeket megsértő üzemeltetők, légijármű-üzemeltetők és hajózási társaságok névsorának közzétételét.”;

b) a (3) bekezdésben az „április 30-ig” szövegrész helyébe „szeptember 30-ig” szövegrész lép;

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (3) bekezdésben meghatározott bírságokat a hajózási társaságokra is alkalmazni kell.”;

d) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(11a) Azon hajózási társaság vonatkozásában, amely két vagy több egymást követő jelentési időszak során nem felelt meg a visszaadási kötelezettségeknek, és amennyiben egyéb végrehajtási intézkedésekkel sem sikerült biztosítani a megfelelést, az érkezési kikötő szerinti tagállam illetékes hatósága – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – kiutasítási határozatot hozhat, amelyről értesíti a Bizottságot, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséget (EMSA), a többi tagállamot és az érintett lobogó szerinti államot. Az ilyen kiutasítási határozat meghozatalát követően – azon tagállam kivételével, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik – valamennyi tagállam megtagadja az érintett hajózási társaság felelősségi körébe tartozó hajóknak a kikötőbe való belépését mindaddig, amíg a hajózási társaság nem teljesíti a 12. cikk szerinti visszaadási kötelezettségeit. Amennyiben a hajó valamely tagállam lobogója alatt közlekedik, és belép annak kikötőjébe, vagy ott tartózkodik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatja a hajót mindaddig, amíg a hajózási társaság nem teljesíti visszaadási kötelezettségeit.

Amennyiben az első albekezdésben említett hajózási társaság hajója annak a tagállamnak a kikötőjében tartózkodik, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatási határozatot hozhat mint lobogó szerinti állam, amíg a hajózási társaság nem teljesíti visszaadási kötelezettségeit. A tagállam erről értesíti a Bizottságot, az EMSA-t és a többi tagállamot. Az ilyen, lobogó szerinti államként hozott feltartóztatási határozat következményeként minden tagállam meghozza ugyanazokat az intézkedéseket, amelyek meghozatalára az első albekezdés második mondata szerinti kiutasítási határozat meghozatalát követően köteles.

Ez a bekezdés nem érinti a vészhelyzetben lévő hajókra alkalmazandó nemzetközi tengerészeti szabályokat.”

24. A 18b. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18b. cikk

A Bizottság, az EMSA és más illetékes szervezetek által nyújtott támogatás

(1) A Bizottság, az igazgatásért felelős tagállam, valamint a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságok a 3c. cikk (4) bekezdése, a 3g., a 3gd., a 3ge., a 3gf., a 3gg. és a 18a. cikk szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében kérhetik az EMSA vagy más illetékes szervezet segítségét, és az említett szervezetekkel e célból bármely megfelelő megállapodást megköthetnek.

(2) A Bizottság – az EMSA segítségével – törekszik arra, hogy megfelelő eszközöket és iránymutatást dolgozzon ki az ezen irányelvnek a tengeri közlekedésre való alkalmazásával kapcsolatos hitelesítési és végrehajtási tevékenységek megkönnyítésére és koordinálására. Az ilyen iránymutatásokat és eszközöket lehetőség szerint a tagállamok és a hitelesítők rendelkezésére kell bocsátani információmegosztás céljából, valamint az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések hatékony végrehajtásának jobb biztosítása érdekében.”

25. A 23. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Bizottságnak a 3c. cikk (6) bekezdésében, a 3d. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (4) bekezdésében, a 10a. cikk (1), (8) és (8a) bekezdésében, a 10b. cikk (5) bekezdésében, a 12. cikk (3b) bekezdésében, a 19. cikk (3) bekezdésében, a 22. cikkben, a 24. cikk (3) bekezdésében, a 24a. cikk (1) bekezdésében, a 25a. cikk (1) bekezdésében, a 28c. cikkben és a 30j. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2018. április 8-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3c. cikk (6) bekezdésében, a 3d. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (4) bekezdésében, a 10a. cikk (1), (8) és (8a) bekezdésében, a 10b. cikk (5) bekezdésében, a 12. cikk (3b) bekezdésében, a 19. cikk (3) bekezdésében, valamint a 22.cikkben, a 24. cikk (3) bekezdésében, a 24a. cikk (1) bekezdésében, a 25a. cikk (1) bekezdésében, a 28c. cikkben és a 30j. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”;

b) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A 3c. cikk (6) bekezdése, a 3d. cikk (3) bekezdése, a 10. cikk (4) bekezdése, a 10a. cikk (1), (8) vagy (8a) bekezdése, a 10b. cikk (5) bekezdése, a 12. cikk (3b) bekezdése, a 19. cikk (3) bekezdése, a 22. cikk, a 24. cikk (3) bekezdése, a 24a. cikk (1) bekezdése, a 25a. cikk (1) bekezdése, a 28c. cikk vagy a 30j. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

26. A 29. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29. cikk

A szén-dioxid-piac jobb működésének biztosítását szolgáló jelentés

Ha a szén-dioxid-piacról szóló, a 10. cikk (5) és (6) bekezdésében említett rendszeres jelentések arra vonatkozó bizonyítékokat tartalmaznak, hogy a szén-dioxid-piac nem a megfelelő módon működik, akkor a Bizottságnak három hónapon belül jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára. A jelentést adott esetben olyan jogalkotási javaslatok kísérhetik, amelyek célja a szén-dioxid-piac – többek között a kapcsolódó származtatott termékek piacának – átláthatóságának és integritásának növelése, valamint az e piac működésének javítását, valamint a piaci visszaélések megelőzésének és felderítésének erősítését célzó korrekciós intézkedések kezelése.”

27. A 29a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29a. cikk

Intézkedések túlzott mértékű áringadozások esetén

(1) Ha az előző hat naptári hónapban a kibocsátási egységek átlagára meghaladja az előző kétéves referencia-időszak átlagárának 2,4-szeresét, az (EU) 2015/1814 határozat 1. cikkének (7) bekezdésével összhangban 75 millió kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.

A kibocsátási egységek e bekezdés első albekezdésében említett ára a II. és III. fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek esetében a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban lebonyolított árveréseken kialakult ár.

Az első albekezdésben említett előző kétéves referencia-időszak az ugyanazon albekezdésben említett hat naptári hónapos időszak első hónapja előtt végződő kétéves időszak.

Amennyiben az e bekezdés első albekezdésében foglalt feltétel teljesül, és a (2) bekezdés nem alkalmazandó, a Bizottság erről értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben feltünteti azt az időpontot, amikor a feltétel teljesült.

A Bizottság minden hónapban az első három munkanapon belül közzéteszi az előző hat naptári hónapra vonatkozóan a kibocsátási egységek átlagárát és az előző kétéves referencia-időszakra vonatkozóan a kibocsátási egységek átlagárát. Amennyiben nem teljesül az első albekezdésben említett feltétel, a Bizottság azt a szintet is közzéteszi, amelyet a kibocsátási egységek átlagárának a következő hónapban el kellene érnie ahhoz, hogy teljesüljön az említett albekezdésben említett feltétel.

(2) Amennyiben teljesül a kibocsátási egységeknek a piaci stabilizációs tartalékból történő felszabadítására vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti feltétel, az említett bekezdésben említett feltétel csak az előző felszabadítás végét követő legalább tizenkét hónap elteltével tekinthető ismét teljesítettnek.

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett intézkedések alkalmazására vonatkozó részletes rendelkezéseket a 10. cikk (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell megállapítani.”

28. A 30. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ezt az irányelvet a nemzetközi fejlemények és a Párizsi Megállapodásban meghatározott hosszú távú célkitűzések elérése érdekében tett erőfeszítések, valamint az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelő Konferenciáiból eredő bármely vonatkozó kötelezettségvállalás fényében felül kell vizsgálni.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A más meghatározó gazdaságokban végrehajtott éghajlat-politikai intézkedések fényében felül kell vizsgálni az olyan energiaigényes iparágak támogatása érdekében hozott intézkedéseket is, amelyek az ezen irányelv 10a. és 10b. cikkében említett kibocsátásáthelyezés szempontjából kitétek lehetnek. Ezzel összefüggésben a Bizottság megfontolja azt is, hogy szükséges-e a közvetett költségek kompenzációjára vonatkozó intézkedések további harmonizációja. A CBAM-ágazatokra alkalmazandó intézkedéseket az (EU) 2023/956 rendelet alkalmazásának fényében folyamatosan felül kell vizsgálni. A Bizottság 2028. január 1-je előtt, majd azt követően két évente az említett rendelet 30. cikkének (6) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtandó jelentései részeként értékeli a CBAM hatását a kibocsátásáthelyezés kockázatára, többek között az exporttal kapcsolatban.

A jelentésben értékelni kell, hogy szükség van-e további – többek között jogalkotási – intézkedések meghozatalára a kibocsátásáthelyezési kockázati kezelése érdekében. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslat kíséri.”;

c) az (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Bizottság a Párizsi Megállapodás alapján elvégzett minden egyes globális értékelés alkalmával jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, különös tekintettel arra, hogy szükség van-e további – többek között az ezen irányelv 9. cikkében említett lineáris tényezővel kapcsolatban – uniós szakpolitikákra és intézkedésekre az üvegházhatású gázoknak az Unió és tagállamai által vállalt csökkentése érdekében. A Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatokat terjeszthet az Európai Parlament és a Tanács elé ezen irányelv módosítására, különösen az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzésnek és az említett rendelet 4. cikkében meghatározott uniós éghajlat-politikai céloknak való megfelelés biztosítása érdekében. Jogalkotási javaslatának elkészítése során a Bizottság e célból többek között figyelembe veszi az említett rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében említett, az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos, a 2030 és 2050 közötti időszakra szóló tervezett indikatív uniós költségvetést.”;

d) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A Bizottság 2026. július 31-ig jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a következő kérdésekről, és ahhoz esetben jogalkotási javaslatot és hatásvizsgálatot csatol:

a) a légkörből eltávolított, biztonságosan és tartósan tárolt üvegházhatású gázokból származó negatív kibocsátások elszámolásának és e negatív kibocsátásoknak a kibocsátáskereskedelem hatálya alá vonásának módja, beleértve adott esetben e bevonás egyértelmű körét és szigorú kritériumait, valamint biztosítékokat annak biztosítása érdekében, hogy az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott uniós éghajlat-politikai célokkal összhangban az ilyen eltávolítások ne ellentétezzék a szükséges kibocsátáscsökkentéseket;

b) az I. mellékletben szereplő tevékenységekre vonatkozó 20 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó küszöbértékek 2031-től történő csökkentésének megvalósíthatósága;

c) az, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi üvegházhatásúgáz-kibocsátást ténylegesen figyelembe veszik-e, és ténylegesen elkerülik-e a kettős elszámolást; különösen értékeli a 12. cikk (3b) bekezdésében említett módszertől eltérő módon leválasztottnak és valamely termékben hasznosítottként tekintett üvegházhatásúgáz-kibocsátások elszámolását.

(6) Ezen irányelvnek az e cikk (1), (2) és (3) bekezdése szerinti felülvizsgálata során a Bizottság elemzi, hogy miként lehet kapcsolatot teremteni az EU ETS és más szén-dioxid-piacok között anélkül, hogy ez akadályozná az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzés és uniós éghajlat-politikai célok elérését.

(7) A Bizottság 2026. július 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja a települési hulladék-égető létesítmények EU ETS-be való felvételének megvalósíthatóságát, többek között azzal a céllal, hogy 2028-tól bekerüljenek a rendszerbe, és amelyben értékeli, hogy szükség lehet-e arra, hogy egy tagállamnak lehetősége legyen 2030. december 31-ig a kívülmaradás mellett dönteni. E tekintetben a Bizottság figyelembe veszi annak fontosságát, hogy valamennyi ágazat hozzájáruljon a kibocsátás csökkentéséhez, valamint azt, hogy a hulladék potenciálisan az Unióban található hulladéklerakókban való elhelyezés és a harmadik országokba irányuló hulladékexport felé terelődik. A Bizottság emellett figyelembe vesz olyan releváns kritériumokat, mint a belső piacra gyakorolt hatások, a verseny lehetséges torzulásai, a környezeti integritás, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) célkitűzéseivel való összhang, valamint a kibocsátások nyomon követése és kiszámítása tekintetében a megbízhatóság és pontosság. A Bizottság adott esetben és az említett irányelv 4. cikkének sérelme nélkül az említett jelentéshez jogalkotási javaslatot csatol az e fejezetben foglalt rendelkezéseknek az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre, valamint a települési hulladék-égető létesítmények tekintetében további kibocsátási egységek kiosztására és kiadására történő alkalmazása céljából, valamint a potenciális elterelés megelőzése céljából.

Az első albekezdésben említett jelentésben a Bizottság megvizsgálja annak lehetőségét is, hogy az EU ETS-be más hulladékgazdálkodási folyamatokat is bevonjanak, különösen az olyan hulladéklerakókat, amelyek metán és dinitrogén-oxid kibocsátását okozzák az Unióban. A Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot is csatolhat e jelentéshez annak érdekében, hogy az ilyen egyéb hulladékgazdálkodási folyamatokat beépítse az EU ETS-be.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).”

29. A szöveg a 30. cikk után a következő fejezettel egészül ki:

„IVa. fejezet

Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer

30a. cikk

Hatály

E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a kibocsátásokra, az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre, a kibocsátási egységek kiadására és visszaadására, a nyomon követésre, a jelentésre és a hitelesítésre a III. mellékletben említett tevékenység tekintetében. E fejezet nem alkalmazandó a II. és a III. fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra.

30b. cikk

Üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyek

(1) A tagállamok biztosítják, hogy 2025. január 1-jétől egyetlen szabályozott jogalany se végezhesse a III. mellékletben említett tevékenységet, ha nem rendelkezik az illetékes hatóság által az e cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban kiadott engedéllyel.

(2) A szabályozott jogalany az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó, e fejezetnek megfelelő engedély iránt az illetékes hatósághoz benyújtott, e cikk (1) bekezdése szerinti kérelme legalább a következők leírását tartalmazza:

a) a szabályozott jogalany;

- b) az általa szabad forgalomba bocsátott és a III. mellékletben említett ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagok típusa, valamint azok az eszközök, amelyeken keresztül ezeket a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátják;
 - c) a III. mellékletben említett tevékenység céljára szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok végfelhasználása vagy végfelhasználásai;
 - d) a 14. és a 30f. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban a kibocsátások nyomon követése és jelentése céljából tervezett intézkedések;
 - e) az e bekezdés a)–d) pontjában említett megadott információk nem technikai jellegű összefoglalása.
- (3) Az illetékes hatóság akkor állítja ki az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyt, amely feljogosítja az e cikk (1) bekezdésében említett szabályozott jogalanyt a III. mellékletben említett tevékenységre, amennyiben meggyőződött arról, hogy a jogalany képes a III. melléklet alapján szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelő kibocsátások nyomon követésére és jelentésére.
- (4) Az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély legalább a következő adatokat tartalmazza:
- a) a szabályozott jogalany neve és címe;
 - b) azon eszközök leírása, amelyekkel a szabályozott jogalany az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatokban szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat;
 - c) a szabályozott jogalany által az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatokban szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok jegyzéke;
 - d) a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban megállapított követelményeknek eleget tevő nyomonkövetési terv;
 - e) a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban megállapított jelentéstételi követelmények;
 - f) kötelezettség az egyes naptári években az e fejezet szerint kiadott, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátással egyenlő mennyiségű egység visszaadására, a 30e. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül.
- (5) A tagállamok lehetővé tehetik a szabályozott jogalanyok számára a nyomonkövetési terv aktualizálását az engedély megváltoztatása nélkül. A szabályozott jogalanyok az illetékes hatóság elé jóváhagyásra benyújtják az aktualizált nyomonkövetési terveket.
- (6) A szabályozott jogalany értesíti az illetékes hatóságot bármely, a tevékenysége jellegének vagy a szabad forgalomba bocsátandó tüzelőanyagoknak a megváltoztatására irányuló olyan tervéről, amelyhez az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély aktualizálására lehet szükség. Adott esetben az illetékes hatóság a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban aktualizálja az engedélyt. Ha változik az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalany azonossága, az illetékes hatóság az új szabályozott jogalany nevének és címének beillesztésével aktualizálja az engedélyt.

30c. cikk

A kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyisége

- (1) Az e fejezet alapján 2027-től kezdődően évente kiadott kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyisége 2024-től kezdődően lineárisan csökken. A 2024-es értéket az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatok tekintetében az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátások alapján kiszámított 2024-es kibocsátási határértékeként határozzák meg, az említett rendelet hatálya alá tartozó valamennyi kibocsátásra lineáris csökkentési pályát alkalmazva. A mennyiséget 2024 után minden évben 5,10 %-os lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni. A Bizottság 2025. január 1-jéig közzéteszi a 2027-re vonatkozó, egész Unióra kiterjedő kibocsátási egység-mennyiséget.
- (2) Az e fejezet alapján 2028-tól kezdődően évente kiadott kibocsátási egységek uniós szintű mennyisége 2025-től kezdődően lineárisan csökken az e fejezet alapján a 2024–2026. évre vonatkozóan jelentett átlagos kibocsátások alapján. A kibocsátási egységek mennyiségét 5,38 %-os lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni, kivéve, ha a IIIa. melléklet 1. pontjában foglalt feltételek alkalmazandók, amely esetben a mennyiséget a IIIa. melléklet 2. pontjában meghatározott szabályoknak megfelelően kiigazított lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni. A Bizottság 2027. június 30-ig közzéteszi a 2028-ra vonatkozó, egész Unióra kiterjedő kibocsátási egység-mennyiséget, és szükség esetén a kiigazított lineáris csökkentési tényezőt.

(3) Az e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségét 2028-tól kezdődően minden évben ki kell igazítani a visszaadott kibocsátási egységek mennyiségének kompenzálása érdekében azokban az esetekben, amikor nem lehetett elkerülni a kibocsátások kettős elszámolását, vagy amikor a kibocsátási egységeket az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra adták át a 30f. cikk (5) bekezdésében említettek szerint. A kiigazításnak meg kell felelnie az e fejezet hatálya alá tartozó, az adott jelentési évben a 30f. cikk (5) bekezdése második albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok alapján ellentételezett kibocsátási egységek teljes mennyiségének.

(4) Az a tagállam, amely a 30j. cikk alapján egyoldalúan kiterjeszti a III. mellékletben említett tevékenységet az ugyanazon mellékletben nem felsorolt ágazatokra, biztosítja, hogy az érintett szabályozott jogalanyok a 30f. cikkel összhangban az adott év április 30-ig kellően megalapozott jelentést nyújtsanak be az érintett illetékes hatóságnak. Amennyiben a benyújtott adatok kellően megalapozottak, az illetékes hatóság az adott év június 30-ig értesíti erről a Bizottságot. Az e cikk (1) bekezdése alapján kiadandó kibocsátási egység-mennyiséget a szabályozott jogalanyok által benyújtott, kellően megalapozott jelentések figyelembevételével ki kell igazítani.

30d. cikk

Kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése a III. mellékletben említett tevékenység tekintetében

(1) 2027-től az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket árverés útján kell értékesíteni, kivéve, ha azokat az (EU) 2015/1814 határozattal létrehozott piaci stabilizációs tartalékba helyezik. Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az ezen irányelv II. és III. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységektől elkülönítve kell árverésre bocsátani.

(2) A kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverés útján történő értékesítése 2027-ben kezdődik, a 2027-re vonatkozó árverési mennyiség 130 %-ának megfelelő mennyiséggel, amelyet az adott évi, egész Unióra kiterjedő kibocsátási egység-mennyiség, valamint az árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek e cikk (3)–(6) bekezdése szerinti megfelelő részaránya és mennyisége alapján határoznak meg. Az árverésre bocsátandó további 30 %-ot csak a kibocsátási egységek 30e. cikk (2) bekezdése szerinti visszaadására lehet felhasználni, és azokat 2028. május 31-ig lehet árverésre bocsátani. A további 30 %-ot le kell vonni a 2029 és 2031 közötti időszak árverési mennyiségeiből. Az e bekezdésben előírt árverések feltételeit e cikk (7) bekezdésével és a 10. cikk (4) bekezdésével összhangban kell meghatározni.

2027-ben 600 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet kell létrehozni a piaci stabilizációs tartalék részesedéseként az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (3) bekezdése szerint.

(3) 150 millió, e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységet árverésre kell bocsátani, és az ezen árverésekből származó valamennyi bevételt 2032-ig az (EU) 2023/955 rendelettel létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére kell bocsátani.

(4) A kibocsátási egységek fennmaradó mennyiségéből, valamint annak érdekében, hogy az e cikk (3) bekezdésében és az ezen irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevétellel együtt legfeljebb 65 000 000 000 EUR összeg keletkezzen, a Bizottság biztosítja az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek további mennyiségének árverés útján történő értékesítését, és hogy az ezen árverésekből származó bevételeket 2032-ig az (EU) 2023/955 rendelettel létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére bocsássák.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy Szociális Klímaalapba szánt és az e cikk (3) bekezdésében és az ebben a bekezdésben említett kibocsátási egységeket a 10. cikk (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal, valamint az ugyanazon cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban bocsássák árverésre.

Az e cikk (3) bekezdésben és az e bekezdésben említett kibocsátási egységek árveréséből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek, és azokat a Szociális Klímaalapra alkalmazandó szabályokkal összhangban kell felhasználni.

A Szociális Klímaalap számára a 10a. cikk (8b) bekezdésével, az e cikk (3) bekezdésével és az e bekezdéssel összhangban elkülönített éves összeg nem haladhatja meg:

a) 2026-ra vonatkozóan a 4 000 000 000 EUR-t;

b) 2027-ra vonatkozóan a 10 900 000 000 EUR-t;

- c) 2028-ra vonatkozóan a 10 500 000 000 EUR-t;
- d) 2029-re vonatkozóan a 10 300 000 000 EUR-t;
- e) 2030-ra vonatkozóan a 10 100 000 000 EUR-t;
- f) 2031-re vonatkozóan a 9 800 000 000 EUR-t;
- g) 2032-re vonatkozóan a 9 400 000 000 EUR-t.

Amennyiben az e fejezettel összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszert a 30k. cikk értelmében 2028-ig elhalasztják, az e bekezdés első albekezdésével összhangban a Szociális Klímaalap rendelkezésére bocsátandó maximális összeg 54 600 000 000 EUR. Ebben az esetben a Szociális Klímaalap számára elkülönített éves összegek halmozottan nem haladhatják meg a 2026. és 2027. évre vonatkozóan a 4 000 000 000 EUR összeget, a 2028. január 1-jétől 2032. december 31-ig tartó időszak esetében pedig a vonatkozó éves összeg nem haladhatja meg:

- a) 2028-ra vonatkozóan a 11 400 000 000 EUR-t.
- b) 2029-re vonatkozóan a 10 300 000 000 EUR-t;
- c) 2030-ra vonatkozóan a 10 100 000 000 EUR-t;
- d) 2031-re vonatkozóan a 9 800 000 000 EUR-t;
- e) 2032-re vonatkozóan a 9 000 000 000 EUR-t.

Amennyiben az e cikk (5) bekezdésében említett árverésből származó bevételt az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásként állapítják meg, ezen irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése, e cikk (3) bekezdése és e bekezdés nem alkalmazandó.

(5) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeknek az e cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott mennyiségek levonása utáni teljes mennyiségét a tagállamok árverés útján értékesítik, és azt az ezen irányelv III. melléklete második bekezdésének b), c) és d) pontjában említett kibocsátási források kategóriái tekintetében az érintett tagállam 2016 és 2018 közötti átlagára vonatkozó, az (EU) 2018/842 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátásoknak megfelelő részarányával megegyező arányban osztják szét közöttük az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján átfogóan felülvizsgált módon.

(6) A kibocsátási egységek e cikk (5) bekezdése szerinti, árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásáról a tagállamok határoznak, kivéve az e cikk (4) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülő, vagy az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásnak minősített, az uniós költségvetésbe beállított bevételeket. A tagállamok bevételeiket vagy az e bevételek értékével megegyező összeget az ezen irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében említett egy vagy több célra használják fel, előnyben részesítve azokat a tevékenységeket, amelyek hozzájárulhatnak az e fejezet szerinti kibocsátáskereskedelem szociális vonatkozásainak kezeléséhez, vagy az alábbiak közül egy vagy több célra:

- a) az épületek fűtésének és hűtésének dekarbonizációjához vagy az épületek energiaszükségletének csökkentéséhez való hozzájárulásra szánt intézkedések, beleértve a megújuló energiák integrálását és a kapcsolódó intézkedéseket a 2012/27/EU irányelv 7. cikkének (11) bekezdése, 12. és 20. cikke szerint, valamint a legrosszabbul teljesítő épületekben található alacsony jövedelmű háztartások pénzügyi támogatására irányuló intézkedések;
- b) olyan intézkedések, amelyek célja, hogy felgyorsítsák a kibocsátásmentes járművek elterjedését, vagy pénzügyi támogatást nyújtsanak a kibocsátásmentes járművek teljesen interoperábilis üzemanyagtöltő és elektromos feltöltő infrastruktúrájának kiépítéséhez, vagy olyan intézkedések, amelyek ösztönzik a tömegközlekedésre való áttérést és javítják a multimodalitást, vagy pénzügyi támogatást nyújtanak a közlekedési szolgáltatást igénybe vevő alacsony és közepes jövedelmű személyeket érintő szociális szempontok kezelése érdekében;
- c) szociális klímatervük finanszírozása az (EU) 2023/955 rendelet 15. cikkének megfelelően;
- d) a tüzelőanyagok végső fogyasztóinak nyújtott pénzügyi ellentételezéshez azokban az esetekben, amikor nem lehetett elkerülni a kibocsátások kettős elszámolását, vagy amikor a kibocsátási egységeket az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra adták le a 30f. cikk (5) bekezdésében említettek szerint.

Akkor tekinthető úgy, hogy a tagállamok teljesítették e bekezdés rendelkezéseit, ha az első albekezdésben megállapított célok megvalósítására adózási és pénzügyi támogatási politikát vagy a pénzügyi támogatást növelő belső szabályozási politikát működtetnek és hajtanak végre a kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverésre bocsátásából származó, az e bekezdés első albekezdésében említett bevételekkel egyenértékű összegben.

A tagállamok úgy tájékoztatják a Bizottságot a bevételek felhasználásáról és az e bekezdésnek megfelelően hozott intézkedésekről, hogy ezt az információt befoglalják az (EU) 2018/1999 rendelet alapján benyújtott jelentéseikbe.

- (7) Az e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységekre a 10. cikk (4) és (5) bekezdését alkalmazni kell.

30e. cikk

Az egységek átruházása, visszaadása és törlése

(1) A 12. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre, kivéve e cikk (3) és (3a) bekezdését, (4) bekezdésének második és harmadik mondatát, valamint (5) bekezdését. Ebből a célból:

- a) a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
- b) a létesítmények üzemeltetőire történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;
- c) a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna.

(2) 2028. január 1-jétől a tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott jogalany minden év május 31-ig visszaadjon egy olyan mennyiségű, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet, amely egyenlő a szabályozott jogalany összes kibocsátásával; e kibocsátás az előző naptári évben a III. melléklet értelmében szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagoknak a 15. cikk és a 30f. cikk szerint hitelesített mennyiségének felel meg; a tagállamok gondoskodnak továbbá arról, hogy e kibocsátási egységeket ezt követően töröljék.

(3) 2030. december 31-ig – e cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve –, amennyiben egy adott tagállamban letelepedett szabályozott jogalany a 2027–2030-as időszakban hatályos, a III. mellékletben említett tevékenységre kiterjedő nemzeti szén-dioxid-adó alá tartozik, az érintett tagállam illetékes hatósága egy adott referenciaévre mentesítheti az említett szabályozott jogalanyt a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó, e cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettsége alól, feltéve, hogy:

- a) az érintett tagállam 2023. december 31-ig értesíti a Bizottságot az említett nemzeti szén-dioxid-adóról, és a 2027 és 2030 közötti időszakra alkalmazandó adókulcsokat meghatározó nemzeti jogszabály eddig az időpontig már hatályba lépett; az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a nemzeti szén-dioxid-adó bármely későbbi változásáról;
- b) a referenciaévben az érintett tagállamban az említett szabályozott jogalany által ténylegesen megfizetett nemzeti szén-dioxid-adó magasabb, mint az e fejezet alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer aukciós elszámolóára;
- c) a szabályozott jogalany teljes mértékben eleget tesz az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekről szóló 30b. cikk, valamint a kibocsátásainak nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló 30f. cikk szerinti kötelezettségeknek;
- d) az érintett tagállam a referenciaévet követő év május 31-ig értesíti a Bizottságot bármely ilyen mentesség alkalmazásáról és az ezen albekezdés g) pontjával, valamint a 10. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban törlendő kibocsátási egységek megfelelő mennyiségéről;
- e) a Bizottság az ezen albekezdés a) pontja szerinti értesítéstől számított három hónapon belül vagy az adott évre vonatkozó, az ezen albekezdés d) pontja szerinti értesítést követő egy hónapon belül nem emel kifogást az eltérés alkalmazása ellen azon alapon, hogy a bejelentett intézkedés nem felel meg az e bekezdésben meghatározott feltételeknek;

- f) az érintett tagállam egy adott referenciaévre vonatkozóan nem árverezi el a 30d. cikk (5) bekezdésében említett kibocsátási egységek mennyiségét mindaddig, amíg az e bekezdés alapján törlendő kibocsátási egységek mennyiségét ezen albekezdés g) pontjával összhangban meg nem határozzák; az érintett tagállam nem árverezheti el a kibocsátási egységeknek a 30d. cikk (2) bekezdésének első albekezdése szerinti további mennyiségét;
- g) az érintett tagállam törli az általa a referenciaévre vonatkozóan árverésre bocsátandó kibocsátási egységeknek a 30d. cikk (5) bekezdésében említett teljes mennyiségéből az adott szabályozott jogalany e fejezet szerinti hitelesített kibocsátásainak megfelelő mennyiségű kibocsátási egységet a referenciaévre vonatkozóan; amennyiben az ezen albekezdés f) pontjának alkalmazását követő referenciaévben még árverésre bocsátandó kibocsátási egységek mennyisége nem éri el az e bekezdés alapján törlendő kibocsátási egységek mennyiségét, az érintett tagállam biztosítja, hogy a referenciaévet követő év végéig törli a kibocsátási egységek különbségnek megfelelő mennyiségét; továbbá
- h) az érintett tagállam az ezen albekezdés a) pontja szerinti első értesítés időpontjában kötelezettséget vállal arra, hogy egy vagy több, a 30d. cikk (6) bekezdésének első albekezdésében felsorolt vagy említett intézkedés esetében azokkal a bevételekkel egyenértékű összeget használ fel, amelyekre ezen eltérés hiányában a 30d. cikk (6) bekezdése vonatkozott volna; a 30d. cikk (6) bekezdésének második és harmadik albekezdését alkalmazni kell, és a Bizottság biztosítja, hogy az azok alapján kapott információk összhangban legyenek az e pont értelmében vállalt kötelezettséggel.

Az e bekezdés első albekezdésének g) pontja alapján törlendő kibocsátási egységek mennyisége nem érinti az ezen irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése alapján megállapított külső címzett bevételt, vagy – amennyiben az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdése alapján megállapításra került – az uniós költségvetésnek az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat (**) szerinti, a kibocsátási egységek ezen irányelv 30d. cikke szerinti árverés útján történő értékesítéséből származó bevételekből keletkező saját forrásait.

- (4) A III. fejezet hatálya alá nem tartozó kórházak pénzügyi kompenzációban részesülhetnek az e fejezet szerinti kibocsátási egységek visszaadása miatt rájuk áthárított költségeikért. E célból e fejezetnek a kettős elszámolás eseteire vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

30f. cikk

A kibocsátások nyomon követése, jelentése, hitelesítése és akkreditáció

- (1) A 14. és 15. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre. Ebből a célból:

- a) a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
- b) az I. mellékletben felsorolt tevékenységre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha a III. mellékletben említett tevékenységre vonatkozna;
- c) az üzemeltetőkre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;
- d) a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna;
- e) a 15. cikkben szereplő időpontra hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az április 30-ra vonatkozna.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy 2025-től kezdődően minden szabályozott jogalany minden naptári évre vonatkozóan nyomon kövesse a III. melléklet alapján szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelő kibocsátásokat. Azt is biztosítják, hogy 2026-tól kezdődően minden egyes szabályozott jogalany a 14. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban jelentse ezeket a kibocsátásokat az illetékes hatóságnak a következő évben.

- (3) 2028. január 1-jétől a tagállamok biztosítják, hogy 2030-ig minden év április 30-ig minden egyes szabályozott jogalany jelentést tegyen a kibocsátási egységek e fejezet szerinti visszaadásához kapcsolódó költségek azon átlagos részarányáról, amelyet az előző évben áthárított a fogyasztókra. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el e jelentések követelményeire és mintáira vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A Bizottság értékeli a benyújtott jelentéseket, és megállapításairól évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Abban az esetben, ha a Bizottság úgy találja, hogy a szén-dioxid-kibocsátási költségek áthárítása tekintetében helytelen gyakorlatok érvényesülnek, a jelentést adott esetben az ilyen helytelen gyakorlatok kezelését célzó jogalkotási javaslatok kísérhetik.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a 2025. január 1-jén a 30b. cikkel összhangban engedéllyel rendelkező minden egyes szabályozott jogalany 2025. április 30-ig jelentse a 2024. évre vonatkozó múltbeli kibocsátásait.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott jogalanyok tüzelőanyag-típusonként megbízhatóan és pontosan tudják azonosítani és dokumentálni a III. mellékletben említett ágazatokban égetésre felhasznált, szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok pontos mennyiségét, valamint a szabályozott jogalanyok által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok végső felhasználását. A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy korlátozzák az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások, valamint a II. és III. fejezet szerinti kibocsátások kettős elszámolásának kockázatát, valamint annak kockázatát, hogy az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységeket visszaadják.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a kettős elszámolás és az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásának elkerülésére, valamint – azon esetekben, amikor az ilyen kettős elszámolás vagy visszaadás nem kerülhető el – a tüzelőanyagok végső fogyasztóit illető pénzügyi kompenzáció nyújtására vonatkozó részletes szabályokról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A tüzelőanyagok végső fogyasztóit illető pénzügyi kompenzáció kiszámítása alapja a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelően végzett árveréseken az adott jelentési évben értékesített kibocsátási egységek átlagára.

(6) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások nyomon követésére és jelentésére vonatkozó elveket a IV. melléklet C. része határozza meg.

(7) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások hitelesítésének kritériumait az V. melléklet C. része határozza meg.

(8) A tagállamok egyszerűsített nyomon követéssel, jelentéstétellel és hitelesítéssel kapcsolatos intézkedéseket tehetnek lehetővé azon szabályozott jogalanyok esetében, amelyeknek a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok mennyiségének megfelelő éves kibocsátása – a 14. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban – évi 1 000 tonna alatti szén-dioxid-egyenértéknek felel meg.

30g. cikk

Igazgatás

A 13. és a 15a. cikket, a 16. cikk (1), (2), (3), (4) és (12) bekezdését, valamint a 17., a 18., a 19., a 20., a 21., a 22., a 22a., a 23. és a 29. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre. Ebből a célból:

- a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
- az üzemeltetőkre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;
- a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna.

30h. cikk

Intézkedések túlzott mértékű áremelkedés esetén

(1) Amennyiben az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban lebonyolított árveréseken a kibocsátási egységek átlagára több mint három egymást követő hónapban meghaladja a kibocsátási egységek azon átlagárának kétszeresét, amelyet az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek árverésein a megelőző hat egymást követő hónapban tapasztaltak, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 50 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.

A 2027. és a 2028. év tekintetében az első albekezdésben említett feltételek akkor teljesülnek, ha a kibocsátási egységek átlagára több mint három egymást követő hónapban meghaladja a kibocsátási egységeknek a – megelőző, egymást követő hat hónapból álló – referencia-időszakra vonatkozó átlagárának a másfélszeresét.

(2) Amennyiben a kibocsátási egységek e cikk (1) bekezdésében említett átlagára két egymást követő hónapra vonatkozóan meghaladja a 45 EUR-t, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 20 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból. A 2020. évi európai fogyasztói árindexen alapuló indexálást kell alkalmazni. A kibocsátási egységeket az e bekezdésben előírt mechanizmuson keresztül, 2029. december 31-ig kell felszabadítani.

(3) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kibocsátási egységek átlagára meghaladja a kibocsátási egységek azon átlagárának háromszorosát, amelyet a megelőző, egymást követő hat hónapban tapasztaltak, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 150 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.

(4) Amennyiben a (2) bekezdésben említett feltétel ugyanazon a napon teljesül, mint az (1) vagy a (3) bekezdésben említett feltétel, csak az (1) vagy a (3) bekezdés alapján szabadítható fel további kibocsátási egység.

(5) A Bizottság 2029. december 31. előtt jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a (2) bekezdésben említett mechanizmus hatékony volt-e, és hogy azt fenn kell-e tartani. A Bizottság a jelentéshez adott esetben az Európai Parlament és a Tanács részére jogalkotási javaslatot csatol, amely ezen irányelvnek a mechanizmus kiigazítása céljából történő módosítására irányul.

(6) Amennyiben az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült, és a kibocsátási egységek felszabadítását eredményezte, további kibocsátási egységek e cikk alapján legkorábban 12 hónappal később szabadíthatók fel.

(7) Amennyiben az e cikk (6) bekezdésében említett 12 hónapos időszak második felében az e cikk (2) bekezdésében említett feltétel ismét teljesült, a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 44. cikkével létrehozott bizottság segítségével értékeli az intézkedés hatékonyságát, és végrehajtási jogi aktus útján határozhat úgy, hogy e cikk (6) bekezdése nem alkalmazandó. Ezt a végrehajtási jogi aktust az ezen irányelv 22a. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(8) Amennyiben az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült, és a (6) bekezdés nem alkalmazandó, a Bizottság haladéktalanul értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* azon időpontról, amikor az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült.

(9) Azok a tagállamok, amelyekre az (EU) 2018/842 rendelet 8. cikke szerinti korrekciós intézkedési terv benyújtására vonatkozó kötelezettség vonatkozik, kellően figyelembe veszik a további kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdése szerinti, előző két évben történt felszabadításának hatásait, amikor az említett rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében az ugyanazon rendelet 8. cikke (1) bekezdése első albekezdése c) pontjában foglaltak szerint végrehajtandó további intézkedéseket mérlegelnek.

30i. cikk

E fejezet felülvizsgálata

A Bizottság 2028. január 1-jéig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e fejezet rendelkezéseinek végrehajtásáról, a rendelkezések hatékonyságára, igazgatására és gyakorlati alkalmazására tekintettel, beleértve az (EU) 2015/1814 határozat szerinti szabályok alkalmazását. A Bizottság adott esetben e jelentéshez az e fejezet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot csatol. A Bizottság 2031. október 31-ig értékeli az ezen irányelv III. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatoknak az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt ágazatokra kiterjedő EU ETS-be történő integrálásának megvalósíthatóságát.

30j. cikk

A III. mellékletben említett tevékenységnek a II. és III. fejezet hatálya alá nem tartozó egyéb ágazatokra történő egyoldalú kiterjesztésére vonatkozó eljárások

(1) 2027-től kezdődően a tagállamok kiterjeszthetik a III. mellékletben említett tevékenységet az ugyanazon mellékletben nem felsorolt ágazatokra, és ezáltal alkalmazhatják e fejezettel összhangban a kibocsátáskereskedelmet az ilyen ágazatokban, figyelembe véve minden vonatkozó kritériumot – különösen a belső piacra gyakorolt hatásokat, a verseny esetleges torzulásait, az e fejezet alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer környezeti integritását, valamint a tervezett nyomonkövetési és jelentési rendszer megbízhatóságát –, feltéve, hogy a Bizottság jóváhagyja az ugyanazon mellékletben említett tevékenység kiterjesztését.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv kiegészítése céljából a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e bekezdés első albekezdésében foglaltak szerinti kiterjesztés jóváhagyására, a további kibocsátási egységek kiadásának engedélyezésére és a II. mellékletben említett tevékenység kiterjesztésének más tagállamok számára történő engedélyezésére vonatkozóan. A Bizottság emellett az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor további szabályokkal egészítheti ki a kiterjesztést, amelyek szabályozzák a kettős elszámolás esetleges eseteinek kezelését célzó intézkedéseket, többek között az I. mellékletben felsorolt tevékenységek során történő tüzelőanyag-felhasználásért visszaadott kibocsátási egységek ellentételezése céljából a további kibocsátási egységek kiadása tekintetében. A tagállamok pénzügyi azon intézkedéseinek, amelyek olyan ágazatok vagy alágazatok támogatását szolgálják, amelyek kitétek a kibocsátásáthelyezés tényleges kockázatának olyan jelentős közvetett költségek következtében, amelyek az egyoldalú kiterjesztés miatt a tüzelőanyagárakon keresztül áthárított üvegházhatásúgáz-kibocsátási költségek miatt merülnek fel, összhangban kell lenniük az állami támogatásra alkalmazandó szabályokkal, és nem torzíthatják indokolatlanul a versenyt a belső piacon.

(2) Az e cikk szerinti engedély alapján kiadott további kibocsátási egységeket a 30d. cikkben meghatározott követelményekkel összhangban árverés útján kell értékesíteni. A 30d. cikk (1)–(6) bekezdése ellenére, azok a tagállamok, amelyek a III. mellékletben említett tevékenységet e cikkkel összhangban egyoldalúan kiterjesztették, meghatározzák az említett további kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználását.

30k. cikk

Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelmének 2028-ig történő elhalasztása kivételesen magas energiaárak esetén

(1) A Bizottság 2026. július 15-ig értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* arról, hogy a következő két feltétel közül az egyik vagy mindkettő teljesült-e:

- a) a 2026. június 30-án végződő hat naptári hónap átlagos TTF-gázára magasabb volt, mint a 2022. februári és márciusi átlagos TTF-gázár;
- b) a 2026. június 30-án végződő hat naptári hónap átlagos Brent nyersolajára több mint kétszerese volt az előző öt év átlagos Brent nyersolajárának; az ötéves referencia-időszak az az ötéves időszak, amely a hat naptári hónap első hónapja előtt ér véget.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett feltételek közül az egyik vagy mindkettő teljesül, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) a 30c. cikk (1) bekezdésétől eltérve az első év, amelyre vonatkozóan az egész Unióra kiterjedő kibocsátási egység-mennyiséget megállapítják, 2028, és – a 30c. cikk (3) bekezdésétől eltérve – az első év, amelyre vonatkozóan az egész Unióra kiterjedő kibocsátási egység-mennyiséget kiigazítják, 2029;
- b) a 30d. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverésre bocsátásának megkezdését 2028-ra kell halasztani;
- c) a 30d. cikk (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységeknek az árverések első évére vonatkozó további mennyiségét le kell vonni a 2030-tól 2032-ig tartó időszak árverési mennyiségeiből, és a piaci stabilizációs tartalék kezdeti részesedéseit 2028-ban kell létrehozni;
- d) a 30e. cikk (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységek első visszaadásának határidejét 2029. május 31-re kell halasztani a 2028-as év teljes kibocsátása tekintetében;
- e) a 30i. cikktől eltérve a Bizottság számára az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló jelentés benyújtásának határidejét 2029. január 1-jére kell halasztani.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

(**) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

30. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IVb. fejezet

Tudományos tanácsadás és a finanszírozás láthatósága

30l. cikk

Tudományos tanácsadás

A 401/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 10a. cikkével létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület (a továbbiakban: a tanácsadó testület) saját kezdeményezésére tudományos tanácsadást nyújthat és jelentéseket adhat ki ezen irányelvhez kapcsolódóan. A Bizottság figyelembe veszi a tanácsadó testület vonatkozó tanácsait és jelentéseit, különösen a következők tekintetében:

- a) további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségessége az ezen irányelv 30. cikkének (3) bekezdésében említett célkitűzéseknek és célértékeknek való megfelelés biztosítása érdekében;
- b) további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségessége, tekintettel az ICAO-n belüli, a légi közlekedés éghajlati hatásainak csökkentésére irányuló globális intézkedésekről szóló megállapodásokra, valamint az IMO ezen irányelv 3gg. cikkében említett globális piaci alapú intézkedésének ambíciójára és környezeti integritására.

30m. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) A Bizottság az alábbiak révén biztosítja a 10a. cikk (8) bekezdésében említett EU ETS árverési bevételekből származó finanszírozás láthatóságát:

- a) biztosítja, hogy a fenti finanszírozás kedvezményezettjei elismerjék ezen források eredetét, és különösen a projektek és eredményeik népszerűsítése során biztosítsák az uniós finanszírozás láthatóságát azáltal, hogy koherens, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médianak és a nyilvánosságnak; továbbá
- b) biztosítja, hogy az említett finanszírozás kedvezményezettjei „az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (az Innovációs Alap) által (társ)finanszírozott” feliratú megfelelő címkét használják, és feltüntetik az Unió emblémáját és a finanszírozás összegét; amennyiben e címke használata nem megvalósítható, valamennyi kommunikációs tevékenység során, többek között a nyilvánosság számára látható, stratégiai helyeken elhelyezett hirdetőtáblákon is meg kell említeni az Innovációs Alapot.

A Bizottság a 10a. cikk (8) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározza az Innovációs Alapból származó finanszírozás láthatóságának biztosításához szükséges követelményeket, beleértve az említett alap megemlítésére vonatkozó követelményt is.

(2) A tagállamok biztosítják a 10d. cikkben említett EU ETS árverési bevételekből származó finanszírozás e cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) és b) pontjában említetteknek megfelelő láthatóságát, többek között a Modernizációs Alap megemlítésére vonatkozó követelmény révén is.

(3) A tagállamok a nemzeti körülmények figyelembevételével törekednek annak biztosítására, hogy látható legyen az EU ETS árverési bevételeiből finanszírozott intézkedések vagy projektek finanszírozási forrása, amely bevételek felhasználását a 3d. cikk (4) bekezdésével, a 10. cikk (3) bekezdésével és a 30d. cikk (6) bekezdésével összhangban határozzák meg.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 401/2009/EK rendelete (2009. április 23.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökségről és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózatról (HL L 126., 2009.5.21., 13. o.).”

31. A 2003/87/EK irányelv I., IIb., IV. és V. melléklete ezen irányelv I. mellékletének megfelelően módosul, és a 2003/87/EK irányelv az ezen irányelv I. mellékletében foglalt III. és IIIa. melléklettel egészül ki.

2. cikk

Az (EU) 2015/1814 határozat módosításai

Az (EU) 2015/1814 határozat a következőképpen módosul:

1. A 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A Bizottság az adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számát a következő év június 1-jéig teszi közzé. Az adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma a 2008. január 1-je óta eltelt időszakban létesítmények és hajózási társaságok tekintetében kiadott és a tartalékba nem helyezett kibocsátási egységek összesített száma, beleértve a szóban forgó időszakban a 2003/87/EK irányelv 2018. március 18-án hatályos változata 13. cikkének (2) bekezdése értelmében kiadott kibocsátási egységek számát és az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények által az adott év december 31-ig a nemzetközi jóváírás igénybevételére vonatkozóan gyakorolt jogokat, valamint levonva az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények és hajózási társaságok 2008. január 1. és az ugyanazon adott év december 31. közötti hitelesített kibocsátásának tonnában kifejezett összesített mennyiségét és a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (4) bekezdése értelmében esetlegesen törölt kibocsátási egységek számát. Nem kell figyelembe venni a 2005-től 2007-ig bezárólag tartó hároméves időszakban bekövetkezett kibocsátásokat és a szóban forgó kibocsátások tekintetében kiadott kibocsátási egységeket. Az első közzétételre 2017. május 15-ig kerül sor.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4a) 2024-től a bármely adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma kiszámításának magában kell foglalnia a légi közlekedés tekintetében kiadott kibocsátási egységek összesített számát és az EU ETS hatálya alá tartozó légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátások tonnában kifejezett összesített mennyiségét, kivéve a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (6) bekezdése szerint kiszámított, a kibocsátáskompensáció hatálya alá tartozó útvonalakon közlekedő légi járatokból származó kibocsátásokat 2024. január 1. és december 31. között.

A 2003/87/EK irányelv 3gb. cikke alapján törölt kibocsátási egységeket a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számának kiszámítása céljából kiadottnak kell tekinteni.”;

c) az (5) és az (5a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Bármely adott évben, ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma 833 millió és 1 096 millió között van, az e cikk (4) bekezdésében említett legfrissebb közzététel szerint forgalomban levő kibocsátási egységek teljes száma és a 833 millió közötti különbséggel egyenlő számú kibocsátási egységet le kell vonni a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerint árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéből, és az adott év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakra tartalékba kell helyezni. Ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma meghaladja az 1 096 millió kibocsátási egységet, a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerint árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéből levonandó és az adott év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakban tartalékba helyezendő kibocsátási egységek száma a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számának 12 %-a. Ezen albekezdés második mondatától eltérve 2030. december 31-ig az ugyanazon mondatban említett százalékos arányt meg kell kétszerezni.

Az e bekezdés értelmében levonandó kibocsátási egységek teljes számának sérelme nélkül, a 2003/87/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett kibocsátási egységeket 2030. december 31-ig nem kell figyelembe venni az egyes tagállamoknak az említett teljes számban való részesedése meghatározásakor.

(5a) Amennyiben a 3. cikk szerint elvégzett első felülvizsgálat során más döntés nem születik, 2023-tól kezdődően érvényteleníteni kell a 400 millió egységen felül a tartalékban maradó kibocsátási egységeket.”;

d) a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) Ha egy adott évben nem alkalmazandó e cikk (6) bekezdése, és teljesült a 2003/87/EK irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltétel, a tartalékból fel kell szabadítani 75 millió kibocsátási egységet, és hozzá kell adni a tagállamok által az említett irányelv 10. cikkének (2) bekezdése alapján árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéhez. Amennyiben a tartalék 75 milliónál kevesebb kibocsátási egységet tartalmaz, a tartalékban lévő valamennyi kibocsátási egységet fel kell szabadítani e bekezdés alapján. Amennyiben teljesül az

említett irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel, a tartalékból az említett cikknek megfelelően felszabadítandó mennyiségeket egyenlő arányban kell elosztani egy három hónapos időszak alatt, amely legkésőbb az említett irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel teljesülésétől számított két hónap elteltével kezdődik, mely feltétel teljesülésének dátumáról a Bizottság az említett bekezdés negyedik albekezdésével összhangban értesítést küld.”

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„1a. cikk

A piaci stabilizációs tartalék működése az épületek és a közúti közlekedés ágazataiban és további ágazatokban

(1) A 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az e cikkben meghatározott szabályokkal összhangban az e határozat 1. cikke alapján létrehozott tartalék külön részébe kell helyezni, és abból kell felszabadítani.

(2) A kibocsátási egységek e cikk szerinti tartalékba helyezésére 2028. szeptember 1-jétől van lehetőség. A 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az e határozat 1. cikkének hatálya alá tartozó kibocsátási egységektől elkülönítve kell tartalékba helyezni, tárolni és felszabadítani a tartalékból.

(3) 2027-ben az e cikk (1) bekezdésében említett részt a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban kell létrehozni. 2031. január 1-jétől az említett albekezdésben említett, a tartalékból fel nem szabadított kibocsátási egységek már nem érvényesek.

(4) A Bizottság a következő év június 1-ig minden évben közzéteszi a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó, forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számát, az 1. cikk (4) bekezdése szerint forgalomban lévő kibocsátási egységek számától elkülönítve. Az e cikk alapján egy adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma az említett fejezet hatálya alá tartozó, 2027. január 1-je óta eltelt időszakban kiadott kibocsátási egységek összesített száma, levonva abból a 2027. január 1. és az ugyanazon adott év december 31. közötti időszakra vonatkozó, az említett fejezet hatálya alá tartozó hitelesített kibocsátások tonnában kifejezett összesített mennyiségét, valamint az említett fejezet hatálya alá tartozó, a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (4) bekezdésével összhangban esetlegesen törölt kibocsátási egységeket. Az első közzétételre 2028. június 1-ig kerül sor.

(5) Bármely adott évben, ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma az e cikk (4) bekezdésében említett legfrissebb közzététel szerint meghaladja a 440 millió kibocsátási egységet, 100 millió kibocsátási egységet le kell vonni a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke szerint árverés útján értékesítendő, az említett irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységek mennyiségéből, és az említett év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakra tartalékba kell helyezni.

(6) Bármely adott évben fel kell szabadítani a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó 100 millió kibocsátási egységet a tartalékból, amennyiben a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma kevesebb, mint 210 millió, és ezt a 100 millió kibocsátási egységet hozzá kell adni a tagállamok által az említett irányelv 30d. cikke szerint árverés útján értékesítendő, az említett fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek mennyiségéhez. Amennyiben a tartalék 100 milliónál kevesebb kibocsátási egységet tartalmaz, e bekezdés értelmében a tartalékban lévő valamennyi kibocsátási egységet fel kell szabadítani.

(7) A 2003/87/EK irányelv 30h. cikkének megfelelően a tartalékból felszabadítandó mennyiségeket hozzá kell adni az említett irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeknek az említett irányelv 30d. cikke alapján a tagállamok által árverés útján értékesítendő mennyiségéhez. A tartalékból felszabadítandó mennyiségeket egyenlően kell elosztani egy három hónapos időszakban, amely legkésőbb két hónappal az után veszi kezdetét, hogy a feltételek – a 2003/87/EK irányelv 30h. cikke (8) bekezdésének megfelelően az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett ilyen értelmű információ szerint – teljesültek.

(8) E határozat 1. cikkének (8) bekezdését és 3. cikkét alkalmazni kell a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre.

(9) E cikk (2), (3) és (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben a 2003/87/EK irányelv 30k. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek közül az egyik vagy mindkettő teljesül, a kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdésében említett tartalékba helyezésére 2029. szeptember 1-jétől van lehetőség, és az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett időpontokat egy évvel el kell halasztani.”

3. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése szerinti jelentés keretében nyomon követi a tartalék működését. A jelentésnek vizsgálnia kell a versenyképességre gyakorolt hatásokat, különösen az ipari ágazat tekintetében, ideértve a GDP-vel, a foglalkoztatással és a beruházásokkal kapcsolatos mutatókat. A Bizottság az európai szén-dioxid-piac szabályos működésének elemzése alapján a tartalék működése megkezdésének időpontját követő három éven belül, majd ezt követően ötévente felülvizsgálja a tartalékot, és adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Valamennyi felülvizsgálat során különös figyelmet kell fordítani az e határozat 1. cikkének (5) bekezdése szerint tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számára vonatkozó százalékos értékre, valamint a forgalomban lévő összes kibocsátási egység teljes számára vonatkozó küszöbértékre – tekintetbe véve többek között e küszöbértéknek a 2003/87/EK irányelv 9. cikke szerinti lehetséges kiigazítását –, továbbá az e határozat 1. cikkének (6) vagy (7) bekezdése alapján a tartalékból felszabadítandó kibocsátási egységek számára. A felülvizsgálat során a Bizottság továbbá megvizsgálja a tartalék által a növekedésre, a foglalkoztatásra, az Unió ipari versenyképességére és a kibocsátáshelyezés kockázatára gyakorolt hatásokat.”

3. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelv 1. cikkének 2023. december 31-ig megfeleljenek. Ezeket az intézkedéseket a tagállamok 2024. január 1-től alkalmazzák.

A tagállamok ugyanakkor hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy 2024. június 30-ig megfeleljenek a következő cikkeknek:

- a) ezen irányelv 1. cikke 3. pontjának ae)–ai) pontja;
- b) ezen irányelv 1. cikkének 29. pontja, a 2003/87/EK irányelvnek az említett ponttal beillesztett 30f. cikke (4) bekezdésének kivételével; továbbá
- c) ezen irányelv 1. cikkének a 2003/87/EK irányelv III. és IIIa. mellékletére vonatkozó 31. pontja, amely mellékleteket az említett pont illeszti be.

A tagállamok az első és második albekezdéssel összhangban elfogadott intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Átmeneti rendelkezések

Az ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségük teljesítése során a tagállamok biztosítják, hogy a 2003/87/EK irányelv 2023. június 4-én hatályos változata 3. cikkének u) pontját, 10a. cikkének (3) és (4) bekezdését, 10c. cikkének (7) bekezdését és I. mellékletének 1. és 3. pontját átültető nemzeti jogszabályaik 2025. december 31-ig továbbra is alkalmazandók legyenek. A 3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének utolsó mondatától eltérve a tagállamok 2026. január 1-jétől alkalmazzák az említett rendelkezések módosításait átültető nemzeti intézkedéseiket.

5. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 2. cikket 2024. január 1-jétől kell alkalmazni.

6. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2023. május 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. ROSWALL

MELLÉKLET

1. A 2003/87/EK irányelv I. melléklete a következőképpen módosul:

a) az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:

„1. A kutatásra, fejlesztésre és új termékek és folyamatok tesztelésére használt létesítmények vagy létesítményrészek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá. Nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá azok a létesítmények, amelyekben a 11. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett, megelőző releváns ötéves időszakban a biomassza égetéséből származó, a 14. cikk szerint meghatározott kritériumoknak megfelelő kibocsátások átlagosan a teljes átlagos üvegházhatásúgáz-kibocsátás több mint 95 %-ához járulnak hozzá.”;

b) a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3. Ha egy létesítmény teljes névleges bemenő hőteljesítményét az EU ETS-be történő beillesztésének meghatározása céljából számítják ki, akkor a létesítményen belül a részét képező valamennyi tüzelőanyag-égetést folytató technikai egység névleges bemenő hőteljesítménye összeadandó. Ezen egységek lehetnek valamennyi típusú kazánok, égetőművek, turbinák, fűtőberendezések, kohók, égetők, kalcináló- és égetőkemencék, szárítók, motorok, üzemanyagcellák, vegyi tüzelőberendezések, fáklyázók, hő- vagy katalitikus utánégetők. A 3 MW alatti névleges bemenő hőteljesítményű egységeket e számítás céljából nem kell figyelembe venni.”;

c) a táblázat a következőképpen módosul:

i. az első sor helyébe a következő sor lép:

„Tüzelőanyag-berendezések 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítménnyel (kivéve a veszélyeshulladék-égető és településhulladék-égető létesítményeket) 2024. január 1-jétől a 14. és 15. cikk alkalmazásában a 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű, települési hulladékot égető létesítményekben tüzelőanyagok égetése.	Szén-dioxid”
---	--------------

ii. a második sor helyébe a következő szöveg lép:

„Olajfinomítás, amennyiben 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű égetőegységeket működtetnek	Szén-dioxid”
--	--------------

iii. az ötödik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Vas vagy acél előállítására szolgáló létesítmények (elsődleges vagy másodlagos olvasztás), beleértve a folyamatos öntést is, 2,5 tonna/óra kapacitás felett	Szén-dioxid”
--	--------------

iv. a hetedik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Elsődleges alumínium vagy timföld előállítása	Szén-dioxid és perfluor-karbonok”
--	-----------------------------------

v. a tizenötödik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Gipszszárítás vagy -kalcinálás, illetve gipszkarton és más gipsztermékek előállítása, a kalcinált gipsz vagy szárított másodlagos gipsz esetében 20 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid”
--	--------------

- vi. a tizennyolcadik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Korom szerves anyagok – mint például olaj, kátrány, krakkoló, desztillációs maradékok – karbonizálásával járó előállítása 50 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid”
---	--------------

- vii. a huszonnegyedik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Hidrogén (H ₂) és szintetikus gáz előállítása 5 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid”
--	--------------

- viii. a huszonhetedik sor helyébe a következő szöveg lép:

„Üvegházhatású gázoknak a 2009/31/EK irányelv alapján engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolás céljából történő szállítása, az ezen irányelv szerinti más tevékenység hatálya alá tartozó kibocsátások kivételével	Szén-dioxid”
--	--------------

- ix. az utolsó új sor után a szöveg a következő sorral egészül ki, a következők közötti választóvonallal:

„Tengeri közlekedés Az (EU) 2015/757 rendelet hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységek, az említett rendelet 2. cikke (1a) bekezdésének és 2026. december 31-ig 2. cikke (1b) bekezdésének hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységek kivételével	Szén-dioxid; 2026. január 1-jétől: metán és dinitrogén-oxid”
--	--

2. A 2003/87/EK irányelv IIb. mellékletének helyébe a következő szöveg lép:

„IIb. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A MODERNIZÁCIÓS ALAP 10. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK HARMADIK ALBEKEZDÉSE SZERINTI FELOSZTÁSA

	Részesedés
Bulgária	5,84 %
Csehország	15,59 %
Észtország	2,78 %
Horvátország	3,14 %
Lettország	1,44 %
Litvánia	2,57 %
Magyarország	7,12 %
Lengyelország	43,41 %
Románia	11,98 %
Szlovákia	6,13 %

B. RÉSZ

A MODERNIZÁCIÓS ALAP 10. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK NEGYEDIK ALBEKEZDÉSE SZERINTI FELOSZTÁSA

	Részesedés
Bulgária	4,9 %
Csehország	12,6 %
Észtország	2,1 %
Görögország	10,1 %
Horvátország	2,3 %
Lettország	1,0 %
Litvánia	1,9 %
Magyarország	5,8 %
Lengyelország	34,2 %
Portugália	8,6 %
Románia	9,7 %
Szlovákia	4,8 %
Szlovénia	2,0 %

3. A 2003/87/EK irányelv a következő III. és IIIa. melléklettel egészül ki:

„III. MELLÉKLET

A IVa. FEJEZETBEN EMLÍTETT TEVÉKENYSÉG

Tevékenység	Üvegházhatású gázok
Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása. E tevékenység nem vonatkozik az alábbiakra: a) az I. mellékletben felsorolt tevékenységek során felhasznált tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása, kivéve, ha azokat az említett melléklet táblázatának huszonhetedik sorában szereplő, üvegházhatású gázok geológiai tárolási célú szállítását szolgáló tevékenységek során történő égetésre használják, vagy ha azokat a 27a. cikk szerint kizárt létesítményekben történő égetésre használják; b) olyan tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása, amelyek kibocsátási tényezője nulla; c) tüzelőanyagként felhasznált veszélyes vagy települési hulladék szabad forgalomba bocsátása. Az épület- és közúti közlekedési ágazatok az üvegházhatást okozó gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó 2006. évi IPCC-iránymutatásokban meghatározott következő kibocsátási forrásoknak felelnek meg, az említett fogalommeghatározások alábbiak szerinti szükséges módosításaival: a) kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés (CHP) (1A1a ii. forráskategória-kód) és hőerőművek (1A1a iii. forráskategória-kód), amennyiben közvetlenül vagy távfűtési hálózatokon keresztül hőt termelnek az e bekezdés c) és d) pontja szerinti kategóriák számára;	Szén-dioxid
b) közúti szállítás (1A3b. forráskategória-kód), kivéve a mezőgazdasági járművek burkolattal ellátott utakon történő használatát; c) kereskedelmi / intézményi (1A4a. forráskategória-kód); d) lakóépületek (1A4b. forráskategória-kód).	

Tevékenység	Üvegházhatású gázok
A további ágazatok az üvegházhatást okozó gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó 2006. évi IPCC-iránymutatásokban meghatározott következő kibocsátási forrásoknak felelnek meg: a) energiaipar (1A1 forráskategória-kód), kivéve az e melléklet második bekezdésének a) pontjában meghatározott kategóriákat; b) feldolgozóipar és építőipar (1A2 forráskategória-kód).	

IIIa. MELLÉKLET

A LINEÁRIS CSÖKKENTÉSI TÉNYEZŐ KIIGAZÍTÁSA A 30c. CIKK (2) BEKEZDÉSE SZERINT

- (1) Ha a 2024–2026. évre vonatkozóan a IVa. fejezet szerint jelentett átlagos kibocsátások több mint 2 %-kal magasabbak a 2025-ös mennyiség 30c. cikk (1) bekezdésének megfelelően meghatározott értékénél, és ha ezek a különbségek nem a IVa. fejezet szerint jelentett kibocsátások és az UNFCCC forráskategóriáiból származó 2025-ös uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a jegyzékben szereplő, a IVa. fejezet hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó adatai közötti, 5 %-nál kisebb különbségnek tudhatók be, a lineáris csökkentési tényezőt a 30c. cikk (1) bekezdésében említett lineáris csökkentési tényező kiigazításával kell kiszámítani.

- (2) Az 1. pont szerinti kiigazított lineáris csökkentési tényezőt a következőképpen kell meghatározni:

$$LRF_{adj} = 100 \% * [MRV_{[2024-2026]} - (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]})] / (5 * MRV_{[2024-2026]}), \text{ ahol,}$$

LRF_{adj} a kiigazított lineáris csökkentési tényező;

$MRV_{[2024-2026]}$ a IVa. fejezet szerinti hitelesített kibocsátások átlaga a 2024–2026. évre vonatkozóan;

$ESR_{[2024]}$ a IVa. fejezet hatálya alá tartozó ágazatok tekintetében a 2024-es kibocsátások 30c. cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott értéke;

$LRF_{[2024]}$ a 30c. cikk (1) bekezdésében említett lineáris csökkentési tényező.”

4. A 2003/87/EK irányelv IV. melléklete a következőképpen módosul:

- a) az A. rész „Számítás” szakasza a következőképpen módosul:

- i. a harmadik bekezdésben „A biomassza kibocsátási tényezője nulla” utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A biomasszára vonatkozó azon kibocsátási tényező, amely megfelel az (EU) 2018/2001 irányelvben a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított fenntarthatósági kritériumoknak és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt, az ezen irányelv 14. cikkében említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározottak szerint nulla.”;

- ii. az ötödik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A 2010/75/EU irányelvnek megfelelően kidolgozott alapértelmezett oxidációs tényezőket kell alkalmazni, kivéve, ha az üzemeltető bizonyítani tudja, hogy a tevékenység-specifikus tényezők pontosabbak.”;

- b) a B. rész „A szén-dioxid-kibocsátások figyelemmel kísérése” című szakaszának negyedik bekezdésében a „A biomassza kibocsátási tényezője nulla” utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A biomasszára vonatkozó azon kibocsátási tényező, amely megfelel az (EU) 2018/2001 irányelvben a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított fenntarthatósági kritériumoknak és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt, az ezen irányelv 14. cikkében említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározottak szerint nulla.”;

c) a szöveg az alábbi résszel egészül ki:

„C. RÉSZ

A III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátások nyomon követése és jelentése

A kibocsátások nyomon követése

A kibocsátások nyomon követése számítás útján történik.

Számítás

A kibocsátásokat a következő képlet használatával kell kiszámítani:

Szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag $\times$ kibocsátási tényező

A szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag magában foglalja a szabályozott jogalany által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag mennyiségét.

Hacsak az elfogadott elemzési módszereket használó független akkreditált laboratóriumok által azonosított, tüzelőanyag-specifikus kibocsátási tényezők nem pontosabbak, a jegyzékre vonatkozó 2006-os IPCC-iránymutatókból vagy azok későbbi frissítéseiből származó, alapértelmezett IPCC kibocsátási tényezőket kell használni.

Minden szabályozott jogalanyra és tüzelőanyagra külön számítást kell végezni.

A kibocsátások jelentése

Minden szabályozott jogalanyra az alábbi információkat kell a jelentésébe belefoglalnia:

A. A szabályozott jogalanyt azonosító adatok, beleértve a következőket:

- a szabályozott jogalany elnevezése,
- annak címe, beleértve az irányítószámot és az ország nevét,
- az általa szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok típusa és azon tevékenységei, amelyek révén szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat, beleértve az alkalmazott technológiát is,
- a kapcsolattartó személy címe, telefon- és faxszáma, valamint e-mail elérhetőségei, továbbá
- a szabályozott jogalany tulajdonosának és esetleges anyavállalatának neve.

B. Minden olyan szabad forgalomba bocsátott és a III. mellékletben említett ágazatban égetésre használt tüzelőanyag-típusra, amelyre vonatkozóan a kibocsátást kiszámítják:

- a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag mennyisége,
- kibocsátási tényező,
- teljes kibocsátás,
- a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag végfelhasználása(i); továbbá
- bizonytalansági tényezők.

A vállalkozások jelentési terheinek a lehető legkisebbre csökkentése érdekében a tagállamok intézkednek a jelentéstételi követelményeknek a már létező jelentéstételi követelményekkel történő összehangolásáról.”

5. A 2003/87/EK irányelv V. melléklete az alábbi résszel egészül ki:

„C. RÉSZ

A III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátások hitelesítése

Általános elvek

- (1) A III mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátásokat hitelesíteni kell.
- (2) A hitelesítési folyamatnak része a 14. cikk (3) bekezdésének megfelelő jelentés és az előző év folyamán végzett nyomon követés mérlegelése. A hitelesítés foglalkozik a nyomonkövetési rendszerek, valamint a kibocsátásokra vonatkozó, jelentett adatok és információk megbízhatóságával, hitelességével és pontosságával, különös tekintettel:
 - a) a jelentett, szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagokra és a kapcsolódó számításokra;

- b) a kibocsátási tényezők kiválasztására és alkalmazására;
 - c) a teljes kibocsátás meghatározásához vezető számításokra.
- (3) A jelentett kibocsátásokat csak akkor lehet hitelesíteni, ha megbízható és hiteles adatok és információk a kibocsátások nagy fokú bizonyossággal történő meghatározását teszik lehetővé. A nagy fokú bizonyosság eléréséhez a szabályozott jogalanynak bizonyítania kell, hogy
- a) a jelentett adatok nem tartalmaznak ellentmondásokat;
 - b) az adatgyűjtés az alkalmazandó tudományos szabványoknak megfelelően történt; továbbá
 - c) a szabályozott jogalany vonatkozó nyilvántartásai hiánytalanok és ellentmondásmentesek.
- (4) A hitelesítőnek a hitelesítés tárgykörébe tartozó összes telephelyre szabad bejárást és minden információhoz hozzáférést kell biztosítani.
- (5) A hitelesítőnek figyelembe kell vennie, hogy a szabályozott jogalanyt bejegyezték-e az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerbe (EMAS).

Módszertan

Stratégiai elemzés

- (6) A hitelesítés a szabályozott jogalany által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok összes mennyiségének stratégiai elemzésén alapszik. Ehhez a hitelesítőnek áttekintéssel kell rendelkeznie azokkal a tevékenységekkel kapcsolatban, amelyek révén a szabályozott jogalany a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátja, valamint e tevékenységeknek a kibocsátások szempontjából betöltött jelentőségével kapcsolatban.

Folyamatelemzés

- (7) A benyújtott adatok és információk hitelesítését indokolt esetben a szabályozott jogalany telephelyén kell elvégezni. A hitelesítő a jelentett adatok és információk megbízhatóságának meghatározására szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket végez.

Kockázatelemzés

- (8) A hitelesítő a szabályozott jogalany összes kibocsátására vonatkozó adatok megbízhatósága szempontjából értékelés alá vonja mindazokat az eszközöket, amelyekeken keresztül a szabályozott jogalany szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat.
- (9) A hitelesítő ezen elemzés alapján tételesen meghatározza a magas hibakockázatú tényezőket, valamint a nyomkövetési és jelentési folyamat egyéb vonatkozásait, amelyek valószínűsíthetően hozzájárulnak a teljes kibocsátás meghatározásakor vétett hibákhoz. Ennek fontos részei az egyes forrásokból származó kibocsátások szintjének meghatározásához szükséges számítások. Különös figyelmet kell fordítani a magas hibakockázattal járó tényezőkre és a nyomkövetési eljárás fent említett vonatkozásaira.

- (10) A hitelesítő a szabályozott jogalany által a bizonytalansági tényező lehető legkisebbre csökkentésére alkalmazott minden hatékony kockázatkezelési módszert figyelembe vesz.

Jelentés

- (11) A hitelesítő jelentést készít a hitelesítési folyamatról, amelyben megállapítja, hogy a 14. cikk (3) bekezdése szerinti jelentés kielégítőnek minősül-e. Ez a jelentés minden, az elvégzett munkával kapcsolatos kérdést felsorol. A hitelesítő akkor állapíthatja meg, hogy a 14. cikk (3) bekezdése szerinti jelentés kielégítő, ha véleménye szerint a teljes kibocsátás számításában nincs lényeges valótlanosság.

A hitelesítővel szemben támasztott minimális szakmai követelmények

- (12) A hitelesítő a szabályozott jogalanytól független személy, aki megalapozott, tárgyilagos és szakképzett módon jár el, valamint tisztában van:
- a) ezen irányelv rendelkezéseivel, a vonatkozó szabványokkal, valamint a Bizottság által a 14. cikk (1) bekezdésének megfelelően elfogadott útmutatásokkal;

- b) a hitelesítésnek alávetett tevékenységekkel kapcsolatos jogszabályi, szabályozási és igazgatási követelményekkel; továbbá
 - c) mindazon eszközökre vonatkozó információk keletkezésével, amelyek révén a szabályozott jogalany tüzelőanyagokat bocsát szabad forgalomba, különös tekintettel az adatok gyűjtésével, mérésével, számításával és jelentésével kapcsolatos információra.”
-

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)

ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU